

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

25'inci Birleşim 23 Kasım 2023 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	470
II.- GELEN KÂĞITLAR	474
III.- YOKLAMALAR	510, 511
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	475, 477, 480
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>475:476, 477:479, 480:481</i>
1.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Mardin'in düşman işgalinden kurtuluşuna ilişkin gündem dışı konuşması	475:476
2.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'in yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	477:479
3.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	480:481
	463

V.- AÇIKLAMALAR

476, 479, 481, 514, 523,
526, 533, 574

1.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorumluların Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanından taleplerine ilişkin açıklaması	476:477
2.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	477
3.- İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	477
4.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	479
5.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, eski Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın sosyal medyadan yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması	479
6.- Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek'in, Sivas'ta hastanelerdeki doktor eksikliğine ilişkin açıklaması	479
7.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş'in, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	481
8.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	482
9.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın merkezî Hükûmetten mevcut nüfusuna göre aldığı katkının yetmediğine ilişkin açıklaması	482
10.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Çorlu tren katliamının 17'nci duruşmasına ilişkin açıklaması	482
11.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Türkiye limanlarından İsrail'e gerçekleşen sevkiyatlara ilişkin açıklaması	483
12.- İstanbul Milletvekili Nilhan Ayan'ın, kadına karşı şiddete ilişkin açıklaması	483
13.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, ÇKS kaydı veya ziraat odası üyeliği bulunan emeklilerin 5 bin TL'lik ikramiyeyi alamamasına ilişkin açıklaması	483
14.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Dikmece halkının zeytinlikleri ve tarım alanları için direnmeye devam ettiklerine ilişkin açıklaması	484
15.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Büyükşehir Yasası'na ilişkin açıklaması	484
16.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	484

17.- İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz'ın, öğrenim kredilerine ilişkin açıklaması	484:485
18.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Göbeklitepe'nin 11-19 Kasım tarihleri arasında gördüğü yoğun ilgiye ve Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	485
19.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Akdeniz meyve sineği popülasyonundaki artışa ilişkin açıklaması	485
20.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarındaki sorunlara ve Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	485
21.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	486
22.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	486
23.- İstanbul Milletvekili Sevan Sıvacıoğlu'nun, Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'na ve Dünya Diş Hekimliği Günü'ne ilişkin açıklaması	486
24.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, ÇKS kaydı veya ziraat odası üyeliği bulunan emeklilerin 5 bin TL'lik ikramiyeyi alamamasına ilişkin açıklaması	487
25.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, KCK operasyonlarına ilişkin açıklaması	487
26.- Muğla Milletvekili Yakup Otgöz'ün, Öğretmenler Günü'ne ve Muğla'daki yatırımlara ilişkin açıklaması	487
27.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne, Merkez Bankasının politika faizini artırmasına ve Cumhurbaşkanının faizle ilgili açıklamalarına ilişkin açıklaması	487:489
28.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Dursun Önkuzu'nun şehadeti'nin 53'üncü yıl dönümüne, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne, kalıcı yaz saati uygulamasına, özel gereksinimleri bulunan, otizm teşhisi konulan çocuklar için eğitim veren okullarda kamera kurulması talebine, Merkez Bankasının politika faizini artırmasına ve Hükûmetin yanlış ekonomi politikalarını uyguladığına ilişkin açıklaması	489:491
29.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Ertuğrul Dursun Önkuzu'nun şehadeti'nin yıl dönümüne, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne, Netanyahu ve diğer suç ortaklarının işledikleri suçtan dolayı Uluslararası Ceza Mahkemesine yapılan başvuruya ilişkin açıklaması	491:492
30.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Siirt'in Şirvan ilçesinde meydana gelen maden kazasına, Merkez Bankasının politika faizini artırmasına ve iktidarın "Faiz sebep, enflasyon sonuçtur." iddiasının çöktüğüne, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının HEDEP'in isim değişikliğiyle ilgili kararına ilişkin açıklaması	492:494

- 31.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, faiz oranında yapılan artışa, Hatay Samandağ'da depremten sonra vadedilen evlerin verilmediğine, Çorlu tren katliamına ilişkin davaya, Tuzla Piyade Okul Komutanlığındaki 10 Kasım Atatürk'ü anma töreninde yaşananlara, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ve Türk Bilim İnsanı Profesör Doktor Canan Dağdeviren'e ilişkin açıklaması 494:496
- 32.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Uluslararası Ceza Mahkemesine Filistin'le ilgili yapılacak başvuruya ve 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması 496:497
- 33.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, ATM'lerden günlük para çekme limitinin revize edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 498
- 34.- Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması 498
- 35.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, psikolojik danışman atamalarına ilişkin açıklaması 498
- 36.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e "Başöğretmen" ünvanının verilisinin 95'inci yıl dönümüne ve Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması 514:515
- 37.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 523
- 38.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 523:524
- 39.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 524:525
- 40.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 525:526
- 41.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 526:527
- 42.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 527

- 43.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Yeniden Refah Partisinin 5'inci kuruluş yıl dönümüne ve 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması 533
- 44.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 574:575
- 45.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 575:576
- 46.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 576:579
- 47.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 579
- 48.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 579:581
- 49.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ile Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 581

VI.- ÖNERİLER

499, 511, 515, 526

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

499:509, 511:514,
515:523, 526

- 1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, öğretmenlerin yaşadıkları sorunları tespit etmek ve sorunlara çözüm olacak kapsayıcı politikaları oluşturmak amacıyla 23/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 499:504
- 2.- İYİ Parti Grubunun, Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu ve 20 milletvekili tarafından, öğretmenlerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 504:509, 511
- 3.- HEDEP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu ve arkadaşları tarafından, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 17/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet

Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2023 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

512:514, 515:518

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Türkan Elçi ve arkadaşları tarafından, Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi'nin öldürülmesi olayının aydınlatılması amacıyla 14/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2023 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

518:523, 526

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

527, 533, 581, 591

A) KANUN TEKLİFLERİ

527:533, 533:574,
581:590, 591:610

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 54)

527:533, 533:574,
581:583, 586, 591:610

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/80) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 44)

583:584, 586:587,
591:610

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınırşan Organize Suçlarla Mücadele Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/69) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 49)

584:586, 591:610

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/38) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 22)

588:589, 591:610

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/39) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 23)

589:590, 591:610

6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/40) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 24) 590

7.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/42) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 25) 590

VIII.- OYLAMALAR

591

1.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınırışan Organize Suçlarla Mücadele Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 591:610

2.- (S. Sayısı: 54) İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 591:610

3.- (S. Sayısı: 44) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 591:610

4.- (S. Sayısı: 22) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 591:610

5.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 591:610

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.04'te açılarak beş oturum yaptı.

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Antalya'nın sorunlarına,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş, Giresun'un sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut, Gazze'de kadın, çocuk katliamlarına ve savaş hukuku ihlallerine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, uzman çavuşların memuriyet kadrosuna atanmalarının önünün açılması gerektiğine,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış, Mersin'de limon üreticilerinin piyasanın acımasız koşullarına terk edildiklerine,

İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt, memleketin acil ihtiyacının Anayasa değişikliği olmadığına,

Kilis Milletvekili Mustafa Demir, Kilis'in Ekrem Çetin Mahallesi'nde PTT şubesi olmamasına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde'nin köylerinin sorunlarına,

Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir, Dünya Diş Hekimliği Günü'ne ve Ağız Diş Sağlığı Haftası'na,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Uşak Karma Organize Sanayi Bölgesi'ne ve Ulubey Deresi'ne,

Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu, iktidarı HPV aşlarıyla ilgili verdiği sözü tutmaya davet ettiğine,

İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş, Birleşik Arap Emirlikleri'nden gümrüksüz tarım ürünleri ithalatına izin verilmesine ve Polatlı'nın Yenice köyünde şeker şirketi tarafından pancar kantarının kapatılmasına,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, konteyner kentlerde yaşanan mağduriyete,

İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne,

Ardahan Milletvekili Kaan Koç, grup lideri olarak EURO 2024'e katılmaya hak kazanan A Millî Futbol Takımı'na, haftayı galibiyetle kapatan Serhat Ardahanspor'a ve Ardahan'ın ilk tüneli Aşık Şenlik Tüneli'nin birinci tütünün hizmete girdiğine,

Bartın Milletvekili Yusuf Ziya Aldatmaz, hafta sonu Batı Karadeniz'de ve Güneydoğu Anadolu'da yaşanan fırtına ve sel felaketine,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla, Yahudilerin Kıbrıs'a yönelik yerleşim planlarının yakından takip edilmesi gerektiğine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, AKP'nin ülke ekonomisinde yarattığı tahribata,

Elâzığ Milletvekili Semih Işıker, avukat sayısındaki artışa, Elâzığ'ın ilçelerinde adliye bulunmamasına ve Elâzığ'da bölge idare mahkemesi kurulmasının önemine,

Tunceli Milletvekili Ayten Kordu, 1937 Dersim olaylarının 86'ncı yılını andıklarına,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, Gaziantep TOKİ Kuzeyşehir 6'ncı Etap 1'inci ve 2'nci bölgelerin sorunlarına,

Sivas Milletvekili Rukiye Toy, Sivas'ın zenginliklerine,

Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir, Gaziantep Üniversitesi Hastanesinde çalışan sağlık işçilerinin taleplerine,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, deprem sonrası Kahramanmaraş'ta barınma ve sağlık sorununun hâlâ çözülemediğine,

Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar, KYK yurtlarında kalan öğrencilerin sorunlarına, Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, öğretmenlerin ekonomik sorunlarına, Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, Hatay’da Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı Kuğu Park Konutları’ndaki kira artışına,

Bahkesir Milletvekili Serkan Sarı, zeytin ve zeytinyağının desteklenmesi gerektiğine, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, AKP iktidarının vatandaşı sosyal yardımlarla oyaladığına, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, mobilyacılık sektörünün finansmana erişim konusundaki sıkıntılara,

Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak, 22 Kasım Dünya Dış Hekimliği Günü’ne,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, çocukların yaşadığı sorunların her geçen gün arttığına,

Bursa Milletvekili Hasan Öztürk, Naim Süleymanoğlu’nun vefatının 6’ncı yılına,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, 22 Kasım Dünya Dış Hekimliği Günü’ne, doktor, hâkim ve savcıların maaşlarına yapılan zamların denk meslek gruplarına da yapılması gerektiğine, Öğretim Üyesi Yerleştirme Programı’na, EYT yasasının tam ve kâmil manada tecelli etmediğine, yardımcı hizmetler sınıfına, engellilerin erişilebilirlik kanunuyla ilgili yönetmeliğin bugüne kadar çıkmadığına, özel hastanelerin muayene faturalarına ve Anayasa değişikliğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, 20 Kasım Çocuk Hakları Günü’ne, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın yüzde 50+1 seçim sisteminin değişmesi gerektiğine ilişkin ifadesine ve İYİ Parti Genel Başkanı Akşener’in seçimlere tüm partilerin ittifaksız girmesi önerisine, İsrail kabinesinin geçici ateşkes anlaşmasını onaylamasına, 22 Kasım Dünya Dış Hekimliği Günü’ne, Süper Kupa maçının Arabistan’da oynanmasına, Enver Paşa’nın doğum yıl dönümüne ve Fahrettin Paşa’nın vefatının 75’inci seneidevriyesine,

Adana Milletvekili Bilal Bilici, emeklilerin hiçbir ayırım gözetmeksizin desteklenmesi gerektiğine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Hakan Kayhan Işık’ın vefatının seneidevriyesine, Naim Süleymanoğlu’nun ölüm yıldönümüne, Fahrettin Paşa’nın vefatının seneidevriyesine ve 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası’na grup lideri olarak katılmaya hak kazanan A Millî Futbol Takımı’na,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Dünya Adalet Projesi’nin yayınladığı 2023 Hukukun Üstünlüğü Endeksi’ne göre Türkiye’nin sıralamadaki yerine, Sağlık Bakanlığının istikrarlı ve kararlı bir şekilde Kürtçeyi görmezden geldiğine ve İzmir’in Bergama ilçesinde Agrobay Seracılık işçilerinin başlattığı eyleme,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Türkiye’deki gıda fiyatlarındaki artışa ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının asgari ücretle çalışanlara ilişkin açıklamasına, İçişleri Bakanlığının İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer hakkında soruşturma başlatmasına, oyun platformu Steam’e, asgari ücretin hedef enflasyona göre belirleneceğine, CHP olarak vergi dilimlerindeki adaletsizlikle ve EYT düzenlemesinden yararlanamayanlarla ilgili birer kanun teklifi verdiklerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Dünya Dış Hekimliği Günü’ne ve Ağız Dış Sağlığı Haftası’na, Ömer Fahreddin Türkkan’ın vefat yıl dönümüne, İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut’un yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve İsrail’in kabul ettiği esir takasıyla alakalı dört günlük ateşkese,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Saadet Partisi Grubunun, 22/11/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, son dönemde Türkiye’den İsrail’e deniz yoluyla yapılan taşımacılığın mahiyeti, miktarı ve Gazze’de yaşananlar üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 21/11/2023 tarihinde Adana Milletvekili Bilal Bilici ve 19 milletvekili tarafından, narenciye üretiminin ilk aşamasından ihracata kadarki süreçte yaşanan sorunların tespiti ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HEDEP Grubunun, 22/11/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kara para aklamanın yaygınlaşmasının nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 21/11/2023 tarihinde Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, Batı Karadeniz'in kıyı kentlerinde meydana gelen sel felaketinden etkilenen vatandaşların bu süreci en az zararla atlatmasını sağlamak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz, ÇKS'ye kayıtlı emekli çiftçilerin ve çalışan emeklilerin 5 bin TL'lik ikramiye almalarına yönelik bir düzenleme olup olmadığına,

Kayseri Milletvekili Aşkın Genç, 2024 yılı bütçesine,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, pazartesi günü Diyarbakır, Batman ve Şanlıurfa'da sağanak yağış sonucu meydana gelen sele,

İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz, İstanbul'daki konutların kirasına,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Saadet Partisi Grubu olarak yoklama taleplerinde bulunma nedenlerine,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez, Koza Altın İşletmelerinin Trabzon'un Düzköy ilçesinde maden arama başvurusuna,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir'in IPARD Tarım ve Kırsal Kalkınma Programı'na alınması için bürokratik sürecin bir an önce tamamlanması gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 76) görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

2'nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 54),

3'üncü sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/80) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 44),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, sağlık mezunlarının atama beklediğine,

Gaziantep Milletvekili İrfan Çelikkaslan, Öğretmenler Günü'ne,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, Hatay'da ve deprem bölgesinde inşaat maliyetlerine,

İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok, kamuoyunda magazinsel yönü daha çok konuşulan kara para aklayanlara dönük operasyonlara,

Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek, Sivas Vakıflar Bölge Müdürünün yıllık kira artışına yönelik esnafa gönderdiği tebligata,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi, Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in 7'nci maddesi üzerinde verilen önergeler hakkında yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin lehinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Danışma Kurulunun, 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü ve maddeleri üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Alınan karar gereğince, 23 Kasım 2023 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 21.59'da son verildi.

Celal ADAN

TBMM Başkanı Vekili

Sibel SUIÇMEZ

Trabzon

Kâtip Üye

Havva Sibel SÖYLEMEZ

Mersin

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 37

23.11.2023 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın; Hukuk Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1783) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.11.2023)

2.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1784) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2023)

3.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın; İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1785) (Plan ve Bütçe; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2023)

4.- Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın; Sosyal Sigortalar Kanunu, Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1786) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2023)

5.- Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1787) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2023)

6.- Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın; Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1788) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2023)

7.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1789) (İçişleri; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2023)

8.- Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan ve 4 Milletvekilinin; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1790) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2023)

23 Kasım 2023 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Sibel SUIÇMEZ (Trabzon)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Mardin’in düşman işgalinden kurtuluş günü münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Doğan Bekin’e aittir.

Buyurun Sayın Bekin.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin’in, Mardin’in düşman işgalinden kurtuluşuna ilişkin gündem dışı konuşması

DOĞAN BEKİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Mardin ilimizin 21 Kasım Kurtuluş Günü hakkında söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi, geçmiş yıllarda Mardin’de bir araştırma görevlisi tunç üstüne tunç katarak, Mardin ve Mardinlilerle âdeta alay ederek 21 Kasım Mardin Kurtuluş Günü’nün hayalî bir gün olduğunu, yaptığı araştırmalarda böyle bir güne rastlamadığını ifade etmişti. Tarihi yanılan bu araştırma görevlisinden ne yazık ki Mardin Belediyesi de etkilenecek encümen kararıyla Mardin Kurtuluş Günü’nün “Onur Günü” olmasına karar vermişti. Kamuoyuna yansıyan bu tarihsel hata Mardin ilimizin kendi kendine değer veren bir şehir olarak tanınmasına yol açmış, basında yalancılıkla suçlanmıştır. Mardin Belediyesi hâlen güncelliğini koruyan bu tarihî hatayı sürdürmeye devam etmektedir, almış oldukları yanlış kararlardan geri adım atmamaktadır. Aslında planlanan, 21 Kasımın komple kaldırılması ve kutlanmamasıydı; bu konuda İçişleri Bakanlığına yazı yazıldı ancak kabul görmedi. 21 Kasımın Atatürk tarafından Mardin’e armağan edildiği gerçeğini bizler belgelerle ifade ettiğimizde durum tamamen farklılaşmış oldu. Bu da Atatürk’ün Mardin’in kurtuluşuyla ilgili Belediye Reisine gönderdiği belgedir.

Mardin merkez 9 Ocak 1920 tarihinde Fransız işgalinden kurtulmuş; ayrıca, 11 Nisan 1920’de Mardin’in şimendifer hattı, başka bir ifadeyle Bağdat Demir Yolu Hattı altında kalan ve anlaşmayla Fransız manda yönetiminde kalan Amude, Kamışlı, Derbesiye, Resulayn gibi Mardin’e bağlı olan yerler hariç işgalden kurtulmuştur. Bu da gösteriyor ki Mardin’in bir bölgesi fiilen işgal edilerek Fransızların elinde kalmış olmakla birlikte, önceden alınan akıllı tedbirlerle Mardin işgalden kurtulmuştur. Bunun üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Kemal Atatürk, Mardin Mutasarrıflığına telgraf göndererek Mardin’in kurtuluşunun temmuz ayında kutlanması için talimat vermişti. Söz konusu telgraf üzerine 24 Temmuz 1920’de Mardin’in ilk kurtuluş günü kutlanmıştır. Bu kutlama törenleri 21 Kasım 1923 tarihine kadar aynen devam etmiştir. Mustafa Kemal Paşa, mirлива rütbesine yükseldiğine dair tebligatı Mardin’deyken teslim aldı. Daha sonraki zaman içerisinde Ahmet İzzet Paşa’yla birlikte Mardin’i ziyaretinde 2’nci Ordu Komutanlığına atandığını Mardin’de iken öğrenmiş oldu. Bu nedenle,

21 Kasım günü de bizzat Atatürk, İstiklal Madalyası ve gazilik unvanını aldığı gün olan 21 Kasım 1923'ü özel olarak Mardin'e kurtuluş günü olarak armağan etmiş oldu. Aynı güne isabet eden birden fazla il ve ilçe kurtuluş günleri olmasına rağmen 21 Kasım gününün yalnızca Mardin'e tahsis edilmesi çok manidar olup Mardin ve Mardinliler adına gazilik ve istiklal şeref madalyası niteliğindedir.

Değerli milletvekilleri, görüldüğü gibi, Mardin ilinin kurtuluşu Atatürk'ün onayıyla 19/5/1930 tarihinde yürürlüğe giren kanuna eklenen ek maddeye göre kutlanmaktadır. 1980 askerî darbesinde bile kanunlar değiştirilmesine rağmen yürürlükteki ek madde aynen korunmuştur.

Değerli milletvekilleri, şimdi Meclis Genel Kurulu kürsüsünden tüm bu gerçekler ışığında Mardin Belediye Başkanına ve Mardin Belediyesine seslenmek ve sormak istiyorum: Siz hangi yetki muvacehesinde Belediye Encümeninden karar çıkarmak suretiyle Kurtuluş Günü'nü Onur Günü'ne çevirdiniz? Mardin Belediye Encümeni, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından çıkarılan kanunları uygulamakla mükellef mi değil mi? Mardin Belediye Encümeninin, Türkiye Büyük Millet Meclisi kanununu değiştirme yetki ve sorumluluğu var mı? Elbette yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

DOĞAN BEKİN (Devamla) – O nedenle, bu kanunsuz uygulamanın derhâl durdurulması gerekmektedir. Hiç kimsenin kanunları hiçe sayarak kendinden ihdas edilmiş gayrikanuni ve keyfî kararlarla bir kentin gururuyla oynama hakkı ve yetkisi yoktur. Bu gayrikanuni uygulamanın durdurulması için tüm yetkilileri sağduyuya davet ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Mardin'in geleceği açısından yapılan tarihî hataları düzeltmek ecdadımıza ve Mardin'e olan borcumuzdur. Mardin ilimizin Kurtuluş Günü, az önce de ifade ettiğim gibi, Atatürk'ün Mardin halkına bahşettiği yüce bir şereftir. Şanlı tarihimizde önemli bir yeri olan Mardin'e hak ettiği itibarı yeniden kazandırmak için çalışmalarımız devam etmektedir. Bundan böyle, Mardin halkımızla birlikte Atatürk'ün miras bıraktığı Mardin'in Kurtuluş Günü'nü bizlere yakışır şekilde kutlayacağımıza inancımız tamdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DOĞAN BEKİN (Devamla) – Son olarak şunu da belirtmekte fayda görüyorum: Bilgi dağarcığının eksikliğiyle Mardin tarihi konusunda bundan sonra daha dikkatli ve sorumluluk anlayışıyla daha duyarlı davranılacağını umuyoruz.

Çok teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Tahtasız...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorumluların Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanından taleplerine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanına Çorumlular adına sesleniyorum: İlimizin en büyük problemi Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü müstakil tip binasının olmaması. Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi, Sosyal Yardımlaşma Vakfı ve Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü aynı binada olması gerekirken fiziki yapısı uygun olmayan farklı binalarda hizmet veriyorlar. Bütün birimleri tek yerde toplayacak bina istiyoruz.

7 dönüm arazi üzerinde kurulu Atıl Üzelgün Huzurevi yıllardır kapalı, bu huzurevinin yeniden değerlendirilmesini talep ediyoruz. 2017 yılında inşaatına başlanan Osmancık Huzurevi Yaşlı Bakım ve

Rehabilitasyon Merkezi hâlen bitirilemedi, bir an önce buranın da açılmasını talep ediyoruz. Ortaköy, Aşdağul beldemizde ve Laçın ilçemizde kapatılan yatılı bölge okullarının Bakanlıkça değerlendirilerek yaşlı ve engelli bakımevine dönüştürülmesini talep ediyoruz.

Ayrıca, ilimizin Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü görevi üç aydır vekâleten yürütülüyor, asaleten bir müdürümüzün atanmasını acilen bekliyoruz.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yüksel Arslan Bey, buyurun.

2.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Yarın Öğretmenler Günü, bu özel günde öğretmenlerimize bir müjde verelim. Cumhuriyetin 100'üncü yılında 100 bin öğretmen ataması yapılmalı, hâlâ açıklanmayan atama takvimi bir an önce açıklanmalıdır. Eğitime hazırlık ödeneği ve ek ders ücretleri artırılmalıdır. Yoksulluk sınırının 43 bin lira olduğu ülkemizde öğretmen maaşları bu sınırın üzerinde olmalıdır.

PKK tarafından şehit edildikleri için Öğretmenler Günü'nü göremeyen Şenay Aybüke Yalçın, Fırat Yılmaz Çakıroğlu, Necmettin Yılmaz ve Neşe Alten başta olmak üzere tüm şehit öğretmenlerimizi rahmetle anıyorum. Memleketin dört bir yanında çalışan çalışmayan, atansın atanmasın, cehaletin yaktığını irfanla yapmak isteyen tüm öğretmenlerimizin gününü tebrik ediyorum.

Seçim döneminde “Mülakatları kaldıracamız.” diyen iktidarın sözünde durmasını bekleyen on binlerce öğretmenimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayaydın...

3.- İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

DERYA AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ olarak ülkemizi, dünyada yenilikleri izleyen değil yeniliklere yön veren bir ülke konumuna üst seviyede eğitim almış çocuklarımızın, gençlerimizin taşıyacağına inanıyoruz. Bu ulvi süreçte öğretmenlerimizin emekleri ve alın terleri de yadsınamaz derecede önemlidir. AK PARTİ, yirmi bir yıldır eğitim ve öğretim bütçesini öncelikli tutmuş, öğretmenlerimize her daim pozitif ayrımcılık tanımıştır, Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu hayata geçirmiştir. Önümüzdeki dönemde saygıdeğer öğretmenlerimizi daha da mutlu kılacak düzenlemelerin hayata geçeceğine yürekten inanıyorum.

Bu vesileyle, başta Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere aramızdan ayrılan, görevi başında şehit düşen tüm değerli öğretmenlerimizi ve eğitimcilerimizi saygı ve rahmetle anıyor, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü en kalbî duygularıyla kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'in yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Bitlis'in yerel sorunları hakkında söz isteyen Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'a aittir.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) – Genel Kurulu ve halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Son günlerde sel felaketi, gemi kazası ve maden göçüğünde hayatlarını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve yaralılara acil şifalar dileyerek başlamak istiyorum.

Bitlis'te güvenlik gerekçesiyle ormanlık alanlar bombalanmakta, ağaçlar devlet tarafından ihale edilerek kesilmekte ve yandaşlara peşkeş çekilmektedir; doğa çıplaklaştırılmakta, ekolojik yapı bozulmakta, canlılar ölmektedir.

Bitlis merkez ve ilçelerine bağlı köylerde eğitim, sağlık, altyapı, parke taşı, yol ve su sorunları vardır. AKP iktidarı oy aldığı yandaş köylere hizmet götürmekte ancak oy alamadığı yerlerde başta AKP Milletvekili olmak üzere ilin Valisi ve bütün yerel yöneticiler köy muhtarlarına şunu demektedirler: “Köyünüzden bize oy çıkmadığı ve karneniz kötü olduğu için size hizmet getirmiyoruz. Kime oy verdiyseniz hizmeti onlar size getirsinler.” Bu söylemle, köylere hizmet götürmeyerek gösterdikleri tavırla âdeta köylülere cezalandırmaktadırlar.

Hükümetler, devletin bütçesini şeffaf bir şekilde yürütmeye ve yurttaşların arasında hakkaniyete uygun, adil bir şekilde dağıtmaya mükelleftirler oysa AKP iktidarı bu bütçeği sadece yandaşlarına dağıtarak parti devleti konumuna gelmiştir.

Bu konuda tek bir örnek vermek istiyorum, binlerce örnek var ama bunlardan sadece bir örnek vermek istiyorum: Norşin'e bağlı Çıtak köyünde su sorunu bir sondaj kuyusuyla kolaylıkla çözülebilecekken köyde sırf AKP'ye oy çıkmadığı için bu sorun çözülmemektedir. Buna bağlı olarak okul ve cami dâhil köylüler susuz kalmıştır, cami şu anda kapalıdır. Cami üzerinden siyaset yapan AKP, mesele muhalefet olunca camiye bile susuz bırakmakta, cemaati ibadetsiz bırakabilmektedir.

Çiftçiler elektrikten kaynaklı sulama sorunları yaşamaktadırlar. Türkiye'de bazı bölgelerde elektrikte indirim yapılmasına rağmen Bitlis'te bu yapılmadığı gibi, elektrikler Türkerler Enerji VEPSAŞ tarafından sık sık kesilmekte, çiftçilere keyfi olarak yüksek meblağlı faturalar gönderilmekte ve bu hayalî faturaların ödenmesi için köylülere baskı yapılmaktadır.

Bitlis'in Ahlat, Tatvan ve Adilcevaz ilçelerindeki şeker pancarı üreticileri pancarlarını söktükleri hâlde ürünleri tarlalarında beklemektedir, yaklaşık 200 bin ton pancar tarlada kalmıştır. Kar bölgede arazi yollarını kapatmış ve çiftçiler perişan hâledirler. Bu durumun sebebi ise Erciş Şeker Fabrikasının Müdürüdür. Plansız, keyfi muamele yapan Fabrika Müdürü ve yetkilileri canlarının istediği gibi alım yapmakta veya hesaplarına gelmeyince şeker pancarını almamaktadırlar. Fabrika yetkilileri ve üreticileri arasında yapılan protokol gereği fabrika nakliyenin yüzde 60'ını ödemesi gerekirken bunu ödememekte, bu yüzde 60'lık nakliye bedelini şeker pancarı üreticileri kendileri ödediği hâlde yine ürünler fabrika tarafından teslim alınmamaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı, çiftçilerimizin bu mağduriyetlerini gidermek için bir an önce harekete geçmelidir.

Bitlis'in en önemli sorunlarından diğeri yoksulluk ve işsizliktir. TÜİK'in Gelir Dağılımı İstatistikleri verilerine göre, Türkiye'de yıllık ortalama eş değer hane halkı kullanılabilir fert geliri 2022 yılında 48.642 lirayken Bitlis'te bu 23 bin TL'yle ülke ortalamasının yarısından bile azdır. Bu açıdan en düşük gelir oranı olan 4 ilden 1'i Bitlis'tir.

İşsizlik, uyuşturucu madde kullanımını da tetiklemektedir. Uyuşturucu maddelerin kullanımının ve satılmasının önlenmesine yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bitlis İl Sağlık Müdürlüğü, madde bağımlılığıyla ilgili tedavi merkezleri açacağını 2018 yılında duyurmuş; bina yapılmış, aradan geçen beş yıla rağmen sözünde durmamıştır, AMATEM ve ÇEMATEM merkezi açılmamıştır. Sağlık Bakanlığının bütçe görüşmelerinde Sayın Bakan Fahrettin Koca'ya bu sorunu ilettiğimizde, Bakanın bize cevabı “İhtiyaç yoktur.” oldu. O hâlde, ben buradan soruyorum: Madem ihtiyaç yoktu neden bu binaları yaptınız ve kamu zararı oluşturdunuz? İhtiyacın olduğu çok açık olmasına rağmen neden bu merkezler açılmamıştır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

HÜSEYİN OLAN (Devamla) – Tatvan çevre yolunun yapılmaması Tatvan çarşı içi trafiğini de olumsuz etkilemektedir. Karayolları Genel Müdürlüğü, Tatvan çevre yolunun 2021 yılında bitirileceğini söylese de aradan geçen iki yıla rağmen bitirememiştir. Bitlis çarşı merkezinin düzenlenmesi üç yıldır devam etmektedir; düzenlemenin uzun zaman alması, başta esnaf olmak üzere halkımızın yaşamını ve ticaretini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu yüzden, çalışmaların bir an önce bitirilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ersever...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Sayın Başkan, yarın Öğretmenler Günü, Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü bir kez daha minnetle anıyorum. Bütün eğitim emekçilerinin ve öğretmenlerimizin gününü kutluyorum.

Millî Eğitim Bakanlığının atama bekleyen öğretmenlerimizle ilgili bir çalışması var mıdır, varsa kapsamı nedir? Öğretmenler “Geçinemiyoruz, barınamıyoruz, yaşamıyoruz!” sloganıyla yarın iş bırakacaklar. Her öğretmen 45 bin TL'lik yoksulluk sınırının altında ücret alıyor. Aynı dersi veren, aynı müfredatı işleyen ama ücretli, sözleşmeli, kadrolu, uzman, başöğretmen şeklinde farklı maaş alan 5 ayrı öğretmen statüsü yarattınız. Eğitim sistemini yazboz tahtası hâline getirdiniz. Çığ gibi büyüyen sorunların çözümü için ilk adımı atın. Her birimizin yetişmesinde büyük emeği olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Baykan...

5.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, eski Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın sosyal medyadan yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) – Diyarbakır eski Milletvekili Altan Tan sosyal medyadan çarpıcı ifşalarda bulundu. Tan “yurtseverlik” adı altında kimlerin hangi çıkarları kullandığını bir bir anlattı ve dedi ki: “Defalarca sizi rezil etmeme rağmen alçakça yalan ve iftiralarınıza devam etmenizin nedeni, parti meclisi üyesi olduğum ve milletvekili olduğumdan bu yana silah, şiddet ve terörle bir yarar elde edilemeyeceğini, silah ve demokratik mücadelenin yan yana olamayacağını sürekli söylediğim için mi? Hendek siyasetiyle binlerce gencin ölümüne neden olduktan sonra Avrupa'ya kaçmadığım için mi? Kırklar Dağı'nda emekli bir yarbaya 21 katlı onlarca blok ruhsatı verilip Mimarlar Odasından baroya tüm ‘ultra devrimciler’ sessiz kalırken araştırma önergesi verdiğim için mi? Diyarbakır Belediyesinde 170 imar değişikliği dosyası içerisinde tek bir dosyaman bulunmadığı için mi? Kürtlerin yüz yıldır binbir emekle elde ettiği kazanımları son on yılda yerle bir eden siyasetin yanlış olduğunu söylediğim için mi? Halkın çocuklarını dağa, kendi çocuklarını ise askere gönderenlerden olmadığım için mi? Arsızca hesap sormaya kalkmadan önce hesap verin!”

BAŞKAN – Sayın Özyürek...

6.- Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek'in, Sivas'ta hastanelerdeki doktor eksikliğine ilişkin açıklaması

AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sivas'ımızdaki hastanelerde ciddi anlamda doktor eksikliği mevcuttur. Bu konuda hemşhailerimizin yaşadığı mağduriyeti gündeme getirmek istiyorum. Özellikle yüksek riskli gebeliklerde ve doğum sonrası yaşanan sıkıntılarda neonatoloji, perinatoloji, jinekoloji; onkoloji cerrahisi, bunların yanı sıra el cerrahisi, çocuk romatolojisi ve çocuk enfeksiyon bölümlerinde doktor eksikliğimiz vardır. Hastaların mağduriyetlerinin bir an önce giderilmesi, hekim atamalarının aciliyeten yapılması için buradan yetkililere sesleniyorum ve gerekli adımların atılmasını talep ediyorum.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)**

3.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'a ait.

Buyurun Sayın Ercan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TUĞBA IŞIK ERCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

“Bir ışıık, bir ışıık daha,

Gecelerin içindeki ejderlerle dövüşür

Nice istemeseler de, nice önleseler de,

Uyandırır toplumunu

İyiye, doğruya, güzele öğretmen...”

Edebiyatımızın kıymetli isimlerinden Fazıl Hüsnu Dağlarca'nın da ifade ettiğı gibi bir ışııktır öğretmen; karanlıkları aydınlatan, yol gösterendir öğretmen. 24 Kasım 1928 tarihinde, millet mekteplerinin açılışı ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “Başöğretmen” ünvanını alması vesilesiyle 1981 yılından beri 24 Kasım ülkemizin dört bir yanında Öğretmenler Günü olarak kutlanmaktadır. Yarın kutlayacağımız Öğretmenler Günü vesilesiyle başta Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm öğretmenlerimize şükranlarımı sunuyor; ülkemizin geleceğini şekillendiren, fedakârlık ve özveriyle çalışan tüm eğitim camiamızı saygı ve sevgiyle selamlıyor ve Öğretmenler Günü'nü kutluyorum.

Her birimizin hayatına dokunan, zor zamanlarında yanında olan, ruhunu ve kişiliğini şekillendiren öğretmenleri olmuştur. Bugün bulunduğumuz konum ne olursa olsun hepimiz, yaşamımıza yön verdikleri, bizlere şefkatle yaklaştıkları için aradan geçen onlarca yıla rağmen hayatımıza dokunan bu öğretmenlerimizi sevgi ve minnetle yâd ederiz.

24 Kasım Öğretmenler Günü vesilesiyle bugün bu kürsüde bir eğitimci ve bir milletvekili olarak bulunmaktan onur duyuyorum. Eğitim, sadece ders kitaplarından alınan bilgiler değil, öğrencilere örnek olma, onları yönlendirme ve karakteriyle etkileme sürecidir. İşte, bu sebeple öğretmenlik, içerisinde adalet, ahlak, muhabbet, samimiyet ve değerler birikimi olmadan icra edilemeyen bir meslektir. Bizler “Oku!” emriilahisinin ışıığında yetişen “Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum.” düsturunu benimseyen ve “Bir milleti kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir.” ilkesine inanan bir medeniyetin mensupları olarak bizleri sabır ve şefkatle yetiştiren öğretmenlerimizin hakkını ödeyemeyeceğimizin farkındayız. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifade ettiğı gibi öğretmenlerimiz, insan yetiştiren gönül mimarlarıdır.

AK PARTİ iktidarı olarak göreve geldiğimiz günden beri eğitim sistemimizi güçlendirmek ve geliştirmek için öğretmenlerimize her türlü desteğı verdik ve bütçede en büyük parçayı eğitime ayırırken eğitim politikalarımızın merkezine de öğretmenlerimizi koyduk. Yirmi bir yıllık iktidarımız süresince öğretmenlerle ilgili hayata geçirmiş olduğumuz bazı detaylara bakacak olursak öncelikle -benim ve benim gibiler için en öncelikli- öğretim elemanları ve öğretmenler ile yükseköğretim ve ortaöğretim öğrencileri için başörtüsü yasağına son verdik. Zira, o karanlık dönemde başörtüsüyle ülkemizde öğretmenlik yapamayıp uzunca bir süre zorunlu olarak yurt dışında öğretmenlik yapmak mecburiyetinde kaldım ve bu sürede kendi ülkemdeki öğrencilerime hizmet edememenin üzüntüsünü fazlasıyla yaşadım.

Öğretmenler için getirdiğimiz diğer reformlardan bazıları ise şunlar: Son yirmi iki yılda öğretmen sayımızı 583 binden 1 milyon 170 bine çıkardık. Öğretmenlerimizin maaşlarını, özlük haklarını iyileştirdik. 2002 yılında 635 lira olan öğretmenlerimizin gelirini 2023 yılında 26.654'e yükselttik, uzman öğretmenlerimizin maaşını 29 bin liraya ulaştırdık. Devlet okullarımızda öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 2002'de ilköğretimde 28, ortaöğretimde 22 iken 2023'te bu sayıyı ilköğretimde 19, ortaöğretimde ise 15'e düşürdük. Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu çıkardık; bu kanunla, öğretmenlerimizin ek göstergesini 3600'e yükselttik. 2003 yılında yüzde 37 olan kadın öğretim elemanı oranını yüzde 46'ya, araştırma görevlisi oranını yüzde 42'den yüzde 53'e çıkardık. Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla Öğretmen Bilişim Ağı'nı kurduk ve meslekte daha birçok reform yaptık, yapmaya devam ediyoruz.

Türkiye'nin müreffeh yarınları için mücadele eden nesillerimize insanı sevmenin değerini ve vatan ve millet sevgisinin anlamını öğretmeye çalışırken ömürlerinin baharında bizden koparılan şehit öğretmenlerimizi de minnetle anıyoruz.

Aynı duyarlılıkla, Filistin'de eğitim hakları ellerinden alınan ve hayatlarını kaybeden öğretmen ve öğrencileri anmadan geçemeyiz; onlar hayatları boyunca İsrail'in tüm saldırılarına ve yaşadıkları zorlu koşullara rağmen umudu temsil eden eğitimcilerdi. Eğitim ve yaşam haklarının gasbedilmesi insanlık adına büyük bir kayıp. Uluslararası toplumu bu trajik duruma daha fazla duyarlılık göstermeye ve sorumluluk almaya davet ediyorum. Unutmayalım ki eğitim, barışın ve umudun da temelidir.

Bu duygu ve düşüncelerle, bu kutlu mesleği icra ederken sergiledikleri özveri ve gayretleri için Türkiye Yüzyılı'mızın güvencesi öğretmenlerimize bir kez daha teşekkür ediyor, geleceğimizi inşa ettikleri bu yolda başarılar diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

TUĞBA IŞIK ERCAN (Devamla) – Görevlerini fedakârca yerine getiren, gece gündüz demeden çalışan tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Ateş...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş'in, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tüm öğretmenlerimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli hocalarım, insanlık var olduğundan günümüze kadar toplumun gelişiminde en önemli rolü siz kıymetli öğretmenlerimiz üstlenmiştir. Cumhuriyetimizin kuruluşundan bugüne kadar muasır medeniyetler seviyesine ulaşma yolunda en kıymetli vazifeyi yine siz değerli öğretmenlerimiz üstlenmiştir. İlmin ve bilimin ışığında sağlıklı nesillerin yetiştirilmesinde en değerli rolü siz kıymetli öğretmenlerimiz almıştır. Türkiye Yüzyılı çerçevesinde geleceğe emin adımlarla yürüten ülkemizin aydınlık yarınlarının mimarı, yine, siz değerli öğretmenlerimiz olacaktır.

Bu vesileyle, geçmişten günümüze maarif davasına hizmet etmiş tüm öğretmenlerimize teşekkür ediyor, Öğretmenler Günü'nü kutluyor, sevgi, saygı ve en derin muhabbetlerimi gönderiyorum.

Gazi Meclisimizi hürmetle selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Demir...

8.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ülkemizde ve dünyada en saygın meslek gruplarının başında öğretmenlik gelmektedir. Koca bir nesli yetiştiren ve yetiştirmeye devam eden öğretmenlerimiz bizleri yarınlara hazırlayan, geleceğimizi inşa eden rehberlerimizdir; hayatımız boyunca bizlere eşlik ederek öğrenim ve tecrübelerinde öğretmenlerimiz her zaman ön saflarda yer almaktadır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki AK PARTİ'mizin öncelikli hedef gördüğü eğitimde son yirmi bir yılda kapsamlı reformları gerçekleştirdik. Öğretmenlerimizin çalışma şartlarını iyileştirdik, eğitimi teknolojinin imkânlarıyla buluşturduk. Bugün gelinen noktada, eğitimde ülkemizi ileri standartlara kavuşturmanın gururunu yaşıyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle, başta Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, tüm öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyorum. Terör saldırılarında ve görev başında hayatını kaybeden şehit öğretmenlerimiz başta olmak üzere ebediyete irtihal etmiş tüm öğretmenlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

9.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın merkezî Hükûmetten mevcut nüfusuna göre aldığı katkının yetmediğine ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – Nüfusu yaklaşık 2,7 milyon olan Antalya'mız turizm sezonunda bu nüfusun 9 katına hizmet verirken merkezî Hükûmetten mevcut nüfusuna göre katkı almaktadır ve bu katkı da yetmemektedir.

Dünyada birçok ülkede uygulanan şehirde konaklayan yerli ve yabancı turistlerden alınan şehir vergisi ülkemize de uygulanmalıdır. Alınan bu şehir vergisi yalnız o şehrin altyapısı ve kalkınması için kullanılmalıdır. 1 euro günlük kalanlardan bu vergi alındığı zaman, Antalya'mız için yaklaşık 200 milyon euroluk yıllık ciddi bir kaynak oluşturabiliriz. Ayrıca birçok otel işletmecisi ve zincir marketler, Antalya'nın yerel belediye hizmetlerinden faydalanıp parayı Antalya'dan kazanmalarına rağmen birçoğunun vergi levhası İstanbul veya Ankara'da olduğu için vergilerini Antalya'ya değil diğer şehirlere ödemektedirler. Bu, Antalya'mıza yapılan bir haksızlıktır; Maliye Bakanlığı gerekli düzenlemeyi yaparak Antalya'mızın hak ettiği payı Antalya'mıza vermelidir.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

10.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Çorlu tren katliamının 17'nci duruşmasına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Çorlu tren katliamının üzerinden tam bin dokuz yüz altmış dört gün geçti. O dönemdeki müdür yardımcılarını müdür oldu, yine o dönemde Genel Müdür olan İsa Apaydın milyarlık ihaleler aldı. Yapılan yargılamada asla gerçek sorumlular sanık sandalyesine oturtulmadı. Ailelerin olası kast talepleri reddedildi. Bugün 17'nci duruşma görüldü ve dava yine ertelendi, tutuklama talepleri kabul görmedi. Bu davada bir kısım failler ödüllendirilirken mağdurlar cezalandırıldı. Adalet tren raylarının altında kaldı. Ne yazık ki çürümüş yargının pis kokusu ülkeyi buram buram sarıyor. Adalet çılgınlıkları dün Tire'de, bugün Çorlu'da, yarın tüm Türkiye'de. Çorlu için adalet istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bayhan...

11.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Türkiye limanlarından İsrail'e gerçekleşen sevkiyatlara ilişkin açıklaması

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) – Gazze'ye saldırıların başladığı ilk günden beri İsrail'e en az 300 gemi kalktı Türkiye limanlarından; petrol, çimento, demir çelik götürdüler İsrail'e, Filistinli çocuklara ise ölüm götürdüler. Bu işi yapanlar kim? Bakıyorsunuz, Eren Holding ve Kalkavanlar başı çekiyor. Bunların gemilerini tek adam iktidarı yürütüyor. Şimdi Mecliste boykot kararı aldığınız Coca Cola'ya teşvik veren de siz değil misiniz? “Sefası bize cefası Filistin halkına” politikasının üstünü hamasetle örtemezsiniz. Siz, İsrail'in siyonist burjuvazisiyle zenginleşip yandaş sermayeyi büyütürken işçi sınıfı Filistin halkıyla gerçek dayanışmayı öğretiyor. Cenova, Melbourne ve Barcelona'da liman işçileri İsrail için silah taşımayı reddederek sevkiyatları durdurdular.

İsrail'e günde 7 geminin kalktığı Türkiye limanlarında çalışan işçi kardeşlerimize sesleniyoruz: Siz de sevkiyatları durdurun, emperyalistlere ve siyonistlere geçit vermeyin. Filistin halkıyla enternasyonal dayanışmayı hep birlikte büyütelim.

BAŞKAN – Sayın Ayan...

12.- İstanbul Milletvekili Nilhan Ayan'ın, kadına karşı şiddete ilişkin açıklaması

NİLHAN AYAN (İstanbul) – Akıl, vicdan, ahlak ve ızan sahibi hiçbir erkeğin anne, eş, kardeş, evlat olarak hayatının her alanında ve her anında yanında olan kadına karşı farklı bir yaklaşım sergilemesi akıl alır şey değil. Kadına karşı şiddet; fiziksel, psikolojik, sosyolojik ve ekonomik olarak dünya üzerindeki tüm kadınları ne yazık ki derinden etkiliyor. Dünyanın dört bir tarafında savaşlarda mağdur edilen, göçe zorlanan kadın ve çocuklar; hepsi bu şiddetin en haziniyle, en acısıyla karşı karşıya kalıyor; en çok ezileni, acı çekeni olmak durumunda kalmaya hâlâ devam ediyor. Toplumsal hayatın temel direği kadını dışlayan, kadına haksızlık yapan, şiddet uygulayarak onurunu zedeleyen bir toplum kendi eliyle kendi sonunu hazırlar. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın “Kadınlarını dışlayan bir toplum gücünün yarısından vazgeçmiş demektir.” sözünü hatırlatıp her türlü canlıya karşı şiddetin yeryüzünden silindiği bir dünya duasıyla Genel Kurulu selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

13.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, ÇKS kaydı veya ziraat odası üyeliği bulunan emeklilerin 5 bin TL'lik ikramiyeyi alamamasına ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ziraat odası ve ÇKS'ye kayıtlı çiftçilerimize 5 bin TL'lik emekli ikramiyesi verilmemesinin bir hak gasbı olduğunu uzun süredir dile getiriyoruz. Geçinmekte oldukça zorlanan bu kesim ayakta durabilmek için üç beş hayvanıyla ya da küçük arazi varlığıyla ek kazanç sağlamaya çalışıyor. Birçok ülke çiftçisine pozitif ayrımcılık yaparken bizim iktidarımız âdeta olanı da sektörden uzaklaştırmaya çalışıyor. 5 bin lira ikramiyeden mahrum kalan emeklilerimiz ziraat odalarından kayıtlarını sildiriyor. Ziraat odaları ise çok endişeli çünkü kapanma noktasına gelebilirler. Bir diğer mağduriyet de odadan kayıt silmek için ödenen 612 lira yani emekli çiftçilerimiz ikramiye alamadığı gibi üstüne de para ödemek zorunda kalıyor. Emekli olmasına rağmen tarımsal üretimle ülkemize katkı sağlamaya çalışan çiftçilerimize yapılan bu ayrımcı uygulamadan bir an önce vazgeçilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım Kara...

14.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Dikmece halkının zeytinlikleri ve tarım alanları için direnmeye devam ettiklerine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bilindiği üzere Dikmece halkı zeytinlikleri ve tarım alanları için aylardır direnmeye devam ediyor. Bu süreçte gönüllü avukatlarımız vasıtasıyla Cumhurbaşkanlığına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ve TOKİ'ye karşı davalar açıldı; Hatay İdare Mahkemesi yürütmeyi durdurma kararı verdi ancak her meselede olduğu gibi AK PARTİ iktidarı ve şirketler hukuku çiğneyerek tarım arazilerinde temel atma, hafriyat ve inşaat çalışmalarına devam ediyor. Buradan tekrar söylemek istiyoruz ki konut ihtiyacımız ivedi olarak çözülmelidir. Ancak zeytinliklerimiz ve tarım alanlarımızı yitirdiğimiz zaman başka felaketlerin önü açılacaktır. Bu yüzden sağlıklı kentler kurmak zorunda olduğumuzu tekrar yineliyor, Dikmece halkıyla birlikte olduğumuzu ifade ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Barut...

15.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Büyükşehir Yasası'na ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, bir yasa çıkarıldı, kelimenin tam anlamıyla yaşamı kabaşa çevirdi, köyler bir anda kent merkezlerindeki mahallelerle güya eşitleniverdi; köylülerin üretimi, yaşamı, kültürü, alışkanlıkları hiç gözetilmedi. Bu akıl almaz Büyükşehir Yasası'yla mahalleye dönüştürülen köylerde sorunlar büyük. Bu yasayla tüzel kişiliği ortadan kalkan köylerin etrafındaki gelişim alanları sessiz sedasız TOKİ'ye devrediliyor, TOKİ de köylülere ait olan bu arazileri satılığa çıkarıyor. Bir örneği de Ankara Polatlı'da yaşanıyor. 30 büyükşehirde benzer tehlike var. Daha önce tarımsal üretim alanı olan meradan hazineye çevrilen arazilerin TOKİ tarafından satışa çıkarılması hem o köylerdeki tarımsal üretime büyük darbe vuruyor hem de köyler rantiyeye kurban ediliyor. Bir an önce bu yanıltan dönüşün, Büyükşehir Yasası yeniden düzenlensin.

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

16.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Millet mekteplerinin açılışı ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “Başöğretmen” ünvanını kabul ettiği gün olan 24 Kasım, ülkemizde Öğretmenler Günü olarak kutlanmaktadır. Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk “Öğretmenler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır.” sözüyle öğretmenlerimizin bir ülkenin geleceğinin inşa edilmesinde ne kadar önemli olduğunu vurgulamıştır. Ülkemizin geleceğini şekillendiren, bilgi ve değerlerle donatarak aydınlatan öğretmenlerimizin özverili çalışmalarını bir kez daha hatırlamak ve takdir etmek adına vermiş olduğumuz 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde kasım ayı net maaşları tutarında ikramiye verilmesini içeren kanun değişikliği teklifimizin oy birliğiyle kabul edilmesi, öğretmenlerimizin değerli çalışmalarına bir teşekkür niteliği taşıyacak ve eğitim sistemimizin güçlenmesine katkı sağlayacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Beyaz...

17.- İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz'ın, öğrenim kredilerine ilişkin açıklaması

ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2013 öğrenim kredisi 280 TL olarak belirlenmişti. Üniversite öğrencilerimize verilen bu aylık kredi, 2013 Ocak ayında döviz kuruna göre 165 dolar seviyesindeydi; yüksek lisans öğrencilerine 330, doktora öğrencilerine 495 dolar seviyesinde ödeme yapılıyordu. Geldiğimiz noktada öğrencilerimizin öğrenim kredileri de AK PARTİ'nin yanlış politikaları sonucu tıpkı ülke ekonomimiz gibi darboğaza girmiş durumdadır. Şu an öğrencilerimiz 1.250 TL kredi almaktadır yani güncel olarak 43 dolara denk gelmektedir. Öğrencilerimize ödenen miktar on yılda döviz cinsinden yüzde 75 düşmüştür. 2023 yılında doktora yapan bir öğrencimiz ya da akademisyenimiz on yıl önceki üniversite öğrencisinden yüzde 25

daha az kredi alarak öğretim hayatına devam ediyor. Bu ayıp, yirmi bir yıldır ülkeyi yöneten iktidardır. Öğrencilerimizin 2024 yılı kredi ve burs ödemeleri en az 4 bin TL seviyesine getirilmeli, bir nebze rahat okumaları sağlanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Yazmacı...

18.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Göbeklitepe'nin 11-19 Kasım tarihleri arasında gördüğü yoğun ilgiye ve Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

On iki bin yıllık geçmişle “tarihin sıfır noktası” olarak nitelendirilen, UNESCO Dünya Mirası Listesi’nde yer alan Göbeklitepe, geçen hafta okulların ara tatile girmesiyle öğrencilerimiz ve ailelerinin yoğun ilgisini gördü. İlk ve ortaöğretim kurumlarında birinci dönem ara tatilini fırsat bilen binlerce yerli turist Şanlıurfa’ımızdaki tarihî ve turistik mekânları ziyaret etti. Şanlıurfa Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü verilerine göre 11-19 Kasım tarihleri arasında 35.268 kişi Göbeklitepe’de tarihi soludu. Şanlı şehrimiz tarihî dokusu, kültürü, gastronomisiyle ülkemizin dünyaya açılan kapısı olmaya devam edecek. Bu tatilde birçok medeniyete ev sahipliği yapmış kadim şehrimizin tarihini çocuklarına aktarmayı tercih eden tüm ailelere teşekkür ediyorum.

Şanlı şehrimizin tarihî güzelliklerini görmeye herkesi davet ediyor, tüm öğretmenlerimizin de Öğretmenler Günü’nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karakoz...

19.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Akdeniz meyve sineği popülasyonundaki artışa ilişkin açıklaması

EVRİM KARAKOZ (Aydın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İncir, zeytin, kestane, pamuk gibi tarımsal ürünleriyle Türkiye’nin tarımda lokomotif olan Aydın’ımız, narenciye üretiminde de söz sahibi konumundadır. Son yıllarda popülasyonu hızla artan Akdeniz meyve sineği nedeniyle narenciye ürünleri hasat edilmeden dökülmeye başlamış, kalite etkilenmiş, bir de üzerine rekolte iyice düşmüştür. Narenciye, incir başta olmak üzere birçok ürünümüzü tehdit eden Akdeniz meyve sineğine karşı verilen mücadeleler artırılmalıdır. Buradan Tarım ve Orman Bakanlığına çağırımızdır: Ürünlerimizi dalında çürüten, üreticilerimize ekonomik anlamda büyük kayıplar yaşatan, tarım ürünlerimizin ihracatına engel olan Akdeniz meyve sineğine karşı acil önlemler alınmalı ve üreticimizin zararları karşılanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Bektaş...

20.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarındaki sorunlara ve Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kredi Yurtlar Kurumuna bağlı yükseköğrenim yurtlarından her geçen gün daha kötü haberler alıyoruz. Dün akşam da Konya Bozkır’da bulunan Mustafa Suna Öz Kız Öğrenci Yurdu’nda düş alan bir öğrenci, duvardan kopan fayansın başına düşmesi sonucunda yaralandı. Daha önce de asansör kazalarıyla gündeme gelen Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarının yeterince denetlenmediği artık inkâr edilemez bir gerçek hâline gelmiştir. Üniversite eğitimi için devletin yurtlarına sığınan öğrencilerimiz ve anne-babaları her sabah endişeyle uyanıyor, her gece korkuyla uyuyor. Türkiye’nin geleceğini kuracak olan gençlerin kaldığı bu yurtlardaki sorunları çözmek sosyal devletin asli görevlerinden biridir.

Öğretmenlerimizin de Öğretmenler Günü’nü kutluyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Karaoba...

21.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Varlığı ve emeğiyle geleceği aydınlatan değerli öğretmenlerim, bu kutsal mesleği tüm zorluklara rağmen gülümseyerek omuzladığınızı ve emeğinizin ne denli değerli olduğunu bilin isterim. Bir öğretmene eş olarak onurlandırdığım bu hayatın Mecliste devam eden sürecinde sizlere her konuda destek olmaktan, sıkıntılarınıza ve sorunlarınıza paydaş olup çözüm üretmekten gurur duyacağım. Tekrarlamaktan yorulmayacağız, bu ülkeyi güçlü bir geleceğe taşıyacak olan öğretmenlerimizdir. Bilirim ki Atatürk'ün de dediği gibi, gelecek gençlerin, gençler ise öğretmenlerin eseridir. Öğretmenlerimizin, öğretmen adaylarımızın, eğitim fakültesi öğrencilerinin ve akademisyenlerin her daim sesi olacağız. Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü rahmet ve saygıyla anarken tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü kutlu olsun.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

22.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yarın Öğretmenler Günü; yıllardır, okulların fiziki altyapı ve donanım eksikliklerinin giderilmesi, öğretmenlerimizin kadrolu, ücretli, atanamayan diye ayrılmadan hepsinin eşit olması gerektiğini dile getiriyoruz. Zincir marketlerde bile Millî Eğitim Bakanlığındaki kadar öğretmenin çalışması, yıllarca fakültelerde okuyan, emek veren öğretmenlerimizin atanmadığı için intihar etmesi, öğretmenlerimizin geçinemediği için 2'nci, hatta 3'üncü işlerde çalışması ne yazık ki yirmi bir yıldır ülkeyi yöneten AKP iktidarının ayıbıdır. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında 24 Kasım'da öğretmenlerimize birer maaş ikramiye verilmesi teklifimiz iktidar tarafından reddedilmiştir. Buradan tekrar birer maaş verilmesi gerektiğini hatırlatıyor, aydınlık geleceğimiz olan, yarınlılarımızın ve çocuklarımızın teminatı olan tüm öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Sivacioğlu...

23.- İstanbul Milletvekili Sevan Sivacioğlu'nun, Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'na ve Dünya Diş Hekimliği Günü'ne ilişkin açıklaması

SEVAN SIVACIOĞLU (İstanbul) – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; dünyada içinde bulunduğumuz hafta Ağız ve Diş Sağlığı Haftası olarak kutlanmaktadır. Öncelikle bir hekim olarak tüm meslektaşlarımla Dünya Diş Hekimliği Günü'nü buradan kutluyorum.

Günümüzde kamu ve özel sektörde toplam 44 bin diş hekimimiz ağız ve diş sağlığının korunması ve tedavi edilmesi noktasında toplumumuza hizmet vermektedir. Ağız ve diş sağlığının bireyin sağlığı üzerine doğrudan etkisi olduğu bilinmektedir. Sağlıklı bir yaşam, ağız ve diş sağlığıyla başlar. Bu nedenle, ağız ve diş sağlığını bozan faktörler vücut sağlığını da etkilemektedir. Diş çürükleri ile diş eti hastalıkları varlığında kalp-damar hastalıkları, kronik solunum yolları hastalıkları, mide-bağırsak hastalıkları, yüksek tansiyon, kemik erimesi, şeker hastalığı ve kadınlarda erken doğum gibi hastalıkların riskleri artmaktadır. Ayrıca bazı hastalıkların ilk ve en önemli belirtileri ağızda görüldüğü için ağız ve diş muayenelerinin düzenli aralıklarla yapılması gerekir. Düzenli bir ağız-diş sağlığı bakımı, kronik hastalık risklerinin azalması yönünden koruyucu hekimliğin önemli köşe taşlarından biridir. Bu vesileyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akgül...

24.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, ÇKS kaydı veya ziraat odası üyeliği bulunan emeklilerin 5 bin TL'lik ikramiyeyi alamamasına ilişkin açıklaması

İSMAİL AKGÜL (Bolu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; emeklilerimize bir defaya mahsus 5 bin TL ödemelerinin yapılmaya başlanmasıyla ÇKS kaydı veya ziraat odası üyeliği bulunan emeklilerin ödeme alamadıkları anlaşılmıştır. Ortaya çıkan mağduriyetle ilgili olarak Sayın Cumhurbaşkanımız meseleyi çözeceklerini ifade etmiştir. Ödeme alamamış olan vatandaşlarımız bu açıklamayla memnun olmuştur. Yakın zamanda ödemelerin yapılmasını bekleyen vatandaşlarımızın taleplerinin vakit kaybetmeden karşılanması son derece önemlidir. Mağduriyetin giderilmesiyle birlikte, emeklilerin hak ettiği maaş zammını alması en önemli, en öncelikli beklentimizdir diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın İrmez...

25.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, KCK operasyonlarına ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Cemaat yapılanmasına mensup savcı ve hâkimlerce tasarlanan, iktidarın da bizzat uygulayıcısı olduğu KCK operasyonları içerisinde 50'den fazla Şırnaklı siyasetçinin istinaf mahkemesindeki dosyası maalesef onandı ve Yargıtaya gönderildi. Herkesin çok iyi bildiği gibi bu dava Kürt meselesinin ve Türkiye halklarının karşı karşıya olduğu tüm problemlerin özgür, barışçıl ve demokratik bir zeminde çözümünü savunan, bu yolda aktif mücadele edenlere dönük açılmış bir davadır. Bu kumpasları düzenleyen savcılar, hâkimler ve polislerin bir kısmı cezaevinde, kimisi yurt dışına kaçtı kimisinin de kaçışına göz yumuldu ama onların hazırladıkları dosyalar üzerinden hâlâ arkadaşlarımıza cezalar veriliyor. Bu ve benzeri kumpas davaları derhâl düşürülmeli, demokratik siyaset önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Otgöz...

26.- Muğla Milletvekili Yakup Otgöz'ün, Öğretmenler Günü'ne ve Muğla'daki yatırımlara ilişkin açıklaması

YAKUP OTGÖZ (Muğla) – Sayın Başkanım, tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyorum, Başöğretmenimiz Atatürk'ü saygı ve rahmetle anıyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde yirmi bir yılda laf üstüne laf koymanın değil, taş üstüne taş koymanın mücadelesini verdik. Muğla'mızı ve ülkemizi her alanda devasa yatırımlara kavuşturduk. Muğla'mıza son yirmi bir yılda 62 milyar TL, son beş yılda ise 47 milyar TL tutarında yatırım aldık. Muğla'mızı doğal gazla buluşturmaya devam ediyoruz. Menteşe ve Yatağan'a doğal gaz verilmeye başlanmıştı, Milas'a verilmesi için de proje hazırlandı, çalışmalar devam ediyor; yarın da Kavaklıdere ilçemize doğal gazı veriyoruz;" Fethiye, Seydikemer, Ortaca, Dalaman doğal gaz bağlantısı için de önemli bir imza atıldı; kıymetli hemşehrilerimize hayırlı olsun. Muğla'mız ve hemşehrilerimiz için çalışmaya devam ediyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerimizle bir konuyu paylaşmak istiyorum. İsterseniz iki artı bir, bir, bir durdurmaktansa beş dakika vereyim, beş dakikaya da bağlı kalabilirsek sevinirim.

Sayın Kaya, buyurun.

27.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne, Merkez Bankasının politika faizini artırmasına ve Cumhurbaşkanının faizle ilgili açıklamalarına ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yarın, fedakâr, cefakâr ve emekçi öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü. Öğretmenlerimizin yaşadığı çok sıkıntılı sorunların farkındayız. Bu hususla ilgili bugün genel görüşme talebimiz var -bir önergemiz var genel görüşmeyle ilgili- orada hatiplerimiz bu konuda detaylı görüşlerimizi ifade etmiş olacaklar.

Bugün Merkez Bankası politika faizini 500 baz puan artırarak yüzde 40'a çıkardı. Doğrusu biz utandık ama mahcup olması gerekenler mahcup mu, inanın artık tahmin edemiyoruz çünkü sürekli zikzak çizen bir icraat süreci için artık düz çizginin bir anlamı kalmadığını düşünüyoruz. Mart 2021'de "Türk tipi ekonomi" diyerek ülkenin ekonomik bağımsızlığı için bir mücadele başlatan ve bu uğurda da "faiz sebep, enflasyon sonuç" diyerek faizleri yüzde 8,5'a, Tüketici Fiyat Endeksi'ni yüzde 80'e, Üretici Fiyat Endeksi'ni ise yüzde 138'e çıkaran bir iktidarla karşı karşıyayız ve bu iktidar, seçimlerinden önce de faizleri yükseltmeyeceğine dair yüksek sesle bu millete söz verdi. Dolayısıyla bizim bu sözü sorgulama hakkımız, bu vaadi veren iktidarın ise bugün geldiğimiz yüzde 40'ı izah etme gibi bir mecburiyeti söz konusudur.

Siyasette dik duruş önemlidir. Az evvel değerli milletvekillerimizden birisi "Söz değil, taş üstüne taş koyduk." dedi. Şimdi söz mü yoksa taş üstüne taş mı, gelin Sayın Cumhurbaşkanımızın bir konuşmasını tahlil ederek hep beraber değerlendirelim. Sayın Cumhurbaşkanı "Türk tipi bir ekonomik modele geçerken benden faizleri yükseltmeyi beklemeyin, bir Müslüman olarak nas neyi gerektiriyorsa onu yapmaya devam edeceğiz, hüküm bu." dedi. Biz de buradan haklı bir şekilde, Sayın Cumhurbaşkanımıza -madem o bu konuyu gündeme getirdi- sormak istiyoruz: Nas değişti mi, bu konudaki hüküm değişti mi? Yüzde 8,5'a kadar düşürdüğünüz faizi bugün yüzde 40'a çıkarıyorsunuz. Türkiye'ye özgü yeni bir ekonomi modeli inşa ettiğini, ülkenin ekonomik bağımsızlığı için çalıştıklarını söylüyorlar. Peki, Türk tipi ekonomi modelinden vaz mı geçtiler? Ülkenin ekonomik bağımsızlığı için çalışmaktan vaz mı geçtiler? Bu konunun da izaha muhtaç olduğunu düşünüyoruz.

Yine aynı konuşmasında Sayın Cumhurbaşkanımız diyor ki: "Küresel ekonomik sömürü düzeninin kalbinde ne var? Faiz var. Faiz düzeni zulüm düzenidir. Faiz zengini daha zengin, fakiri de daha fakir yapar, biz bu düzene savaşı açtık." Peki, yüzde 8,5'tan yüzde 40'a faizleri çıkararak bu zulüm düzeninin bir parçası mı olmaya karar verdiniz Sayın Cumhurbaşkanımız? Zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapan faizle siz de zenginleri daha zengin, fakiri daha fakir yapmaya mı karar verdiniz? Bu sözler sizlere ait. "On dokuz yıldır bunlarla savaşı hâlindeyim. Bu can bu tende olduğu sürece faizcilere hiçbir zaman yürü demem." dediniz. Bu can bu tende duruyor ama mahkûm musunuz, onlara esir mi oldunuz da yüzde 8,5'tan yüzde 40'a bu faizleri çıkarıyorsunuz? Çünkü bu can bu tende duruyor ve siz bunları yapıyorsanız başka mecburiyetleriniz vardır, bunun hesabını da bu millete vermek gibi bir mecburiyetiniz var. "Faizcilerin ne yanında ne de arkasında yer alamam." diyorsunuz, anladığımız kadarıyla faizcilerin önüne düştünüz ve onlar da son sürat sizin peşinizden koşmaya devam ediyor. Faizleri yüzde 40'a çıkardınız çünkü diyorsunuz ki: "Bizim inandığımız bu noktada, değerler silsilesi içerisinde faizin yeri yok." Değerleriniz mi değişti, ne oldu da faizi tekrar yüzde 8,5'tan yüzde 40'a çıkardınız? İnşallah... Hep söylüyorum; faiz sebep, enflasyon neticedir. Eğer böyleyse faizleri artırarak enflasyonu daha da artırmaya mı karar verdiniz? Sayın Cumhurbaşkanının izlediği yeni model, Türk tipi ekonomik modelden vazgeçip yeniden herhâlde farklı bir ekonomik modele doğru geçişi ifade ediyor. Belli ki takip ettiğiniz paradigma itibarıyla enflasyonun üzerine çıkan bir faiz yapacaksınız. Enflasyonun sene sonu hedefi yüzde 70, faizler şu an 40. "Nas" diyordunuz? Bence artık nas düzeninden de vazgeçin de yüzde 40'ı "5" "5" artırmayın, birden yüzde 70'e çıkarın, bu millet de rahat etsin, siz de her ay mahcup olmaktansa bir kere de mahcup olun; bu sözlerinizi her ay biz sizin yüzünüze çarpmak mecburiyetinde kalmayalım. Dolayısıyla bir siyasi iktidar tutarlı davranmalı, politika değişikliklerini de millete net bir şekilde izah etmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Kendi taraftarları, kendisine destek verenler bu sözlerini sorgulama ihtiyacı hissetmeyebilirler ama millet yüzde 48’le bize muhalefet görevi verdi; bu da kutsal bir görevdir. Bizim görevimiz, bu iktidarın seçim döneminde bu millete vadettiklerinin, vaatlerinin takipçisi olmak. Eğer “Bu can bu tende kaldığı müddetçe faizle mücadele ediyorum.” diyorsanız bugün geldiğiniz noktayı ifade etmek zorundasınız. Faizle mücadelenizi nassa dayandırıyorsanız bugün geline konuda faizin nas karşısındaki yerini ortaya koymak zorundasınız. Bu sebeple tıpkı “Türk tipi ekonomi” diyerek bugün bir ekonomik çöküşe götürdüğünüz gibi “Türk tipi başkanlık sistemi” diyerek de Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden de çok kısa vadede rücu edeceklerinden en ufak bir şüphem yok. Çünkü bu gömlek Sayın Erdoğan’a ve ortaklarına göre dikildi; bu gömleğin başka bir başkan üzerinde hayatını devam ettirme imkânı yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bu duygularla fazla zaman almadan Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Erhan Bey, yoktunuz.

Beş dakika durdurmadan veriyoruz süreyi.

Buyurun Sayın Usta.

28.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Dursun Önkuzu’nun şehadetinin 53’üncü yıl dönümüne, 24 Kasım Öğretmenler Günü’ne, kalıcı yaz saati uygulamasına, özel gereksinimleri bulunan, otizm teşhisi konulan çocuklar için eğitim veren okullarda kamera kurulması talebine, Merkez Bankasının politika faizini artırmasına ve Hükümetin yanlış ekonomi politikalarını uyguladığına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün şehidimiz merhum Dursun Önkuzu’nun şehadetinin 53’üncü yıl dönümü. Ben hem Dursun Önkuzu’yu hem de bütün şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

Yarın 24 Kasım Öğretmenler Günü. Başta Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener’in ve bütün öğretmenlerin Öğretmenler Günü’nü kutluyorum, şehit öğretmenlerimizi rahmetle anıyorum.

Maalesef, yirmi bir yıllık AK PARTİ hükümetleri döneminde eğitim politikalarında hiçbir istikrar olmadığını çok net bir şekilde görüyoruz. Yirmi bir yılda 9 tane bakan değişti, her bakanla birlikte eğitim politikası değişti ve bugün geldiğimiz noktada eğitim içinden çıkılmaz bir noktaya geldi. Tabii, bu süreç içerisinde maalesef öğretmenlik mesleği de ciddi ölçüde zedelendi. Ciddi bir atanamayan öğretmen problemi var. Bir tarafta öğretmen var, diğer tarafta öğretmen ihtiyacı olan öğrenci var fakat bunu atayan bir iktidar maalesef oluşmadı. Ücretli, sözleşmeli öğretmenler sorunu hâlen devam ediyor.

Şimdi, EĞİTİM-İŞ sendikasının yapmış olduğu bir araştırma var. Değerli arkadaşlar, bakın, bu sonuçlar, daha doğrusu bu bulgular hakikaten çok kritik. Araştırmaya göre, öğretmenlerin yüzde 93’ü öğretmenliğin saygın bir meslek olma özelliğini kaybettiğine inanıyor; yüzde 93’ü “Saygın bir meslek değil artık öğretmenlik.” diyor. Çocuk sahibi öğretmenlerin yüzde 63’ü çocuğunun gıda ihtiyacını karşılamakta zorlandığını, yüzde 73’ü ise çocuklarına kılık kıyafet almakta zorlandığını ifade ediyor. Yine -daha vahimi belki de- öğretmenlerin yüzde 86’sı çocuğunun öğretmen olmasını istemiyor bu ülkede.

Şimdi, tabii, 364 gün öğretmeni unutup 1 gün öğretmeni hatırlamanın çok da fazla bir mantığı yok ancak tabii, biz İYİ Parti olarak, bu öğretmenlik mesleğinin hak ettiği şekilde toplumda itibar görmesi, özlük haklarına kavuşması konusunda sürekli olarak konuyu gündemde tutmaya devam edeceğiz.

Şimdi, tabii, günlerin kısaltılması, havaların erken kararmasıyla birlikte bu yaz saati uygulaması, kalıcı yaz saati uygulaması meselesi tekrar gündemde ve büyük bir sıkıntı olarak duruyor. Türkiye, 1940'tan 2018'e kadar yaz-kış saati uygulaması yapmıştı, 2018'den itibaren alınan bir kararla yaz saati uygulaması kalıcı hâle getirildi. Bunun bir defa, çocuklar üzerinde psikolojik olarak ciddi olumsuz etkileri oluyor. Yani bunu bilim insanları söylüyor, bunu göz ardı etmek mümkün değil fakat Hükûmet meseleye bir tasarruf olarak bakıyor. Bu hesabı nasıl yaptıklarını ben anlayabilmiş değilim; varsayalım ki kendi rakamlarına göre yıllık 2,2 milyar lira tasarruf oluyor, hadi o tasarrufun olduğunu varsaymış olsak bile değer mi? Yani çocuklarımızı sabahın erken saatlerinde -özellikle batı bölgelerinde- kaldırıp onların psikolojini bozmaya değer mi diye buradan Hükûmete sormak istiyorum. Dolayısıyla, çocukları karanlığa mahkûm etmeyelim, bu inattan vazgeçilsin ve yaz-kış saati uygulamasına tekrar geçilmesini talep ediyoruz iktidardan.

Şimdi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diğer bir konu, özel gereksinimleri bulunan, otizm teşhisi konulan çocuklar için eğitim veren okullarda kamera kurulması hem velilerin hem de kurumda çalışan öğretmenlerin talebi. Bu talep, Millî Eğitim Bakanlığına iletiliyor fakat Bakanlık bu talebe olumsuz cevap veriyor. Bakın, hem veliler istiyor hem de o kurumlarda çalışan öğretmenler istiyor. Veliler konuyu Kamu Denetçiliği Kurumuna taşıyorlar, Kamu Denetçiliği Kurumu da "Evet, yerindedir, kamera takılmalıdır." diyor, buna rağmen Millî Eğitim Bakanlığı direniyor. Şimdi, tabii, bu okullarda bir kısım şiddet olaylarının olduğu ifade ediliyor, karakollara sürekli yansıyan şikâyetler var. Bunlardan öğretmenler de rahatsız yani diyor ki "Çocuk mesela ayağı takılıp düşüyor." veliler belki bununla ilgili öğretmeni suçluyorlar; öğretmenler de rahatsız, veliler de rahatsız. E, bu sorun niye çözülüyor? Yani Kamu Denetçiliği Kurumu da "Kurulsun." diyor. Dolayısıyla ben bu konuyu özellikle gündeme getirmek istedim ki bu mağduriyetin giderilmesi açısından bu kamera takılması konusunda bir düzenleme yapılması ihtiyacı vardır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, malum, bugün, Merkez Bankası, yine politika faizini 500 baz puan artırdı ve bu artırım süreciyle birlikte politika faizi yüzde 8,5'tan yüzde 40'a yükseltildi. Şimdi, tabii piyasadaki bütün faizler de normal olarak bu faizle birlikte yükselmiş oldu. Tabii bir yandan da krediler kısıyor, dolayısıyla hem krediye erişimde hem de erişilen kredinin maliyetinde de ciddi bir artış oldu. Türkiye bu noktaya nasıl geldi? Yani bunları unutmamak lazım, hafızamızı bir tazeleyelim. Eylül 2021'den itibaren o zaman politika faizi yüzde 19'du. Bakın, rakamlara çok iyi bakalım. Eylül 2021, kırılma noktası; politika faizi yüzde 19, dolar kuru 8 lira 30 kuruş, enflasyon yüzde 19,6. Sayın Erdoğan "Faiz sebep, enflasyon sonuçtur." dedi, "Nas var, size ne oluyor?" dedi, efendim, ondan sonra, "Ben burada olduğum sürece kimse bana faizi artıramaz, bu faizleri daha da düşüreceğiz, düşüreceğiz, düşüreceğiz." dedi. Türkiye, böyle saçma sapan bir politika içerisine girdi. Kendisine bu işi yapacak bürokrat ve Bakan da buldu. Onlar da zaten Erdoğan'dan daha ileri gittiler, derken Türkiye, bugün geldiği noktada sürekli bir faiz artırım sürecine girdi, 19 olan faiz 40'a yükseldi değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

8 lira 30 kuruş olan dolar kuru 29 liraya geldi, daha nereye gideceğini kimse bilmiyor. Değerli arkadaşlar, düşme trendine girmekte olan enflasyon 19,6'dan bugün yüzde 65'e geldi. Yani, bakın, bu yanlış politikalar uygulanmasaydı, uygulanmamış olsaydı, ben, yıllarını bu işe vermiş bir iktisatçı olarak şunu iddia ediyorum: Bugün 3 tane 10'muz olacaktı yani faizimiz yüzde 10 olurdu, yüzde 19 yüzde 10'a kadar çekilebilirdi iki yıl içerisinde, dolar kuru en fazla 10 TL olurdu, enflasyon da 10 civarında olurdu. Yani, bu 10'ların hepsini 65-70'lere taşıyan, dolar kurunu 29 liralara taşıyan bir anlayış, bir yanlışlık, bir inat, bir cehalet Türkiye'yi bu hâle getirdi.

Tabii, maliyet sadece göstergelerin artması filan değil, bakın, bunun sonucunda ciddi bir yoksulluk oldu Türkiye’de. Bütçenin faiz yükü acayip bir şekilde arttı, önümüzdeki dönemde çok daha fazla artacak, önümüzdeki dönem için faiz yükümüz anaparayı geçti, Hazine tefecilerin eline düştü bu yanlış politikalarından dolayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Değerli arkadaşlar, bunları içimiz yanarak anlatıyoruz. Yani, tekrar bu hatalara düşülmemesi lazım.

Şimdi, tabii, her şeyi unuttu Sayın Erdoğan. Nas vardı, ne oldu, nas kalktı mı? Allah’ın ayeti mi ortadan kalktı ya? Ya, bu soruyu sormak lazım. Yani, bu işe, bu meseleye niye böyle bakılıyor? Ne oldu? O zaman sormak lazım ama dış politikayı, Gazze’yi, iç politikayı, ekonomiyi, her şeyi iç politika malzemesi hâline getiren bir anlayışın Türkiye’yi getirdiği nokta... Şu anda borç stokumuz 4-5 katına çıktı, iki yıl içerisinde, Türkiye bu borçları nasıl ödeyecek? Kurunuz artıyor, faiziniz artıyor; borç stokunuz arttı, bütçe açığı millî gelire oran olarak yüzde 6,4’e geldi. Yoksulluk çıg gibi büyüdü. Türkiye bu politikalar, yanlış politikalar nedeniyle ciddi bir barınma krizi yaşıyor, gelir dağılımı bozuldu yani hangi birini anlatalım. Ya, şimdi fatura kime ödetiliyor? Millete ödetiliyor. Kemer sıkamak lazım. Kim kemer sıkacak? KDV artıralım. Değerli arkadaşlar, yüzde 18 KDV -yaklaşık otuz yıldır bu işin içerisindeyim- her defasında konuşuldu ama hiç...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – 8’inci dakikadayız, toparlayalım.

ERHAN USTA (Samsun) – Başkanım, tamam, toparlayacağım.

Yüzde 18 olan genel KDV oranını -bugün bunların detaylarını biraz fırsat olursa konuşacağım zaten- yüzde 20’ye çıkarmayı hiçbir hükümet yapamamıştı, bu hükümet de yapamamıştı. Bakın, bu yanlış faturaların bedeli olarak getirdiler milletin üzerine yüzde 20 şey... ÖTV’ler artırıldı, harçlar artırıldı, ek motorlu taşıtlar vergisi konuldu; bundan sonra gelecekler de işin cabası.

Dolayısıyla, bakın, buradan, şu ikazımı yapmak istiyorum: Bu iş sadece bu yapılan politika faiz artışıyla sınırlı kalırsa sonuç alamazsınız. Türkiye Arjantin’e döner; faizi artırırsınız, enflasyon artar, faizi artırırsınız, enflasyon artar. Hiçbir şekilde sonuç alma imkânı yoktur. Bunun ciddi maliye politikası tedbirleriyle, yapısal reform ajandasıyla ve Türkiye’de güvenin oluşturulmasıyla desteklenmesi lazım. Bunlar yapılmadığı sürece artırılan her faiz enflasyonda temel artırıcı etken olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülül, buyurun.

29.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülül’ün, Ertuğrul Dursun Önkuzu’nun şehadetinin yıl dönümüne, 24 Kasım Öğretmenler Günü’ne, Netanyahu ve diğer suç ortaklarının işledikleri suçtan dolayı Uluslararası Ceza Mahkemesine yapılan başvuruya ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Önkuzu hey! Önkuzu!/Önde gider Önkuzu.../ Bu bayrak düşmez yere./Ölmedikçe son kuzu!” Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda eğitim görürken ciğerlerine bisiklet pompasıyla hava basılmak suretiyle insanlık dışı işkencelere maruz kalan ve bulunduğu binanın 3’üncü katından aşağıya atılarak şehit edilen merhum ağabeyimiz Ertuğrul Dursun Önkuzu’yu şehadetinin yıl dönümünde rahmetle anıyorum. Bu vesileyle, bir öğretmen adayiyken şehit edilen Ertuğrul Dursun Önkuzu’yu, Ege Üniversitesi tarih bölümünde öğrenim görürken PKK’lı

teröristlerce şehit edilen Fırat Yılmaz Çakıroğlu’nu, 22 yaşında öğretmenlik görevine yeni başlamışken PKK’lı katiller tarafından şehit edilen şehit Aybuke Yalçın’ı, henüz sekiz aylık öğretmenken Tunceli’de kaçırılıp katledilen Öğretmen Necmettin Yılmaz’ı, geçtiğimiz yıl Suriye’nin kuzeyinden Gaziantep Karkamış’a düzenlenen roketli saldırıda, öğrencilerine ders verirken şehit edilen Ayşenur Alkan’ı ve tüm şehit öğretmenlerimizi rahmetle ve minnetle anıyor, aydınlık geleceğimizin mimarı öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü’nü kutluyorum.

Sayın Başkan, 22 Kasım 2017’de Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi “Bosna kasabı” olarak bilinen Sırp Komutan Ratko Mladic’i hakkında 1995 yılında Srebrenitsa soykırımında 8 binden fazla Müslüman Boşnak’ı topluca ve vahşice katletmekten dolayı insanlığa karşı suç işlediği ve savaş kanunlarını ihlal ettiği gerekçesiyle ömür boyu hapse mahkûm etmiştir. Hiç şüphe yok ki bugünün Ratko Mladic’i, Radovan Karadzic’i İsrail terör devletinin başındaki Netanyahu’dur. Bugün Gazze’de hastaneler, okullar, camiler, kiliseler, mülteci kampları, pazar yerleri içinde masum insanlar olduğu biliniyor olmasına rağmen bombalanmakta, yine kimyasal kitle imha silahları sivil, kadın, çocuk demeden Gazzeli kardeşlerimizi yok etmektedir. Türkiye olarak göstermiş olduğumuz her yönden büyük çabaların yanında İstanbul 2. Barosunun öncülük ettiği ve dünyanın her yerinden 3 bine yakın hukukçunun imzasının bulunduğu dilekçeyle -delilleriyle birlikte- başta Netanyahu olmak üzere diğer suç ortaklarının insanlığa karşı işledikleri suçtan dolayı Uluslararası Ceza Mahkemesine başvurulduğunu öğrenmiş bulunmaktayız. Biz inanıyoruz ki bu zulümle İsrail abat olamayacaktır, İsrail’in sonunun berbat olacağını bugünden ifade etmek gerekiyor. Bugün dünya görmez, duymaz, konuşmaz olabilir ancak inanıyoruz ki Türkiye’nin başını çektiği vicdan, merhamet ve adalet temsilcisi olan -bütün dünyada kim varsa- bütün insanlar inşallah bu hesabın sorulmasında en kuvvetli itekleyici güç olacaktır.

Buradan bir defa daha katil İsrail’i, terör devleti İsrail’i yapmış olduğu bu katliamlar, soykırım nedeniyle lanetliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç...

30.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Siirt’in Şirvan ilçesinde meydana gelen maden kazasına, Merkez Bankasının politika faizini artırmasına ve iktidarın “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” iddiasının çöktüğüne, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının HEDEP’in isim değişikliğiyle ilgili kararına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

Siirt’in Şirvan ilçesine bağlı Madenköy’de Eti Bakır madeninde göçük meydana geldi. 5 işçi göçük altında kaldı, 3 işçi yaşamını yitirdi, 2 işçi ise yaralı olarak kurtarıldı. Öncelikle, yaşamını yitiren 3 maden işçisine Allah’tan rahmet; acılı ailelerine, yakınlarına, çalışma arkadaşlarına sabır ve başsağlığı diliyoruz, yaralı işçilerimize de acil şifalar diliyoruz.

Çıkan haberlere göre, madeni işleten şirket Cengiz Holding, tanıdık değil mi? İktidarın tanıdığı bir şirket. Şirvan bu faciayı ilk kez yaşamıyor. 2016 yılında 16 işçinin göçük altında kalarak yaşamını yitirmesiyle bir kez daha böyle bir facia yaşanmıştı, cinayetti aşlında. Kazadan önce, o zaman bunları hep konuşmuştuk, işçilerin maden sahasıyla ilgili tüm uyarılarına rağmen çalışmanın devam ettirildiğini açıkça vurgulamıştık. Yani işçiler “Önlem alın.” diyor, “Büyük sıkıntılar var.” diyor ama işveren diyor ki: “Bir şey olmaz, çalışmaya devam edin.” Şimdi, bir kere daha aynı durumla karşı karşıya kalınmış vaziyette. Yani bu konuda söylenecek şey hep söylendi, söylenmeye devam ediliyor; bunlar kaza değil, açıkça işlenen iş cinayetleri olarak bir kez daha kayda geçmiş oluyor. Hayatını kaybedenlere bir kez daha başsağlığı diliyoruz.

Sayın vekiller, bildiğiniz üzere, Merkez Bankası Para Politikası Kurulu bugün yeni faiz kararını açıkladı ve politika faizini 500 baz puan artırdı. Bu artışla beraber politika faizi yüzde 40'a yükseltilmiş oldu. Son kararla altı ay üst üste faiz artırılmış oldu. "Son altı ayda yapılan artışlar bize neyi gösterdi?" diye hani biz soruyoruz kendimize; merak ediyoruz, "Acaba iktidar da soruyor mu?" diye. Yani hani iktidarın ekonomideki sorunların çözüm reçetesi olarak sunduğu, bizlerin de burada defalarca ama defalarca "Yanlışdır." diye dile getirdiğimiz, bu "Faiz sebeptir, enflasyon sonuçtur." iddiası vardı ya; ya, bu iddianın çöktüğünü zaten çökmeye de mahkûm olduğunu biz biliyorduk ama çöktüğünü herkes gördü. Hani, yeni Hazine ve Maliye Bakanı "Rasyonel zemine dönüyoruz." dedi, yıllarca irrasyonel bir ekonomi politikasının sürdürüldüğünü ilan etmiş oldu ama bu kötü yönetim ve yanlış yönetim nedeniyle bu ülke ekonomisi faiz, kur, enflasyon ve işsizlik sarmalına sürüklendi. Yani bugün resmî enflasyon yüzde 60'ın üzerinde, gerçeği yüzde 100'ün üzerinde herkes biliyor, dolar kuru tarihin en yüksek seviyesinde, borçlanma maliyetleri desek hakeza öyle. Bu durum nedir? Hani "Türkiye ekonomi modeli" dediğiniz, ekonomik fantezilerle, yanlış tezlerle oluşturduğunuz model çöktü. "Doları yükseltip Türk lirasını düşürünce ihracat patlayacak." diyordunuz; e ne oldu? İthalat patladı, değil mi? İthalat ile ihracat arasındaki açık büyüdü, değil mi? Yani sonuç tam bir hüsrana oldu, hayat pahalılığı aldı başını gitti, enflasyon 3 haneli rakamlara ulaştı. Peki, bunun faturası kime çıktı, kime? Yani bu "Faiz sebep, enflasyon sonuç." zıvalığına çıkmıyor ki fatura halka çıktı; emekçiye, işçiye, emekliye, yoksullara, orta gelirliye, dar gelirliye, orta sınıfa. Fatura bunlara çıktı sonuç olarak. Milyonlarca insan açlığa ve sefalete mahkûm oldu. Yani bunu bir kez daha vurgulayalım ve yani bu kadar yanlış işleri bir kişinin iddiası yüzünden bir ülke ekonomisi uyguluyorsa memleketinde demokrasinin olmadığını ve bu sistemin aslında, ülke ekonomisini de hukukunu da demokrasisini de bir felakete sürüklediğini gösteren bir rejim olduğu çok açık ortada. Bunu her fırsatta dile getirdik, dile getirmeye de devam edeceğiz. "Faiz sebep, enflasyon sonuçtur." iddiasının sonucunu halk çok ağır ödüyor; bunu bilin.

Şimdi, sayın vekiller, daha evvel de hep konuştuk, biliyorsunuz, bu Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında HDP'nin kapatılması için siyasi baskılarla ve ısmarlamayla bir dava açıldı. Yaklaşık üç sene oldu, dava sürüyor ve biz bu nedenle, yine bildiğiniz gibi, seçimlerde herhangi bir sorun yaşanmaması için, mecburiyetten dolayı bir bileşen partimizin listelerinden seçime girdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

Daha sonra kongre yaparak -yeni yaptık kongremizi- partinin ismi değişti, tüzüğünde değişiklikler oldu. Partinin ismi, biliyorsunuz, şimdi gördüğünüz gibi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi oldu, kısa adı HEDEP. Şimdi, bu Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı yemedi içmedi ve bize bir yazı gönderdi, dedi ki: "Bu partinin kısaltılmış adını kullanmayın, değiştirin." Neden? Efendim, diyor ki Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı: "Bu 'HEDEP' ismi daha önce temelli olarak kapatılmasına karar verilen Halkın Demokrasi Partisinin kısa adı olan 'HADEP'le aynı olmamakla birlikte iltibasa mahal verecek şekilde benzerlik gösteriyor. Bu da her iki siyasi partinin birbiriyle karıştırılmasına elverişli olduğu bir durum yaratıyor, o nedenle değiştirin."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – 8'inci dakikadayız.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Tamam. Önemli bir konu olduğu için...

Ya, şimdi, bir tane partinin adı, HADEP kısaltılması, partinin kendi adı Halkın Demokrasi Partisi; şimdi, bizim partimizin adı Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi, kısaltılmış adı HEDEP; biri a harfi, biri e harfi, isimler de farklı, kısaltması da farklı. Fakat işte, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı hukuki davranmıyor biliyoruz. “Neden?” diyeceksiniz çünkü bu memlekette daha önce kapatılmış olan bir partinin isminin neredeyse aynısının ve logosunun neredeyse aynısının alındığı, kullanıldığı, hatta bu Mecliste milletvekillerinin olduğunu biliyoruz, görüyoruz. Yani iktidara yakın olunca dert değil, iktidara muhalefet olunca, o zaman dert oluyor. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının bu kararını gerçekten kınıyoruz, protesto ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Son cümlem efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Bize politika yaptırmamak için, demokratik siyaset alanında adım atmamızı engellemek için bu kararları aldıklarını biliyoruz ama Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına şunu bir kere daha söyleyelim: Yemin ediyoruz demokratik siyasette kararlıyız. Siz hangi kumpası yaparsanız yapın, hangi zorluğu çıkartırsanız çıkartın, demokratik siyaset alanındaki kararlılığımız, mücadelemiz sürecektir. Bu da size cevap olsun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

31.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, faiz oranında yapılan artışa, Hatay Samandağ'da depremden sonra vad edilen evlerin verilmediğine, Çorlu tren katliamına ilişkin davaya, Tuzla Piyade Okul Komutanlığındaki 10 Kasım Atatürk'ü anma töreninde yaşananlara, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ve Türk Bilim İnsanı Profesör Doktor Canan Dağdeviren'e ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de faizle başlamak istiyorum. Cumhurbaşkanının ve ekonomi kurmaylarının faizi düşüreceğim diye yola çıkıp ama ekonomideki bütün faiz oranlarının 3-4 kat artmasına yol açtığını görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, seçimlerden önce faiz oranı yüzde 8,5'tu, bugüne kadar yapılan artışların üzerine bugün de 5 puanlık bir artış yapıldı ve faiz oranı yüzde 40'a çıktı. Şimdi, akıl dışı bu ekonomik politikalardan dolayı Türkiye'deki tablo tamamen değişti. Mesela, hazinenin iç borç stoku, vadesine kadar ödenmesi gereken faiz yükü Eylül 2021'de 722 milyar, bugün bu yük 4 trilyon 311 milyar; yazık değil mi? Yani devletin, sadece iç borçları için faizden dolayı 6 kat daha fazla para ödeyeceğini görüyoruz. Bunu biz, vatandaşlar, 85 milyon ödeyecek. Mesela, vatandaşların tüketici kredisi ve kredi kartı borcu gibi nedenlerle bankalara ödediği faiz 2021'de 118 milyar, bu yılın ilk dokuz ayında bu rakam 240 milyara çıktı ve yıl sonuna kadar 320 milyar olacak; gerçekten soruyorum: Yazık değil mi? Vatandaşın faiz yükü 3 katına çıkmış durumda. Birçok vatandaşın maaşı ve ücreti aylık harcamalarına yetmiyor, maalesef ki bankadaki mevduat hesabından kullanılıyor.

Şimdi, bu bir mecburiyet hâline gelmiş, maaş yetmiyor, bankadan 10 bin lira, 20 bin lira ek ödeme hakları var, buradaki faiz de 3-4 katına çıkmış. Bakın, seçimden önce 23-24 civarında olan ihtiyaç kredisi yıllık faizi yüzde 60 olmuş. Ticari krediler yüzde 14'ten yüzde 50'nin üzerine çıkmış. Şimdi, bunun sorumlusu kim, kim? Eğer ki bu ülkede aklı, bilimi, insanları, muhalefeti bir parça dinleselerdi 85 milyon bu kadar parayı, faizi ödemek zorunda mı olacaktı? Hiçbir şey yokmuş gibi davranıyoruz. Faize karşıydılar. Günahtı. “Nas.” diyordu ama şimdi 85 milyon akıl dışı, fikir dışı bu yönetimlerden dolayı icrada. Bakalım, 5 kat artmış kredi kartları yüzünden bankaların icraya verdiği yurttas sayısı. Banka takipleri 5 kat artmış. Esnaf kredi kullanamayacak durumda. Faizler böyle devam ederse -ticari faizler, esnafın kullandığı ve tüketici kredileri- Türkiye'de her 5 kişiden 4'ü icrada olacak ve bununla ilgili bir açıklama yapıp en azından bir özür dilemiyorlar.

Sayın Başkan, Hatay Samandağ'da üzülererek söylüyorum ki ev verilemedi, vadedildi de. Kışa giriyoruz. Konteynerler yetersiz. İnsanlar maalesef ki seralarda kalıyor ya da edindiği çadırlarda ama Samandağ'a, bugün yangın çıktığını görüyoruz. Kara kışa gidiyor. Bakın, Samandağ, Hatay'ımıza geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum ama kara kışa giderken insanların çadırda yaşaması utanç verici bir durumdur. Bu kış geçmez. Çadırda insanlar ısınmak zorunda kalıyor; bir yandan da soba, ateş yakıyor ve yangın çıkıyor. Depremden sonra insanları çadırda ya donarak ya da yangınlarda kaybedeceğiz. Bir parça edep diyorum ve Hatay'da, Antep'te kişin insanları sokakta bırakmasınlar.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Adıyaman'da.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Adıyaman'da, evet, özür diliyorum Sayın Vekilim.

Çorlu davası 24 Ocağa ertelendi. Evet, Çorlu tren katliamına ilişkin dava, katliamın kendisi kadar acı vermeye başladı. Bugünkü duruşmada avukatların olası kast talepleri vardı. Hukuken gayet tartışılabilir bir konu ama mahkeme heyetinin faciada 9 yaşındaki oğlu Oğuz Arda Sel'i kaybeden Mısra Öz için “Şunu tutuklayın.” demesi vicdanen kabul edilemez, adalet tutuklanmıştır bu mahkemede bu sözlerden dolayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İnsanlar; çocuklarını, evlatlarını, yakınlarını kaybetmiş. Bakın, bu kazada 7'si çocuk 25 kişi yaşamını yitirmiş. Böyle adalet olur mu, böyle bir mahkeme başkanı olur mu? Evladını kaybeden bir anneye “Tutuklayın şunu.” diyor çünkü o kadar kolay, yargıda bu iş bu kadar kolay, gerçekten kolay. Kızdığı zaman, üzüldüğü zaman, talimat aldığı zaman “Tutuklayın şunu.” diyor ve tutukluyor. Maalesef Çorlu'da adalet tutuklu hâldedir bence.

Diğer bir konu, çeşitli sosyal medya platformlarında, 10 Kasım Atatürk'ü anma töreninde, Tuzla Piyade Okul Komutanlığında bir grup teğmenin yakalarına Atatürk fotoğrafını takmayı reddettikleri ve teğmenlerden birinin de -üzülerek söylüyorum, bir iddia- Atatürk resmini yırtarak yere attığı iddiaları konuşuluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu teğmene tepki gösteren diğer bir grup teğmenle arbeye yaşandığı, kavga çıktığı, bunlarla ilgili idari soruşturma başlatıldığı da kamuoyuna yansıdı. Eğer bizim güzel ülkemizde Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün resmini 10 Kasım'da yakasına takmaktan utanan bir asker varsa onun orduda yeri yok.

BAŞKAN – Doğrudur.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Gerçekten yok. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer ülke bu hâle gelmişse, eğer ülkemiz bu hâle gelmişse, Ata'mızdan, Başkomutandan utanan askerlerimiz varsa vay hâlimize! Arkadaşlar, nereye gidiyoruz biz? Nereye gidiyoruz biz? Buna ciddi anlamda bir soruşturma açılmalı ve orduda gerçekten bu askerler ve benzerleri var mı, nereden gelmiş, hangi tarikat vermiş, niye vermiş?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Başkanım, bu faiz artışı, bizim hesaplarımızı şaşırttı, özür diliyorum, ondan biraz uzadı. Ben, buradan iktidara sesleniyorum, Milli Savunma Bakanlığına sesleniyorum, Genelkurmay'a sesleniyorum: Eğer gerçekten -askerler bizim kutsalımız, ordu bizim

kutsalımız- ordu içerisinde Ata'sından rahatsız olan, tarihinden rahatsız olan, geçmişinden rahatsız olan bu tip askerler varsa temizleyin, lütfen temizleyin, lütfen temizleyin, Türkiye Cumhuriyeti'ne yakışmıyor.

Yarın, 24 Kasım Öğretmenler Günü ve ben tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyorum. Öğretmenlerimiz çok önemli bir görev yapıyor, cumhuriyetten bugüne kadar mükemmel bir nesil yetiştirdi, yetiştirmeye devam ediyor ama üzülerek söylüyorum ki öğretmenlerimizin durumu çok vahim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tamamlayacağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bugün, yirmi beş yıllık kadrolu bir öğretmen 24.653 lira maaş alıyor, göreve başlayan sözleşmeli bir öğretmen 23.400 lira maaş alıyor. Daha acısını söyleyeyim, bir ders saati başına 60 lira, haftada en fazla otuz saat derse giren ücretli öğretmen 9.619 lira alıyor. Arkadaşlar, büyükhirlerde ev kirası 15 bin lira. Öğretmenlerimizin bu durumu gerek Meclis için gerek iktidar için, hepimiz için utanç verici bir meseledir.

Bakın, EĞİTİM-İŞ araştırması: Yüzde 24'ü ek iş yapıyor, yüzde 46'sı yakınlarından destek alıyor, yüzde 37'sinin nakit borcu var, yüzde 50'si gelirindeki yetersizlik nedeniyle psikolojik sorunlar yaşıyor yani yüzde 75'i de gelecekte umutlu değil. Öğretmenlerin durumunu düzeltelim. Bugün öğretmen, Türkiye'de 50 bin liradan aşağı maaş alıyorsa bu; iktidarın, ülkemizin utancısıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son olarak... Son, Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Son bir konu, bitiriyorum.

BBC'nin hazırladığı ilham verici -güzel de bir haber vererek bitireyim Sayın Başkanım, izin vererseniz- ve etkili 100 kadın lisesinde bir Türk bilim insanı Profesör Doktor Canan Dağdeviren'in yer almasından büyük gurur ve onur duyduk. Amerika Birleşik Devletleri'nde, MIT'de çalışmalarını sürdüren Profesör Dağdeviren, kısa süre önce kadınların kanser taramasını günlük olarak yapabilmelerini sağlayan medikal bir cihazın buluşuna imza attı. Onur duyuyoruz. Cumhuriyetin 100'üncü yılında böyle bilim insanları yetiştirdiğimiz için gurur duyuyoruz. Kendisini, ülkemizi tebrik ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

32.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Uluslararası Ceza Mahkemesine Filistin'le ilgili yapılacak başvuruya ve 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yani ben de beklerken kelimelerimin -derler ya- gazı kaçtı yani bekle, bekle, bekle... Biraz öyle oldu yani Mahir Bey.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Faizden dolayı oldu, eğer faiz yükselmeseydi bu kadar uzatmayacaktık.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yani bilemiyorum artık.

Evet, televizyonculuktan bir tabirle başlamış olayım, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bir avukat olarak fevkalade önemsedğim bir konu: Şu anda arkadaşlarımız -az önce de telefonla konuştum- İstanbul Milletvekilimiz Cüneyt Yüksel Bey'in de içinde olduğu, çoğunluğu 2 No.lu Barodan olan bir grup arkadaşımız, 13-14 kadar avukat arkadaşımız ve aynı zamanda farklı 13 ülkeden 3 bine yakın dilekçeyle beraber Lahey'deler. Uluslararası Ceza Mahkemesinde Filistin'e yapılanlarla ilgili başvurunun hazırlıkları tamamlandı, bir hafta içerisinde bu başvuru yapılmış olacak. Bu konu çok önemli çünkü bu olan bitenlerin hiçbiri kaybolup gitmeyecek, binlerce insan hayatını kaybetti, 6 binden fazla çocuk hayatını kaybetti, 15 bine yakın hayatını kaybeden insan var ve devam edecek görünüyor. Böyle bakıldığı zaman, bir taraftan barış için uğraşırken diğer taraftan da yapılan bu hukuksuz uygulamalar için, katliamlar için muhakkak uluslararası hukukun bir yaptırımı olmalı, bu manada Türkiye'nin öncülük ediyor olması son derece önemli, arkadaşlarımıza da gayretleri için başarılar diliyorum.

Tabii, diğer önemli konu: Yarın, 24 Kasım Öğretmenler Günü. İnsan kendini biraz çocukça hissediyor bir taraftan çünkü ben öğretmen bir ailenin çocuğuyum. Annem, babam öğretmen. Çocukken bütün annelerin öğretmen olduğunu zannederek büyüyen çocuklardayım. Bütün yakın dostlarımız, hatta kız kardeşim de dâhil olmak üzere, öğretmenler ve bu mesleğin nasıl bir özveriyle yapıldığını bilen insanlardayım. Mesela, sınav zamanı geldiği zaman evimizde 15-20 çocuğun kaldığını, her tür sınava girdiğini, annemin onlara bir taraftan öğretmenlik, bir taraftan annelik yaptığını biliyorum; annemin, babamın. O yüzden bunları söylerken de tüm bunları hatırlayarak şu ifadeleri kullanmak istiyorum: Tabii, öğretmenlerimiz aslında aynı anda iki şeyi beraber yapıyorlar; bir taraftan bir toplumu inşa ediyorlar, toplum inşa etmek bence yaptıkları işin en önemli tarafını oluşturuyor. Toplumun inşası için aslında evlatlarına, öğrencilerine vatani, milleti sevmeyi toplumu oluşturan değerleri -bayrağı- ve nihayetinde de aslında aşkın bir değer için yani kendinden öte bir değer için adanmışlık duygusunu veriyorlar, vermek durumundalar. Aslında millet olarak varlığımızın en önemli nüvesini öğretmenlerimizin üflediği o ruh oluşturuyor, aileyle beraber üflediği ruh oluşturuyor; çok ağır bir sorumluluk. Onun yanında, birey olmamızda öğretmenlerimizin muazzam bir katkısı var. Bize öğrettiler ve öğretmeliler. Neyi öğretmeliler? Sevgiyi öğretmeliler, insanı sevmeyi; ümidi öğretmeliler; çalışmayı, okumayı, severek okumayı, tabii ki öğrenme, keşfetme heyecanını muhafaza etmeyi, korumayı... Ve nihayetinde de aslında bir birey olarak, tamamlanmış bir birey olarak mükâmil bir insan olmayı öğretmenlerimiz başarıyorlar. Çok zor bir iş, hem topluma hem bireye karşı vazifelerini ifa ediyorlar.

Ben kendi adıma, bir çocuk hissiyatıyla kendi ilkokul öğretmenim de dâhil olmak üzere, Şerife Borçin'i, Matematik Öğretmenim Meral Altınok Hanımefendiye, Müzik Öğretmenimiz Ferdane Hamzaoglu'nu, Sosyal Bilgiler Öğretmenimiz Nurettin Uçuk'u ve muhteşem öğretmenimiz, Türkçe Öğretmenimiz Tomris Özgün'ü -çokça var ama- hepsini buradan saygıyla yâd etmek istiyorum. Hepsi hayattalar, hamdolsun. Onların hayatımdaki yerlerini, izlerini, kelimelerimdeki izlerini her daim fark edebiliyorum. Tabii ki anneme, babama ve kardeşim de dâhil olmak üzere Türkiye'de özveriyle, zor şartlar altında ama severek görevini ifa eden bütün öğretmenlerimize şükranlarımızı sunuyorum, onların Öğretmenler Günü'nü kutluyorum. Mesleği başında şehit olanlar var çok genç yaşta, genç arkadaşlarımız var; onları da bugün rahmetle yâd ediyoruz. Burada öğretmen arkadaşlarım var, Tuğba Hanım da dâhil olmak üzere milletvekili olan arkadaşlarım var; biliyorum, diğer partilerde de var. Dünyanın en önemli mesleğini ifa ediyorlar. Bütün öğretmenlerimizi buradan saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kanko...

33.- *Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, ATM'lerden günlük para çekme limitinin revize edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

ATM'lerden günlük para çekme limiti 5 bin lira, bu limitin minimum maaş oranında olması gerekmekte. Maaşlı banka müşterisi; maaşını tek seferde, aynı gün içinde çekme hakkına sahip olmalı. İnsanlar, bir ay boyunca çalıştığı ve hak ettiği maaşını maalesef tek seferde bankamatikten çekememenin sıkıntısını yaşamakta; buna emekli vatandaşlarımız da dâhil. Vatandaşın şahsına ait olan paraya sınırlama gelmesi pek de mantıklı değil. Yüksek enflasyonla birlikte paranın pula döndüğü bu enflasyonist ortamda bankamatikten günlük para çekme limitinin tekrar revize edilerek asgari ücret oranına endekslenmesi ve bu orana göre otomatik olarak güncellenmesi daha makul bir adım olacaktır. Bankaların ve Hükûmetin, işine gelmediği için günlük para çekme limitini revize etme konusunda pek de istekli olmadıkları aşikârdır. Ama buradan Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek'e çağrıda bulunmak istiyorum: Maaşını bankadan alan milyonlarca yurttaşımız mağdur, bu durumun ivedi olarak çözüme kavuşmasını istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakbak...

34.- *Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması*

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sevgiden bilime giden yolu ilmek ilmek işleyen öğretmenlerimiz, toplumun mimarlarıdır. Yarınlarımızı emanet edeceğimiz evlatlarımızı aklın, bilimin, insani ve ahlaki değerlerin ışığında yetiştirirken bizler de Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde köklü reformları hayata geçirdik. İktidara geldiğimizde 540 bin olan öğretmen sayımızı 1 milyonun üzerine çıkardık. Okullarımızın fiziki ortamlarını iyileştirdik, öğretmen başına düşen öğrenci sayısını azalttık.

Bakın, Gaziantep'teki öğretmen sayımız 2002'de 10 bin bile değilken bugün 35 bine yükselttik. Derslik sayımızı 5.967'den 22 bine çıkardık. Depremde zarar gören okullarımızın onarımını hızla tamamlayarak 45 bin dersliği hazır hâle getirdik.

Eğitime yapılan her yatırımı geleceğe yapılan yatırım olarak görüyor, tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Kocamaz...

35.- *Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, psikolojik danışman atamalarına ilişkin açıklaması*

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin'e sormak istiyorum: Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği; okullarda akran zorbalığı, cinsel istismar, madde bağımlılığının giderek arttığını açıklamıştır. Bir önceki Bakan Özer, 100 öğrencisi olan her okula psikolojik danışman atanacağını söylemişti. Siz de gündeminizde böyle bir çalışmanın olmadığını söylüyorsunuz. Devlette devamlılık esas değil midir?

İlkokullarda 300, diğer kademelerde 150 öğrenci sayısına ulaşılmadığı için 25 bini aşkın okulda milyonlarca öğrenci, psikolojik danışmana erişemiyor. Sadece Mersin'de bile 411 okulda mevcut norma göre psikolojik danışman bulunmuyor.

Geçen hafta burada bir iktidar milletvekili “Her okulda psikolojik danışmanımız var, sizin hiçbir şeyden haberiniz yok. Biz bu hizmeti zaten veriyoruz.” diyerek milletvekillerini bilgisizlikle suçlamıştı. Şimdi kimin daha bilgisiz olduğu apaçık ortada.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, öğretmenlerin yaşadıkları sorunları tespit etmek ve sorunlara çözüm olacak kapsayıcı politikaları oluşturmak amacıyla 23/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/11/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından, öğretmenlerimizin yaşadıkları sorunları tespit etmek ve sorunlara çözüm olacak kapsayıcı politikaları oluşturmak amacıyla 23/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/11/2023 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Mehmet Karaman.

Buyurun Sayın Karaman. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütün fedakâr, cefakâr ve emekçi öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü de kutluyorum ama içim biraz buruk bir şekilde kutluyorum. Çünkü öğretmenlerimizin ciddi problemleri var, biz her ne kadar, bunları sürekli dile getirsek de çözüm önerileri sunsak da ne yazık ki iktidar, blok hâlinde ve bazen sistematik bir şekilde her ilettiğimiz talepleri kabul etmemektedir.

Değerli milletvekilleri, kimin getirdiğine bakmadan, bu talepleri lütfen reddetmeyelim. Bu talepler bizim değil, milletimizin talepleridir. Milletimiz bu koltukları, milletimizin hayrına olan çalışmalara engel olalım diye bize emanet etmedi, bırakın artık muhalefete muhalefet yapmayı, hayra engel olmayı bu sefer öğretmenlerimiz lehine bir kararı lütfen veriniz.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, hepinizin bildiği gibi sıklıkla uygulanmayan bir söz var, nedir o söz? “Söz benim ağızımdayken söz benim esirim, söz ağızımdan çıktıktan sonra ben sözümün eriyim.” Seçim beyannamenizde dahi paylaşılmadı mı, bu halka söz verilmedi mi? Evet, verildi. O hâlde neden hâlâ mülakatlar kaldırılmıyor? Söz vermek, sizin için kıymetli olmayabilir ama vatandaşlarımız için çok önemli. Birçok öğretmen adayını daha mesleğinin başında ne hâle getirdiğimizin farkında mıyız? Kendilerini güven içinde hissetmiyorlar çünkü siz sözünüzü tutmuyorsunuz. Sözünü dahi tutmayan bir

iktidarın kontrolündeki mülakata bu gençlerimiz nasıl güvenecekler? Bu hatadan dönün, mülakatları hemen kaldırın. Neden mi? Çünkü bütün siyasi partiler bu konuda söz verdiler. İnaniyorum ki böyle bir konuda 600 milletvekilimiz de “evet” oyu kullanacaktır çünkü bütün partiler bu konuda söz verdi.

Öğretmenlik en kutsal mesleklerden biridir, aramızda bunu inkâr edebilecek hiç kimse yoktur, kime sorsak bunu söyler. Evet, herkes söyler de kim ne yapar, önemli olan o. Bugün öğretmenlerimizin maaşları yoksulluk sınırının altında. Soruyorum sizlere: Bu kıymetli, çok değerli, kutsal addettiğimiz öğretmenlerimiz yoksullukla mı savaşacaklar, yoksa cehaletle mi?

Türkiye’de 3 çeşit öğretmen var: Kadrolu öğretmen, sözleşmeli öğretmen, ücretli öğretmen. Öğretmenlerin sorunlarının çözümü hamasetle değil, somut adımlarla yapılır. Dün kendisine bir harf öğretmenin kölesi olunacak öğretmen, bugün maalesef, veliler ve öğrenciler tarafından dövülür, sövülür ve aşağılanır hâle getirilmiştir. Bu nesil bu hâle nasıl geldi, nasıl getirildi? Evet, öğretmenlerimizi bu duruma getiren yanlış düzene yazıklar olsun. Derhâl, öğretmenlerimizin en başta ücretleri olmak üzere özlük hakları düzeltilmelidir.

Özlük demişken de mevcut 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu garabeti de var. Bu kanun tam bir Öğretmenlik Meslek Kanunu değildir; öğretmen, eğitim, yönetici, müfettişler ve teftişle ilgili sorunlar gibi birçok konuda yetersizdir maalesef. Yine, aday öğretmenin yetiştirilmesinden emekliliğine kadar kapsamlı ve kalıcı çözüm sağlayan bir kanun ivedilikle düzenlenmelidir. Meslek kanununda tüm eğitim çalışanlarının görev tanımları net bir şekilde yapılmalıdır. Kariyer ilkesine bağlı ve tüm eğitim kademeleri nezdinde şeffaf, rekabete açık, başarıyı ödüllendirme temelli, kariyer ve görevde yükselme sistemine geçilmelidir.

Değerli milletvekilleri, kim getirirse getirsin ama artık vatandaşlarımızın ve özellikle gençlerimizin bize ilettiği şu talepleri lütfen kabul edelim ve bu şekilde yerine getirelim: Mülakatlar kaldırılсын, kapsamlı bir öğretmenlik meslek kanunu hazırlansın, ücretli öğretmenlik kanunu sorunu çözülsün çünkü hepsi asgari ücretin altında ücret almaktadır. Öğretmenlik maaşı, yoksulluk sınırının üzerine çıkarılсын. Özel sektörde çalışan öğretmenlerimizle alakalı, kapitalist piyasa koşullarına ve işveren israfına bırakılmayacak şekilde kalıcı çözümler getirilsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Devamla) – Öğretmenlik ihtisas akademileri kurulsun ve bu kısa süreye sığmayan, genel görüşme kabul edildiğinde tespit edilecek diğer problemler de inşallah hep birlikte çözülsün istiyoruz. Çözülsün ki gönül rahatlığıyla, Öğretmenler Günü’müz kutlu olsun diyebilelim.

Değerli milletvekilleri, bizlerin en önemli gayesi, iyi ve kötüyü bilen ve iyiliğin hâkim olması için çaba sarf eden bir nesil yetiştirmektir. Bu nesil ise fedakâr öğretmenlerimizin emeklerinden yükselecektir.

Sözlerimi Bilge Kral Aliya İzzetbegović’in “Yeryüzünün öğretmeni olabilmek için gökyüzünün öğrencisi olmak lazım.” sözüyle bitiriyor, çok değerli öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü’nü kutluyor, öğretmenlerimizle ilgili genel görüşme açılması teklifimize müspet oy kullanmanızı istirham ediyor, hepinize saygı ve muhabbetlerimi arz ediyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yarın 24 Kasım Öğretmenler Günü. Bu vesileyle, tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü’nü kutluyor, başta Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, bizleri yetiştiren, Rahmetirahman’a kavuşmuş öğretmenlerimizi rahmetle ve şükranla yâd ediyorum.

Değerli milletvekilleri, ben, bugün, ücretli öğretmenlik yapan bir öğrencimin sesi olmak istiyorum. Üniversitelerden mezun olup atanamayan öğretmenler eğitim sistemimizde derin bir yara hâline gelmiştir. Bu öğretmenlerimiz yıllarını eğitimlerine adanmış, bilgi ve becerilerini gelecek nesilleri yetiştirmek için kullanmaya hazır değerli insan kaynaklarıdır. Ne var ki mevcut durumda birçok öğretmen tam zamanlı ve düzenli bir işe atanamamakta ve bunun yerine saat başı ücretle, haftada sadece otuz saat ders verebilecek şekilde ücretli öğretmenlik yapmaya zorlanmaktadır. Bu arada, fakültelerin öğretmen yetiştiren bölümleri kapasite fazlasıyla öğrenci almaya devam etmektedir. Eğitim fakülteleri bu durumda büyük bir planlama hatasına dâhil edilerek mezun olan öğretmenlik öğrencileri atanamaz hâle getirilmektedir. Bu sebeple, fakülteler öğretmen yetiştirmek yerine “ücretmen” yani “ücretli öğretmen” diye yeni bir meslek erbabı yetiştirmektedirler. Bir ücretli öğretmenin maaş bordrosunu incelediğimizde, ayda yüz sekiz saat ek ders ücreti karşılığında sadece 6.628 Türk lirası aldığını görüyoruz, SGK hizmet dökümünde ise yalnızca on dört gün gözükmektedir. Bu durum ücretli öğretmenlerin sosyal güvenlik haklarının da ciddi şekilde sınırlandığını göstermektedir. Ayrıca, iki ay önce ek ders ücretlerine yüzde 25’lik bir zam yapılacağı duyurulmuş olmasına rağmen maaşlar eski ücret üzerinden yatırılmış, önümüzdeki ay düzenleneceği söylenmiştir. Yüzde 25’lik zam dahi eklendiğinde ücretli öğretmenlerin alacağı maaş asgari ücretin altında kalmaktadır. Bu ücretler, öğretmenlerin mesleki motivasyonunu, toplumdaki itibarını ve aynı zamanda eğitim kalitesini de olumsuz etkilemektedir. Ayrıca, öğretmenlerin düşük ücretlerle çalıştırılması mesleğe olan ilgiyi azaltmakta ve eğitim alanında yetenekli bireylerin başka sektöre yönelmesine sebep olmaktadır. Öğretmenlik hem eğitim kalitesinin artırılması hem de toplumsal gelişim için kritik önem taşımaktadır. Öğretmenlere adil bir ücret politikası sunulmalı, çalışma koşulları iyileştirilmeli ve sosyal güvenlik hakları garanti altına alınmalıdır. Sadece bu şekilde öğretmenler mesleklerini layıkıyla yerine getirebilir ve toplumumuzun geleceğini şekillendirecek nesilleri yetiştirebilirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKALIN (Devamla) – Bu nedenle, ücretli öğretmenleri ucuz işçi olarak gören anlayışı kınıyor ve öğretmenlik mesleğine hak ettiği saygının gösterilmesi çağrısında bulunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Evet, sevgili halkımız, şimdi, sabahdan beri, iktidar partisi öğretmenleri sürekli kutluyor, kutsuyor, en değerli varlıklar olduğunu söylüyor ama böyle, bu kadar kutluyorsa, bu kadar değerli varlıklar olarak görüyorsa o zaman Millî Eğitim Bakanlığına ayırdığı bütçe yüzde 9,16 olamaz yani bu kadar az bir bütçeyi ayıramaz. O yüzden de öğretmenlere bu kadar övgüler dizip bu kadar değerli varlıklar dediğinde samimi olması gerekiyor. Pratik, hiç samimi olmadığını bir kere daha görüyoruz.

Bugün, EĞİTİM SEN Eş Başkanımız açıklama yaptı, önlüklerle ilgili dedi ki: “Bu önlükler, 25 Kasım’a giderken dağıtılacak beyaz önlükler, öğretmenlere yakışır bir şekilde... Özellikle kadın öğretmenlerin okula gelmediği yönündeki AKP iktidarının bir talimatıdır.” Gerçekten talimatıdır. Okullardaki eğitimi düzeltmek istiyorsak kadınların, öğretmenlerin kıyafetleriyle uğraşmaktansa, beyaz önlüklere ayrılan bu bütçenin, öğrencilerin yiyemediği yemeğe, içemediği suya, ulaşamadığı internete, deprem bölgelerindeki eğitime ulaşamayan öğrencilere ya da araç gereçlerle uğraşılması için, gerçekten nitelikli bir eğitim için harcanması gerektiği ortadadır.

Şimdi, dört dakikalık sürem var, saysam saysam o kadar büyük sorunlar var ki burada anlatılan hikâyeleri dinleyince... Japon edebiyatında Haruki'nin yazdığı "1Q84" adlı kitap var, paralel evrenle ilgili bir kitap. Sanki biz başka bir evrende yaşıyoruz, AKP iktidarı ise başka bir evrende yaşıyor. Öğretmenler geçinemediğini haykırıyor. Kiraların 12 bin lira olduğu bir yerde, bu öğretmen arkadaşların bu kadar az bir gelirle geçinebilmesini nasıl bekliyorsunuz? Ek iş yapanlar var, ek kurs veren öğretmen arkadaşlarımız var. Ücretli, sözleşmeli öğretmenlerin hayatını anlatmaya bile saatlerimiz yetmez çünkü onlar bakımından da kar tatillerinde, resmî tatillerde ya da ücretli olarak verilen şeylerde hiçbir şekilde gelirleri yok.

Burada hiç konuşulmadı ama bir de KHK'li öğretmenler sorunu var. 1.600 öğretmen arkadaşımız görevinden ihraç edildi; kendi istedikleri eğitimi vermedikleri için, nitelikli, bilimsel eğitim verdikleri için, ana dilinde demokratik eğitim istedikleri için hiçbir şekilde AKP iktidarı tarafından görevlerine iade edilemiyorlar.

Bir de atanamayan öğretmenler var; iktidar partisi her seçimde vaatte bulunuyor ama 500 bin öğretmenimiz atanamamış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Öğretmenleri satıcı gören, öğrencileri de müşteri gören bu anlayışın kesinlikle bilimsel eğitim, ana dilinde eğitim ya da demokratik bilimsel eğitim veremeyeceğini görüyoruz. Yoksulların, mültecilerin, kız çocuklarının, çocuk işçilerin, ana dili farklı olanların kesinlikle eğitime ulaşması gerektiğini, eğitim emekçilerimizin de özlük ve mesleki haklarının, sendika ve toplu iş sözleşmesi haklarının verilmesini istiyoruz. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğretmenlerin sorunlarının araştırılması hakkında genel görüşme talebi vesilesiyle, Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen tüm yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime, yarın kutlayacağımız 24 Kasım Öğretmenler Günü vesilesiyle, yirmi iki yıllık AK PARTİ iktidarı altında âdeta bir denek olarak görülen, yapısal ve güncel hiçbir sorunu çözülmemiş öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü buruk da olsa kutlayarak başlamak istiyorum. Başta Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm öğretmenlerimizi ve öğretmen adaylarımızı, eğitim şehitlerimizi saygı ve şükranla anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iyi bir eğitim sisteminin varlığından ancak sorunları çözülmüş bir öğretmen camiası var ise bahsedilebilir ancak liyakatli ve sorunları çözülmüş bir öğretmen camiası sayesinde eğitim, demokrasimizin ve ekonomik kalkınmamızın kaldıracı hâline gelebilir. Üzülerek söylüyorum ki AK PARTİ iktidarında öğretmenlerimiz sadece insan onuruna yaraşır bir yaşam standardından mahrum kalmakla kalmadı, aynı zamanda mesleki ve sınav adaletsizlikleri ve maalesef, itibarı meslek yasasına rağmen örselenmiş bir meslek kimliği bizzat AK PARTİ iktidarı tarafından yaratıldı. Eğer bugün millî eğitim alanında büyük bir kayıtsızlık, plansızlık ve hatta fetret yaşıyorsa bunun sorumlusu asla ve asla öğretmenlerimiz değildir; bunun sorumlusu bizzat, sorumsuz, plansız ve keyfî politikalarıyla eğitim alanında fetret dönemine imza atan AK PARTİ hükûmetleridir.

Değerli milletvekilleri, öğretmenlere “Mülakat kalkacak.” sözü verip bu sözü tutmayarak, PDR öğretmenlerine norm kadro sözünü tutmayarak Öğretmenler Günü'nü kutlayamayız. Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla öğretmenlerimizin mesleki kimliklerini örseleyerek, onları düşük maaşa, mesleki ve siyasi mobbinge maruz bırakarak 24 Kasımları kutlayamayız. Hele hele öğretmenlerimizi “kadrolu”,

“sözleşmeli” ve “ücretli” öğretmenler olarak ayrıştırarak, güvencesizlikle paryalaştırarak asla kutlayamayız. Üç yılda bir müfredat değiştirerek, öğretmenlerimizi değişen müfredata uyum sağlamaya zorlayarak, özel okul öğretmenlerinin taban maaş talebini görmezden gelerek, “eşit işe eşit ücret” prensibini hiçe sayarak Öğretmenler Günü’nü kutlayamayız.

Bir kez daha söylüyorum, öğretmenlerimizi 44 bin lira olan yoksulluk sınırının altında çalıştırarak, özel sektör öğretmenlerimizi ise 15 bin lira olan açlık sınırının bile altında çalışmaya mahkûm ederek huzurlu bir Öğretmenler Günü kutlamasından bahsedemeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FETHİ AÇIKEL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, öğretmenlerimiz bir eğitimciye yaraşır bir maaş ve özlük hakları, bir eğitimciye yaraşır mesleki saygınlık ve saydamlık bekliyorlar. Bu nedenle, gelin, 24 Kasım öncesinde öğretmenlerimizin sorunlarını bütün siyasi partiler olarak araştıralım. Öğretmenlerimizin 44 bin lira olan yoksulluk maaşının altında çalışmasına son verelim. Özel sektör öğretmenlerimizin 15 bin lira olan -paryalık sınırında- açlık sınırının bile altında çalışması koşulunu ortadan kaldıralım. Huzurlu bir Öğretmenler Günü kutlamasının önünü açalım. Geliniz, öğretmenlerimize önerdiğiniz beyaz önlüklerin ardına bu kara ve karanlık tabloyu gizlemeyiniz. Birlikte bunu Mecliste araştıralım, önergemizi kabul ediniz.

Cumhuriyetimizin fedakâr öğretmenlerinin Öğretmenler Günü’nü kutluyorum, Genel Kurulu ve yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz Ankara Milletvekili Ahmet Fethan Baykoç’a ait.

Buyurun Sayın Baykoç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Saadet Partisi grup önerisi hakkında konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, aziz milletimiz başta olmak üzere, Gazi Meclisimizin çatısı altında bulunan tüm milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Her şeyden önce, bizim gözümüzde öğretmenlik sadece bir meslek değil, hayat yolculuğuna çıkmış eşrefimahlukat olan insanın ailesinden sonra toplumla bütünleşmesinde, etik ve ahlaki değerler ışığında, iyi bir insan, sorumluluk sahibi bir vatandaş olmasında en kıymetli yol göstericidir.

Dünyaya ışık ve insanlığa kurtuluş amacıyla indirilen kutsal kitabımız Kur’an-ı Kerim’in ilk mesajı olan Alak suresinin 4 ve 5’inci ayetlerindeki “O, kalemle yazmayı öğretendir, insana bilmediğini öğretendir.” sözleri, bizlere öğrenmenin ve öğretmenin ne kadar kutsal bir amaç taşıdığına yönelik Allah tarafından gönderilmiş bir mesaj, bir emirdir.

Peki, tüm bu gerçekler ışığında bizler ne yaptık? AK PARTİ hükûmetleri olarak son yirmi bir yılda, 540.433 olan öğretmen sayımızı 1 milyon 146 bin 177’ye çıkardık; 2002-2003 eğitim ve öğretim döneminde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 28, ortaöğretimde 18 iken bu sayıyı ilköğretimde 18’e, ortaöğretimde 12’ye indirdik. Böylelikle, düşük sınıf mevcudiyetinde eğitim veren öğretmenlerimiz bugünümüzün ve yarınımızın gerçeği olan evlatlarımızla daha yakından ilgilenebilme fırsatına sahip olmuşlardır. 9’uncu derecenin 1’inci kademesinde olan bir öğretmenimizin net maaşını 22.852 TL’ye çıkardık. Altmış saat karşılığı ek ders ücretini 3.607 TL’ye yükselttik. Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesini 2023 yılında 435 milyon 351 bin 82 TL’ye çıkararak, her bütçe döneminde olduğu gibi, en büyük payı Millî Eğitim Bakanlığımıza aktararak eğitim öğretime ve onun mimarı olan öğretmenlerimize gereken desteği sağlamayı hedefledik. Öğretmenlik Meslek Kanunu’yla öğretmenlerimiz için kariyer basamakları oluşturduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Devamla) - Uzman öğretmenler için öngörülen eğitim öğretim tazminat oranını yüzde 20'den yüzde 60'a, başöğretmenler için öngörülen eğitim öğretim tazminat oranını yüzde 40'tan yüzde 120'ye yükselttik. Öğretmenlerimizin ek göstergelerini yeniden düzenledik, 1'inci derecede bulunanların ek göstergelerini 3600'e çıkardık.

Bu vesileyle, hem toplumumuzun en değerli yol göstericileri olan hem de en kutsal mesleği icra eden öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyor, Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü minnetle anıyor, şehit öğretmenlerimiz Aybuke Yalçın, Necmettin Yılmaz zatında, vefat eden tüm öğretmenlerimize Allah'tan rahmet diliyor, aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu ve 20 milletvekili tarafından, öğretmenlerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/11/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu ve 20 milletvekili tarafından, öğretmenlerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/11/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu.

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA KÜRŞAD ZORLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğretmenlerimizin sorunlarının çözümü adına vermiş olduğumuz grup önerimiz hakkında söz almış bulunuyorum.

Öncelikle tarihî bir cümleyle başlamak istiyorum. “Hanımlar, beyler! Ordularımızın kazandığı zafer sizin ve sizin ordularınızın zaferi için yalnız zemin hazırladı. Gerçek zaferi siz kazanacak ve devam edeceksiniz ve mutlaka başarılı olacaksınız. Ben ve sarsılmaz inançla bütün arkadaşlarım sizi takip edeceğiz ve sizin rastlayacağınız engelleri kıracağız.” diyordu Mustafa Kemal Atatürk. Kime

söylüyordu bunu? Öğretmenlerimize. Ne zaman? 27 Ekim 1922 tarihinde. Evet, öğretmenlerimizi bir irfan ordusunun komutanları olarak tarifleyen böyle bir vizyondan 2023 yılına geldiğimizde bakın, öğretmen tanımları nasıl değişmiş? “Atanamayan öğretmenler” ki öğretmenlerimiz bunu da kabul etmiyorlar, bir araya geldiğimizde “Lütfen Hocam -ben de eski bir akademisyen olduğum için- öğretmenlere ‘atanamayan’ demeyin ‘atanmayan’ deyin.” diyorlar çünkü bu onlar için bir hak; uzun yıllar öğrenim görüyorlar, bununla ilgili meşakkatli bir süreç yürütüyorlar, hak ettikleri kadrolara maalesef kavuşamıyorlar. “Ücretli öğretmenler” “ekonomik sıkıntı altında ezilen öğretmenler” ve ne yazık ki “geçim sıkıntısıyla intihar eden öğretmenler” bu, Türkiye’nin acı bir tablosu ne yazık ki. Bugün, ülkemizde öğretmenlerimiz hizmet öncesinden başlayan ve emekliliğe varan süreçte çok büyük, türlü sorunlarla yüzleşmek zorunda kalıyorlar ve bu sorunlar öğretmenlik mesleğini itibarsızlaştıran, eğitimi değersizleştiren, nitelikli insan öğüten ve her yeri politize eden çağ dışı bir anlayıştan kaynaklanıyor. Bugün, hak ettiği kadroyu alamayan, atanamayan öğretmenler sorununun bir siyasi gündem maddesi olmuş olması gerçekten çok acı verici.

Değerli arkadaşlar, bakın, eğitim fakültelerinden mezun olmuş ve bununla birlikte başka bölümlerden mezun olarak formasyon eğitimi almış tüm öğretmen adaylarımız ve öğretmenlerimizi bir arada değerlendirdiğimizde, bugün atama bekleyen öğretmenlerimizin sayısı yaklaşık 1 milyon rakamına yaklaşmış. Bu, korkunç bir rakam ve her yıl bunun sayısı katlanıyor. Neden? Çünkü her yere plansız, öngörüsüz, insan kaynağı gücümüzü esas almadan yapılan yeni açılımlar, yeni açılan fakültelerle bu sayı giderek şişti ve artık geri döndürülemez bir noktaya geldi. Böyle bir plansızlık karşısında öğretmenlerimiz mağdur edilmiş ve onların aileleri de mağdur maalesef; sayı aslında milyonları ilgilendiriyor. Geline aşamada 2024 yılı öğretmen atama takvimi bile belirlenmemiştir şu anda, açıklanmamıştır. Atama bekleyen 1 milyona yakın öğretmen varken buradan çağrıda bulunuyoruz, biz seçimlerden önce de bu çağrıyı ilk yapan siyasi partiydik: Cumhuriyetimizin 100’üncü yılında, bu yüz yıla yakışır şekilde, derhâl, hiç geciktirmeden 100 bin öğretmen atamasını yapalım ve mülakatı da kaldıralım.

Geçenlerde Kırşehirli bir öğretmenimiz, akşam saatlerinde yürürken arabasından gördü, indi, beni durdurdu “Hocam, lütfen, atanmama konusunu bile geçtim, mülakat istemiyoruz çünkü güvenmiyoruz çünkü birçok arkadaşımız mağdur oldu bu konuda, lütfen sesimiz olun.” dedi. Bu feryat eminim ki sizlerden de birçok kişiye yapılıyor. Bu inattan vazgeçmemiz lazım. Bakın, Sayın Erdoğan seçimden önce “Bunu kaldıracacağız.” dedi ama sanki bunu getiren kendileri değilmiş gibi, demelerine rağmen seçim sonrası ne oldu? Bu söz unutuldu. Şimdi de “Mülakat gibi mülakat yapacağız.” deniliyor; böyle bir anlayış olamaz arkadaşlar. Bu öğretmenlerimizin bugün yaşadığı problemleri ben içime sindiremiyorum, bir öğretmen evladı olarak içime sindiremiyorum. Eminim, sizlerden de birçok kişi bunu içine sindiremiyor ama “Bu problemi gelin, çözelim.” dediğimizde “Hayır, reddediyoruz. Hayır, çözüm üretmiyoruz.” şeklinde bir anlayışın içerisine giriyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

KÜRŞAD ZORLU (Devamla) – Hükûmeti öğretmenimizi itibarsızlaştırma politikasından vazgeçmeye, istikbalimizin güvencesi olan çocuklarımızı ve dolayısıyla yarınlarımızı emanet ettiğimiz öğretmenlerin gerek ekonomik şartlarını gerekse özlük haklarını iyileştirerek hak ettiği yere getirmesini tavsiye ediyoruz ve Öğretmenlik Meslek Kanunu baştan yanlış bir şekilde yapılmıştır. Öğretmenler odasını böldünüz, bir kez daha, yeniden bölmeye devam ediyorsunuz. Bu ülkenin bir Başöğretmeni var, o da Gazi Mustafa Kemal Atatürk’tür; bu gerçeğin de altını çizmek istiyorum ve tekraren, bir öğretmen evladı olarak buradan gelin, bu öneriyi kabul edelim, tartışalım, irdeleyelim; bu kanunun, hızlı bir

biçimde düzenlemenin yapılması noktasında el birliği yapalım. Hepimizin geleceği evlatlarımız için, bir kez daha Gazi Meclisimizde, İYİ Parti Grubu adına, cumhuriyetimizin 100'üncü yılında 100 bin öğretmen ataması yapılmasını ve mülakatı kaldıralım diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; atanamayan öğretmenlerimizle ilgili verilmiş olan önergeye dair, grubumuz adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü tebrik ediyorum ve elleri öpülesi öğretmenlerimizi buradan saygıyla selamlıyorum. “Bana bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum.” diyen Hazreti Ali efendimizin sözünü hatırlatmak istiyorum. Biz bu inançtan, bu gelenekten geliyoruz. Yine “Muallimler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır.” diyen, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün de sözünü hatırlatarak sözlerime başlamak istiyorum.

Şimdi, AK PARTİ'li arkadaşlarımıza bir “tweet” göstermek istiyorum, 26 Nisanda saat 13.00'te atılmış. Bu “tweet” AK PARTİ sayfasından mı atılmıştır, yoksa “fake” hesaptan mı atılmıştır? Eğer “fake” hesaptan atıldıysa ben tutanaklardan sözümün sonra geri çıkarılmasını isteyeceğim. Bu “tweet” sizin, seçim öncesi, gençlerimize verdiğiniz sözün “tweet”i, mülakatların kaldırılacağıyla ilgili “tweet”.

Değerli milletvekilleri, siyasetçinin sözü sermayesidir. Şimdi, bir söz verildi ve gençlerimiz umutla bu sözün tutulmasını bekliyorlar, başka hiçbir şey istemiyorlar, samimi davranılmasını istiyorlar. Ya, ben bir aydır burada en az 10 kere gündem yaptım, bütün Grup Başkan Vekillerine sordum, önüme gelen bütün yetkililere soruyorum: Ya, Allah rızası için bir arkadaşımız çıksın, şuradan desin ki: “Evet, biz mülakatların kaldırılmasının sözünü verdik ve sözümüzün de arkasındayız.” Ya, sadece bunu istiyoruz, başka hiçbir şey istemiyoruz.

Şimdi, değerli milletvekilleri, öğretmen adaylarımız, atanamayan öğretmenlerimiz geçen hafta kulise geldiler, burada 5 grup bu kardeşlerimizle görüştü -şu raporu verdiler- iktidar partisindeki arkadaşlar şuradan şuraya 50 metre gitmeye tenezzül etmediler. 500 kilometreden gelmiş öğretmen kardeşimiz, 1.000 kilometreden gelmiş ama şuradan şuraya gidip de o çocuklarla görüşmediniz, bunu da gerçekten artık milletimizin takdirine havale ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Sayın Mahmut Özer'in -evet, bir önceki nöbetçi arkadaşlara sorarsanız- seçimden iki gün önce “Öğretmenleri artık KPSS kriterine göre alacağız, tek kriter bu olacak, mülakat olmayacak.” diye net bir sözü var. Sonraki Millî Eğitim Bakanı “Mülakat gibi mülakat yapacağız.” diye bir açıklama yaptı. Ne demek bu mülakat gibi mülakat? Daha önce haksızlıklar mı yapılıyordu? Bu çocukların hakkı mı yeniyordu? Yani bir Bakan çıkıyor kendinden önceki Bakanın dönemini sorgulayan garip bir açıklama yapıyor, bunu da anlamakta zorlanıyoruz.

Şimdi az önce AK PARTİ'li arkadaşımız dinimizin ilk emri “Okul!” emrine atıfta bulundu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) - Eyvallah, teşekkür ediyoruz ama ben onlara Nisa suresi 58'inci ayeti hatırlatmak istiyorum, ne diyor? “Allah size, emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder.” diyor. Bu bir emir arkadaşlar. Eğer

buraya çıkıp Kur'an-ı Kerim'in ilk emrinden bahsedeceksek bütün emirlerinden de bahsedelim. Adalet istiyoruz, sadece adalet. Biz kayırmacı düzene itiraz ediyoruz, kayırmacı bir düzene itiraz ediyoruz, haksızlığa itiraz ediyoruz, hak edenin kazandığı bir düzenin inşa edilmesini istiyoruz.

Geçen gün Adalet Bakanlığı bütçesinde de söyledim. Siz 70 puan sınırını kaldırıp 55 puanla hâkim alırsanız, bakın, 55 puanla hâkim alırsanız, 5 paragraf çözemeyen insanların önüne 5 dosyalık dosyayı “çöz” diye koyarsanız adalet sistemini de tıkarırsınız, bütün sistemleri tıkarırsınız. Sadece adalet istiyoruz, sözünüzü tutmanızı istiyoruz; adaletli, hakkaniyetli, liyakatli bir düzenin kurulmasını istiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – İsa Bey, geçen hafta...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Önce Küçükçekmece'deki meslektaşımızın uğradığı adaletsizliğe itiraz et Adem Bey; önce oraya itiraz et!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – 2018'de de böyle diyor muydun? AK PARTİ'deyken de böyle diyor muydun? AK PARTİ'deyken de bunları söylemiyordun. Şimdi mi aklına geldi?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Al bunu vereyim. Bu “tweet” sizden mi atıldı?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – AK PARTİ'deyken bunları niye söylemiyordun?

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımız ve cezaevinde bulunan yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyetin 2'nci yüzyılına girerken herhâlde bu yüzyıl için en uygun başlıklardan biri de atanamayan değil, atanmayan öğretmenler ve onların sorunları olacaktır. Ben de bir öğretmenim, kamudan gayriahlaki ve hukuk dışı bir yolla KHK'yle ihraç edilmiş bir öğretmenim; öğretmenlerin içinde olduğu problemleri bizzat yaşamış ve deneyimlemiş birisi olarak yani damdan düşen birisi olarak konuşuyorum. Mevcut iktidar her seçim döneminde bu konuyu ısıtıp ısıtıp, vaatlerde bulunup bulunup kamuoyunun gündemine getiriyor ama atılmış herhangi bir somut adım, çözüme kavuşmuş bir mesele yok ortada. Cumhurbaşkanı Erdoğan “Mülakat kalktı.” diyor, ardından Millî Eğitim Bakanı açıklamada bulunuyor, “Mülakat kalkmadı.” diyor, en hafif tabirle Erdoğan'ı boşa düşürüyor. Şimdi kime inanalım, kime güvenelim? Yani soruyorum size: Ne tepki verelim? Hakikaten şaşırıdık.

Değerli milletvekilleri, öncelikle teşhisi doğru koyalım, teşhisi doğru koyalım. Bu ülkede en büyük sorunların başında atanmayan öğretmenler geliyor. AKP'nin iflas etmiş eğitim politikası nedeniyle 1 milyona yakın ataması yapılmayan öğretmen var. Bu nedenle yaşamdan umudunu kesmiş, hayalleri baltalanmış, intihar eden yüzlerce öğretmen var. Önümüzde duran ve iktidarın suspus olduğu devasa bir sorun olarak da atanmayan Kürtçe öğretmenleri; sayıları neredeyse 1.500'ü buluyor. Son on yılda ataması yapılan Kürtçe öğretmeni sayısı 132, evet, sadece 132 tane. Hâlimize gülelim mi ağlayalım mı şükür mü edelim, bilmiyorum. Bakın, bu sayılar çok ama çok komik, hakikaten çok yetersiz, dalga geçer gibi âdet. Bir an önce Kürtçenin Zazaki ve Kurmanci lehçelerinde eğitim verecek öğretmenlerin atanmasına öncelik verilmesi ve onlara alan açılması gerekiyor. Tabii, eğitimcilerin sorunları bununla da bitmiyor. Ücretli öğretmenler güvencesiz ve geçici çalışma koşullarında açlık sınırının altında ve âdet “modern kölelik” olarak adlandırabileceğimiz bir sistemle çalıştırılıyor. Özel sektör öğretmenlerinin de taban maaş ve özlük haklarına ilişkin sorunları ağırlaşarak devam ediyor. Özel sektör öğretmenleri sömürülüyor ve yok sayılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Devamla) – Tüm öğretmenlerin kadrolu istihdam edilmesi gerekirken iktidarın eğitim politikası öğretmenlerin sorunlarını kronikleştirmek dışında bir işe yaramıyor.

Evet, ben bir KHK’li olarak, buradan KHK’lilerin sesi olarak şunu ifade etmek istiyorum: Bizleri ihraç edenlere, ailelerimizi mağdur edenlere hakkımızı helal etmiyoruz, sonuna kadar tüm halklarımızın önünde hesap soruncaya kadar ellerimiz onların yakasında olacak ve peşlerinde olacağız diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko.

Buyurun Sayın Kanko. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin öğretmenlerimizin sorunları üzerine verdiği öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öğretmenlik mesleği; yetişmekte olan nesli, ailesi, çevresi, milleti, devleti ve vatani için daima yararlı, yapıcı, yaratıcı ve iyi bir insan, iyi bir vatandaş olarak yetiştirme sanatıdır. Öğretmenlerin yetiştirdiği bu insanlar ailesini ve milletini mutlu kılar, ülkesini kalkındırır, devletini güçlendirir. Milletimizin, ülkemizin ve devletimizin geleceği, ekonomik yönden kalkınması, her şeyden önce öğretmenlerin mesleklerinde göstereceği başarıya bağlıdır. Şunu unutmayalım ki eğitim sistemi ne kadar iyi olursa olsun öğretmenlerin önüne geçememektedir yani öğretmenler kötü olduğu zaman eğitim sistemi tamamen kötü olmaktadır. Yine, dolayısıyla, öğretmenler burada tesadüfen seçilmemeli, öğretilerin mutlaka belli kriterleri sağlamaları nedeniyle öğretmen olmaları gerekmektedir. Büyük Atatürk ne demiş? Atatürk “Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir.” demiş. Öğretmenlik, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nda da özel bir ihtisas alanı olarak tanımlanmıştır.

Toplumun temelini oluşturan eğitim sistemimizin başmimarları olan öğretmenlerimizin ise birçok sorunu var. Mevcut Hükûmet 2002 yılında seçimlerle geldiğinde atanmayı bekleyen, atanmamış yüz binlerce öğretmen vardı. AKP iktidarı döneminde öğretmen artış oranı yüzde 24’lerde kalırken güvenlik kuvvetlerindeki artış oranı yüzde 88 olmuştur. Yani, bu oranlar, yanlış politikaların sonucu olarak ülkemizde çarpık bir sistemin uygulandığını göstermektedir.

Türkiye’de öğretmenlerin sorunları saymakla bitmiyor. Öğretmenlerin yüzde 52’sinin kredi kartına, yüzde 22’sinin esnafa, yüzde 25’inin şahıslara borcu var; borçla geçinmek zorunda kalan öğretmenlerin yüzde 25’i ek iş yapıyor. Bu tablo, öğretmenlik mesleğinin ve öğretmenlerin içinde bulunduğu vahim durumu anlatıyor. Öğretmenlerin kategorize edilmesi ayrıca bir dertleri. Sınavla “başöğretmen” “uzman öğretmen” gibi birtakım kategorilere ayrılmaları ayrıca bir sıkıntı. Öğretmenlik mesleğinin içinde bulunduğu durum ve sorunlar Türkiye’nin geleceği bakımından hiç de iç açıcı değildir. Öncelikle öğretmenler öğrencileri için mutlaka bir öğün sağlıklı beslenmenin sağlanmasını istiyorlar. Öğretmenler, ders dışı çalışma ücretlerinin, özellikle İYEP ve etütlerdeki ücretlerin düşüklüğünden dert yaşıyorlar; sınıfların kalabalık olmasından dert yaşıyorlar; vasıfsız ve liyakatsiz, sadece Hükûmete yakın sendikalara üye olduğu için atanan yöneticilerden dert yaşıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MÜHİP KANKO (Devamla) – Okul öncesi eğitimlerde beş saat teneffüsüz ders görmelerinden yakınıyorlar. Çocuklara gönderilen kitapların çok basit olduğunu ve dolayısıyla diğer kitaplara, yardımcı kitaplara yönlendirildiğini söylüyorlar. İşte, böyle baktığınız zaman öğretmenlerimiz için her ne kadar pembe bir tablo çizilse de bugün öğretmenlerimizin çok sorunu var.

Burada, başta eşim olmak üzere, kayınbiraderime, baldızıma ve hepsine saygılarımı sunuyorum.

Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Rukiye Toy.

Buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RUKİYE TOY (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun vermiş olduğu araştırma önergesi hakkında konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve ekranları başındaki vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken kanayan yaramız Gazze’de şahit olduğumuz mezalimi en derin duygularla bir kez daha telin ediyorum. Yarın 24 Kasım Öğretmenler Günü fakat İsrail’in saldırılarında çok sayıda çocuğun şehit olması sebebiyle Gazze’de eğitim öğretim yılının sona erdiği, geride kalan Filistinli çocukların öğrenci oldukları okullarda sığınmacıya dönüştüğü, bırakın çocukların eğitim hakkını yaşama haklarının ellerinden alındığı bir ortamda bu yılki Öğretmenler Günü’nü buruk bir hissiyatla idrak ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, öğretmenler kandil gibidir; öğrencilerine ve topluma ışık olmak için kendini tüketir. Öğretmenlik muteber ve saygıdeğer olduğu kadar mesuliyeti de ağır bir meslektir. İnsan ve emanet suuruyla yapıldığında hiçbir ücretle ölçülemeyecek, paha biçilmez bir emektir. Bugün eğitim konusu 19 milyondan fazla öğrencisi, 1 milyonun üzerinde olan öğretmeni ve 74 binden fazla eğitim kurumuyla yaklaşık 21 milyonluk bir kitleyi direkt etkileriyle düşünürsek dolaylı olarak tüm topluma tesir etmektedir. Bu nedenle, AK PARTİ hükümetleri olarak 2002’den bu yana olduğu gibi 2024 bütçesinde de en büyük payı eğitime ayırdık. Millî Eğitim Bakanlığı, YÖK, ÖSYM, üniversiteler ve diğer kurumlarla eğitime ayrılan bütçe yaklaşık 1 trilyon 620 milyar liradır. Bu rakam 2024 yılı merkezi yönetim bütçesinin yüzde 14,6’sını teşkil etmektedir.

Değerli arkadaşlar, şu an ülkemizdeki mevcut öğretmenlerin yaklaşık yüzde 80’i AK PARTİ hükümetleri döneminde atanarak görevine başlamıştır. Yapılan bu atamalarla öğretmen başına düşen öğrenci sayısı genel ortaöğretim düzeyinde 2002’de 21 iken 2023 yılında 13 öğrenciye düşmüştür. Yine bu dönemde yapılan yatırımlarla 2002 yılından önce yüzde 39 olan ortaöğretimde kız çocuklarının okullaşması oranı bugün yüzde 90’lara ulaşmış, net okullaşma oranı yüzde 95’in üzerine çıkmıştır. Altmış yıldır bekleyen Öğretmenlik Meslek Kanunu hayata geçirilerek uygulamaya konulan kariyer sistemiyle öğretmenlerimize ilave sosyal ve mali haklar tanınmıştır.

Kıymetli milletvekilleri, AK PARTİ olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, 2002’den bu yana eğitime verdiğimiz öncelik, şartlar ne olursa olsun, hiçbir şekilde değişmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

RUKİYE TOY (Devamla) – Önümüzdeki süreçte de öğretmenlerimiz başta olmak üzere, kamu görevlilerimizin refah düzeyini ve yaşam standartlarını yükseltmeye devam edeceğiz. Ayırdığımız bütçeyle, yaptığımız yatırımlarla eğitim altyapımızı güçlendirerek cumhuriyetimizin 2’nci yüzyılını eğitim yüzyılı yapacağız.

Sözlerime son verirken eğitim camiasına hizmet etmiş bir eğitimci ve yönetici olarak ülkesi ve milleti için aşkla hizmet eden tüm öğretmenlerimizi şükranla selamlıyor, Başöğretmen Atatürk başta olmak üzere şehit düşen ve ahirete irtihal etmiş olan tüm öğretmenlerimizi saygıyla yâd ediyorum. Tüm eğitim camiamızın 24 Kasım Öğretmenler Günü’nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Oylamadan önce yoklama talebi vardır, isimleri tespit edeceğim: Sayın Usta, Sayın Zorlu, Sayın Akalın, Sayın Hamşioğlu, Sayın Poyraz, Sayın Kocamaz, Sayın İzsiz, Sayın Olgun, Sayın Paçacı, Sayın Öztürk, Sayın Kaya, Sayın Şahin, Sayın Özdağ, Sayın Silkin Ün, Sayın Ekici, Sayın Kaya, Sayın Arıkan, Sayın Torun, Sayın Bilici...

Bir eksik, 19 kişi, Sayın Usta.

(AK PARTİ sıralarından “Sayılmaz, sayılmaz; olmuyor.” sesleri, alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Siz sayıya bakın, siz sayıya bakın. Kim İç Tüzük’ü biliyor? 200 kişi mi var orada? “Olmuyor.” diyorsunuz, ayıp be!

BAŞKAN – İrfan Karatutlu...

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Bulabiliyorsanız 200 kişiyi bulun.

BAŞKAN – Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.25

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.43****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Mervan Gül? Burada.

İrfan ÇelİKaslan? Yok.

Mesut Bozatlı? Yok.

Selman Özboyacı? Yok.

Faruk Kılıç? Yok.

Feyzi Berdibek? Burada.

Bülent Tüfenkci? Yok.

Mustafa Hamarat? Burada.

Hüseyin Altınsoy? Burada.

Toplantı yeter sayısı vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- İYİ Parti Grubunun, Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu ve 20 milletvekili tarafından, öğretmenlerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

3.- HEDEP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu ve arkadaşları tarafından, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 17/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/11/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

Antalya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

17 Kasım 2023 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu ve arkadaşları tarafından (2904) grup numaralı kadına yönelik şiddetin önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/11/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatip konuşacak, çok gürültü var, konuşan arkadaşlarımızın kulise çıkmalarını rica ediyorum ve sessizliğe davet ediyorum.

Buyurun.

HEDEP GRUBU ADINA HALİDE TÜRKOĞLU (Diyarbakır) – Değerli milletvekilleri, kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin önerge üzerinde grubum adına söz aldım. Bu vesileyle başta kadınlar olmak üzere tüm halklarımızı selamlıyorum.

Kadına yönelik şiddet bu ülkenin kanayan yarasıdır; bu şiddete karşı yeterli tedbirleri almayan, cezasızlık politikalarıyla bu şiddeti besleyen iktidarın ise utancısıdır. Günlerdir Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde, Genel Kurul kürsüsünde bizler kadınların yaşadıkları sorunları somut örneklerle, verilerle açıklamaya çalışıyoruz, buna dair alınması gereken önlemleri, hayata geçirilmesi gereken politikaları aktarıyoruz, kadınların yaşamlarını korumada İstanbul Sözleşmesi’nin öneminden bahsediyoruz, “Nafaka hakkı kadınların kazanılmış hakkıdır, bunun korunması gerekir.” diyoruz, kadın kazanımlarının kayyumlar eliyle nasıl gasbedildiğini, çok dilli Alo Şiddet hattından kadın sığınaklarına, kadın merkezlerinin nasıl kapatıldığını, bunun kadınların yaşamında yarattığı tahribatları bıkmadan, usanmadan aktarıyoruz. Yine bıkmadan, usanmadan, utanmadan bu politikalarda ısrar eden bir iktidar gerçekliğiyle karşı karşıyayız. Dün Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçesinde bu utanmazlığa hep birlikte şahit olduk. Sunulan faaliyetlerden stratejik planlamalara, performans değerlendirmelerine kadar neresinden tutarsanız tutun elinizde kalacak tam bir skandal bütçe teklifiyle bir kez daha karşılaştık.

Değerli milletvekilleri, ısrarla kadınlara yönelik şiddetin geldiği boyutu görmeyen bu iktidarın politikalarıyla kadın cinayetlerini nasıl meşrulaştırdığını teşhir etmekten vazgeçmeyeceğiz. Bu iktidarın kadınlara yönelik görev ve sorumluluklarını hatırlatmaktan, yürütülen politikaların yetersizliklerini anlatmaktan ve buna karşı mücadele yürütmekten vazgeçmeyeceğiz. Çünkü bizler şunu çok iyi biliyoruz ki bu politikalar son bulmadan kadına yönelik şiddet de son bulmayacak. Günlerdir söylüyoruz, ben burada ısrarla, inatla bir kez daha belirtiyim: Önergemizde yer aldığı gibi 2023 yılının son on ayında 350 kadın erkekler tarafından katledildi. Sadece ekim ayında 19 kadın erkekler tarafından katledildi. 18 kadın şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi. 13 Kasım'da Diyarbakır'da 3 çocuk annesi Aysel Kaya evinde tüfekle vurulmuş hâlde bulundu. 14 Kasım'da Kayseri'de Hasibe Soyuk evinde kimliği belirsiz kişi veya kişilerce katledildi. 17 Kasım'da İzmir Bayraklı'da Erdoğan Dıvrak, evli olduğu Çiğdem Dıvrak'ı katletti. Daha dün Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçesi görüşüldüğü saatlerde 3 kadın, 3 yaşam yok edildi. Dün İstanbul'un Sultangazi ilçesinde katledilen Şadumane Temuçin ve kızı Aleyna Dayıoğlu'nun ve yine Mardin'de katledilen Gülcan Yeşilmen'in vebali bu yaşamların korunması için yeterli politika üretmeyen iktidarın boynundadır. İşte, bu ülkenin kadına yönelik şiddetle mücadelede bir günlük şiddet haritası sizin bu konudaki samimiysizliğinizin de göstergesidir. Bizlerin ise mücadelemizin ne kadar haklı olduğunun bir kez daha kanıtıdır. Kadın cinayetleri politiktir ve yine şüpheli ölüm değil, cezasız bırakılan kadın cinayetleri vardır.

Değerli arkadaşlar, bizler alanlarda, meydanlarda, sokaklarda, Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde, Meclis Genel Kurulunda, bulunduğumuz her yerde bu iktidarın kadına yönelik şiddetle mücadele gibi bir derdinin olmadığını defalarca kez söyledik. Bu iktidarın derdi, kadına yönelik şiddetle mücadele eden kadınlara işkence etmektir, kadınları baskı, gözetim ve işkencelerle sindirmektir. Çok değil arkadaşlar, dün sabah bunu bir kez daha yaşadık. Seçim bölgem olan Diyarbakır'da şafak operasyonu ile 2 kadın arkadaşımızın evleri basıldı. Beycan Taşkiran ve Satiye Ok hâlâ gözaltında ve gerekçesi ne biliyor musunuz? 25 Kasım'da eylem yapacaklarına dönük ihbar varmış. İşte, sizin kadına yönelik şiddetle mücadelenizin samimiysizliğinin resmidir bu, karşılığdır bu. Her 8 Martta ve her 25 Kasım öncesi kadınlara yönelik gözetim operasyonları gerçekleştirmek bu iktidarın kadınlara yönelik korkusunun da göstergesidir. 25 Kasım etkinliklerini suç olarak, ihbar olarak değerlendirmek sizin haddinize değildir. Kadın özgürlük mücadelesini kriminalize ederek bu mücadeleyi sindiremezsiniz.

Ben de bu kürsüden bir ihbarda bulunuyorum, kendimizi ihbar ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HALİDE TÜRKOĞLU (Devamla) – 25 Kasım'da Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Haftası kapsamında her yerde olacağız, erkek egemenliğine karşı kadın özgürlük mücadelemizi büyüteceğiz. Kadına yönelik şiddetle mücadelede isyanımızı, öfkemizi büyüterek, örgütleyerek, birleştirerek gündüz meydanlarda, gece yürüyüşlerde “Vazgeçmiyoruz, her yerdeyiz.” diyeceğiz. Haklıyız çünkü eşitlik haktır, eşitliğin olmadığı yerde şiddet vardır; haklıyız çünkü biz hem erkeklerden hem de devletten alacaklıyız. Bizden çaldıklarınızı mücadelemizle geri alacağız. Bu önergemizi de kabul ettiğinizde ne demek istediğimizi anlayacak ve tüm kamuoyu bu gerçekleri öğrenmiş olacaktır. “Şiddet nedir, kimden gelir?”i, faillerin suç ortaklarının kimler olduğunu anlayacaksınız, böylece, mücadele etmekte de bir adım atmış olacaksınız deyip teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 25 Kasım, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü; kadınların yaşam

hakkını korumak için hukuka, eğitime, vicdana, en çok da insan olmaya ne kadar ihtiyacımız olduğunu anlatmak zorunda kaldığımız o gün; çözümsüzlüğe mahkûm edildiği her gün daha da artan, şiddetlenerek artan vakalara karşı öfkemizin de o nispette arttığı o gün. “Kadına yönelik şiddet psikolojik mi, ekonomik mi, sosyal mi?” tartışması henüz lüks bizim için çünkü biz hâlâ her gün ne yazık ki kadın cinayetlerine tanık oluyor, kadınları cinayetlerden neden koruyamadığımızı konuşuyoruz. İstatistikler hiçbirimizin inkâr edemeyeceği trajik bir tablo sunuyor önümüze. Yitirdiğimiz canlara istatistik bilimiyle bakma hoyratlığında olmayacağız elbette ama ilk on ayda sadece cinayete ve şüpheli ölüme kurban verdiğimiz kadınlarımızın sayısı 350 yani üç yüz günde 350 kadınıımızı yitirdik. Böylesi devasa bir sorunun çözümü için milletin temsilcileri olarak mücadele etme zorunluluğumuz var. Aile Bakanlığı taşıdığı sorumluluk gereği bu konunun öncül aktörü olabilir ancak hem yetkililer anlamında hem de saha pratiklerine baktığımızda Adalet ve İçişleri Bakanlıklarının sorumluluklarının daha da hayati olduğu ortada.

Kâğıt üstündeki cezaların neredeyse infaz edilemez hâle gelmesine neden olan kanunlarla, şiddeti, cinayeti kabul edilebilir, meşru sebeplerle açıklanabilir bulan yaklaşımlarla, ceza hukukunda indirime neden olan düzenlemelerle, cinsiyetçi yargı pratiklerini teşvik eden tasarruflarla, kadının yaşam hakkını korumanın eşrefimahlukatin onurunu korumak olduğunun idrakinde olmayan zihniyetle mücadele etme borcumuz var. Başına bir iş geldiğinde önünde yükselen bu duvarlara çarpan, ona yasalarla, kanunlarla söz verdikleri hâlde başına bir iş geldiğinde yanında kimseyi bulamayan o kadınlarımız, hayatını kaybeden o kadınlarımız için mücadele etme borcumuz var. Bütün kurumlarda eğitim vererek ve farkındalık sağlayarak, kadına yönelik zihniyeti doğru bakış açısıyla besleyerek değiştirme borcumuz var. Kadın ve erkeği güç mücadelesi veren taraflar olarak gören, bu yaşam mücadelesine rağmen kadını pasif ve güçsüz konuma iten zihniyetle mücadele etme borcumuz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, konuşmama son verirken ülkemizin dört bir tarafında evlatlarının gözleri önünde katledilen, çılgınlıkları arşı titreten kadınlarımızdan, kız kardeşlerimizden, onları kendi doğurdıkları cellatlarından koruyamadığımız için özür diliyorum.

Terör devleti İsrail’in bombaları karşısında diz çökmeyen, evlatlarının cansız bedenlerine sarılırken dahi vakarlı duruşlarıyla dünyayı utandıran Filistinli kadınların yaşam hakkını savunamadığımız için özür diliyorum.

Bu milletin temsilcisi olarak 21’inci yüzyılda, cumhuriyetin 100’üncü yılında hâlâ bunları dile getiriyor olmaktan duyduğum hicabı ifade ediyor, insanlık adına şahsen hepinizden, bütün milletimden, o kadınlardan özür diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aksakal...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal’ın, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e “Başöğretmen” ünvanının verilisinin 95’inci yıl dönümüne ve Öğretmenler Günü’ne ilişkin açıklaması*

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e başöğretmen ünvanının verildiği günün 95’inci yıl dönümü olan bugün, öncelikle Hazreti Ali’nin “Bana bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum.” veciz sözü üzerine bina edilecek değerler manzumesiyle özdeşleştirilmesi gereken gündür. Büyük Atatürk işte bu veciz sözün içeriğine de atıfta bulunarak “Öğretmenler, yeni nesil sizin eseriniz olacaktır.” demek suretiyle bilimin ve eğitimin esas alınması gereğine işaret etmiştir.

Bu vesileyle ben de tüm öğretmenlerimizin bu kutlu gününü tebrik ediyorum. Öncelikle Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere benim de ilk öğretmenim rahmetli babam Agâh Aksakal ve ebediyete irtihal etmiş tüm öğretmenlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Özellikle PKK terör örgütünün saldırılarında katledilen şehit öğretmenlerimizi saygıyla, rahmetle, minnetle yâd ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- HEDEP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu ve arkadaşları tarafından, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 17/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; durumun vahametini daha iyi anlatabilmek için, daha yeni, kendi seçim bölgem olan Tekirdağ'dan, benden yardım talebinde bulunan bir kadının hikâyesini anlatacağım sadece size bugün. Eşikle severek evlenmiş, zaman içinde erkek uyuşturucu kullanmaya başlamış, ruhsal sıkıntılar baş göstermiş, hastaneye yatmış çıkmış, yatmış çıkmış, ruhsal bozukluğu bu yolla tescillenmiş. Kadın o güne kadar eşini iyileştirmek için -turnak içinde- elinden gelen çabayı göstermiş ama bir gece uykusunda bıçaklı saldırıya uğramış, ölümden dönmüş, ondan sonrasında yaşayabileceklerinin dehşetiyle boşanma kararı almış, dava açmış, koruma kararı aldırılmış. Ama ne olmuş? Adam koruma kararına rağmen defalarca kadının evini, iş yerini basmış, son baskında kesici aletle güvenlik güçlerine de saldırmış, tehditler yağdırmış. Kadın dönemin valisine mektup yazmış, savcılarını, ulaşabildiği bütün avukatların kapılarını aşındırmış “Beni öldürecek bir şey yapın.” diye yalvarmış ama çözüm olarak kendisine sunulabilen en uç tercih ya da alternatif diyeyim “Seni ve kızını güvenli bir eve yerleştirelim, başka bir şehirde, başka bir isimle yeni bir hayat kuralım.”

Şimdi, kadını korumak böyle bir şey mi? Şiddet uygulayan erkek ama ailesinden, işinden, arkadaşlarından, gerçek hayatından kopararak cezalandırılan aslında kadın. Neden? Çünkü failin raporu var. Her saldırıdan, her gözüaltına alınmasından sadece birkaç gün sonra hastaneye sevk ediliyor ve serbest bırakılıyor, aramıza salıveriliyor.

Raporu olmasa da iyi hâli oluyor tabii ülkemizde; yargı, canilerin kravatlı, takım elbiseli, traşlı olduklarında ders aldıkları, affa değer oldukları hükmüne vardığı sürece kadına şiddetle mücadelede sonuç alınabilir mi, bu ayrıca bir tartışma konusu.

Ben bu olay vesilesiyle “Cezai ehliyeti yoktur.” ile “Suç işleme, zulmetme, katletme hürriyeti vardır.” arasındaki çizgiyi daha kalın ve yoruma açık olmayacak şekilde yeniden çizmenin elzemliğine de dikkatinizi çekmek istedim.

İstanbul Ekonomi Araştırmanın 2022 verilerine göre toplumun yüzde 67'si mahkemelerin kadına şiddeti önlemede yeterli olmadığını ya da hiç yeterli olmadığını düşünüyor; yüzde 61'i Hükûmeti ve Türkiye Büyük Millet Meclisini de yetersiz buluyor. Dolayısıyla, sorumluluk makamında bulunan iktidarı 20'nci yüzyılın ilk yarısında kadının seçme ve seçilme özgürlüğünü tanımışken, cumhuriyetin 2'nci yüzyılına kadınların en çok şiddete maruz kaldığı OECD ülkesi yaftasıyla giriyor olmamızın

sebepleri üzerinde düşünmeye, hâlâ kadının çalışmasının meşruiyetini sorgulatan, sokakta olduğu saati, kılığı kıyafeti, saçını, makyajını taciz, tecavüz ve cinayet vakalarında bir ağır tahrik gerekçesine dönüştüren, kadınlığı neredeyse ayıplı hâle getiren dilin bu durumdaki payı üzerinde düşünmeye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – ...cezarları kâğıt üzerinde artırmaya değil, onları uygulanabilir kılan bir infaz mevzuatı oluşturmaya, şiddetin mağdurları gibi faillerini de rehabilite etmeye ve tabii ki İstanbul Sözleşmesi’ne dönerek kadınları yaşatmaya dönük bir irade ortaya koymaya çağırıyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Semra Dinçer.

Buyurun Sayın Dinçer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEMRA DİNÇER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına yönelik şiddetin araştırılması önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Başöğretmenimiz Mustafa Kemal Atatürk ve tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü’nü de kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin her köşesinden, 86 milyon yurttaşımızdan çılgınlıklar yükseliyor ancak iktidar partisi ve küçük ortağı bu çılgınlıkları ne yazık ki duymuyor. 7.500 lira emekli maaşıyla geçinemeyen milyonlarca emeklinin, asgari ücretle sefaletle mahkûm edilen işçilerin, iş cinayetine kurban edilen madencilerin, gelecek kaygısıyla yurt dışına gitmek isteyen gençlerin, barınma ve beslenme sorunu yaşayan, bakımını yapmadığınız asansörlerde hayatını kaybeden öğrencilerin, ekonomik krizin altında beli bükülen milyonlarca yurttaşın, hâlâ çadırlarda ve konteynerlerde yaşam mücadelesi veren depremzedelerin, rant uğruna Akbelen’de ağaçlarımızı katleden hızarın sesini duymadınız, tıpkı sokakta, evinde, iş yerinde tacize ve mobbinge uğrayan, canice katledilen kadınların çılgınlıklarını duymadığınız gibi; hâlâ duymuyor, duymuyor, duymak istemiyorsunuz. En iyi yaptığınız şey, ne yazık ki üç maymunu oynamak.

Değerli milletvekilleri, iktidar partisi eliyle kadına yönelik şiddetin âdeta meşrulaştırıldığı, kadınların yok sayıldığı ve ötekileştirildiği bir dönemden geçiyoruz. Kadın cinayetlerine ve kadına yönelik şiddete ilişkin yapılan yargılamalarda faillere alt sınırdan, iyi hâl indirimiyle verilen cezalar kadına yönelik şiddetin artmasına neden olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, kadınları koruyan İstanbul Sözleşmesi AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan tarafından, bizzat, Anayasa’ya aykırı bir şekilde bir kararnameyle yürürlükten kaldırıldı. Böylece, bu kararlar birlikte kadın cinayetlerinin politik olduğu da tescil edilmiş oldu, “Kadın mıdır, kız mıdır?” diyerek kadınları aşağılayan, aleni bir şekilde kadınlara “sürtük” diyen bir zihniyet maskesinin ardındaki yüzünü bir kez daha göstermiş oldu. Gerici ve kadın düşmanı zihniyetinin sonucu her türlü şiddete maruz kalan, tacize uğrayan, katledilen tüm kadınların vebali siz iktidar partisinin sırtındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEMRA DİNÇER (Devamla) – Siz her ne kadar kadınları yok saymaya çalışsanız da varlığımızdan rahatsızlık duysanız da biz sizin baskılarınıza boyun eğmeyeceğiz. Sizler kadınların duymadığı çılgınlıklarının altında tarihe gömüleceksiniz. Biz buradayız, kadınlar burada.

Bir ülkede kadın şiddet görüyor ve öldürülüyorsa o ülke de ölüyor demektir. Bu ülkede nüfusun yarısı olan kadınlara kalkan elleri affetmeyeceğiz. İnanın, günü gelecek kadına karşı şiddet uygulayanlar

da onları koruyanlar da sizler de hesap vereceksiniz. İnsan hakları mücadelesinde kadına yönelik her türlü ayrımcılığı, emeğe, bedenine ve kimliğine yönelik şiddeti reddediyor, demokrasiye ve eşit yurttaşlığa gönülden bağlı herkesi omuz omuza mücadeleye çağırıyorum. Yaşasın kadın hakları, yaşasın kadın dayanışması, yaşasın örgütlü kadın mücadelesi! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç.

Buyurun Sayın Gözgeç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öneri aleyhine söz almış bulunmaktayım.

Şiddet kime karşı yapılırsa yapılsın -kadın, erkek, çocuk- kimden gelirse gelsin topyekûn mücadeleyi gerektirir. Hükûmetin, muhalefetin, sivil toplum kuruluşlarının, üniversitelerin, yerel yönetimlerin hatta tek tek bireylerin üzerine düşen sorumluluklar var. AK PARTİ olarak kadına şiddetle mücadelede kararlılığımız açıkça ortada. Daha 2004 yılında töre saikiyle işlenen öldürme suçunu ağırlaştırılmış suç kapsamına aldık, Anayasa’da eşitlik ve pozitif ayrımcılık ilkelerini düzenledik, boşanmış eşe karşı işlenen şiddet suçunu da ağırlaştırılmış suç kapsamına aldık, mağdurun kadın olmasını tek başına ağırlaştırılmış sebep saydık; ısrarlı takip fiilinin suç sayılması, kadına karşı kasten yaralama suçunun tutuklamayı gerektiren katalog suç kapsamına alınması, mağdura ücretsiz avukat, Alo 183, GAMER, ŞÖNİM’ler yaptığımız düzenlemelerden sadece birkaçı. Kadınların siyasette, eğitimde, çalışma hayatında olmaları için önündeki engelleri Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde AK PARTİ olarak bir bir biz kaldırdık. Kadınlar inancından, kıyafetinden dolayı âdeta yaşamdan kovulurken bu köhne zihniyetin yasaklarını da biz kaldırdık. Çok şükür ki bugün tüm kadınlar hiçbir ayrımcılığa uğramaksızın siyasette, ekonomide, hayatın her alanında yer alabiliyor. Biz, en kapsamlı şiddet hareketi olan, kız çocuklarını, anneleri hayattan koparan, onulmaz yaralar açan terörle de mücadelede kararlıyız. Ama maalesef Türk, Kürt; kadın, çocuk demeden yaşam hakkını hedef alan PKK terör örgütüne “PKK terör örgütüdür.” deme cesaretini gösteremeyenlerin kadına şiddetten bahsetmeleri en hafif tabirle “-mış gibi” yapmaktır.

PKK’nın katlettiği kadınları, dağa kaçırıldığı, istismar ettiği kız çocuklarını görmezden gelenlere soruyorum: Daha 22 yaşında, gencecik, şehit edilen Aybuke Öğretmen kadın değil mi? Aybuke Öğretmen son türküsünde diyor ya “Beni öldürende yoktur din iman.” gerçekten yok. Hakkâri’de yola döşenen patlayıcı sebebiyle hayatını kaybeden 25 yaşında Nurcan Karakaya kadın değil mi? 31 yaşında, sekiz aylık hamile Mizgin Doğru kadın değil mi? Şırnak’ta, 13 yaşında Diyar Gülen kadın değil mi? Canlı bomba olarak kullanılan kadın teröristi engellemek isterken şehit olan, 4 çocuk annesi Hatice Belgin kadın değil mi? Çocukları zorla dağa kaçırılan Diyarbakır Anneleri kadın değil mi?

Biz, kız çocuklarının hayatları heba olmasın, terörist olmaya zorlanmasın, anneler zorla kaçırılan çocuklarına kavuşsun diye mücadele ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Devamla) – Biz, kadınlar özgürce hayallerinin peşinden gitsinler, ekonomide, siyasette, sanatta, sporda yeni başarı hikâyeleri yazsınlar diye mücadele ediyoruz.

Bugün, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü, kadına şiddeti konuşuyoruz ama maalesef Gazze’de işgalci İsrail acımasızca çocukları, kadınları öldürüyor ve kadın hakları konusunda mangalda kül bırakmayan dünya sessiz, hatta katil İsrail’in yanında. Bu noktada Sayın Cumhurbaşkanımızın “Dünya 5’ten büyüktür.” sözü ve “Daha adil bir dünya mümkün.” tespiti ne kadar önemli bir kez daha idrak ediyoruz.

Biz, her bir kadının, her bir erkeğin, her bir çocuğun yaşam güvencesi için amasız fakatsız, samimiyetle, şiddetin her türlüyle mücadelede kararlıyız diyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Türkan Elçi ve arkadaşları tarafından, Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi'nin öldürülmesi olayının aydınlatılması amacıyla 14/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/11/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Türkan Elçi ve arkadaşları tarafından, Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi'nin öldürülmesi olayının aydınlatılması amacıyla 14/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (329 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/11/2023 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Türkan Elçi.

Buyurun. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TÜRKAN ELÇİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sekiz yıllık bir adalet yolculuğunu burada beş dakikaya sığdırabilmek sizin de bildiğiniz gibi biraz zor olacak, onu başarmaya çalışacağım, hem de yıl dönümünün arifesinde. Bugün konuşmamda, sekiz yıldır gündemimizden bir türlü düşmeyen, arayıp da bulamadığımız adalet arayışından söz etmeye çalışacağım.

Dünyanın gözleri önünde, kameraların karşısında bir Baro Başkanı katledildi, yıl 2015. İddianame yıllarca düzenlenmedi, dört yıl sonra İngiltere'den gelen rapora dayanılarak kerhen de olsa iddianame ancak düzenlenebildi. Maddi gerçeğin açığa çıkarılması için direnç gösteren bir mahkeme heyetiyle karşı karşıya kaldık. Olay yeri incelemesi zamanında yapılmadı, deliller toplanmadı, kamera kayıtlarıyla teknik araştırma yapılmadı. Kovuşturma esnasında ise haklı taleplerimiz isteksizlikle, kayıtsızlıkla, taleplerin reddiyle sonuçlandı. Böylece yargı makamlarıyla aramıza bir duvar örüldü. Örülen duvarın ardında cezasızlık geleneğinin olduğunu tahmin etmek bizim açımızdan pek de zor değildi. Yargının hakkıyla işlemesi, hukuk devleti ilkesinin gereğidir. Faillerin hak ettikleri cezayla cezalandırılmaları sadece bizim adalet duygumuzun tatmini için değil, toplumsal huzurun ve güvenin tesisi açısından da aynı zamanda elzemdir. Milletin iradesini temsil eden bu kürsüden adalet taleplerimizi dile getirmeye devam ediyoruz. Bizler, sekiz yıl boyunca adaletle ve hukuka olan inancımız sebebiyle hakkımızı

aramanın hukuki yollarla olması gerektiğini dile getirmekte bir beis görmedik. Bu tercihin hukuka inanan bir hukukçunun mirasını devralmakla ilgili olduğunu da hatırlatmakta fayda var. Dile getirdiğimiz bu şikâyetler ne bir ön yargıdan ne de kötü bir niyetten kaynaklıdır.

Dava boyunca adalete erişimin sağlıklı bir şekilde ilerlemesi yönündeki taleplerimizin reddi adalete arayışımızı güçleştirdi. Reddedilen taleplere kısaca değinecek olursak: İstihbarat polislerinin dinlenmesi talebimiz reddedildi, kamera kaydındaki on iki saniyelik kesintinin sebebi konusunda bizleri aydınlatma zorunlulukları vardır aynı zamanda. Dosyada mevcut 27/12/2016 tarihli iletilmiş ihbar mektubunun içeriğinin teyit edilmesi talebimiz reddedildi. Tanık sıfatıyla duruşma salonuna getirilen şahıs, Savcı Kenan Karaca'nın kendilerini cinayetin failleri konusunda yalan beyana zorladığını mahkeme huzurunda dile getirdi ancak savcı hakkındaki HSK'ye şikâyet talebimiz dahi reddedildi. Cinayeti “siyasi bir suikast” olarak değerlendiren dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu'nun ifadesine başvurulması talebimiz reddedildi.

Bakın, bizim adaletin tecelli ettirilmesi yönündeki taleplerimiz yargı makamlarının lütfu değil, olmamalı da. Hukuk devleti ilkesi gereğince bu bir zorunluluktur, lütf falan istemiyoruz. İktidarın politik söylemleri doğrultusunda kendilerini baskı altında hissetmeyen bir mahkeme heyetini görmeyi talep ediyoruz, sadece isteğimiz bu kadar.

Toplumda adalete, hukuka, yargıya güveni tesis etmek hukuku uygulayanların adil pratiğiyle mümkündür. Toplum nezdinde önem arz eden bir cinayet dosyasına dair yargısal sürecin hakkıyla yürütülmediğini anlatmak boynumuzun borcudur. Gerek Tahir Elçi davasında gerekse başka benzer davalardaki yargılamalarda yargı makamlarının vereceği kararların burada solunan atmosferden, bu koltuklarda üretilen politikalarından münezzehtir kararlar olmadığı, olmayacağı ayan beyan ortadadır. Milletin iradesini temsil iddiası olan bir Meclisin ne yazık ki ayrıştırıcı politikalarının etkisiyle ve yürütmenin tahakkümüyle taraf tutan, objektif kararlardan uzak, bağımsızlığını ve vicdanını yitirmiş bir yargının ne demek olduğunu gayet iyi biliyoruz. Dolayısıyla savaş karşıtı, her türlü şiddete karşı, şiddetin nereden geldiğine bakmaksızın hukuka ve insana, insan haklarına inanan, şiddetsiz bir toplumu tahayyül eden, toplumun ortak hafızasında yer edinen bir hukuk insanının katillerinin cezasız kalmasının Türk yargı sistemine vereceği hasarın nesiller boyu anılacağı da bilinmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKAN ELÇİ (Devamla) – Konuşmamın başından beri çoğul bir dil kullandım “biz” dedim. “Biz” kimiz? Bu davayı takip edenler kimler? Adil bir dünya düzenine inananlar, yok sayılanlar, hedef gösterilenler, sokağın ortasından ölüsünü alamayanlar, kızının cesedini buzdolabına koyanlar, kızının cesedini koynuna koyup uyuyanlar, yıllarca iktidarların karşısında ezilenler, aç bırakılanlar, adalete için hayatını ortaya koymaya çekinmeyenler, polis kurşunuyla öldürülenler, sesini duyuramayanlar... Sayımız hiç de az değil ama yine de bizler yaşanan her türlü haksızlık ve hukuksuzluk karşısında adalete yolculuğuna devam edeceğiz. Pes etmeden “Yaşasın vicdan, yaşasın adalete; kahrolsun zulüm!” ve “Her türlü şiddete hayır!” demeye devam edeceğiz. (CHP sıralarından ayakta alkışlar, HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2015 yılında bölgedeki birçok önemli ilçede meydana gelen çatışma, şiddet ve terörün mağdur ettiği birçok aile vardı, o ailelerden biri de Elçi ailesiydi. Bir Diyarbakır âşığı olan Avukat

Tahir Elçi, genellikle bölgede “barış elçisi” olarak nam salmış bir isim o çatışmalarda, hem de bir basın toplantısıyla çatışmaya ve şiddete karşı çıkarak bu zararın en fazla Diyarbakır’daki tarihî eserlere ve Diyarbakırlılara zarar verdiğini feryat ederken kör bir kurşuna, affedersiniz, kahpe bir kurşuna kurban gitti ve şehit oldu. Dolayısıyla ben, bu kapsamda hem Sayın Tahir Elçi’ye Allah’tan rahmet dilerken değerli eşi Türkan Hanım’a da tekrar sabırlar diliyorum, başsağlığı diliyorum, acısını paylaştığımızı da buradan ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Tabii, evet, o süreç Elçi ailesini mağdur etti ama 900 binden fazla vatandaşımızın yaşadığı, şehir merkezlerinde çatışmaların günlerce sürdüğü bir süreci hep beraber yaşadık. Elbette, hele hele insanların mukim olduğu şehir merkezlerinde terörün, çatışmanın, şiddetin her türlüşüne amasız ve fakatsız karşı çıkmanın bir insanlık borcu olduğunu düşünerek ben de şiddet kimden gelirse gelsin, silahlı eylemlere karşı olduğumuzu, silahlı eylemleri lanetlediğimizi, teröre ve şiddete asla prim vermediğimizi buradan ifade etmek istiyorum. Bu çatışmalardan maalesef en büyük zararı da bölgede yaşayan vatandaşlarımız gördü ama bir de bu sürece bir geliş vardır çünkü Sur, Cizre, Nusaybin ve Silvan dediğimiz şehirler kadim şehirler, binlerce insanın yıllardan beri yaşadığı şehirler ve tarihî eserleriyle önemli şehirler. Bu şehirlerin bu aşamaya getirilmesiyle ilgili süreçlerden bağımsız olarak bu konuları değerlendirecek zannımca eksik olur.

Elbette, bir devletin en önemli görevlerinden bir tanesi terörle mücadele etmektir ama bir diğer önemli vazifesi de bunu hukuk devleti ilkelerinden ayrılmadan, bir devlete yakışır şekilde yapmaktır. Yine bir devletin en önemli vazifelerinden bir tanesi, çatışma ve şiddeti oluşturacak meseleleri de ortadan kaldırmak, onların cereyan etmesine de fırsat vermemektir. Yine bir devletin en önemli vazifelerinden bir tanesi de kentlerinin ve şehirlerinin huzurunu sağlayacak önleyici güvenlik tedbirlerini almaktır.

Bahsettiğimiz Diyarbakır Sur’u daha iyi anlatabilmek için... İstanbul’un Eminönü, Sultanahmet’i neyse Diyarbakır Sur odur. Eğer Diyarbakır şehir merkezinde günlerce güvenlik kuvvetleriyle bu silahlı çatışmaya girebilecek kadar mühimmat ve lojistik depolanmışsa o zaman o dönemin iktidarına dönüp seslenmek lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Diyarbakır’da yıkılan bunca evin, göç eden insanın ve hayatını kaybeden sivil vatandaşlarımız ile güvenlik kuvvetlerimizin vebalini taşıyor musunuz acaba?

Çözüm süreci başlattınız, millî birlik ve kardeşlik projesi başlattınız; Saadet Partisi olarak biz, elbette bu meselelerle mücadele edilirken güvenlik tedbirleri dışında da alternatif çözüm önerilerinin emsal örneklerden esinlenerek devreye sokulmasını doğru buluyoruz ama devlette ciddiyet esastır; bir parti hassasiyetiyle hareket etmemeniz lazım ve bu meselelere dönemsel bakmamanız lazım. Mesela, şahıslar önemli olmadığı için isimlerini söylemiyorum ama bu yazıyı okuyup da başı öne eğilmeyen yoktur sanırım: “Diyorlar ki: ‘Devlete katil deme.’ ‘Olur, seri katil...’” İlgili sözü söyleyen kişi hâlâ bir bürokrat olarak AK PARTİ tarafından göreve devam ettiriliyor. “Devlet JİTEM’e ‘terör örgütü’ desin, Kürtlerden de PKK’ya ‘terör örgütü’ demelerini bekleyebiliriz o zaman...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Bunu diyen kişi hâlâ üst düzey bürokrat olarak göreve devam ediyor. Ve yine “PKK, bir terör örgütü değildir.” diyen Orhan Miroğlu hâlâ AK PARTİ’nin MKYK üyesi olarak görev yaparken AK PARTİ’li olmayan başka isimlerin PKK değerlendirmesini siz dava konusu ediyorsanız o zaman devletin ciddiyeti, devlette devamlılık ve devlet ile parti işlerini ayırma konusunda ciddi zaafınız olduğu ortaya çıkar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin Tahir Elçi cinayetinin araştırılması hakkındaki grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum.

Tahir Elçi, 28 Kasım 2015 tarihinde Diyarbakır’ın Sur ilçesinde tarihî Dört Ayaklı Minare’nin önünde bir basın açıklamasının ardından çıkan silahlı çatışmada başından vurularak öldürüldü aynen Sinan Ateş’in sokak ortasında güpegündüz katledilişi gibi. Artık kimse kimseyi sokak ortasında kurşuna dizmesin, ölüm fermanı vermesin diye, ideolojisi ne olursa olsun, tüm siyasi cinayetlere aynı duruşu göstermek, davalarının ve arka planlarının aydınlatılmasına sahip çıkmak zorundayız. Partimiz, insanı merkeze alan, milliyetçi bir partidir. İnsan olmak, ideolojilerden daha değerli bir sıfattır. Her türlü silahlı eylem suçtur, bunun böyle bilinmesi gerekmektedir. Irk, din, dil, mezhep, renk, bölge ve görüşü ne olursa olsun, herkesin yaşam hakkı kutsaldır. Hangi görüşten olursa olsun, en temel hak olan yaşam hakkı gasbedilmemelidir. Farklı siyasi düşüncelerinden dolayı işlenen katliamlar insanlık suçudur. Cinayetlerin ve katliamların arka planını, asıl faillerini ortaya çıkarmakla görevli yargı, siyasi ve her türlü tahakkümden bağımsız olmalıdır. Ucu kime ulaşırsa ulaşsın, bütün karanlıkta kalan siyasi katliamlar ve cinayetler aydınlanmadan hiçbir ülke huzura kavuşamamıştır. Bu nedenlerle, bir hukukçu olarak bağımsız ve tarafsız olmak zorunda olan hâkim ve savcılara sesleniyorum: Siyasi iktidara değil vicdanlarınıza kulak verin. Hukuk ve adalet neyi emrediyorsa onu yerine getirin. Geç kalmış bir karar, dosyayı sona erdirmiş olsa bile adaleti tecelli ettirmiş sayılamaz. Geçen gün yaptığım konuşmada da belirttiğim gibi, hadi hep beraber karanlığı aydınlatalım ve tüm cinayetlerin araştırılmasına öncü olalım. Orhan Gazi’nin de dediği gibi, adaletin en kötüsü geç tecelli edenidir, sonunda hüküm isabetli olsa da geciken adalet zulümdür.

Sözlerime son verirken başta Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk, liderimiz Meral Akşener ve üzerimde emekleri büyük olan Emine ve Turan Köksal Öğretmenlerim olmak üzere tüm öğretmenlerimizin gününü saygıyla kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Zülküf Uçar.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Sayın milletvekilleri, değerli halklarımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sekiz yıl önce katledilen Diyarbakır Barosunun ebedî Başkanı Tahir Elçi’yi anmanın ve onu kaybetmenin derin hüznünü ifade etmenin büyük ağırlığını hissettiğimi belirterek başlıyorum. Tahir Elçi’yi ve onun özgür bir ülke özlemini bir yoldaş sıcaklığıyla selamlıyor ve kendisini saygıyla anıyoruz. Sevgili Türkan Elçi’nin ve tüm Elçi ailesinin de acısını yürekten paylaşıyoruz.

Bugün, Tahir Elçi dosyası, faili belli yüzlerce cinayetten biri olarak karartılmak istenmektedir. İvedilikle hazırlanıp dosyaya sunulması gereken müfettiş raporları iki yılda hazırlandı ve beş yıl sonra dosyaya girdi. Belli ki bu beş senelik sürede her türlü çelişkiyi gidermenin yolları araştırıldı. Sevgili Tahir Elçi’nin katledilmesinde günlerce takipte olan istihbarat âdeta görmezden gelindi. Soruşturma savcıları defalarca değiştirildi. Olay yeri incelemesi beş ay sonra yapıldı. Tahir Elçi’yi katleden mermi çekirdeği ortadan kaybedildi. Sokakta bulunan kameraların cinayet anına ilişkin kayıtları ya bulunamadı ya da olay anını gösteren tüm kayıtlar silindi. Bilirkişi raporları cinayeti karartmaya yönelik olarak hazırlatıldı. Diyarbakır Barosunun talebi üzerine düzenlenen ve katili çok yüksek bir oranla açığa çıkaran teknik raporlar görmezden gelindi. Mahkeme, hâlen maddi gerçekliğin üzerine örülen kurgunun

bir öznesi olarak yargı oyununu sürdürüyor ancak gerçekte yapılan şey, açıkça bilinmelidir ki faillerin korunmasıdır. Adalet ve barış talebine yönelik asırlık refleks bir kez daha devreye girdi ve sevgili Tahir Elçi'yi katletti; şimdi ise cinayet cezasız bırakılmak isteniyor.

Değerli milletvekilleri, Tahir Elçi, Kürt halkının sesi idi; Tahir Elçi, barış yolunun, barış yolunu açmanın cesur bir mücadelesini verdi her zaman; egemen gücün lafzı düzeyine düşürülen hukuku onun karşısına bir demokrasi talebi olarak yeniden dikti; hakikati savunmak ve onu ifade etmekten tek bir adım dahi geri adım atmadı. Tahir Elçi; Medet Serhatların, Vedat Aydınların, Ape Musaların kararlılığına ve mücadele tarihine eklenmiş sarsılmaz bir halkadır. Tahir Elçi'ye duyulan düşmanlığın esas sebebi, egemen söylemi parçalayan bu hakikat ve barış ısrarıydı. İşte, bu yüzden katledildi sevgili Tahir Elçi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) – “Kürt halkının en doğal hakkıdır ana dilinde eğitim, sağlamak zorundayız.” “Bütün mazlumların en acil talebidir adalet, sağlamak zorundayız.” İşte, Tahir Elçi'nin söyledikleri bunlardı. O katledildi ama söyledikleri her zaman her yerde yankılanmaya devam edecek. Tahir Elçi'yi katledenlere sesleniyoruz: Şunu bilin efendiler, tek yolunuz çözümdür; savaşıla, cinayetle hiçbir yere varamazsınız.

Bitirirken siz sayın milletvekillerine de hatırlatmak isterim: Tahir Elçi'yi katleden karanlığı ve örgütlü kötülüğü ortaya çıkarmak hepimizin ortak sorumluluğudur.

Tahir Elçi'yi bir kez daha sevgiyle, saygıyla, özlemle ve büyük bir minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim. (HEDEP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya.

Buyurun Sayın Özkaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri ve aziz milletimiz; öncelikle, Gazze'de devam eden soykırımı bir kez daha lanetliyorum, bu soykırımın en kısa zamanda sona ermesini diliyorum.

Değerli arkadaşlar, çukur eylemleri sırasında rahmetli Tahir Elçi basın açıklaması yapmak üzere Sur'a gittiğinde o bölgedeki teröristlerin gelmesi ve emniyet güçlerimizle silahlı çatışmaya girmesi üzerine Polis Memurları Ahmet Çiftaslan ve Cengiz Erdur şehit oldu, bir polis memuru yaralandı, rahmetli Tahir Elçi de orada vurularak bir kurşunla vefat etti. Buradan, rahmetli Tahir Elçi'nin eşine ve ailesine bir kez daha önceki söylediğim şekliyle taziyelerimi iletiyorum. Çukur eylemleri sırasında şehit olan 1.500'e yakın polisimizi, askerimizi rahmetle anıyorum, gazilerimize de Allah'tan şifa diliyorum.

Değerli arkadaşlar, araştırma önermeleri, sık sık söylediğimiz gibi, yargının alanına girmeden ancak bir konunun gerçekten Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından araştırılması ihtiyacı hasıl olduğunda mutlaka bu komisyonun kurulup görev yapması gereken bir İç Tüzük ve Anayasa hükmü. Anayasa'mız yine açık ve net bir şekilde der ki: “Yasamada, yargıda devam eden davalarla ilgili bir önerge verilmez, konuşulmaz ve yargının alanına girilemez.” Az önce Sayın Elçi'nin konuşmasını dikkatle dinledim. Söyledikleri hususlardaki, yargıdaki eksikliklerin mutlak surette giderilmesi için yargı ve yargının üst organı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından iletilmesi, eğer mahkemenin verdiği kararda bir eksiklik, yanlışlık varsa da bunun bütün süreçlerde en sıkı şekilde takip edilmesi gerekiyor. En son durumu sordum, az önce bahsedilen kamera kayıtlarıyla ilgili olarak 5 Temmuz 2023 tarihinde Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi, 8 no.lu oturumda ilgili kayıtların, adli tıptan gelen kayıtların TUBİTAK tarafından incelenmesi ve netleştirilmesiyle ilgili müzekkeresini yazmış, 29 Kasım'a da duruşmasını tehir etmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Dolayısıyla yargı süreci hiç tereddütsüz devam ediyor, devam etmeli ancak yargı sürecine bizim Meclis olarak müdahil olmamız, yargı erkini kullanmaya çalışmamız Anayasa'mızdaki erkler ayrılığına mutlak bir müdahaledir; bu, araştırma komisyonunun görev alanında değildir. O nedenle bize düşen, yargının bu işleyişini yürütmek üzere gayret etmesine zemin hazırlamak, eğer eksiği varsa mutlak surette Hâkimler ve Savcılar Kuruluna, Adalet Bakanlığına, ilgili yerlere iletmemiz gerektiğidir ancak şunu söyleyeyim değerli arkadaşlar: Terör ve terörizm bu coğrafyanın en büyük sorunudur. Bize düşen terörizm ve terörle her hâl ve şartta mücadele etmek ve onu cesaretlendirecek davranışlardan ve tavırlardan uzak durmaktır. Bu vesileyle o bölgede vefat edenleri, şehit olanları rahmetle yâd ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Tahir Elçi ile terörün ne alakası var şimdi, ne ilgisi var?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- *Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu an itibarıyla bir cinayetten, faili meçhul bir cinayetten bahsediyoruz ve eşi konuşuyor; yargının eksikliklerini konuşmuyor, görevini yapmayan bir yargıdan bahsediyor. Konuşmacı “katledildi” diyemiyor; konuşmacı terör ile bu cinayeti, bu katliamı kıyaslıyor. Ne alakası var? Bir eş, bir anne baro başkanını, katledilen bir kişiyi sorguluyor. 8'inci duruşma olmuş herhâlde, söylediğine göre daha kamera kayıtları yok, daha onlar gidecek mi gitmeyecek mi belli değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Dünyanın her yerinde parlamentolar faili meçhul cinayetleri inceler. 1990'larda olmuş bu, komisyonlar kurulmuş, bu komisyonlar çalışmış.

“Yargının işine karışmayalım.” Yargının hâli ortada zaten, Anayasa Mahkemesi ile Yargıtay birbirine girmiş, yargı Parlamentoya müdahale etmiş; “Yargıya karışmayalım.” Sorun sadece yargı konusu değil, artık bu sorumsuzluk hâline gelmiş ama burada konuşma böyle olmamalıydı, ben yakıştıramadım. (CHP sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

38.- *Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

Şimdi bu tür konular her gündeme geldiğinde Adalet ve Kalkınma Partisi aynı refleksi gösteriyor ve “Yargının alanına biz müdahale etmeyelim...” Yani yasama, sorumlu davranan bir yasama -ki öyle olması gerekiyor- yargının alanına müdahale etmiyor, sadece yargıdaki eksikliklerin neden kaynaklandığına dair araştırma yapılısın istiyor. Bu, yargının sürdürmekte olduğu bir davaya dair sonuç çıkarmak anlamına gelmez ki.

Rabia Naz komisyonu kuruldu burada. Tamamlanmış mıydı süreç Rabia Naz davasında? Tamamlanmamıştı. Bu komisyona bütün partiler, hep beraber üye vermedik mi geçen dönem? Verdik. Ortaya bir rapor çıkmadı mı? Çıktı. Daha geriye gidelim -biraz evvel Sayın Başkan ifade etti- faili meçhuller raporunu hazırladı bu Meclis yıllar evvel, 90'lı yıllarda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ediyorum.

Görmüşsünüzdür belki, bilmiyorum, tuğla kalınlığında bir rapordur; çok değerlidir, çok önemli bir araştırma yapılmıştır ve o faili meçhul davalar sonuçlanmamışken Meclis bu araştırmayı yapmıştır ve ortaya bu raporu koymuştur. Dolayısıyla, sizin söyledikleriniz aslında bu gerçeklerle çelişiyor. Siz sadece bu meseleden, bu ve benzeri meselelerden kaçınabilmek için, kurtulabilmek için bu iddiayı ortaya koyuyorsunuz. Ben o yüzden bunun kayıtlara geçmesi gerektiğini söyledim. Mesele, bağımsız ve tarafsız bir yargının çalışabilmesinin imkânlarını yasamanın sağlamasıdır yoksa yargı adına karar vermek değildir, kimse de burada öyle bir şey istemiyor zaten.

Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Ali Bey, sataşmaya meydan vermeden, buyurun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Değerli Başkanım...

BAŞKAN – Söz verdim Grup Başkan Vekilimize.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Efendim, sinirlenmeyin. Milletvekili olarak 60'a göre söz isteyebilirim, niye sinirleniyorsunuz ki?

BAŞKAN – Anladık işte, otur, sisteme gir!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Onun için geldim zaten Sayın Başkanım. Niye sinirleniyorsunuz?

BAŞKAN – Sisteme girer misiniz söz isterken? Niye çıkmış bağıriyorsunuz? Ben söz verdim buraya.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bağırmıyorum, ben sizden söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun, siz geçin yerinize.

Buyurun.

39.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; ben hiçbir zaman şunu söylemiyorum: Yasamada yargıyla ilgili bir konu konuşulmaz, araştırma komisyonu kurulmaz vesaire demiyorum. Elbette ki kurulur; yargının sorunları, işlemedeki eksiklikleri, yargıyı daha iyi nasıl yapabiliriz diye bunlar konuşulur ve araştırma komisyonu kurulur, gerektiği zaman kurulması da gerekir ancak bu önerenin konusu doğrudan yargının alanı. O nedenle, buna uygun bir komisyon kurulmaz.

“Efendim, neden ‘katil’ demedi?” Katil dememiz için ya doğrudan silahla ateş edip vuranı görmemiz ya da mahkeme kararının demesi lazım. Yargılama devam ederken ben ne diyebilirim ki?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Öyle demedim, öyle demedim!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Öyle demedik ya, Allah aşkına ya!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yargı zaten sonucunu verecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yargı bir karar verdiğiinde elbette ki o gün gelecektir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Evirip çevirme lafı, karnından konuşma, direkt söyle.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ancak doğrudan “Sen suçlusun. Sen bunu yaptın. Sen bunu söyleyeceksin.” Ya, çıkın 1.500 polise, askere “Şehit oldu.” deyin, onların da hakkını savunun. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Ne alakası var?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ne alakası var? Sayın Başkanım...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu şehitler, bu polisler durduk yere mi ölüyor; siz burada oturarsınız diye şehit oluyor o insanlar. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) O insanların da hakkını savunun. Elbette ki bizim de canımız yanıyor. Tahir Elçi o gün oraya niye gitmişti? “Ey PKK, bu suru, tarihî alanı yıkmayın, bu terörizmden vazgeçin!” demek için değil miydi? Oraya giden cumhuriyet savcılarına, askerlere ateş edilip yarım kalmadı mı olay yeri incelemesi? O savcılar orada, kurşunların altında olay yeri incelemesi yapmadılar mı? “Efendim, geç kaldı.” Ya, vicdan! Adaleti beraberce tartalım, bunların hepsini hep beraberce konuşalım.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Hepsini beraber tartışalım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Komisyon kurulsun konuşmak için o zaman.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz hepsini beraber konuşalım ama bu konu somut olarak araştırma önergesinin konusu değildi.

Saygılar sunarım Sayın Başkanım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Niçin önerge veriyoruz ya? Bir söylediğin bir söylediğini tutmuyor.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Komisyon kurulsun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

40.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkanım, ben “Katil demedin.” demedim. Benim dediğim şey şuydu: “Yapılan bir saldırı sonucu vefat etti.” dediniz; evet, vefat etti, bunda tartışma yok ama katledildi.

İki: Eğer bir ülkede yargı görevini yapmıyorsa, eğer yargı gereği gibi yapmıyorsa, eğer yargı maalesef ki karanlık güçler tarafından talimat alıyorsa bu sorunu çözmek Meclisin görevidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, “Oğün Samast” diye birisi tahliye oldu. Daha sonra FETÖ tarafından, terör örgütü tarafından bu cinayet işlettiirildiği için bir soruşturma geldi. Ama Osman Kavala tahliyeyi beklerken dakikalar sonra bir soruşturmanın ve tutuklamanın olduğunu anladık. Ya, böyle bir yargı varsa bu ülkede, Parlamento bunu konuşmayacak mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Konu nereden nereye geldi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Nereden nereye geliyorsunuz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Bitirelim Sayın Başarır.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Dediğiniz doğru; terörün her türlüşünün Allah belasını versin! (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – PKK’dan bahsettim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, cinayetlerden bahsettiniz, polislerimizden, askerlerimizden bahsettiniz, baro başkanlarımızdan bahsettiniz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Aslında bir parlamenter olarak tartıştınız burada. Biz de bunu söylüyoruz; gelelim, bu cinayetleri burada aydınlatalım; Parlamentonun görevi. 1990’larda bunu yapmış bu Parlamento. Lütfen o raporu bir okuyun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yaparız Allah’ın izniyle.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Söz vereceğim Sayın Tanal.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Türkan Elçi ve arkadaşları tarafından, Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi’nin öldürülmesi olayının aydınlatılması amacıyla 14/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2023 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, Kâtip Üyeler arasında ihtilaf olduğundan dolayı elektronik cihazla oylama yapılacaktır.

Oylama için iki dakika süre vereceğim.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Evet, sonuçlara göre kabul edilmemiştir.

Sayın Tanal, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal’ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya’nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hatibi şunu söyledi: “Hakkında dava açılmış olan konularla ilgili Meclis araştırması Anayasa hükümleri uyarınca yapılamaz.” Ama maalesef ülkemizde Anayasa ne kadar uygulanıyor?

Mesela, ben size 4 tane örnek vereceğim Sayın Hatip:

1) Rabia Naz davası açılmıştı, burada Meclis araştırması önergesi verildi, kabul edildi.

2) Soma kömür faciasıyla ilgili ceza davası devam ediyordu, Meclis araştırması önergesi o dönemde verildi, komisyon kuruldu.

3) Adana’daki Aladağ yurt yangınında dava açılmıştı, o dönem araştırma önergesi verildi, burada komisyon kuruldu.

4) Faily meçhul cinayetlerle ilgili davalar açılmıştı, soruşturmalar devam ediyordu, burada komisyonlar kuruldu.

Onun için, o söylediklerinizin hakikatle ve gerçekte hiçbir alakası, ilgisi yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Alınan karar gereğince...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım, bir söz talebim vardı benim.

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

42.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, az evvel yürütölen tartışmalarla ilgili bir hususa açıklık getirmek için söz istemişim ama oylama olduğu için söz hakkı verilmemişti. Teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

Şimdi, elbette yargıya intikal etmiş olaylarla ilgili yasama organında görüşme yapılamaz ancak Sayın Erdoğan'ın meşhur bir sözü var: “Hiçbir cinayet Ankara'nın karanlık dehlizlerinde kaybolmayacak.” Bu, cinayetlerin Ankara'nın karanlık dehlizlerinde kaybolduğu zaman yasamanın ve siyasi iradenin devreye girmesi gereken süreçlere işaret ediyor. Dolayısıyla nasıl 90'lı yıllardaki faili meçhulleri, nasıl Cumartesi Annelerini biz burada konuştuysak bu tür benzeri davaların baskılandığını hissettiğimiz her ortamda Meclisin göreve davet edilmesi gerekiyor ki bir daha kimse bu karanlık cinayetleri dehlizlerde kaybetme cesareti göstermesin. Bu açıdan bu konuların Mecliste görüşölmesi son derece önemlidir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, kendi hatipleri bunları söyledi yani Grup Başkan Vekili niye bir daha söz alıyor, ben anlayamadım.

BAŞKAN – Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un İslam İşbirliğı Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışışleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un İslam İşbirliğı Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1604) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 54) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 54 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde Saadet Partisi Grubu adına ilk söz Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'a aittir.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir uluslararası sözleşme. Uluslararası sözleşmeler Anayasa'nın 90'ıncı maddesi gereğince aynı zamanda yasaların üzerindedir. Burasını noter gibi görüyorsunuz. Zaten Cumhurbaşkanlığı hükümet

(*) 54 S. Sayılı Basmayazı tutanağına eklidir.

sistemi böyle bir sistem. Bir yandan Cumhurbaşkanı kararıyla, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle, olağanüstü dönemlerde kanun hükmünde kararnamelerle ve Parlamentoda da çoğunlukla hemen hemen her şeyi yapıyorsunuz. Peki, oldukça uzun zaman geçti, bu kadar güçlüsünüz neden Türkiye'nin problemlerini çözemiyorsunuz?

Şimdi, dün buradan bir kanun geçti, kanunun adı "Aile ve Gençlik Fonu." Bir milletvekilimiz çıktı, konuştu burada, dedi ki: "Gelin, hep beraber bu kanuna oy birliğiyle 'evet' verelim." Niçin, neden oy birliğiyle karar vereceğiz? Peki, sizlerin Sayıştay denetiminden kaçınmak için neler yaptığınızı bilmiyor muyuz? Bu Sayıştay denetiminden kaçmak için... Ki Sayıştay da zaman zaman görevlerini tam yapamıyor 15 Temmuzdan sonra korku iklimi nedeniyle, bir yandan iktidar sopası bir yandan iktidar havucu nedeniyle; tenzih ederim iyileri. Böyle bir ortamda, aynı zamanda bize diyorsunuz ki: "Bunlara hep beraber 'evet' verin."

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığında Sayıştay bir denetleme yapmış, demiş ki: "Siz yılbaşında ve aynı zamanda bayramlarda vatandaş ücretsiz taşımışsınız." Bir daha söylüyorum: "Yılbaşında ve bayramlarda vatandaş belediyenin otobüsleriyle ve de belediyenin ulaşım imkânlarıyla ücretsiz taşımışsınız." Ee, ne olmuş? "Siz kamuyu zarara uğratmışsınız." Sayıştay böyle rapor vermiş. 161 milyon lira şu an İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve arkadaşlarına zimmet çıkmış vaziyette. Şimdi, soru önergesi verdim, İçişleri Bakanlığına yazdım, dedim ki: Türkiye'de yılbaşlarında veya tatil günlerinde, millî günlerde, dinî bayramlarımızda ve millî bayramlarımızda hangi belediye, hangi ulaşım sistemleriyle vatandaşlarını ücretsiz taşımışlardır? Şimdi, cevap verecekler, bakalım ipe un mu serecekler yoksa mevzuat hazretlerini mi hatırlatacaklar; bunları görmüş olacağız.

Likayatlı kamu görevlilerini, efendim, bunları beğenmiyorsanız... Bakan değişiyor, bu Bakan sanki Cumhuriyet Halk Partili Bakan veya Gelecek Partili, Saadet Partili, İYİ Partili Bakan; hemen bütün bakanlık personeli değişiyor. Bir de bir sistem getirmişsiniz: Havuza alma. Ya, genel müdürler, yüzlerce genel müdür, genel müdür yardımcılar, bölge müdürleri, daire başkanları, daire başkan yardımcılar, şube müdürleri, il müdürleri; bunlardan hemen hemen 10 bine yakın insan açığa alınmış veya tatil da en azından özlük hakları ellerinden alınmadan bunlar havuza atılmış, bir noktada israf ediliyorlar, onların yerine başka insanlar getiriliyor; bunlara mı "evet" diyeceğiz biz? 21/(f)'li, 21/(b)'li ihalelerle 1 liralık malı 5 liraya, 10 liraya verdiğiniz mi "evet" diyeceğiz?

Bir diğer taraftan, çetelere, mafyalara, kara para aklayıcılarına ülkeyi otoban yaptıktan sonra göstermelik operasyonlarla milletin gazını almanıza mı "evet" diyeceğiz? "Yok, biz bu operasyonları doğru yapıyoruz." diyeceksiniz. Peki, o zaman eski İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığıyla ilgili İçişleri Bakanının, sabık Bakanın almış olduğu 31 tane dosya var; bu dosyaların... Eski Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığıyla ilgili aynı zamanda yargıya intikal eden onlarca, yüzlerce dosya var. Peki, yargı bir şey yapmış mı? Hayır yapmamış yargı, niye yapmıyor yargı? Hani yargının Türkiye'de gözleri kapalı olacaktı? İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığından almış olduğunuz dosyalara şimdi Ali Yerlikaya bir işlem yapıyor mu? Yapmıyor ki! Niye yapmıyorsun? Hani çeteleri, mafyaları... Peki, bu devletin parasını almak çetecilik değil mi? Bu milletin, İstanbul'un, 16 milyonun parasını birilerine peşkeş çekmek, ihalelere fesat karıştırmak, yolsuzluk yapmak, aynı zamanda buralardan komisyonlara ve rüşvetlere yol vermek ihanet değil mi? Eğer terörizm arıyorsak bu da bir teröristlik, başka bir şey değil ki! Peki, biz bunlara mı "evet" diyeceğiz?

Ve ardından bakıyorsunuz, "İşsizlik Fonu'na ne oldu?" diye soruyoruz, "Deprem fonuna ne oldu?" diye soruyoruz, "Varlık Fonunun hesabını kim tutuyor?" diye soruyoruz; kimse cevap vermiyor. Buna mı "evet" diyeceğiz biz?

Ardından bakıyorsunuz, geliyoruz, burada 2019 yılı Aralık ayı içerisinde TOKİ'yle ilgili “yapacağız” demişsiniz. Ben bununla ilgili olarak çok çalışma yaptım ve Çevre, Şehircilikle ve İklim Değişikliği Bakanına sorular sorduk, TOKİ Başkanına sorduk. Bana verdikleri cevapların hiçbiri makul değil, hukuki değil hatta ahlaki değil. Bâlâ'ya gittiğimi söyledim. Biliyorsunuz, orada otlar bitmişti ve orada lüküs lambalarıyla konut aradım. Şimdi o konutları yaptınız. Ben o konutları açmaya gidiyorum, ben o konutları açmaya gidiyorum. Arkadaşlarımla da dürbünle bakacağız. Nereye bakacağız? Manisa Durasılı'ya bakacağız, orada hiçbir şey yok. “Orada yok.” diyecekler, şimdi oraya gideceğim lüküs lambalarıyla, onları yapacaksınız. Ardından nereye gideceğim? Fethiye'ye, Seydikemer'e gideceğim, orada da yapılmamış vaziyette. Sürmene'ye gideceğim, orada da yapılmamış vaziyette. Şimdi, söz verip vadettiğiniz, yapmadığınız şeylerle ilgili olarak “evet” mi dememizi istiyorsunuz siz burada?

Araç muayene istasyonlarıyla ilgili niye burada rekabet yok ve burada niye yüzde 110 zam yaptınız diyorum. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bana cevap yazıyor, “Beni ilgilendirmiyor.” diyor. Hazine ve Maliye Bakanı da diyor ki: “Beni ilgilendirmiyor.” Allah aşkına buna mı “evet” diyeceğiz biz?

Bir diğer taraftan Sağlık Bakanına tıbbi cihazlarla ilgili, Turkovac'la ilgili sorular soruyorum: Turkovac ne zaman yapıldı? Kaç paraya mal oldu? Kaç kişi kullandı? Nereye sattınız? Kime sattınız? Cevap yok Sağlık Bakanı.

Dün yine bu kürsüden söyledim; özel hastanelere gidiyorsunuz, faturalar geliyor, karınca duası gibi yazmışlar. Eğer belli bir yaşıyorsanız, yakını göremiyorsanız o zaman onu okumak için mutlaka yanınızda gözlük taşıyacaksınız. Niye bu özel hastaneler bu faturaları vatandaşlarına vermezler?

Biz muhalefetiz arkadaşlar, bizim muhalefet etmemizden kesinlikle gocunmayın, rahatsız olmayın, konuşalım biz burada, size iyilik yapıyoruz ve aynı zamanda devleti doğru yönetmenize vesile olmaya gayret sarf ediyoruz. Demokrasiler böyle bir şeydir zaten, muhalefet konuşur, muhalefet eksikleri görür, söyler, delillendirir; yargı gereğini yapar, idare gereğini yapar, sivil toplum kuruluşları gereğini yapar, bürokrasi yapar, Cumhurbaşkanı yapar ama görüyoruz ki bunlarla ilgili kör, sağır ve lal muamelesi yapıyorsunuz.

Ardından sorular soruyorum Enerji Bakanına, maden ruhsatları ve maden sahalarıyla ilgili soru soruyorum. Bana, madencilik sektörüyle ilgili ne muhteşem işler yaptığına dair siyasi propaganda metni gönderiyor. Ya, gönderme kardeşim, hani sen güzel işler yapmıştın, o güzel işleri bana anlat “Hayır...” de “Maden ruhsatlarında kesinlikle bir usulsüzlük ve hukuksuzluk yoktur.” diye söyle. Soru önergelerimiz... Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle beraber burada sözlü soru önergelerini kaldırdınız. Yazılı soruyoruz, zamanında da cevap vermiyorsunuz ve verdiğiniz cevaplar da -affedersiniz, beni bağışlayın- hiç de sorumuzla alakalı değil, özneyle alakalı değil. Âdeta diyorsunuz ki: “Biz istediğimizi yaparız.” Yaparsınız, doğrudur, bugün çok güç var elinizde Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle beraber. Bir kadını erkek yapamazsınız, bir de erkeği kadın yapamazsınız. Her şeyi yaparsınız ama Türkiye'yi zengin yapamazsınız, Türkiye'yi özgür yapamazsınız, Türkiye'yi mutlu insanlar diyarı yapamazsınız, yapmanız da mümkün değil, bu zihniyetle yapmanız mümkün değildir. İşte, söyleyeceğim size. Şimdi, yüzde 40+1'i getirmek istiyorsunuz değil mi? Yüzde 40+1. Ya, siz niye yüzde 40+1'i getiriyorsunuz, 50+1 devam etse ne olur? Sonra niye bugün gündeme getiriyorsunuz? Bir devlet adamı şudur: Beş yıl sonrasını göremiyorsa kusura bakmayın devlet adamı değildir; onlar günlük siyasetçilerdir ve politikacılarıdır veyahut da günlük olarak kendi menfaatlerini, iktidarlarını sürdürmek isteyen kişilerdir. Beş yıl sonra kalkıyorsunuz yüzde 40+1, başka arkadaşlarınız da bunu gündeme getirdi. Hadi, gelin, yapın, hep beraber yüzde 40+1'i. Yüzde 40+1'i sizin niçin gündeme getirdiğinizi söyleyeyim. Bir yandan artık eski oylarınız yok, bundan dolayı; ikinci olarak, gündemi değiştirmek istiyorsunuz, işte bu. Sayıştayın raporlarına yargının bir şey yapmamasını unutturmak istiyorsunuz, yolsuzlukları unutturmak

istiyorsunuz. İstanbul Belediyesindeki, Ankara Belediyesindeki, devlet dairelerindeki... Ulaştırma ve Altyapı Bakanı niçin görevden alınmıştı hatırlıyor musunuz? O zamanki ismiyle söylüyorum; ismini söylememe gerek yok, biliyorsunuz. 8 belediye başkanı niçin istifa etmişti? Hadi gelin, bunları söyleyin. Bunlarla ilgili niçin söylemiyorsunuz? Şimdi, diyorum ki bir yandan üniversitelerdeki, belediyelerdeki bu yolsuzlukları, hırsızlıkları unutturmak istiyorsunuz, hukuksuzlukları ve keyfilikleri; minareyi çalıp kılıfını hazırlayanlara karşı bunları unutturmak istiyorsunuz. Bir diğer yandan da aynı zamanda belediyelerle ilgili bunların konuşulmasını istemiyorsunuz belediye seçimlerine giderken.

Anayasa'yı değiştirmek istiyormuşsunuz. "Anayasa'yı değiştirelim, yeni bir Anayasa yapalım." diyorsunuz. Peki, size sesleniyorum ben buradan: Anayasa'yı değiştirmek için önce mevcut Anayasa'ya uymak gerekmiyor mu? 90'ıncı maddeye niye uymuyorsunuz siz? AİHM kararları uluslararası sözleşme değil mi ve kanunların üstünde değil mi? Kanunların üstünde ve de uluslararası sözleşme. 90'ıncı madde yine aynı zamanda bağlayıcı; uygulamıyorsunuz ki. Ardından, 153'üncü maddeyi... İki tane mahkeme karşılıklı olarak karşı görüşler beyan ettiler. Sayın Cumhurbaşkanı, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı şöyle söylüyor: "Ben hakemim." Yok, hakem olamazsınız. Nasıl hakem olursunuz? Eğer burada demokrasi varsa, eğer "Türkiye'de kuvvetler ayrılığı var." diyorsanız -ki Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini bunun için getirmek istediniz "Yasama, yürütme ve yargı ayrıdır." diyorlar- kendisi yürütmenin başındadır, yargıya karışamaz ama çok karıştı. Karışmasın Sayın Cumhurbaşkanı, karışmasın Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı. Niçin karışıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Kendisi yürütmenin başında. "Ben yasamanın başında da olayım." diyor. Yasamanın başında Numan Kurtulmuş ve partiler, milletvekilleri var ve yargının başında da yargılar var burada. Anayasa'ya göre Anayasa Mahkemesinin kararları bağlayıcı değil mi? Bağlayıcı. Aralarında bir ihtilaf çıkmış olduğu zaman Anayasa Mahkemesinin kararları geçerli değil mi? Geçerli. Peki, niçin siz kalkıyorsunuz da burada hakem olmak istiyorsunuz? Bir Adalet Bakanı da kalkmış diyor ki: "Aralarında görüş farklılığı var efendim." Nasıl görüş farklılığı olur? Burada hukuk devreye girer ve hukuk gereğini yapar ama siz, gördüğüm kadarıyla, bunları unutturmak istiyorsunuz.

Mevcut Anayasa'ya uyum ve bu Anayasa'ya uymamak tebdildir, tağyirdir, aynı zamanda ilgadır yani bu, Anayasa'yı değiştirmektir ve ciddi sonuçları vardır, cezaları vardır. Belki bugün bu Anayasa'ya uymamanın bir müeyyidesi yoktur. Peki, bugün Anayasa'ya uymadığınız zaman bir müeyyide var mı yani sizi yargı tedip ediyor mu, terbiye ediyor mu veyahut da Meclis gelip de sizin hakkınızda bir işlem yapabiliyor mu? Yok, yapamıyor. Peki, yeni anayasayı yaptığınız zaman o maddelerle ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Sözümlü toparlayayım efendim, müsaade ederseniz eğer.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Sözümlü tamamlayayım efendim.

Peki, yapılan yeni anayasaya uyacağınıza dair taahhüt ne, garanti ne? Var mı böyle bir garanti? O nedenle diyoruz ki: Bir; uluslararası anlaşmalara uyum, AİHM kararlarına uyum, Anayasa'ya uyum ve mevcut Anayasa'ya uyarmanız yeni anayasa yapma konusunda samimiyetiniz test edilmiş olur ve bunun sonucunda da Mecliste kapıları çalarsınız, "Gelin, sizinle beraber yeni bir anayasa yapalım." diyebilirsiniz ama hiç de samimi değilsiniz.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına ikinci söz İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya ait.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uluslararası sözleşmeler ile İslam İşbirliği Teşkilatı gündemiyle ilgili söz almış bulunuyorum grubumuz adına. Öncelikle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gözümüzün önünde Gazze’de vicdanları sızlatan bir katliam yaşanıyor. Yüz binlerce çocuk, kadın ve yaşlı bombaların altında aç, susuz, ilaçtan mahrum, sudan mahrum, her türlü güvenlik tedbirinden mahrum bir şekilde yaşam mücadelesi veriyor.

İsrail’in on binlerce ton mermi yağdırdığı, bomba yağdırdığı Gazze’de bugün taş üstünde taş kalmadı. Sosyal medyada çocukların cansız bedenleriyle vedalaşan babaların görüntülerine şahit oluyoruz. Kırk altı gündür devam eden saldırılarda 4 bini çocuk, 7 bini kadın, toplamda 13 bin insan katledildi.

Arkadaşlar, zalim, zalimliğini yapmaya devam ederken bizler ne yapıyoruz? Bu soruyu her birimiz sormak mecburiyetindeyiz. 2 milyarlık İslam dünyası bu zulmü ne yazık ki sadece izliyor. Üstelik sadece izlemekle kalmıyor, zalimlerden medet umar hâle gelmiş bulunuyoruz.

İslam İşbirliği Teşkilatı ve Arap Birliği Delegasyonu İngiltere, Fransa, İtalya vesair Batı ülkelerinde girişimlerde bulunarak sorunun kaynağının olduğu yerlerde çözüm arıyor. Ne garip ve üzücüdür ki işgalci İsrail’in en büyük destekçilerinden olan bu ülkelerden İsrail’e baskı yapmaları isteniyor. Peki, gerçekten İslam İşbirliği Teşkilatının kurulma amacı bu muydu?

Değerli milletvekilleri, tarihler 21 Ağustos 1969’u gösterdiğinde Denis Michael Rohan isimli azıllı bir siyonist, Peygamber Efendimiz’in miraca yükseldiği, Müslümanlar’ın ilk kiblesi olan Mescid-i Aksa’da yangın çıkardı. Hazreti Ömer döneminden bu yana Müslümanlar’ın himayesinde olan Mescid-i Aksa’ya yönelik bu baskın tüm İslam dünyasında büyük bir şaşkınlık ve öfkeyle karşılandı. Bu, insanlığın sınırlarını zorlayan olayı görüşmek üzere Suudi Arabistan’ın merhum Kralı Faysal’ın aklına önemli ve aslında çözüm olan bir fikir geldi. Buna göre, Osmanlı’nın Birinci Dünya Savaşı’nda yenilmesinin ardından âdeti tespih taneleri gibi dağılan İslam âlemini aynı çatı altında toplayacak bir oluşum kurulacaktı. 1960’lı yılların durumuna göre, jeopolitik şartlarına göre Faysal ve ona inanan ekip olağanüstü bir yaklaşımla bu olayı, bu birlikteliği hayata geçirmeye çalıştı. 57 ülkeye heyetler gönderildi, Mescid-i Aksa’da yaşananlar ve İslam dünyasının maruz kaldığı diğer zulümler masaya yatırıldı. Yapılan bütün görüşmeler sonucu bir karar ortaya çıktı; İslam dünyası kendi göbeğini kendi kesecekti. Çünkü 1945’ten sonra dünyayı kendince iki cepheye bölen Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği için İslam âlemi ve aynı zamanda Müslümanların değerleri onlar için bir şey ifade etmiyordu. Tam aksine, bugün olduğu gibi o günlerde de dünya üzerinde kendi hegemonyalarını kuran güçler Filistin topraklarındaki işgalden çıkar sağlıyor ve işgalci siyonizme, İsrail’e destek veriyordu. Tüm diplomatik ziyaretlerin ve yürütülen görüşmelerin ardından 1969 tarihinde Fas’ın başkenti Rabat’ta, Türkiye’nin de aralarında bulunduğu 57 ülke bir araya geldi ve Birleşmiş Milletlerden sonra dönemin en büyük örgütünü kurdu. Mescid-i Aksa gündemiyle toplanan 57 ülke daha ilk günlerde net bir tavır almıştı. Teşkilata üye olan ülkelerin kahir ekseriyeti işgalci İsrail’e ambargo, siyonistlerle savaşan ülkelere de askerî, ekonomik ve insani destek kararı aldı.

İslam İşbirliği Teşkilatı ilk ciddi sınavını 1973’te başlayan Yom Kippur Savaşı’nda verdi. Teşkilata üye olan ülkelerin çoğu Mısır ve Suriye’ye askerî ve ekonomik destekte bulundu. Ateşkesin ardından filili baskı kurulması için İslam İşbirliği Teşkilatının üyeleri ABD ve İsrail’i destekleyen Avrupa ülkelerine petrol satmama kararı aldı. Kral Faysal’ın ayağına gelen, dönemin ABD Dışişleri Bakanı ve

Batı tarafından “diplomasi dehası” olarak bilinen Henry Kissinger’in hiç beklemediği bir tepkiyle karşı karşıya kalması o dönemde çok önemli bir gelişme olarak bütün dünyaya yansdı. İslam ülkeleri ilk kez Birinci Dünya Savaşı’nın ardından ortak hareket ediyordu; Amerika, ne kadar para verse de 1 galon petrol dahi alamıyordu. Görüldü ki bu durum ilk kez Amerika ve siyonist İsrail’i zora sokmuştu.

Diğer yandan, 1974 yılında dünyada petrol ambargosu devam ederken Türkiye Kıbrıs’a Barış Harekâtı düzenlemiş ve Batının tepkisini üzerine çekmişti. Batı, İslam dünyasının Türkiye ise Batı’nın ambargosuna maruz kalmıştı. İşte, tam da bu noktada Barış Harekâtı’nı yapan CHP-MSP koalisyonunun kurucularından dönemin Başbakan Yardımcısı Profesör Doktor Necmettin Erbakan Hocamız, bütün Batı’yı petrol ambargosuyla diz çökerten Faysal’ı ziyaret etmiş ve Türkiye için petrol almayı başarmıştı.

Değerli milletvekilleri, işte, o gün Türkiye ve İslam dünyası arasında yaşanan bu dayanışma hem zor günde kimin dost kimin düşman olduğunu göstermiş hem de bir ve beraber olmanın ne kadar büyük bir güç doğurduğunu ortaya koymuştu. Lakin, 1975’te merhum Faysal’ın bir suikastla katledilmesi ve ardından İslam İşbirliği Teşkilatını parçalamayı amaçlayan işgalci İsrail’le normalleşme furcasının başlatılması, maalesef İslam dünyasını işlevsiz ve G7 ülkelerinden medet umar hâle getirmiştir. İşte, 1974’te İslam İşbirliği Teşkilatının dayanışma gücünü gören millî görüş hareketi 1999’da iktidara gelir gelmez İslam dünyasını yeniden bir araya getirecek; siyasi, ekonomik ve askerî alanda süper güç oluşturacak D8 Teşkilatını kurmuştur. D8 Teşkilatı, 8 ülkeden müteşekkil, nüfusları 1 milyarın üzerinde olan, dünyanın farklı kıtalarında etkili, yer altı, yer üstü zenginlikleriyle bütün dünyadaki ekonomik dengeleri bu birliğin lehine kullanacak bir altyapıyla kuruldu. Maalesef, D8 de 28 Şubat komplosu ve Erbakan Hocamızın hukuksuzca görevden uzaklaştırılmasıyla işlevsiz hâle getirildi. Ezcümle, işte bu zor günler de hem İslam İşbirliği Teşkilatını hem de D-8’i yeniden ayağa kaldırma zamanıdır.

Değerli milletvekilleri, Saadet-Gelecek Grubu milletvekillerimiz zaman zaman burada İsrail’e taşınan petrollerden şikâyet ediyor, bunu Genel Kurulun gündemine getirmeye çalışıyor, AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarımızın bunu hassasiyetle dikkate alması gerektiğine dair açıklamalar yapıyor. 1978 Yom Kippur Savaşı’nda gösterilen irade neyse, bugün o irade gösterilmediği takdirde, emin olunuz İsrail bunların hiçbirinden bir karşılık bulmadan yoluna devam edecek, hiçbir tepki bulmadan devam edecek.

Sözlerimi toparlarken şunu söylemek istiyorum: İki tane önemli kuruluşumuz var. Bu iki önemli kuruluşumuz, 90’larda kurulan D8 ve sonrasında kurulan Türk Devletleri Teşkilatıdır. Bu ikisinin birlikte hareket etme potansiyeli oluşturulduğu takdirde emin olunuz, Türkiye istemediği takdirde bu bölgede kuş uçmaz, dolayısıyla bizim buna dikkat etmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Ayrıca, Şii, Sünni, Türk, Kürt, Alevi, Arap vesaire gibi tartışmaların farklı boyutlarıyla Hindistan’da yaşandığı gerçeğini hepimiz biliyoruz. “Hint alt kıtasında Hindular ve Müslümanlar ne zaman İngiliz kolonisine karşı ortak hareket etmeye başlasalar hemen birileri bir gece, bir inek kesip ölüsünü Hinduların geçtiği yola atardı, bunun üzerine insanlar onları bırakıp birbirlerine saldırdılar.” diyor Gandi yani Hint alt kıtasında Hinduların ve Müslümanların nasıl birbirine düşürüldüklerini söylüyordu. Bizim de İslam İşbirliği Teşkilatı üyeleri olarak, Türk Devletleri Teşkilatı üyeleri olarak yapmamız gereken şey, birbirimizin arasındaki etnik ve mezhepsel farklılıkları düşmanlık sebebi saymadan İslam İşbirliği Teşkilatını daha aktif, daha canlı hâle getirerek 1974’te ortaya koyduğumuz o kararlılığı göstererek bugün Gazze’deki katliamı durdurmak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Bunun dışında bu sorunların çözülme şansı yoktur. İslam İşbirliği Teşkilatı şu anda sadece bir kınama organına dönüşmüştür. 57 tane ülkenin yer altı, yer üstü zenginlikleriyle ortaya koydukları potansiyel dünyadaki dengeleri değiştirecek önemdedir. Bu önemi hissederek, üzerimize düşeni yaparak, kendi medeniyetimizin gücüne inanarak, kendi topraklarımızın gücüne inanarak ve buna göre hareket ederek ancak biz bu sorunları aşabiliriz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, size de saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aşla...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- *Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla'nın, Yeniden Refah Partisinin 5'inci kuruluş yıl dönümüne ve 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması*

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün 23 Kasım; paylaşımda adalet, yönetimde adalet için, önce ahlak ve maneviyat için, yeniden büyük Türkiye için, adil bir dünya için, herkesin refahı için kurduğumuz Yeniden Refah Partimizin 5'inci kuruluş yıl dönümünü kutluyorum. Rabb'im hayırlı çalışmalar yapmayı nasip etsin diyorum.

Yarın 24 Kasım, öğretmenlerimiz başta olmak üzere atanmış ve ataması yapılmamış tüm öğretmenlerimizin Öğretmen Günü'nü kutluyor; saygı, hürmet ve muhabbetle selamlıyoruz. Yine, başta şehit olan öğretmenlerimiz olmak üzere ebediyete irtihal etmiş tüm öğretmenlerimizi de hayırla yâd ediyor, Cenab-ı Hak'tan rahmet niyaz ediyor, teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 54) (Devam)*

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına ilk söz Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta'ya ait.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 54 sıra sayılı uluslararası anlaşma üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, zaten bu anlaşmaya ilişkin herhangi bir sorumuz yok, muhalefet şerhimiz de olmadığı için kabul oyu kullanacağız.

Ben, bugün, gündemle ilgili bir konuya, ekonomiye biraz değinmek istiyorum. Başlangıçtaki kısa konuşmamızda Merkez Bankasının bu faiz kararıyla ilgili kısa bir değerlendirme yapmıştık ancak zannediyorum bu konunun biraz daha açılması ihtiyacı var çünkü Cumhurbaşkanının ve Sayın Mehmet Şimşek'in bir kısım beyanatları var. Yani Eylül 2021'de nasıl bir yanlış program uygulandı ve Türkiye'ye iktisadi anlamda çok ciddi bir bedel ödettildiyse şimdi bu seferki yapılacak yanlışların da başka bir bedeli olma ihtimali çok kuvvetleniyor. Bunu net bir şekilde gördüğümüz için bu konuda ben Hükümetin dikkatini çekmek isteyeceğim.

Şimdi, bir süre sonra, şundan ben çok eminim, AK PARTİ çevrelerinde şöyle bir soru sorulmaya başlanacak: “Ya, biz bu faizleri artırıyoruz artırıyoruz, 8,5'tan 40'a kadar getirdik, belki bir miktar daha artacak, niye hâlâ bu enflasyonla ilgili olarak herhangi bir sonuca ulaşamıyoruz?” Bu şekilde bir soru sorulacak, bu soru belki de sorulmaya başlandı yani sorulmazsa yanlış olur zaten, bu sorunun sorulması lazım. Öyle ya, faiz artışları niye yapılıyor? Enflasyonu dizginlemek için, enflasyonu aşağıya çekmek

için. Ama hâlâ yıl sonu için Merkez Bankasının enflasyon tahmini yüzde 65, piyasanın enflasyon tahmini yüzde 70 civarında ve hatta bir kısmı yüzde 70'in üzerinde. Zaten, hani geçen yıl neydi ki yani 8,5 faizle işte 85'e çıkmıştı, orada da yine 60'larda bitti. "E, yine 65 olacaksa 70 olacaksa o zaman bu faiz artışları niye yapıldı?" sorusu sorulacak. Tabii, bu soru sorulmaya başlandıktan sonra bu sefer Hükümet üzerinde de özellikle Sayın Erdoğan'ın zaten... Çünkü Sayın Erdoğan, Eylül 2021'deki yaptığı o yanlış teorisinden dolayı bir özür dilemiş değil. Yani tam, 180 derece farklı politikalar uygulanıyor ama bir defa çıkıp hani şöyle bir delikanlıca, tabiri caizse "Ya, ben özür dilerim vatandaşımızdan. Biz hakikaten bir şey söyledik ama bu olmadı, biz bundan netice alamadık. Politikalarımızı da kökten değiştirdik..." Çünkü Mehmet Şimşek irrasyonel olduğunu söylemişti onlara. "Ben özür diliyorum milletimizden. Şimdi, şöyle birtakım politika seti uygulayacağız." Bunu da demedi. E, şimdi böyle baktığımızda, dolayısıyla, bunu demediğine göre hâlâ kafasının arkasında işte "Faiz sebep, enflasyon sonuç." düşüncesi var, muhtemelen var çünkü bununla ilgili herhangi bir beyanatını henüz görmüş değiliz. Dolayısıyla, şimdi bu baskı artacak "Gene mi yanlış yapılıyor acaba, bu da mı yanlış?" deyip politika değişikliğine gidilecek; bu, çok büyük bir risk olarak duruyor.

Şunu çok net bir şekilde söyleyeyim, bugün kısa konuşmamda da söyledim: Bu şekilde yapılan faiz artışlarından Türkiye hiçbir sonuç alamaz, enflasyonla mücadeleyle ilgili hiçbir sonuç alma imkânı yok arkadaşlar. Yalnız başına faiz artışıyla, yalnız başına para politikasıyla yani etrafta diğer bütün sıkıntılar dururken, bütçe açıkları ayyuka çıkmışken, yapısal reform yapılmamışken, Türkiye'de bu kadar çok gerginlikler varken -işte, en son Yargıtay ile Anayasa Mahkemesi arasında yaşadığımız sıkıntı- mülkiyet hukuku yokken, daha doğrusu mülkiyet güvencesi yokken, birtakım suni gündemlerle, işte, 50+1 yerine 40+1'le seçilebilmeyi planlayan bir Cumhurbaşkanı ortadayken bu meseleleri çözmek mümkün değil, faizi ne kadar artırırsanız artırın.

Bakın, uzun süredir Arjantin ikazı yapıyorum değerli arkadaşlar. Arjantin aynı şeyleri yaşıyor, dünyada yaşanan tecrübelerden bir miktar ders almak lazım. Arjantin enflasyonu düşürmek için faiz artırıyor, faiz arttıkça enflasyon artıyor, bu sefer faiz artırıyor, enflasyon... İkisi birbirini besler bir duruma geldi, ikisi de yaklaşık şu anda yüzde 130'larda. Niye? Çünkü bunun dışında başka bir şey yapmıyor, Türkiye'nin yapmadığı gibi. Dolayısıyla, bu riski mutlak surette Türkiye'nin görmesi lazım.

Şimdi, Sayın Erdoğan'dan yeni inciler var -bilmiyorum bu cümleleri kim kurduruyor kendisine- diyor ki: "Türk lirasının reel olarak değer kazanma ihtimali yüksek." Bu "Türk lirasının reel olarak değer kazanma ihtimali yüksek." ne demek? Geçen seferki program neydi? Hani damatla başlamıştı ya "Türk lirasına değer kaybettireceğiz..." Efendim "Rekabetçi kur." dediler yani kurun artması Türk lirasının değer kaybetmesiydi. "Bununla ihracat artacak, ihracat artınca cari açık düşecek, cari açık düşünce para bollaşacak, ondan sonra kur düşecek, enflasyon düşecek." diye bir program vardı. Şahap Kavcıoğlu çıktı bunu anlattı, Erdoğan anlattı, başkaları anlattı; Nasrettin Hoca'nın çalı hikâyesi. Şimdi değerli arkadaşlar, bunun tamamen tersi bir program uygulanıyor. Şimdi uçakta Sayın Cumhurbaşkanına soruluyor, Cumhurbaşkanı da diyor ki: "Türk lirası reel olarak değer kazanacak." Geçen sefer nominal veya reel değer kaybetmesi üzerine program vardı. Bu sefer nasıl diyor? "İşte biz faizleri artırıyoruz, yatırımcı güvenini de kazanacağız, Türkiye'ye bu fon akışını tetikleyecek, Türkiye'ye sıcak para gelecek." diyor yani "Sıcak para cenneti yapıyorum ben Türkiye'yi." diyor. Ondan sonra fon akışı da lirada reel değerlenmeye neden olacak, bu da dezenflasyonu hızlandıracak, bir yandan da büyümeyi yapacağız ve büyüme olacak filan. Olmayacak. Yani geçen seferkinin tam tersi bir şeyi bu sefer söylüyor, bu da olmayacak. Şimdi, biz bu hikâyeyi de yaşadık değerli arkadaşlar yani Türk lirasının aşırı olarak değerlendirildiği dönem yaşandı. Siz Türk lirasını aşırı olarak değerlendireceksiniz, Türkiye bu kadar kötü yönetilirken o kur baskısını nasıl yöneteceksiniz? Evet, olabilir bir süre, faizi 40-50 yaparsınız; çok cazip bir faizdir bu, sıcak para gelir, vurur kaçır gider. Ondan sonra en küçük bir sıkıntıda, işte, bir gerginlikte, Yargıtay ile Anayasa Mahkemesi gerginliği gibi veya başka şekillerde olacak bir gerginlikte çeker gider bu para. O zaman kuru nasıl tutacaksınız? Ya, bu işin teorisi de var, pratiği de var; bir ülkede o ülkenin

parasının reel olarak değer kazanabilmesinin bir anlamda bir formülü var, o nedir? Verimlilik farkıdır yani dolara karşı bakıyorsanız yani siz eğer Türkiye’de ülkenizdeki verimliliği, toplamdaki verimliliği Amerikan verimliliğinin üzerine hangi oranda çıkartıyorsanız Amerika’nın parası karşısında paranızın reel olarak o kadar değer kazanması normaldir ve bu olur. Bunun dışında yapacağınız bir paraya, yerli paraya değer kazandırma operasyonlarının yapacağı şey sadece kur baskısını biriktirir, orada bir enerji birikir ve ondan sonra bir gün gelir, o enerji patlar, gider, ondan sonra bu şokları yersiniz. İşte seçim öncesi yedik. Seçime kadar, şimdi tutuluyor, seçim sonrası -yazın bir tarafa- yani bu doları tutmak mümkün değil. İşte bir şekilde şöyle böyle yapılıyor, bilmem ne yapılıyor, kısıtlamalarla, zorlamalarla tutuluyor. Yani cümlenin ne anlama geldiği de belli değil arkadaşlar. Diyor ki: “Türk lirası reel olarak değer kazanma durumunda.” Tamam mı?

Bir örnek vereyim bakın size. Şimdi enflasyonunuz ne kadar yüksek olursa paranızın reel olarak değer kazanma ihtimali o kadar yüksek. Diyelim ki önümüzdeki dönem için Türkiye’de enflasyon yüzde 40, Amerika Birleşik Devletleri’nde yüzde 3, ikisinin enflasyon farkını aldığı zaman yüzde 35,9 yapar, tamam mı? Bunun anlamı da bugün kura 29 lira dersek, kur 39,4 liranın altında olursa önümüzdeki bir yıl içerisinde... Bakın, 29’dan 39’a çıkıyor, bunun 39,4’ün altında olduğu anda Türk lirası değer kazanıyor. Söylediği şeyin anlamı zaten ciddi bir kur artışı olacağı. O zaman enflasyonu yüzde 100 yapalım, kur artışı da yüzde 100’e kadar olsun ama buna rağmen Türk lirası reel olarak değer kazansın. Böyle bir mantık olabilir mi? Bu kafayla mı bu ülke yönetiliyor, bunu anlamak mümkün değil. Tamam, bunlar vardır iktisatta ama yani bunun neresinden tutarak bu işe nasıl bakıyorlar ben bunu anlayabilmiş değilim hakikaten.

Mehmet Şimşek’ten de bir kısım inciler var. Şimdi, Hükümet ne diyor? Hükümet, orta vadeli programda diyor ki: “Vergi istisna ve muafiyetlerini azaltacağız.” Doğru bir politika, bunu İYİ Parti olarak biz de diyoruz, tamam mı? Ama şimdi Mehmet Şimşek şunu söylüyor, işte, yurt dışında müteahhitlik hizmetleri, yazılım, şu bu hizmetlerden döviz elde edenlere mevcut kanunlar çerçevesinde dövizini Türkiye’ye getirmesi durumunda yüzde 50 kurumlar vergisinden istisna tanınmıyor. Anlatabildim mi? Yüzde 50. Şimdi, bakın, gerekçe de şu: Dövizli ülkeye getirmesini teşvik etmek için. Ya, bir adam, bir Türk firması yurt dışında para kazanıyorsa normali nedir bunun? Ülkesine parasını getirmesi, burada daha fazla yatırım yapması, üretim yapması demektir. Ama güvensizliğin olduğu, mülkiyetin güvence altında olmadığı, her an paranıza çökebilme riskinin olduğu bir ülkede Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, buradaki firma yurt dışındaki kazandığı geliri Türkiye’ye getirmiyor. Şimdi bunu teşvik etmek için yüzde 50 istisnayı yüzde 80’e çıkarıyorlar. Bunun anlamı ne biliyor musunuz? Efektif kurumlar vergisi yüzde 5 demek arkadaşlar. Dünyanın neresinde böyle bir kurumlar vergisi var? Siz KDV’yi yüzde 18’den 20’ye çıkaracaksınız, ek motorlu taşıtlar vergisi alacaksınız, içtenden ipliğe fakir ve gariban vatandaşın vergilerini artıracaksınız; kurumlara da “Kurumlar vergisi size yüzde 5’e düşüyorum.” diyeceksiniz ve bunu şu andaki Hazine Bakanı söylüyor. Dedğim gibi amacı da yani gerekçesi de şu: O kazanılan dövizlerin Türkiye’ye getirilmesini teşvik etmek için. Bu para Türkiye’ye niye gelmiyor? Bunun üzerinde düşünmeniz lazım. Kök nedene inmeden hiçbir sorunu çözme imkânınız olmaz.

Şimdi, yine Sayın Şimşek’in bir kısım şeyleri var, bir paylaşımında diyor ki: “Türkiye 38 OECD ülkesi arasında 7’nci sırada.” Neyde? Vergide Rekabet Endeksi’nde, bu mutluluğunu paylaşmış bizimle. Bunun anlamı ne biliyor musunuz arkadaşlar? Bir ülkede kurumlar vergisi ne kadar düşükse, sermaye üzerinden alınan vergiler ne kadar düşükse bu Rekabet Endeksi’nde o ülkenin sıralaması o kadar fazla oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ederim Başkan.

Veya, işte, KDV oranını ne kadar yüksek ve ne kadar yaygın tutarsanız yani mesela, 20’lik oranı ne kadar yaygınrsa burada, bu endekste o kadar yüksek oluyor. Yani zenginini veya zengin demeyeyim, hani biz sermaye karşıtı filan da değiliz ama her şeyin de bir yakışığı var yani Türkiye hiçbir şeyde OECD’de ilk sıralarda yer almazken niye bu vergiye ilişkin Uluslararası Vergi Rekabet Endeksi’nde 7’nci sırada? Bunu düşünmek lazım ve bununla mutlu olmaması lazım. Bir yandan vasıtalı vergileri artıracaksınız, öbür taraftan da vergi istisnalarını azaltacaksınız. Mesela, diyor ki: “Yabancı temettü üzerindeki vergiyi ne kadar sıfırlarsanız, ne kadar az alırsanız o kadar bu Rekabet Endeksi’nde yeriniz yükselir.” Bunlar yanlış politikalardır, bu yanlış politikaların bedelini yine millete ödettirecekler.

Ben buradan son kez ikaz ediyorum: Bu faiz politikasıyla Türkiye’nin bir yere gitmesi mümkün değildir. Bunların maliye politikası reformlarıyla, yapısal reformlarla ve Türkiye’ye güven ve istikrarı temin ederek güçlendirilmesi lazım; başka türlü sonuç alma imkânı maalesef yoktur.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına ikinci söz İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz’a ait.

Buyurun Sayın Beyaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidarının yirmi bir yıldır ilk defa bizi şaşırtacak dediğimiz en dikkat çekici vaadi 14 Mayıs 2023 Genel Seçimleri’nden önce “Mülakatı kaldıracacağız.” sözü olmuştur. Adalet olgusunun benimsenmesini, gençlerimizin ülkesine ve devletine bağlılığını hiç şüphesiz mülakatsız ve liyakatli atama süreci sağlayacaktır. Birinci ağızdan Cumhurbaşkanının sözüyle duyurulan bu vaat gençlerimize umut olmuştur. Atama bekleyen yüz binlerce üniversite mezunu gencimiz ülkesine ve milletine hizmet edeceği günü iple çekmektedir.

Bu ayın sonunda atama sayıları açıklanacak olan öğretmenlerimiz de bu süreci dikkatle takip ediyorlar. Ancak seçimden sonra sözünden dönen iktidarın mülakat uygulamaları tekrardan umutları suya düşürmüş ve devletin itibarını gölgelemiştir. Millî Eğitim Bakanının “68 bin öğretmen açığımız var.” açıklamasına karşın geçen yıldan da atama bekleyen öğretmen adaylarımız için bu sayı yetersizdir, cumhuriyetin 100’üncü yılına 100 bin öğretmen ataması yakışacaktır. Eğitim bilimleri, alan bilgisi, genel kültür, genel yetenek sınavlarına girerek zorlu bir imtihan sürecini atlatan öğretmenlerimiz ve kamu sınavlarında başarılı olmuş tüm gençlerimiz mülakat sürecinin kaldırılmasını istiyor. “Ülkede Cumhurbaşkanının sözüne itibar edilmeyecek de kimin sözüne itibar edilecek?” diyorlar. Buradan iktidara sesleniyorum: 70 almış yandaşı atamayı bırakın, 100 puandan başlamak kaydıyla aşağıya doğru sıralama yapın. Bu ülkenin her sosyal yapıdan, her memleketten, her siyasi görüşten, kimin çocuğu, kimin yeğeni olduğuna bakılmaksızın tüm evlatlarını kadroya yerleştirin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; adalet demişken Dünya Adalet Projesi 2022 Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nin 2022 yılı verilerine göre Türkiye 0,42 puanla 140 ülke arasından 116’ncı sırada, bölge olarak ise Doğu Avrupa ve Asya kategorisinde 14 ülke içerisinde sonuncu sırada yer almıştır. Venezuela, Kamboçya ve Afganistan gibi ülkelerin sonda yer aldığı 140 ülkenin değerlendirildiği endekse göre ülkemizin 116’ncı sırada olması her açıdan üzücü ve talihsizdir. Türkiye, Hükümet yetkilerinin kısıtlanması, yolsuzlukla mücadele, yönetim şeffaflığı, temel haklar ve özgürlükler, idari yaptırımlar, hukuk mahkemelerinde adalet gibi başlıklarda da kendi ortalamasının bile altında kalmış durumda. Bu verilere gerek kalmaksızın bizler yaşıyıp görüyoruz ki AK PARTİ’nin yirmi bir yıllık adaletsiz düzeninde yönetiliyor ve bununla da mücadele ediyoruz.

İYİ Parti olarak siyaset sahnesine çıktığımız günden bugüne en büyük mücadelemiz adaletsiz ve hukuksuz uygulamalara karşı olmuştur, olmaya da devam edecektir. Halkımız yoksullaşırken imtiyazlı bir siyasal grubun ülkenin kaymağını götürdüğü, liyakat yok sayılırken yandaşların devlete doldurulduğu, muhalif fikirler cezaevlerine atılırken çetelerin sokaklara salındığı bir ortamda siyasi mücadele vermekten de geri durmuyoruz. Tüm bu olumsuzluklar ülkemizin adalet endeksini ve dünyadaki itibarını yere düşürmektedir. Bu adaletsizlik ve güvensizlik ortamı ekonomiye de doğrudan yansarak ülkeyi uçuruma sürüklemektedir. TÜRK-İŞ'in 30 Ekim 2023 tarihinde yayınladığı son verilere göre, açlık sınırı 13.684 TL olurken yoksulluk sınırı 44.573 TL olmuştur. Bekâr bir çalışanın aylık yaşama maliyeti ise 17.803 lira olarak hesaplanmıştır. Bu verilere göre, asgari ücretlinin açlık sınırında, devletin memurunun bile yoksulluk sınırında olduğu bu durum, ülkemiz ve milletimiz açısından üzücüdür ve kabul edilemez bir durumdur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; memleketim Gümüşhane adına önemli birkaç konuyu dile getirmek istiyorum. Anadolu coğrafyasını Karadeniz'e bağlayan Gümüşhane Tersun Dağı'na yapılacak bir tünel bölge trafiğini daha güvenli hâle getirecek, kombine ulaşım konusunda ülkemizin iç ticaret hacmine de büyük katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte mesafeyi 19 kilometre kısaltacak olan yolun yakıt ve zaman tasarrufuyla bölgesel ulaşım büyük faydası olacaktır. Gümüşhane-Tersun yolunu sadece şehrimiz özelinde değil Zigana Tüneli'nin de bağlantı tüneli olarak değerlendirmek gerekiyor. Bu bağlamda yapılacak Tersun Tüneli daha da önem kazanıyor. Yine, bir türlü bitirilemeyen ve ertelenen Gümüşhane Köse Havaalanı'nın yapım çalışmalarının hızlandırılması ve havaalanının Gümüşhane bağlantı yolu olan Köse Dağı Tüneli ve bu hattı besleyen bağlantı yollarının bir an önce tamamlanması gerekmektedir.

Bir başka konumuz ise doğal gaz. Gümüşhaneliler tüm ilçe ve beldelerinin hızlı bir şekilde doğal gaza kavuşmasını istiyor. Bugün, büyük şehirlerdeki aşırı nüfus yoğunluğu hepimizin malumudur; ilçe ve beldelerimize doğal gaz hizmetinin götürülmesi, büyük şehirlere yığılmış, başta emeklilerimiz olmak üzere ciddi bir nüfusu ilçe ve beldelerimize göç etmeye teşvik edecektir. Bu durum sadece Gümüşhane için değil, tüm ülkemiz için geçerli ve önemli bir konudur. Özellikle kış aylarında boşalan ilçe ve beldelerimizde neredeyse hayat duruyor, bunun aksine şehir merkezlerimizde yığılmalar oluyor ve dönemsel sorunlar kentleri ve toplumu zorluyor. Bunun içindir ki özellikle doğal gaz hizmetinin taşraya hızla götürülmesi elzemdir.

Değerli milletvekilleri, 8 Aralık 2021 tarihli ve 4897 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'na göre Gümüşhane'nin Kürtün ilçesinin Bağlama, Damlı ve Kırgeriş adındaki üç köyünün arazileri gasbedilmiştir; Trabzon ilimizin arazileri genişletilmiş, Gümüşhanelinin toprakları alınmıştır. Bunun sebebi, dönemin 4 bakanının da Trabzonlu olmasıdır, bu hatadan dönülmüyor olmasının sebebi de yine bölge siyasetçilerinin hâlâ etkin rol oynamasıdır. Tek adam rejiminin geldiği nokta budur; 1 imzayla 3 yerleşim yerinin toprakları başka bir şehre bağlanıyor. Bu durumdan vatandaşlarımız rahatsız, "Komşu illerimize mahcup olduk." diyorlar. Vatandaşlarımız köylerinin akıbetini soruyor. Bu mağduriyet acilen çözülmelidir.

Değerli milletvekilleri, Gümüşhane'nin esas merkezi olan ve eski Gümüşhane olarak bilinen tarihî Süleymaniye Mahallesi'nde, Süleymaniye Turizm ve Kayak Merkezi Projesi daha önce çok kez yatırım programına alınmış ama uygulama projesi başlanamamıştır. Bölgeye ekonomik ve turistik büyük getirisi olacak tarihî Süleymaniye Turizm ve Kayak Merkezi Projesi'nin bir an önce hayata geçirilmesini hemşehrilerimiz talep ediyorlar. Yine, beş sene önce dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun seçimlerde söz verdiği ve her seçimde tekrar tekrar vadedilen şehir stadının yapılmasını tüm Gümüşhaneli hemşehrilerimiz bekliyorlar. 3. Lig'de takdire şayan mücadele eden gururumuz Gümüşhanespor'umuza güzel bir stat yakışacaktır.

Değerli milletvekilleri, Gümüşhane Organize Sanayi Bölgemizin daha fazla orta ve küçük ölçekli sanayi desteği alabilmesi için teşvik uygulamasının 6'nci bölge kapsamına alınmasını talep ediyorlar. Gümüşhane gayrisafi millî hasılda Türkiye'de son 5 ilin içinde. Soruyorum: Bu bölge 6'ncı bölge kapsamında teşvik almayacak da neresi alacak? Bölgelerin hangi teşvik kapsamında yer alacağı hususu bölge yerinde ticaret ve sanayi odaları ve sanayi il müdürlükleriyle birlikte çalışılmalıdır. Gümüşhane'ye Ankara'dan değil, Gümüşhane'den bakarak yatırım yapılmalıdır.

Anadolu'nun geliri düşük, ekonomisi dar ve göç veren şehirlerine yeniden hayat verebilmemiz için bölgesel teşvikleri doğru, adil ve sonuç getiren şekilde düzenlememiz gerektiğini vurguluyor, bu vesileyle Gümüşhaneli hemşehrilerimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Zuhâl Karakoç Dora.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ZUHAL KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün sadece ülkemizin menfaatine değil, aynı zamanda da bölgesel barışın ve huzurun tesisine hizmet edecek olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşma ile Sınırşan Organize Suçlarla Mücadele Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, 6 Şubatta merkez üssü Kahramanmaraş olan depremlerde hayatını kaybeden vatandaşlarımızı özlem ve rahmetle anıyor, Gazi Meclisimizi, Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izlemekte olan Kahramanmaraşlı hemşehrilerimi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyor, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ebedî Başkomutan ve Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve silah arkadaşlarını özlem ve saygıyla yâd ediyor, başta şehit öğretmenlerimiz olmak üzere geleceğimizin mimarı çok kıymetli öğretmenlerimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, devletlerin küresel politikalar ölçeğinde atmış olduğu adımların söylemsel anlamda uzlaşmacı fakat kapalı kapılar ardında ise gizli menfaat ortaklıklarının elinden çıkmışçasına, içten pazarlıklı bir şekilde eyleme döküldüğü bedbaht bir devirden geçmekteyiz. Bu devirde, Türk'ün çelik bileği, kavi iradesi ve engin aklı tarihte pek çok dönemde olduğu gibi yeniden sınanmaktadır. Türkiye ise insanlığın ortak vicdanının şerefli bir temsilcisi olarak hem süregelen bölgesel ve küresel krizlerde hem de potansiyel çatışmaların önlenmesinde bileği, iradesi ve aklıyla cihanın nizamının yılmaz bir savunucusu olmaya devam edecektir. Zamanın her milisaniyesinde olduğu üzere efsunlu bir asrı da geride bırakan milletimiz zalimlerin karşısında dimdik duran, mazlumların her daim yanında yer alan ve “O demir çemberi göğsünde kırıp parçaladın.” mısralarından misal, her türlü emperyalizmi parçalayan, alnı ve vicdanı ak bir yüzyılı geride bırakmıştır.

Bizler Milliyetçi Hareket Partisi olarak geride bıraktığımız asırdan ve daha öncesinde binlerce yıllık Türk varlığından aldığımız mirasla hem milletimizin sorunlarına çözüm bulacağız hem de uluslararası sistemde sözde suyun başını tutan ve Türk milletini kadim mefkûrelerinin ışığında yürümekten uzaklaştırmak isteyen unsurları kararlılıkla bertaraf edeceğiz. Çünkü biz huzurun, barışın, ahlakın, ilmin ve millî mefkûrelerin hadimi olmaktan asla ve asla ayrılmayacağız. İnanıyoruz ki Türk milleti, devletinin ve kendi maslahatının vefakâr savunucularını gördükçe temsilcileri ve idarecileriyle bir kez daha bütünleşecek ve millî ülkülerin gerçekleşmesi adına devlet-millet bütünlüğünden taviz verilmeyecektir yani diyoruz ki: Dünyaya huzur ve barış getirecek olan bir birlikteliği Türkiye sağlayacaktır. Bunun için ön şart olan vatanın her karışındaki vahdet, huzur ve refah yine bizlerin iradesiyle tesis edilecektir.

Değerli milletvekilleri, İsrail-Filistin savaşında yaşanan son gelişmeler sözlüklerde yer alan herhangi bir “vahşet” tanımlamasıyla dahi eşleşemeyecek derecede ileri boyutlara ulaşmıştır. Geçtiğimiz gün İsrail ve Hamas yetkililerince duyurulan dört günlük ateşkes kararı, soykırıma uğrayan Gazzeli Filistinlilere bir parça nefes aldırarak olsa da hastaneleri, okulları, camileri, kiliseleri, yardım kuruluşlarının depolarını, uluslararası basın ofislerini hiçbir şeye aldırış etmeden bombalayan İsrail’in zulmünün, ateşkes süreci sonunda da devam edeceği maalesef ki aşîkârdır.

Türkiye, hem münferit olarak hem de İslam İşbirliği Teşkilatı Temas Heyeti kapsamında yürüttüğü diplomatik çabalar, Mısır vasıtasıyla Gazze’ye gönderilen insani yardımlar ve tabip heyeti ve Gazze’den ülkemize getirilen öncelikli durumdaki hastalar ile bu soykırım dramına karşı kıyama duran evrensel insanlık vicdanının da bayraktarlarından biri olmuştur. Filistin ve Kudüs davalarının her türlü felaketten ve yaftadan uzakta muzaffer bir neticeye kavuşabilmesi adına İslam dünyasının asırlarca iftihar vesilesi ve kaynağı olan Türk milleti olarak üzerimize önemli görevler düşmektedir.

Filistin ve İsrail’e komşu ülkelerle yürütülen diplomatik temasların sürekliliği ve Gazze meselesinin uluslararası kamuoyunun gündeminden düşmemesi için bizler de Milliyetçi Hareket Partisi olarak üzerimize düşen tüm sorumluluğu ifa etmekten geri durmayacağız. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi’nin de son grup toplantımızda işaret etmiş olduğu üzere “Sana’dan Mogadişu’ya, Şam’dan Bağdat’a, Karabağ’dan Kudüs’e, Kırım’dan Kerkük’e, Kaşgar’dan Kıbrıs’a, Kabil’den Keşmir’e, Üsküp’ten Trablus’a, Gazze’den Kahire’ye gelişen ve genişleyen her menfi hadisenin gelip dayanacağı yer biliniz ki Türkiye ve Türk vatanıdır.” Bu söz bizler için en büyük referans kaynağıdır. İşte bu sebeple başta yanı başımızda mavi vatana komşu olan ve Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin istiklali ve istikbalini yani Türkiye’yi birincil derecede ilgilendiren Filistin’in meselelerine karşı asla ve kata kayıtsız kalmayacağız. Dahası şunu da ekleyeyim: Sınırlarımızdan 10 bin kilometre uzakta sözde jandarmalarının da ne bize ne de bölgemizdeki dostlarımıza ahkâm kesmelerine müsaade etmeyeceğiz.

Değerli milletvekilleri, dünyada Orta Afrika’dan Güney Çin Denizi’ne, Karadeniz’den Atlas Okyanusu’na kadar pek çok farklı coğrafyada yaşanan politik krizler sıcak çatışmaya dönme ihtimali olduğunda hem içinde bulunduğu bölgeye hem de krizlerin tetiklediği sorunlar silsilesiyle bölgeler arası dengeleri derinden sarsabilme kapasitesine sahiptir. Özellikle Asya Pasifik hattındaki üretim bantlarından başlayarak lojistik hatlar sayesinde Avrupa ve Afrika pazarına ulaştırılmaya çalışılan ürünlere karşı Doğu Akdeniz ve Orta Doğu’dan hidrokarbon kaynaklarının Avrupa ve Asya’ya dağılımı devletlerin karşılıklı güveni, tedarik rotasının siyasal istikrarı ve ürün, enerji sevkியatının ekonomik olması gibi faktörlerden etkilenmektedir. Bu bağlamda Rusya-Ukrayna savaşının darbe vurduğu Asya Pasifik’ten başlayan ve Avrupa’ya uzanan ticaret rotası ve İsrail-Filistin savaşının oluşturduğu bölgesel güvensizlik etkisi altındaki Kızıldeniz-Akdeniz geçişini kapsayan güney rotası, doğu-batı ekseninde gerçekleşen lojistik sevkiyatları olumsuz yönde etkilemektedir.

Bilhassa Rusya’ya uygulanan ambargolar sonucunda enerji ihtiyacını orta ve uzun vadede Doğu Akdeniz ve Kuzey Afrika’dan gidermeyi planlayan Avrupa, İsrail’in Gazze saldırılarının ardından güvensizleşen Doğu Akdeniz havzası, Kızıldeniz geçişi sebebiyle önemli risklerle karşılaşmaktadır. Olası bölgesel savaş senaryolarının konuşulduğu bugünlerde Yemen, Lübnan Hizbullahı ve Suriye’deki Şii milislerin bir vekâlet unsuru hâline gelerek sadece İsrail’e karşı değil, aynı zamanda da Doğu Akdeniz-Kızıldeniz hattında bir güvensizlik unsuru gibi kullanılmalarının önüne geçilmesi gerekmektedir. Bu noktada kökeni ve kaynağı nereden gelirse gelsin Akdeniz’deki barışa ve mavi vatanın güvenliğine karşı oluşabilecek her türlü fiilî duruma karşı millî tavrımızın çok net ve çok sert olacağını da belirtmek isterim.

Ayrıca, mevcut güvensizlik ve karmaşa ortamı içerisinde Asya- Avrupa lojistik geçiş güzergâhlarının çeşitlendirilmesine ve Türk koridorunun aktif bir şekilde, içerisine Zengezur da dâhil edilecek bir formasyonla jeoekonomik bir aktör olarak daha da görünür hâle getirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Doğu Akdeniz başta olmak üzere dünyanın farklı coğrafyalarında yaşanan krizler bizlere göstermektedir ki Türkiye, Doğu Akdeniz, Hazar havzası ve hatta Körfez bölgesi enerji kaynaklarının Avrupa'ya ulaştırılması konusunda ciddi bir rol üstlenecek en güvenli liman, ayrıca Asya'daki üretim bantlarının Avrupa pazarıyla birleşmesini sağlayacak olan en sağlam köprü olma rolünü üstlenecektir.

Başta bazı Batı bloğu ülkeler olmak üzere, Türkiye'nin küresel anlamda uzlaştırıcı, yatıştırıcı ve güvenli tedarikin teminatçısı gibi önemli rollerine muhtaç iken hem ahlaki hem de uluslararası toplumun vicdanını temsil eden pozisyonuna karşı üstten bakmacı bir tavır içerisinde olduklarını ne yazık ki üzümlere görmekteyiz. Daha dün kadar Kuzey Akım enerji koridoruna alternatif bir enerji hattı bulunmadığı için panikleyen, Tahıl Koridoru Anlaşması olmadan önce market reyonlarında gıda ürünü çeşitliliğinde temin sorunları yaşayan Avrupa, bugün, Türkiye'nin başta Filistin olmak üzere uluslararası meselelere ilişkin meşru ve millî menfaatleri doğrultusunda hareket eden çizgisini eleştirme gaffetine düşerek hem yakın geçmişteki muhtaçlığını unutmuş hem de potansiyel krizlerde önemli bir destekçisini kaybetmenin eşiğine gelmiştir.

Velhasıl, Avrupa Birliği üyesi olma adına yıllardır süregelen yolculuğumuzda çokça oyalama, dayatma ve usandırma, eser miktarda da iş birliğiyle karşılaştık fakat Avrupa bilmelidir ki Türkler bugün nasıl mazlum ve mahzun milletlerin yanındaysa, Avrupa halkları Ukrayna savaşı karşısında zor duruma düştüğünde nasıl onların da yanında olduysa bölgedeki barışı ve refahı tesis etme adına herhangi bir kriz karşısında yine akliselimin ve ortak insanlık vicdanının yanında olacaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin menfaatini önceleyen ve aynı zamanda da kazan kazan prensipleri doğrultusunda insanlığın huzuru ve dünyanın nizamını gözetken bir dış politika vizyonunun temsilcisi olarak pergelin bir ayağının Ankara'da konumlandığı ve diğer ucunun 360 dereceyle komşu ve ilişkili coğrafyalarda aktif bir dış politika izlediği bir jeostratejik doktrini önceleyen parti siyasetimiz gereği, ülkemizin öncelikli güvenlik ve çıkar sahalarından olan Doğu Akdeniz'deki mevcudiyetini ve Akdeniz'deki uluslararası istikrarı desteklemekteyiz.

Orta Doğu ve Afrika'da yaşanan pek çok sömürge sonrası travmanın müsebbibi olan kıta Avrupası'nın idarecileri, dün kadar başta Suriye, Libya, Çad olmak üzere iç savaş ve Afganistan'daki rejim değişikliğinden mütevellit yaşanan insani dramlara karşı ses çıkartmadığı gibi bugün de Filistin'de yaşanan soykırıma karşı üç maymunu oynamaktadır. Bu noktada altını çizerek vurgulamak isterim ki Filistin meselesi bağlamında ne yazık ki tanık olduğumuz vahşet, hem insanlığın ortak vicdanının bir derdidir hem de Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir millî güvenlik meselesidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bir mazlumin saçının teline zarar gelmesine de mavi vatanın herhangi bir zerresine hâlel gelmesine de asla tahammül etmeyiz. Bizlerin, bu mesele hakkında az önce zikretmiş olduğum, devletimizin resmî siyasetine olan mutmain duruşu sarsılmayacaktır. Ve dahi, şu anda bu kürsüden hitabıma vesile olan uluslararası iş birliği anlaşmalarının da bu amaca hizmet edeceğine de tüm kalbimle inanmaktayım. Bilhassa tarihte derin bağlar kurmuş olduğumuz Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti'yle olan iş birliğimizin artması, hem iki ülke arasındaki ilişkilerin arzuladığımız gibi çok daha sağlam temellere oturmasına hem de Doğu ve Batı Akdeniz hattında Türkiye'nin ve Cezayir'in müşterek etkinlik sahalarının artmasına hizmet edecektir.

Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti'yle kültür ve güvenlik alanlarındaki iş birliğimizin her geçen gün daha da gelişmesi, Türkiye'nin, Kuzey Afrika ve Sahra Altı Afrika'sı fark etmeksizin bu kıymetli coğrafyalarda dost ve müttefik milletler tarafından ne denli alicenap bir şekilde karşılandığının

da bir göstergesidir. Pek, tabii, bu kabul görürlüğün altında ise müşterek tarih, müşterek mücadele ve müşterek ülküler yatmaktadır. Türkiye'nin ve Afrika'nın ortak aklı ve ortak vicdanı, Türk yüzyılının alametifarikalarının başında gelmektedir. Böylelikle Türkiye-Afrika iş birliği arttıkça sömürge dönemi ve sömürge sonrası dönem travmalarının etkileri de azalacaktır.

Bu ortak akıl ve ortak vicdan, emperyalizme karşı dün Enver Paşa, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarıyla Trablusgarp'ta, Ali Dinar ve Osmanlı subaylarıyla Sudan'da nasıl direndiyse, nasıl ki 1960'ta Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş -cennetmekân- Cezayir'in bağımsızlık savaşına olan desteğini açıklayarak sömürgecilikle mücadelede Afrikalı milletlerin yanında yer aldıysa, bugün bizler de Milliyetçi Hareket Partisi olarak din, dil ve ırk fark etmeksizin ülkemizin, Afrika'nın dünyadaki hak ettiği yerini alması adına vereceği tüm mücadelelerde destekçisi olmaya devam edeceğiz.

Üç yüz on dört yıl boyunca Osmanlı İmparatorluğu bakiyesi altında Akdeniz'in bir incisi olan Cezayir toprakları, 1830 ve 1862 yılları arasındaki dönemde Fransa sömürüsünden şerefli bir kurtuluş mücadelesiyle bağımsızlığını kazanmıştır. Türkiye ve Cezayir kardeşliğinin 1962 yılından itibaren daha da geliştirilmesi için her 2 ülkenin vatandaşları, üzerlerine düşen görevleri yerine getirmeye çalışmıştır. Bilhassa soğuk savaşın bitiminden itibaren her on yılda bir değişim gösteren küresel dengeler ışığında, tarafların birbiriyle olan iş birliğinin arttığı aşikârdır.

Ayrıca hem bölgesel hem de küresel krizler kapsamında Cezayir ve Türkiye'nin pek çok alanda iş birliği ve müşterek tavrı da söz konusudur. Tarihsel anlamda ortak bağlarımızın bulunduğu, ortak ticaret hacmimizin geçen yıl itibarıyla 5 milyar doları aştığı Cezayir, diplomatik ilişkilerin istikrarı ve ekonomik ilişkilerin olumlu yönde ivmelenmesinde olduğu gibi kültürde, bilimde ve müşterek uluslararası güvenlikte de birlikte yol haritası çizebileceğimiz müstesna bir kardeş ülkedir.

Konuşmamın başında da belirtmiş olduğum üzere, Akdeniz havzası bu havzanın paydaş ve komşu ülkeleri ve bu ülkelerden müteşekkil ortak yönetim mekanizmalarının tesisi ülkemiz için bölgenin müşterek maslahatlarının muhafazasında ve ülkelerin millî egemenliklerine riayet etme açısından önemli bir husustur. Bu noktada, kültürü, tarihsel bakiyesi, yer altı ve yer üstü zenginlikleri ve jeopolitik önemiyle birlikte Cezayir, Akdeniz'in barış ve huzur gölü hâline gelmesi açısından Türkiye adına önemli bir dost ve stratejik bir müttefiktir.

Başa, uluslararası suç ve suç trafiğinin önlenmesi, bölgedeki barış ve istikrarın tesisi ve 2 ülke arasındaki güvenin en yüksek seviyeye ulaştırılması adına Genel Kurulumuzda onaylayacağımız 2 ülke arasındaki Sınır aşan Organize Suçlarla Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşması'nın önemi büyüktür. Terörizm, insan kaçakçılığı, uyuşturucu, kara para aklama ve suç örgütleriyle mücadele gibi konulardaki 2 ülkenin gerçekleştireceği iş birliği şüphesiz ki Akdeniz'i çok daha güvenli bir hâle getirecektir.

Dahası, beş yüz yılı aşan dostluk ve kardeşlik bağlarının güçlenmesi adına Cezayir şehrinde ve İstanbul'da karşılıklı olarak açılacak olan kültür merkezleri ve bu merkezleri etkin bir şekilde idare edecek olmalarından hiçbir şüphe duymadığımız Dışişleri Bakanlıklarının gayretleri, milletlerinin birbirlerini daha yakından tanımalarına, fertler arasında dostluk ve kardeşlik köprülerinin sarsılmaz temellerinin daha da güçlendirilmesine vesile olacaktır. Bu kapsamda Türkiye ve Cezayir arasındaki diyalogu daha da güçlendirmeyi hedefleyen bahse konu anlaşmaların başta iki ülke olmak üzere tüm dünyanın barış, refah ve huzuruna hizmet etmesini temenni ediyor, Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk söz Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'a aittir.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA DILAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Değerli milletvekilleri, sevgili kadınlar; bu hafta 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Bu vesileyle yüz yıldır eşitlik, özgürlük talepleri için mücadele eden, haklarını aramaktan vazgeçmeyen, şiddetin tüm çeşitlerine ve boyutlarına karşı dayanışma gösteren milyonlarca kadını ve cezaevinde direnen kadın yoldaşlarımızı saygı, sevgi ve minnetle selamlıyorum.

Bugün Genel Kurulda uluslararası bir sözleşmeyi konuşmak üzere bir aradayız. Ben size başka bir uluslararası sözleşmeden bahsetmek istiyorum. Günün anlam ve önemine binaen hangi sözleşme olduğunu eminim ki hepiniz çok iyi anladınız. Hani o neredeyse davullarla, zurnalarla ilan ettikleri, basın açıklamaları yapıp duyurdukları, ilk imzacısı olmakla övündükleri İstanbul Sözleşmesi. Hep birlikte hatırlayalım, dönemin Dışişleri Bakanı ne demişti? “Kadına karşı şiddet alanında ilk uluslararası belge olan söz konusu sözleşmenin müzakere sürecinde ülkemiz tarafından öncü bir rol oynanmıştır.” demişti. Yine, Cumhurbaşkanı bununla ilgili ne demişti? Meclise yollanan tasarının gerekçesinde sözleşmenin hazırlanmasında ve sonuçlandırılmasında Türkiye’nin öncü rol oynadığının altını defaatle çizmişti. Yine, sözleşmeye taraf olmasının ülkemizin gelişen uluslararası saygınlığına olumlu katkıda bulunacağını defalarca söylemiş, 2015’te ise “Turuncu” adlı dergide Dünya Kadınlar Günü’nde bir başmakale yayımlamıştı. Peki, geldiğimiz aşamada ne oldu? Tek gecede bu sözleşmeden çekildi. Yine, Türkiye’nin sözleşmeye çekincesiz imza koyduğunu, birçok ülkede ekonomik kriz nedeniyle çıkmayan uyum yasalarının Türkiye’de 6284 sayılı Koruma Kanunu’yla çıkarıldığını belirtmemişler miydi? Belirtmişlerdi. Yine, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Fatma Şahin çıkıp ne demişti sözleşmeye dair? “Önemli bir iradedir, gereğini yapmak ve hepsi, hepimizin tek tek, ayrı ayrı görevidir.” demişti açıklamasında.

Fakat ne oldu? Bu ülkede her şey çok hızlı bir şekilde unutuluyor, unutulmakla da yetinilmiyor, aynı şekilde unutturulmaya da devam ediliyor. Ancak bizler, biz kadınlar tüm bu süreçleri unutmadığımız gibi kimsenin kadınlara bir şey bahsetmediğini, Türkiye’deki ve dünyadaki kadınların yüzlerce yıllık mücadelesiyle bu kazanımları elde ettiğimizi belirtelim. Gerek burada, az önce sayın iktidar grubundaki hatipler gerekse dün Aile Bakanlığı büncesindeki hatipler defaatle “6284 sayılı Yasayı getirdik.” diye övündüler. Biz buradan ifade edelim: Aynı akıbet... Yani nasıl ki İstanbul Sözleşmesi’yle övünen zihniyet aynı saldırıyı şu an 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’a yapıyorlar. Bunu yeni kabinenin kurulmasıyla hepimiz gördük. Kabine kurulur kurulmaz Aile Bakanı bununla ilgili açıklamasını yaptı, ne dedi: “Erkekler mağdur ediliyor.” Yani bu ülkede her gün 1 kadın öldürülüyorken Aile Bakanı çıkıp “Erkekler mağdur edilebiliyor.” dedi. Yani tıpkı İstanbul Sözleşmesi’nde altyapısını oluşturan zihniyet, aynısını şuan 6284 sayılı Yasa’da yapıyor.

Peki, bu 6284 sayılı Yasa -şu an övündükleri için söylüyorum- sizce hakkıyla uygulanıyor mu? Kesinlikle ve kesinlikle hakkıyla uygulanan bir yasa değil. Yasada her şey çok açık bir şekilde yazıyor aslında yani kadınların korunması için yapılması gereken adımlar bilfiil yazıyor fakat ne yapılıyor? Ben size bir örnekle bunu açıklayayım: Kadın küçük devletten kurtuluyor. Kim? Erkek yani eş, koca. Küçük devlet tarafından şiddete maruz kalıyor ve kurtulmaya çalışıyor. Gittiği yer neresi? Kolluk, büyük devlet. Büyük devletin kadına verdiği cevap şu -yani sahadan aldığımız deneyimlerle bunu size ifade ediyorum- “Bu, senin kocan; döver de sever de. Sen geri dön, bu devirde koca bulmak zor, aileni kurtarmaya bak.” Bu, efsane değil, bu, bizzat almış olduğumuz başvurularda bize gelen söylemler. Ne oldu peki bu kadına? Bu kadın, küçük devletten kurtulmaya çalışıp büyük devletin eline sığındı. Büyük devlet de ikincil bir şiddeti bu kadına uyguladı ve hâlen de bunu yapmaya devam ediyor.

Peki, ben şunu sormak istiyorum: Sizce bu kolluk, bunu söylerken kendiliğinden mi söyleyebiliyor, nereden gücünü alıyor? İktidarın böylesi bir şekilde kadına yönelik şiddetle ilgili politikasından bu gücü alıyor. İktidar her gün oturduğu yerden, buralardan, Meclisten, kürsüden kadına yönelik şiddetle

mücadele kanununa böyle saldırı yaparsa elbette ki kolluk da kendinde bu cüreti bulur ve böylesi bir söylemle ortaya çıkar. Peki, bu kanunun uygulanmaması bir yana bir de ne yapıyor? Aynı zamanda, bu kanunun uygulanması için mücadele eden kadınlar neyle karşılaşiyor? Yargı taciziyle. Ne oluyor? 25 Kasım'da, 8 Martta alanlara inen kadınlara gösterilen şey ne? Tabii ki orada da bir devlet şiddeti; ya gözaltına alınıyorlar ya darbediliyorlar, bu da yetmiyor, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefetten dava açılıyor.

Peki, burada yine bir ayırım olacak, tabii ki eminim, yine ses çıkaracaksınız; burada bir de Kürt kadınlarına ayrı bir ayırım var. Yani Kürt kadınları, evet, 25 Kasım'a, 8 Mart'a gider, 2911'le karşı karşıya kalır fakat bununla biter mi? Asla bitmez. Bir de bu kadınlara yani Kürt kadınlarına, mücadele eden Kürt kadınlarına TCK 314(2)'den dava açılır. Nedir yani? Örgüt üyeliğinden. "Sen 25 Kasım'a katılmışsın, sen 8 Mart'a katılmışsın, sen bunların hepsini 'örgüt' adı altında yapmışsın." diye bir de bu kadınlar böylesi bir yargı taciziyle karşılaşiyor.

Peki, bunun bir sertveni de var. DÖKH'ten bu yana yani Demokratik Özgür Kadın Hareketi'nden bu yana DÖKH, TJA, KJA şu an bilfiil bu yargılamalarla karşı karşıya. Biz buradan ifade edelim; Kürt kadınlarının tek amacı, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, her gün bir kadının katledilmesinin engellenmesi, aynı zamanda kadınların siyasette, alanda, sahada varlığını sürdürmesinden ibarettir ve bu mücadelesi de devam edecek yani Kürt kadınlarına bu yönlü yapılan hiçbir baskı bu kadınları mücadelesinden vazgeçiremeyecek. Bunların canlı örneği de bizim kürsülerimizde oturan kadınlardır ve -bu mücadele de devam edecek- sadece bu kürsüde oturan kadın vekillerimiz değil, sahada, alanda bilfiil çalışan kadın yoldaşlarımızdır.

Peki, yargı bunu hangi elle yapıyor? Nasıl ki biz HEDEP olarak kadına özgün toplantılar yapıyorsak, yargı da galiba bizden özenmiş olacak ki kadına özgün operasyonlar gerçekleştiriyor. 25 Kasım öncesi kadına özgün bir operasyon... Çünkü tehlike geliyor onlar için. Ne yapacak? Elbette ki sahadan bu kadınları çekmeye çalışacak fakat bizim bu mücadelemiz bitmeyecek.

Bu mücadelenin öncüsü olanlardan bir örnek vermek istiyorum: Sayın Ayşe Gökkan; Nusaybin Belediye Başkanıydı kendisi, Demokratik Özgür Kadın Hareketi DÖKH'ün aktivisti, aynı zamanda da TJA'nın dönem sözcüsüyü. Ne oldu Ayşe Gökkan'a? Otuz yıl hapis cezası verildi. Fakat Ayşe Gökkan bu mücadelesinden vaz mı geçecek? Vazgeçmeyecek. Ona otuz yıl ceza verildi diye biz bundan korkup, ürküp vaz mı geçeceğiz? Biz vazgeçmeyeceğiz.

Bakın Ayşe Gökkan'a, kendi ülkesinde otuz yıl ceza veren zihniyetin karşılığında, İsviçre'de Paul Grüninger Vakfı tarafından İnsanlık ve Cesaret Ödülü verildi. İnsan oturur şunu düşünür yani: Ben bu kadar mücadele eden, kadının güçlenmesi için sahadan bu kadar emek veren kadınları bir yandan hapsedmeye çalışıyorum ve bitmiyorlar -ve bitmeyecekler de- bir yandan da İsviçre'de kadın cesaret ödülleri veriliyor. Dönüp bunu tekrardan bir sorgulamak gerekiyor.

Burada kalkıp "Biz şunu da yaptık, bunu da yaptık, şu kanunu getirdik, KADES'i getirdik..." Bunların hiçbirini uygulanmıyor. Eğer bunların hepsi uygulanmış olsaydı bu ülkede her gün bir kadın öldürülmezdi. O yüzden biz iktidara diyoruz ki: Kadınların bu yönlü öldürülmesini dert edinin. "Biz onu yaptık, biz bunu yaptık, biz şunu getirdik, biz şunu ne kadar da iyi..." Böyle bir şey yok, bunların hiçbirisi yok, uygulamada da yok. Bilfiil her gün bu ülkede kadınlar öldürülüyor ve buna karşı duran her kadın da hapsediliyor fakat mücadelemiz bitmeyecek, en üst seviyeden bu mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğimizi belirtmek istiyorum.

Sayın Genel Kurul, yine, var olan sorunları çözmeyi değil... Derinleştirilen tüm bu anlattıklarımız bir zihniyet sorunu. Kadına yönelik her türlü şiddetle mücadele etmek için ilk önce bu zihniyetten vazgeçilmelidir. Maalesef bu iktidarda da bu Meclisin tamamında da bu zihniyete sahip olan aktörleri

görebiliyoruz, bunu ifade edelim. Ama bugün, hâlâ direnen milyonlarca kadın ve tarih bize gösteriyor ki tarih direnen kadınların tarihidir. Bu tarihi biz yazacağız ve biz değiştireceğiz. Bu Meclisin de kadın meclisinin de karşısında değil, yanında olmaya bir kez daha sizleri davet ediyorum.

Genel Kurulu ve cezaevinde ekranları başında bizi izleyen kadın yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci söz Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan’a ait.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA HÜSEYİN OLAN (Bitlis) – Genel Kurulu ve televizyonları karşısında bizleri izleyen değerli halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Bugün sizlere Bitlis merkez ve Bitlis’e bağlı belediyelerdeki yolsuzlukları ve usulsüzlükleri, ayrıca 2019 yerel seçimlerinde kazandığımız Güroymak Belediyesine kayyum atanmasıyla ilgili hususları dile getireceğim.

Bitlis ve Tatvan Belediyeleri başta olmak üzere, Bitlis ve ilçelerindeki belediyeler yolsuzluk ve usulsüzlüklerle sık sık gündeme gelmektedirler. İhalesiz yapılan işler, belediyelere personel olarak alınan yakınlar, yapımına başlanıp daha sonra ihaleye çıkılan işler, belediyeye ait neredeyse bütün taşınmazların satılması, taşınmazların satışında yapılan usulsüzlükler, Bitlis merkezde çok büyük maliyetlerle yapılan çarşının su baskınları, çökmeler vesaire gibi sebeplerden işlevsiz durumda olması gibi birçok konuda sayısız iddia ve suçlamalar bulunmaktadır. Belediye Eş Başkanı olduğum Bitlis Belediyesine 26 Kasım 2016’da, bir cumartesi günü kayyum atandığından bu yana -belediyenin borcu o zaman çok azdı- kayyum ve 2019’da Belediyeyi kazanan AKP, Bitlis merkezde Belediyeye ait onlarca gayrimenkulün satışını yandaşlarına peşkeş çekti, hatta parklar ve yeşil alanlar bile arsaya çevrilip satışı yapıldı. Bu yetmezmiş gibi, şu anda da 500 milyona yakın bir borcu bulunmaktadır.

Şu andaki mevcut AKP’li Belediye Başkanının yaptığı en iyi iş, kayyumun bile göstermediği, Kürt kimliğine, diline ve kültürüne olan tahammülsüzlüğüdür; dönemin AKP Milletvekili Vahit Kiler’in talimatıyla Belediye binasının girişindeki Kürtçe ve Türkçe olan tabelayı indirmesi yetmiyormuş gibi, Belediyenin içindeki bütün Kürtçe yazıları kaldırması, Belediye bünyesi içinde Kürt dili ve kültürüyle ilgili çalışmaları yasaklamasıdır. Kayyumun bile indirmediği tabelayı keyfî bir uygulamayla indiren Başkanın bu tutumu Kürtlere ve Kürtçeye olan düşmanlığının bir göstergesidir, düşman hukukunun uygulanmasıdır, iktidarın Kürt dili ve tarihiyle ilgili her şeyi silmek ve yok etmek için sarf ettiği özel bir çabadır.

Ayrıca, Tatvan Belediyesindeki usulsüzlüklerle ilgili haber yaptığı için 17 Haziran 2023 tarihinde Gazeteci Sinan Aygül Belediye Başkanının korumalarının saldırısına uğramıştır. Gazeteci Aygül Tatvan Belediyesiyle ilgili usulsüzlük iddialarını gündeme getirmişti. Usulsüzlük, yolsuzluk iddialarıyla ilgili sorduğumuz soru önergelerimize Bakanlık ne yazık ki bugüne kadar herhangi bir cevap vermemiştir.

AKP iktidarının kayyumlar yoluyla yaptığı diğer bir hukuksuz icraat ve irade gasbı, 2019 yerel seçimlerinden hemen sonra, Tatvan Belediye Meclisinde çoğunluğu elde etmek için 9 HDP’li Belediye Meclisi üyesini İçişleri Bakanlığı kararıyla görevden uzaklaştırması ve kayyum atamasıdır. Böylece, halkın oylarıyla seçilen Mecliste çoğunluğu kendi lehine değiştirmiştir. Sonrasında, Tatvan Belediye Başkanlığı, 7/1/2021 tarihli Belediye Meclisi kararıyla, Belediye ait tüm gayrimenkullerin satışının yapılmasını kabul etmişti. Sayıştayın 2022 Denetim Raporu’na göre -ki bu yeni geldi- Tatvan Belediyesi kanuna aykırı olarak taşınmaz tahsisi yaptı, ihaleler usule uygun yapılmadı, Belediyedeki 10 ayrı dolu müdürlüğe vekâlet yoluyla atama yapıldı ve harcama yetkisi verildi. Raporda, Belediyenin borç stoku

yasal limiti 124 milyon iken, 2022 yılında toplam borcunun 295 milyon olduğu tespit edildi. Rapora göre, Belediye, kendisine ait olmayan sahil yolundaki 10 ayrı ticari üniteyi mevzuata aykırı bir şekilde ihale ederek kiralamıştır. Aynı gün 9 defa müdür atanmıştır. Minibüs hatları kira sözleşmesi bitmesine rağmen kullanılmaya devam etmektedir. Dolu müdürlüklere vekil atanarak harcama etkisi verilmiştir. Bütün bunlar Tatvan Belediyesinde yapılan yolsuzluklardan birkaçıdır.

Tatvan'dan söz açılmışken, geçmiş dönem Tatvan Belediye Başkanımız olan ve yedi yıldır cezaevinde bulunan Abdullah Ok'un durumundan söz etmek istiyorum. Buradan, cezaevlerinde bulunan eş genel başkanlarımız başta olmak üzere, Abdullah Ok'un şahsında bütün siyasi tutsaklara selamlarımı gönderiyorum. Cezaevleri idare ve gözlem kurulları kendilerini yargının üzerinde görmeye devam ediyorlar ve aynı zamanda suç işliyorlar. Karabük T Tipi Cezaevinde kalan 23 siyasi hükümlüden 11'i tahliyeleri olmaları gerektiği hâlde bugüne kadar tahliye edilmemişlerdir; infazları uzatılıyor, pişmanlık dayatılıyor. 2009-2014 yıllarında Tatvan Belediye Başkanı olan Abdullah Ok da bunlardan birisidir. Hiçbir gerekçe olmadan tahliyesi 3 kez uzatılmış, kendisine pişmanlık dayatılmaktadır. Abdullah Ok demokratik siyaset yapan bir arkadaşımızdır. Neyin pişmanlığını gösterecek? Demokratik siyaset yapmasının mı, yoksa Demokratik Toplum Partisinin 2009 yılında Tatvan Belediye Başkanı seçilmesinin mi? Şöyle diyor kendisi: "Değil 3 kez, 30 kez de infazımı uzatsalar, AKP-MHP faşist iktidarının önünde bugüne kadar diz çökmedim, bundan sonra da diz çökmeyeceğim."

Diğer yandan, Bitlis Mutki Belediyesinin mülkiyetinde olan son iki taşınmazın 26/8/2023'te satışa çıkarılması kararı kabul edilebilir değildir. Her iki taşınmaz da Belediyenin mülkiyetinde olan son taşınmazlardır. Binalardan biri belediye hizmet binası olmasına rağmen arsasıyla birlikte satışa çıkarılmıştır. Halkın hizmetinde olan kamuya ait taşınmazların satışa çıkarılması sosyal belediyecilik anlayışına terstir. Benzeri yerlerin değerlendirilmesinin kamu yararı gözetilerek yapılması gerekmektedir. Hiçbir mülkün kamu yararına aykırı satışı söz konusu bile olamaz. Mutki Belediyesinde de sermayenin çıkarına yönelik bir faaliyet mi yürütülmektedir? Belediye bu taşınmazların satışından sonra hizmetlerini nerede yapacak? Elde edilen gelirle ne yapılacak? Mutki Belediyesi bu soruların cevaplarını orada yaşayan halka vermekle yükümlüdür.

Bitlis'in Norşin ilçesinde 2019 yerel seçimlerini HDP kazanmıştı ancak halkın iradesinin temsilcisi olan Belediye eş başkanları AKP iktidarı tarafından görevden alınarak yerlerine kayyum atanmıştır. Atanan kayyumların Belediyede görevde kaldığı süre içinde yaşanan usulsüzlükler ve yolsuzluklar Bitlis kamuoyunun gündemindedir.

Demokrasinin en temel ilkelerinden biri olan seçme ve seçilme hakkı, cumhuriyetin kuruluşundan günümüze, Kürt halkının iradesi söz konusu olduğunda iktidarlar ve devlet kurumları tarafından defalarca ve çok rahatlıkla ayaklar altına alınmıştır. Seçilmiş belediyelere kayyumlar atanması bu hak ihlalinin son örnekleri olarak tarihe kara bir leke olarak eklenmiştir. Mevcut iktidar tarafından yerleşik hâle getirilmeye ve normalize edilmeye çalışılan kayyum, geçmişin idari uygulamalarının devamı niteliğindeki tipik bir sömürge sisteminin uygulanmasıdır.

31 Mart 2019 seçimlerinde yüzde 42 oyla seçilen Belediye Eş Başkanlarımız Dilek Ozan ve Hikmet Taşdemir'in yerine, 23 Mart 2020 tarihinden itibaren üç yılda 3 farklı kayyum atanmıştır. Bu kayyum siyasetinin toplumla uyuşmadığının, halka rağmen halkın iradesine ve siyasi tercihlerine ipotek konulamayacağının basit bir göstergesidir. Bilindiği üzere, kayyumların yolsuzluk ve usulsüzlükleri basına ve kamuoyuna çokça yansımaktadır. Norşin Belediyesinde, kayyum atanmadan önce, hizmetleri ve ihtiyaçları karşılayan belediyeye ait bir şirket bulunmaktaydı ancak iddialara göre, kayyum Ramazan Cankaloğlu bir şirket üzerinden ihtiyaç fazlası onlarca kişiyi işe almıştır; yine iddialara göre, AKP ilçe yönetimi aracılığıyla işe alınan bu kişilerden kişi başı 130 ile 150 bin lira arasında rüşvet almıştır.

Güroymak ilçesine bağlı Budaklı Kaplıcaları sit alanı olmasına rağmen kayyum aldığı kararla kaplıca etrafına duvar ördürmüştür, eleştiriler ve tepkiler üzerine kayyum ördürdüğü duvarı yıktırmak zorunda kalmıştır; duvarın yapımı ve yıkımı esnasında Belediyenin bütçesinden büyük meblağlar harcanarak Belediye maddi zarara uğratılmıştır. Kısa bir süre görev başında kalmalarına rağmen, seçilmiş Belediye eş başkanlarımız birçok önemli kadın çalışması başlatmıştır ancak yerlerine atanan kayyum bu projelerin hayata geçirilmesine izin vermemiştir ve Kadın Emeği Pazarı Projesi ile kadın konukevi kayyum gasbıyla hayata geçirilememiştir.

Son Sayıştay raporu ise başta kayyum atanan belediyeler olmak üzere AKP’li belediyelerin çoğunun denetlenmediğini ortaya çıkarmıştır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz İstanbul Milletvekili Yunus Emre’ye ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Uluslararası anlaşmaların, sözleşmelerin görüşülmesi tabii, bize de milletvekillerine de ülkemizin dış politikası hakkında, karşı karşıya bulunduğumuz uluslararası sorunlar hakkında fikir beyan edebilme, bir tartışma başlatabilme imkânını sağlıyor. Ve tabii, yine hatırlatmak istiyorum, bizim milletvekili olarak en temel görevlilerimizin arasında da aslında denetim görevi yer alıyor.

Şimdi, geçtiğimiz günlerde yaşadığım bir deneyimi Genel Kurulun dikkatine sunmak istiyorum. Değerli arkadaşlarım, bir olay var, basında geniş şekilde yer aldı; meseleyi çok açmayacağım ama önce olayın ne olduğunu hatırlatmak ve sonra niye önemli gördüğümü açıklamak istiyorum. Şu anda Cakarta Büyükelçisi olarak görev yapan eski bir Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilinin, Sayın Talip Küçükcan’ın geçtiğimiz haftalarda bir sosyal medya paylaşımını gördük. Bu paylaşımında, Sayın Küçükcan’ın, geçmişte mensubu olduğu, milletvekili olduğu partinin, Adalet ve Kalkınma Partisinin Adana’nın farklı ilçelerinde göreve getirilen ilçe başkanlarına ve yönetim kurulu üyelerine yönelik tebriklerini gördük yani daha doğru bir ifadeyle, sosyal medya üzerinden bu tebrikleri paylaşmasını gördük. Yanımda getirdim, “Yeni atanan ilçe başkanlarımıza başarılar diliyoruz, bayrağı devreden başkanlarımıza da özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyoruz. Yeni-eski demeden, hep beraber, Türkiye Yüzyılı için bayrağı en yukarıya taşıyacaklarına inanıyoruz.” şeklinde, Adana eski Milletvekili olarak Sayın Küçükcan’ın paylaşımlarını gördük.

Şimdi, bu olayın tabii, çok yanlış olduğu... Bir büyükelçinin, büyükelçilik görevi yapan bir kamu görevlisinin, bir partinin mensubu olarak, o partinin göreve gelen heyetlerine başarı diliyor olması kelimenin tam anlamıyla bir skandaldır arkadaşlar ama ne yazık ki Türkiye’de devletin tahrip edilmesine, kurumsal bir devlet anlayışının ortadan kaldırılmasına yönelik girişimler bununla sınırlı değil.

Şimdi, ben bir milletvekili olarak bu durumu gördüğüm zaman ne yapabilirim arkadaşlar? Anayasa’nın bize vermiş olduğu denetim görevini yerine getirmek için Sayın Dışişleri Bakanına bu konularla ilgili sorular yönelttim geçtiğimiz günlerde; Sayın Büyükelçiye bir uyarı yapıp yapmadıklarını, bundan sonra böyle olaylar gündeme gelirse ne yapmayı planladıklarını, Sayın Büyükelçiyi geri çekmeyi düşünüp düşünmediklerini, daha önce büyükelçilerin siyasi partilerin il ve ilçe başkanlarını bu şekilde tebrik ettiği örneklerin bulunup bulunmadığını içeren kimi sorular yönelttim değerli arkadaşlarım. Şimdi, bakınız, bu soruların ardından Dışişleri Bakanlığının -üzülerek belirtmek istiyorum- yine skandal kapsamında bir yanıtıyla karşılaştım. 14 Kasım tarihli yanıtında Dışişleri Bakanlığı “Devlet Memurları Kanunu’nun 59’uncu maddesi çerçevesinde Bakanlığın ihtiyaçlarına göre nitelikli kişiler atanmaktadır.” diye bir yanıt verdi bana. Yani bakınız, değerli arkadaşlarım, ben bu soruları bir milletvekili olarak şahsi merakım nedeniyle sormuyorum. Açıkçası, Sayın Büyükelçinin bu görüşleri ya da tebrik niyetleriyle de

hiç ilgilenmiyorum ama bir büyükelçinin bir siyasi partinin mensuplarını sosyal medya üzerinden tebrik etmesini çok ayıp buluyorum. Dışişleri Bakanlığının bununla ilgili ne yaptığını merak ediyorum, bu soruyu soruyorum; aldığım yanıt “Biz atamalarımızı yasanın şu maddesine göre yapıyoruz.”dan ibaret. Şimdi, arkadaşlar, yani ciddi bir devlet yönetiminde böyle bir yanıt verilebilir mi? Biz, şimdi, Dışişleri Bakanlığının diğer bakanlıklara kıyasla milletvekillerinin sorularına daha yüksek oranda yanıtlar veriyor olmasından memnun olduğumuzu birçok defa söyledik burada. Ama arkadaşlarım, değerli milletvekilleri; yanıtlar böyle olursa o zaman bu soru mekanizmasına ne gerek var? Yani Cumhurbaşkanına soru soramıyoruz biz, Anayasa öyle yazılmış; Cumhurbaşkanına soru soramıyoruz. O zaman rica ediyorum bakanlara da soru sormayı ortadan kaldıran yani sorulara bu yanıtlar verilecekse eğer bakanlara da soru sorulması usulünü Anayasa’dan kaldırırız canım. Yani bir görevi, bize Anayasa’yla verilmiş denetim görevini yerine getirmek için ne yapmamız lazım arkadaşlar? Ne yapalım yani Bilgi Edinme Kanunu kapsamında mı müracaat edelim, CİMER’e mi yazalım? CİMER’e mi yazalım, ne yapalım biz milletvekilleri olarak? Son derece önemli konularla ilgili sorularımıza bu yanıtları alırsak ne yapalım değerli arkadaşlar? Lütfen, çok merak ediyorum iktidar grubunun bu sorulara yanıtlarını.

Sayın milletvekilleri, bir önemli konuyu da Genel Kurulun dikkatine sunmak istiyorum: Geçtiğimiz günlerde Çanakkale Milletvekilimiz Sayın Özgür Ceylan’ın yine bir sorusu oldu Millî Savunma Bakanlığına. Bu soru gerçekten skandal mahiyetinde bir olayla ilgili. Tuzla Piyade Okulunda gerçekleştiği öne sürülen birtakım olaylar var, çok acı olaylar. Devletimizin kurucusu Büyük Atatürk’ün resminin bir teğmen tarafından yakasına takılmadığı, sonra efendim, birtakım tatsız hadiselerin meydana geldiği yönünde. WhatsApp yazışmaları Sayın Vekilimize ulaştırılıyor, kendisi bunu bir soru olarak soruyor.

Tabii deneyimli Gazeteci Sayın Saygı Öztürk Sözcü gazetesinde bu konuyla ilgili çok daha detaylı bilgilere ulaşmış araştırmacı bir gazeteci olarak, bunları paylaştı ve değerli arkadaşlarım, Kara Kuvvetleri Komutanlığının da bu olayla ilgili bir idari soruşturma başlattığı ortaya çıktı. Bahsi geçen teğmenin “Ben darbedildim.” diye doktora müracaat ettiği, darp raporu almak istediği ama ortada darp bulunmaması nedeniyle böyle bir raporun da verilmediği ortaya çıktı. Ayrıca teğmenin bu tavrı karşısında tepki duyan başka teğmenlerin kendisinin odasının kapısına Atatürk resmini astığı, sonra Atatürk resminin oradan indirilmiş olduğu gibi olaylar bütün tafsilatıyla Sayın Saygı Öztürk’ün yazısında bulunuyor.

Sayın milletvekilleri, asker yemin törenlerine gittiğinizde birçok yerde ay yıldızlı bayrağımızı görürsünüz ve yine birçok yerde Büyük Atatürk’ün şu ifadesini görürsünüz: “Dünyanın hiçbir ordusunda yüreği seninkinden daha temiz, daha sağlam bir askere rast gelinmemiştir.” Bakın, Atatürk’ün Türk Silah Kuvvetlerinin mensuplarına, Türk askerine, Mehmetçik’e nasıl baktığını gösteren çok veciz bir ifadesi. Şimdi, kendi içinden çıktığı ordusunu bu gözle gören, onu öyle tanımlayan, askerini öyle tanımlayan ve bu devletin kurucusu olan Büyük Atatürk’ün “Resmini takmak istemiyorum.” diyen bir teğmen manzarası var. Büyük Atatürk’ün resmini odasının kapısına tepki olarak asan diğer teğmenler var -hepsinin de gözlerinden öpüyorum- bunun karşısında o resmi indiren “Beni dövdüler.” deyip savcıya şikâyet eden bir teğmen manzarası var. Arkadaşlar, bunun karşısında da suskunluk var. Dehşet verici. Ya, bu, Allah aşkına, basit bir olay mı? Yani efendim “Bir Silahlı Kuvvetler mensubunun disiplinsizliği.” falan diyebileceğimiz “Bir yanlış davranış.” falan diyebileceğimiz basit bir olay mı bu, basit bir olay mı bu? Yani Türkiye için bu kadar önemli bir kurumumuzdan bahsediyoruz, Türk Silahlı Kuvvetlerinden bahsediyoruz ve onun Ebedî Kumandanı Mustafa Kemal Atatürk’e yapılan bir saygısızlıktan bahsediyoruz. Ya, orta yerde hiçbir ciddi bir açıklama yok. Bakın, günler geçiyor, hiçbir ciddi açıklama yok. Duymak istiyoruz, merak ediyoruz; ne olmuş? Belki yanlış bilgiler de servis ediliyor, bilmiyoruz ama Allah aşkına birisi çıksa şu olayın ne olduğunu anlatsa. Acaba, bu kişi hâlihazırda yine Silahlı Kuvvetlerin bir mensubu mu? Bunları bilmek istiyoruz ve bu acaba gerçekten münferit bir olay mıdır,

yoksa geçmişte olduğu gibi, FETÖ hadiselerinde olduğu gibi birtakım tarikatlar, cemaatler cumhuriyete, Atatürk'e, devlete düşman birtakım kesimler ordunun içerisine sızma faaliyetleri yürütüyorlar ve açıktan bunları ortaya koyabilecek bir cesaret düzeyine mi eriştiler acaba? Sayın milletvekilleri, bunların yanıtlarını duymak istiyoruz. Ancak -tekrar ifade ediyorum- bütün ciddi olaylarda olduğu gibi, bu olay karşısında da büyük bir suskunlukla karşı karşıyayız. İlk anlattığım olayda da -Sayın Dışişleri Bakanıyla ilgili- bu olayda da temel meselemiz Türkiye'de devletin tahrip edilmesidir arkadaşlar -adını koyalım- kurumsal devlet işleyişinin ortadan kaldırılmasıdır. Milletvekillerine, halkın temsilcilerine hesap vermem, hesap vermekten kaçma anlayışıdır değerli arkadaşlarım.

Tabii, çok konuşulacak olay var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

YUNUS EMRE (Devamla) – Teşekkür ederim.

Süremi sonuna geldim.

Değerli arkadaşlarım, bakın, Türkiye Cumhuriyeti devleti hepimizin; biz bu anlayıştayız. Bu parti devleti düşüncesinden lütfen kurtulunuz. Türkiye Cumhuriyeti devletini seçimlerle bir heyet idare etmek üzere geliyor ama o heyet ya da o cumhurbaşkanı devlet demek değil.

Değerli arkadaşlarım, bu parti devleti zihniyetinden kurtulunması Türkiye bakımından çok kritik bir hadisedir; bunun altını çizmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'e ait.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Yarın 24 Kasım Öğretmenler Günü. Başta Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere hem bizlerin hem de evlatlarımızın ve yeni nesillerin eğitimleri için emek veren tüm öğretmenlerimize minnet ve şükran duygularıyla sözlerime başlamak isterim.

Sayın milletvekilleri, bugün Meclis kürsüsünden konuşacağımı söyleyince Eskişehir'den, hemşehrilerimizden hem çalışan emeklilerimiz hem de çiftçilerimiz bana ulaşarak size bir kez daha çağrıda bulunmamı istedi. Konuyu biliyorsunuz, AK PARTİ iktidarının tüm yaptıkları gibi emekimize 5 bin lira ikramiye düzenlemesi de fiyasko çıktı. Önce milyonlarca çalışan emeklimizi yok saydınız, sonra ziraat odasına, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kaydı var diye 1 milyon 630 bin çiftçimize “Sana ikramiye yok.” dediniz. Bu yapılan büyük eşitsizliktir, vicdansızlıktır dedik; çalışıyor diye emeklimizi, üretiyor diye çiftçimizi cezalandırmaktan vazgeçin dedik; bu adaletsizlik derhâl düzeltilmeli dedik, Anayasa Mahkemesine götürdük. Şimdi deniyor ki: “Saraydan bir düzenleme yapılacak.” Milyonlarca emeklimiz zaten hayat pahalılığı karşısında geçim mücadelesi veriyor. “Vereceğiz.” dediğiniz para daha vermeden eriyip gidiyor. O yüzden bu adaletsizliği bir an önce düzeltin. 5 bin lira ikramiye koşulsuz, şartsız tüm emeklilerimize verilmelidir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu haklı talebin sonuna kadar takipçisi olacağız. Yıllarca bu ülkeye hizmet eden milyonlarca emeklimizin sizden, Meclisimizden istediği tek bir şey var: İnsan onuruna yakışır, huzur ve refah içinde bir yaşam. Bunu emekliye, emeklimize çok görmeyin.

Değerli milletvekilleri, defalarca söylediğimiz gibi, kendi demokrasimizin kalitesi, vatandaşlarımızın hak ve özgürlükleri konusundaki durumumuz dünyadaki itibarımız açısından bugün görüştüğümüz uluslararası anlaşmaların her biri kadar, hatta onlardan daha bile önemlidir. Bugün, Türkiye'de, ifade ve basın özgürlüğü alanında giderek artan kara tabloya dikkatinizi çekmek için karşınızdayım. Sadece

gazetecilerin değil, milyonlarca yurttaşımızın basın ve ifade özgürlüğünü tırpanlayan sansür yasası Meclisten geçeli bir yıl oldu. O dönem hem komisyonlarda hem Genel Kurulda Cumhuriyet Halk Partisi ve diğer muhalefet partileri olarak bizler, özellikle yasadaki 29’uncu maddeyle TCK’ye “Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma.” diye yeni icat ettiğiniz suç unsuruna ve bunun karşılığı hapis cezası getirilmesine karşı çıktık. Sadece biz muhalefet değil; gazeteciler, basın meslek örgütleri, sivil toplum ve hatta iktidar tarafından Meclise davet edilen bir Yargıtay üyesi dahi “Yapmayın, bu yasayı böyle geçirmeyin.” dedi. “Bu yasa çıkarsa basın özgürlüğünü, düşünce özgürlüğünü, ifade özgürlüğünü bitirirsiniz.” dedik, ben bizzat bu kürsüden “Türkiye’de Kuzey Kore’ye giden yolu açmayın.” dedim. Kaygılarımızı dinletemedik, dinlemediniz. İktidar temsilcilerinden birisi, o dönemki AK PARTİ Grup Başkan Vekili dedi ki: “Bu düzenlemenin siyasetle uzaktan yakından ilgisi yok. Siyasal kaygılarla yapılmış bir düzenleme değil, amaç toplumsal yarar.” İktidarın diğer ortağı, yasanın mimarı olarak adlandırılan kişi “Haber verme sınırını aşmayan ve eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları dezenformasyon suçu oluşturmaz.” dedi. Yasa çıktı, ne oldu sonra? Aradan geçen bir yılda, gazeteciler yargıdaki çürümeyi, rüşvetleri, cinsel tacizi, deprem sonrası ihmalleri yazdılar diye, sosyal medyadan paylaştılar diye bu yasa kapsamında soruşturmalara maruz kaldı, gözaltına alındı ve hatta tutuklandılar. Sığınmacı karşıtı haberler gerekçe gösterilerek gözaltına alınan Gazeteci Süha Çardaklı altmış bir gündür Sincan Cezaevinde tutuklu; gerekçesi işte, tam da bu madde. Sadece o mu? İşte, veriler; Türkiye Gazeteciler Sendikasının istatistikleri burada. Yasa kabul edildiğinden bu yana bu maddeyle yani TCK 217/A kapsamında 33 gazeteci hakkında soruşturma açıldı, 6 gazeteci gözaltına alındı, 4 gazeteci tutuklandı. Hani şimdi nerede bu yasanın garantörü vekiller, görüşmelerde “Madde 29’dan hiçbir gazeteci tutuklanmayacak.” diyen vekiller? İşte, sizin sözünüzün güvencesi, geçerliliği bu kadar. Milyonların hak ve özgürlüklerinin korunması için mücadele veren Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizler yasa Resmî Gazete’de yayımlanır yayımlanmaz Anayasa Mahkemesine madde 29’un iptali için başvuruda bulunduk. Anayasa Mahkemesindeki kritik karar öncesinde T24 yazarı, meslektaşım Tolga Şardan ve birkaç gazeteci bir anda açılan soruşturmalar, gözaltılar ve hatta tutuklamaların hedefi oldu; tüm Türkiye’nin gözü önünde yaşandı, herkes gördü. Yapılanların tek amacı vardı, yüksek mahkemenin o maddeyi iptal etmesini engellemek. Nitekim bu çabalarında başarılı da oldular, maalesef Anayasa Mahkemesi maddeyi iptal etmedi, saygı duyuyoruz ama doğru bulmuyoruz. Buradan bir kez daha vurgulamak, uyarmak isteriz ki Anayasa Mahkemesi kararı sonrasında bu madde kullanılarak Türkiye’de zaten sıkıntıda olan basın özgürlüğü alanı, ifade özgürlüğü alanı daha da daraltılacaktır ama bizim sözümüz söz, bu devran sonsuza kadar sürmeyecek elbette, “Nasıl olsa devir bizim devrimiz.” diye yapılmış tüm bu demokrasiye aykırı, hukuk devletine aykırı, temel hak ve özgürlüklere aykırı düzenlemeleri tek tek yırtıp atacağız, bu ülkede demokrasiyi hep birlikte yeniden onaracağız.

Değerli arkadaşlarım, basın özgürlüğünün önündeki tek engel sadece sansür yasası değil ki; işte, bakın, RTÜK yine haksız, hukuksuz ceza yağdırdı. Geçtiğimiz haftaki toplantısında RTÜK, TELE1’e, Halk TV’ye, Flash Haber’e, KRT’ye, FOX’a ağır cezalar yağdırdı. Ceza gerekçelerine bakıyorsunuz: Neymiş, emekli maaşlarının düşüklüğü, ikramiyesinin alınmaması eleştirilmiş; neymiş, Erdoğan’ın “Köprü ve otoyollara zam yapılmayacak.” demesine rağmen zam yapılmasının eleştirilmesi küçük düşürücüyümüş; neymiş, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan’ın ABD’li mevkidaşına mesafeli tutumuyla övünülmesini komik bulduğunu söylemiş bir yorumcu; ceza gelmiş. Böyle ceza gerekçeleri olur mu? RTÜK Başkanı ve iktidar kanadının üyeleri toplanıp toplanıp kim kimi küçük düşürmüş, kim kimle alay etmiş, nasıl rencide olmuşlar bunu hesaplıyorlar. Aslında tek amaçları var: Haksız, hukuksuz cezalarla gerçekleri anlatan televizyon kanallarını, gazetecileri susturmak. İstedikleri tek şey var: Suskun bir basın, sinmiş bir basın, halkın gerçekleri bilmemesi, görmemesi, işitmemesi. İşte size 2023 yılının kara tablosu: Yılın ilk on bir ayında Halk TV, FOX, TELE1, Habertürk, Flash Haber, KRT ve TV5’e toplam

49 yaptırım uygulandı. Verilen ceza tutarı tam 22 milyon lirayı geçti. Yüce Meclis çatısı altında bir kez daha hatırlatmak isteriz ki: RTÜK’ün görevi sarayın, iktidarın sopalığını yapmak değildir, kendini mahkeme yerine koymak hiç değildir. RTÜK’ün görevi televizyon kanallarını, medyayı karartmak değil, yaşatmaktır, özgürlüğünü korumaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de basın özgürlüğünün önündeki engellerden biri de gazetecilerin sendikal mücadelede yaşadığı sıkıntılardır. Gazetecilerin ekonomik, sosyal hakları konusunda yaşadığı sıkıntılar ile çalışma şartlarının korunması ve iyileştirilmesi aslında hepimiz için çok önemlidir ancak gazetecilerin bu nedenle verdiği örgütlü mücadele sendikal mücadelenin önü kesilmekte. Ülkemizde “Sputnik Türkiye” olarak yayın yapan haber ajansının Türkiye irtibat bürosunda çalışan 24 basın emekçisi tam yüz gündür, evet tam yüz gündür grevdeler; yüz gündür seslerini duyurmaya çalışıyor, haklarını arıyorlar. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası işverenleri tarafından çiğnenmekte, sendikal hakları yok sayılmakta ve grevdeki çalışanların yerine yasa dışı bir şekilde yeni basın emekçileri işe alınmakta. Maalesef, gazetecilerin yaşadığı bu hukuksuzluğu gören, duyan yok; Çalışma Bakanlığı sessiz, bu insanlar işsiz, büyük bir adaletsizlik var diyoruz, onlar bizim sorularımıza yanıt diye mevzuatı gönderiyorlar hiç utanmadan. İktidarı eleştiren yayınlara ceza için fırsat kollayan, şahin kesilen RTÜK’ten, söz konusu emekçinin yenen hakkı olunca çıt yok. En temel muhataplardan biri İletişim Başkanlığı başka işlerle o kadar meşgul ki gözü 24 basın emekçisinin derdini, yaşadıkları hukuksuzluğu görmüyor bile. Yani kendi basın emekçilerimizin hakkını yiyen yabancı bir medya kuruluşu ile Türkiye’nin bakanlıkları ve iletişimle ilgili kurumları yüz gündür üç maymunu oynuyor. Sputnik Türkiye’den çıkarılan basın emekçileri direniyor. Buradan, Meclis kürsüsünden onların direnişine selam gönderiyoruz. Bir an önce, onlara yönelik bu hukuksuzluğun, bu mağduriyetin giderilmesi için de başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını, RTÜK’ü ve İletişim Başkanlığını göreve davet ediyoruz.

Sansür yasası, RTÜK’ün haksız hukuksuz cezaları, basın sektöründeki sorunların temeli olarak görülen sendikalaşma hakkı başta olmak üzere ilgili yaşanan sorunlar, yaşadığımız bu kara tabloyu maalesef daha da karartıyor. Hep diyoruz, demokrasinin olmazsa olmazı basın özgürlüğüdür. Ülkemizde demokrasinin, hukuk devletinin işler hâle getirilebilmesi için işe önce basın özgürlüğünden, önce ifade özgürlüğünden, önce gazetecilerin çalışma koşullarını iyileştirmekten başlamalıyız diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Teşekkür ederim.

Son olarak, çözüm sürecinde akıl insan olarak bu iktidarın faydalandığı, tutuklu yazar, 78’liler Girişimi Sözcüsü Celalettin Can’ın durumuna da dikkatinizi çekmek isterim; sağlık durumu iyi değil. Bu uyku apnesi nedeniyle büyük sıkıntılar yaşıyor, hastanelere götürülüp getiriliyor, o sırada ayrı eziyet yaşıyor. Yemeklerden beslenme sorunu sıkıntısı yaşıyor. Doktorları “Ameliyat olmalısın, kalbin zorlanıyor.” diyor, önümüzdeki haftalarda ameliyat olması gerekiyor ama cezaevi koşulları uygun değil. Beş günde cezaevinden çıkacak hatta beş güne gerek yok, işlemi yapıлып çıkacak olan insan tam seksen beş gündür zindanda. Denetimli serbestlik hakkını kullanmasına izin vermiyorlar çünkü infaz kurulları kendini yargı yerine, hukuk yerine koymuş durumda; keyfî şekilde şu anda Silivri’de tutuluyor.

Celalettin Can’ın da bir an evvel tedavisine başlanması için derhâl serbest bırakılması gerekiyor diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.37

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.10

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Sibel SUIÇMEZ (Trabzon)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. 54 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Grup Başkan Vekillerimizle yaptığımız görüşmeyle birlikte, bundan sonra konuşmacıya son bir dakikayı vermeyeceğiz arkadaşlar.

Teklifin tümü üzerinde şahsı adına Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak.

Buyurun Sayın Dusak.

ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 54 sıra sayılı İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü’nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine şahsım adına söz almiş bulunmaktayım.

İslam İşbirliği Teşkilatı, 25 Eylül 1969 tarihinde İslam dünyasının hak ve çıkarlarını korumak, üye devletler arasında iş birliği ve dayanışmayı güçlendirmek amacıyla kurulmuştur. Türkiye, Teşkilatın kuruluşundan bu yana üye olup 24 Temmuz 2015 tarihinden itibaren İslam İşbirliği Teşkilatı nezdinde daimî temsilcilik şeklinde Cidde’de temsil edilmektedir.

İslam İşbirliği Teşkilatı, birçok sınamalarla karşı karşıya bulunan günümüz dünyasında küresel barışın temini için çalışan güzide bir uluslararası organizasyondur. Özellikle İslam dünyasını ilgilendiren konularda üstlenmiş olduğu rol, dünya siyasetinde bulunduğu konum kritik önem arz etmektedir.

Maalesef, İslam dünyası tek vücut hareket edememektedir. Bunun en önemli sebebi hepinizin malumu olduğu üzere, İslam dünyasındaki bölünmüşlüklerdir. Biz Türkiye olarak bu bölünmüşlükleri en aza indirmek ve İslam dünyası olarak ortak sorunlarımıza yekvücut bir şekilde tepki verilmesini sağlamak üzere çalışmalar yürütüyoruz. İslam İşbirliği Teşkilatı da bu çalışmalarımızın ana merkezlerinden biridir.

İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) ise 17 Haziran 1999 tarihinde İran’ın başkenti Tahran’da yapılan konferansla kurulmuştur. İSİPAB, parlamentolar arasında kapsamlı ve yararlı bir iş birliği sağlamayı ve İslam danışma ve şûra ilkesinin uygulanmasını amaçlamaktadır. Üye ülkeler; Arnavutluk, Cezayir, Azerbaycan, Bahreyn, Bangladeş, Benin, Burkina Faso, Kamerun, Çad, Fildişi, Cibuti, Mısır, Gabon, Gine, Gine Bissau, Guyana, Endonezya, Irak, İran, Ürdün, Kazakistan, Komorlar, Kuveyt, Kırgızistan, Libya, Lübnan, Maldivler, Malezya, Mali, Moritanya, Fas, Mozambik, Nijer, Umman, Pakistan, Filistin, Katar, Suudi Arabistan, Senegal, Sierra Leone, Sudan, Suriye, Tacikistan, Togo, Tunus, Türkiye, Türkmenistan, Uganda, Birleşik Arap Emirlikleri, Yemen, Afganistan, Somali, Gambia ve Nijerya’dan oluşmaktadır. Gözlemci ülke olarak Rusya, Bosna Hersek, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Orta Afrika Cumhuriyeti, Tayland üyeler arasındadır. Birliğin uluslararası pek çok meseleye yaklaşımı Türkiye’yle uyum içerisindedir. Birlik, düzenli gerçekleştirilen toplantılarında Filistin meselesinden Sudan’daki çatışmalara, İslam bankacılığında İslamofobiyle mücadele ve üye ülkelerdeki kadın haklarına kadar birçok konuda istişari faaliyet göstermektedir.

Sayın milletvekilleri, 7 Ekim tarihinden itibaren devam eden İsrail'in Gazze'ye yönelik vahşete varan saldırılarında Gazze ve Ramallah'ta yaşananları tarif etmek için kelimeler yetersiz kalmaktadır. Bugün itibarıyla kırk yedi gündür sivil, kadın, çocuk demeden hastane, cami, kilise, okul, mülteci kampı ve ambulans dâhil olmak üzere hiçbir ayırım yapmadan havadan, denizden ve karadan bombalamaktadır. Uçaktan atılan ilanlarla sivil halkın Gazze'nin kuzeyini boşaltıp güneye gitmesi istenmekte, daha sonra da hem güneye gidenlerin hem de yollardaki göç eden sivillerin bombalandığı tarihte benzeri görülmemiş bir vahşetle karşı karşıya kalmaktayız.

İSİPAB 7 Ekimden bu yana Gazze'deki durumu yakından takip etmekte ve Filistin halkının uluslararası platformlarda sesini duyurabilmesi için yoğun çaba sarf etmektedir. Geçtiğimiz günlerde Filistin meselesiyle alakalı olarak 16 Ekimde video konferans yöntemiyle Dönem Başkanı Cezayir Parlamentosu tarafından organize edilen toplantıya Meclis Başkanımız Sayın Numan Kurtulmuş'la katıldık. Toplantıdaki konuşmasında Sayın Meclis Başkanımız toprak bütünlüğü temin edilmiş ve başkenti Kudüs olan bir Filistin'in Orta Doğu barışının temel şartlarından biri olduğunu vurgulamışlardır. Acil ateşkes çağrısında bulunan Sayın Kurtulmuş, başkenti Kudüs olan bağımsız bir Filistin devleti kurulana dek Türkiye'nin bu konuda çalışmalarını sürdüreceğini ifade etmiştir.

Sayın milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanımız 11 Kasım'da Suudi Arabistan'da gerçekleştirilen İslam İşbirliği Teşkilatı ve Arap Birliği Ortak Zirvesi'ne katılmış, yaptıkları konuşmada İsrail'in Gazze'ye yönelik uyguladığı benzeri görülmemiş vahşeti en güçlü bir şekilde kınamıştır. İsrail'in savaş hukukunu hiçe sayan ve maalesef hastaneleri, okulları, ibadethaneleri vuracak kadar alçaldığını ifade eden Cumhurbaşkanımız başta İslam ülkeleri olmak üzere tüm dünyayı bu vahşete karşı harekete geçmeye davet etmiştir. Toplantı nihayetinde Türkiye'yle birlikte Katar, Mısır, Ürdün ve Suudi Arabistan Dışişleri Bakanları sorunun çözümünde görev almak üzere yetkilendirilmiştir. Bu yetki kapsamında Türkiye Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan'ın da aralarında bulunduğu Dışişleri Bakanları heyeti uluslararası diplomatik girişimlerde bulunmak üzere çalışmalarını başlatmışlar, bu kapsamda Pekin, Moskova, Londra ve Brüksel'de temaslarda bulunmuşlardır.

Sayın Cumhurbaşkanımızın her konuda olduğu gibi Filistin meselesinde de gösterdiği dik duruş diğer ülkelere ilham kaynağı olmuş ve Filistin konusu başta Batı ülkeleri olmak üzere tüm dünya ülkelerinin gündemine girmiştir. Görüyoruz ki vicdan sahibi toplumlar İsrail'in vahşetine sessiz kalmamakta ve dünyadaki şehirlerin en büyük cadde ve meydanlarını doldurarak hükümetlerini bu konuda harekete geçmeye çağırılmaktadırlar. Umuyoruz ki bu katliam, bu soykırım ülkemizin de aktif girişimleriyle en yakın zamanda son bulacaktır. Biz burada bir kez daha dik duruşu sebebiyle Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımızı arz ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, malumlarınız üzere 7 Ekimden bu yana Filistin'de tarihte eşi benzeri görülmemiş bir vahşet yaşanmaktadır. İsrail hiçbir insani ve hukuki sınırlama gözetmeksizin Gazze halkına havadan ve karadan ölüm yağdırmaktadır. Bu zalim devlet hastaneleri, okulları, ibadethaneleri bombalayacak kadar alçalmış durumdadır. Tüm bu katliamın dünyanın gözleri önünde gerçekleşiyor olmasına rağmen, hastanelerin, okulların nasıl vurulduğu, masum sivillerin "güvenli" ilan edilen bölgelerde dahi nasıl bombalandığı canlı yayınlarda izlenmesine rağmen Batı ülkeleri bu konuda sessiz kalmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi bizim bu terör devletine hiçbir minnet borcumuz yoktur. Tarihten bu yana dinine, diline, ırkına bakmaksızın mazlumların sığınağı olan ülkemiz, bu konuda da daima, haklı mücadelesinde mazlum Filistin halkının yanında olmaya devam edecektir.

Başta sağlık sistemi olmak üzere Gazze'nin altyapısı tahrip olmuş durumdadır. Ülkemiz yaptığı insani yardımların yanında tedavi imkânlarından mahrum bulunan hastaların ülkemizde tedavi edilmesini sağlayarak büyük bir alıcnalık göstermektedir. Bu amaçla, Gazze'ye ulaştırılmak üzere

800 bin tondan fazla insani yardım gönderilmiş; çoğunluğu kanser hastası olan 88 hasta refakatçileriyle birlikte Türkiye'ye getirilmiş, Ankara Etlik ve Bilkent Şehir Hastanelerinde tedavi altına alınmışlardır. Bunun yanında Gazze'de sahra hastanesi kurulmasıyla ilgili çalışmalar da devam etmektedir. Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettikleri gibi ülkemiz savaş sonrası Gazze'nin altyapı ve üstyapısı ihya ve imarında da üzerine düşeni yaparak Filistin halkının yanında olmaya devam edecektir.

Ateşkesle ilgili görüşmelerin devam etmesi konusu sivil katliamın önüne geçilmesi bakımından umut verse de İsrail'in saldırılarına devam edeceği açıklaması endişelerimizi artırmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanımız, Birleşmiş Milletler kürsüsünden bütün dünyaya "Dünya 5'ten büyüktür." diye haykırarak Birleşmiş Milletlerin işlevsiz bir yapı hâline geldiğini, dünyadaki mazlum ve mağdurların derdine derman olmadığını belirtmiştir. Bu noktada İslam İşbirliği Teşkilatı inisiyatif olarak mazlum ve mağdurların hakkını savunan daha güçlü bir ses hâline gelerek ittifadı İslam'ı sağlamalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, değerli hatip şunu söyledi, dedi ki: "Filistin'in başkenti Kudüs'tür." Dışişleri Bakanlığının sitesine girdiğimiz zaman Filistin'in başkenti Doğu Kudüs yazılı. Yani iktidarın bu kürsüde söyledikleri ile resmî belgeler örtüşmüyor. Doğu Kudüs ile Kudüs farklı, olur mu öyle şey?

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI ÇALIŞMA MERKEZİ TÜZÜĞÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 10 Temmuz 2017 tarihinde Abidjan'da imzalanan "İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü"nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Saadet Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun.

Buyurun Sayın Torun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Grup Başkanlarıyla birlikte yaptığımız toplantıda, hafta sonu milletvekillerimizin bir kısmının da bölgelerine gideceğini dikkate alarak süreyi biraz hızlı geçmemiz gerektiği ifade edildi. Konuşmanın sonundaki birer dakikaları, uzatmaları vermeyeceğiz sayın milletvekilleri.

Buyurun.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İsrail'in yetmiş beş yıllık zulüm ve soykırımının ardından 7 Ekimde artış gösteren saldırılarda yarıya yakın çocuktan oluşan binlerce sivil hayatını kaybetmiştir. Yıkımın altında kalmış ve kayıp olarak değerlendirilen imkânların yetersizliğinden dolayı ulaşılamayan binlerce insan vardır. 7 Ekim öncesi ve sonrasına gidersek... "Niye 7 ekim oldu?" diye "terör eylemi" diye özellikle Batı basınında bu sürekli öne sürülüyor. Bu konuda şunu söyleyeyim: Arkadaşlar, 93'teki Oslo Anlaşması sonrasında, bildiğiniz gibi, anlaşmanın uygulanmasını bizzat İsrail engellemiştir. Batı Şeria'da illegal yerleşim yerleri kurarak bu anlaşmayı hükümsüz hâle getirmiş ve ikinci intifada sonrasında bu saldırılarını artırarak ve son iki yılda sadece Hamas'ın kontrol ettiği Gazze'de değil, sadece Batı Şeria'da yani Filistin otoritesinin

kontrol ettiği Batı Şeria’da toplam olarak bildiğiniz gibi 200’ün üzerinde insan öldürmüştür. Ama 7 Ekimdeki Aksa Tufanı Harekâtı’nı bu anlamda bir terör eylemi olarak değerlendirmiyorlar. Bildiğiniz gibi, 7 Ekim sonrasında, şu ana kadar 17 bin civarında insan hayatını kaybetti yani İsrail saldırıları sonunda öldürüldü. Bu sayıyı şöyle kıyaslayalım: Son kırk beş günde bu kadar insan öldü, oysa yaklaşık iki yıllık Rusya-Ukrayna savaşında toplam sivil ölüm sayısı 10 bin.

Saldırının ilk günlerinden beri Amerika ve Batılı devletler bu katliamı meşru müdafaa çizgisine çekmeye çalışmakta ve bu soykırımı aklamak için ellerinden gelen gayreti göstermektedirler. Biz, Batılılarla, Batılı diplomatlarla, siyasetçilerle temas ettiğimizde sürekli iki şey söylüyorlar: “ Hamas bir terör örgütü.” ve “İsrail’in kendini savunma hakkı var.”

Arkadaşlar, İsrail, bildiğiniz gibi, işgalci bir devlet. İşgal ettiği Filistin topraklarında direnen örgütler var. Ne var? Gazze’de Hamas, öbür tarafta El Fetih. Bu direniş uluslararası hukuka göre meşrudur çünkü Cenevre Sözleşmesi’ne göre toprağı işgal edilen insanlar direnme hakkı kullanabilirler. Dolayısıyla bunu unutturarak, sadece Hamas’ı suçlayarak İsrail’in kendini savunma hakkını gündeme getirmek tam bir ikiye yüz lüktür. Buna benzer bir hadise; bildiğiniz gibi, Rusya Ukrayna’yı işgal ettiğinde, orada Ukrayna’nın işgalini protesto eden, Rusya’nın çekilmesini isteyenler, aynı tür bir işgalde bugün işgal edileni yani direneni suçluyorlar. Uluslararası kamuoyunda ve Batılı devletlerde İsrail’in yapmış olduğu lobi faaliyetlerinin etkisiyle bu anlamda birçok yazı çıkmakta. Bununla birlikte, birçok fikir insanı, sanatçı ve aktivist Filistin’e destek açıklaması yaptı biliyorsunuz. Batılı devletlerin bu tutumuna karşılık birçok kentte, Batı’nın başkentinde halk Filistin için yürüyüşler yaptı ve hâlen de yapmaya devam ediyor ve İsrail’i lanetlediler. Çatışmaların başladığı ilk güne nazaran, İsrail, dünya kamuoyundan aldığı sınırlı desteği giderek kaybetmektedir. Vicdanlar İsrail’i şimdiden yargılamaktadır.

Kıymetli milletvekilleri, Filistin’e destek veren ve İsrail’in yapmış olduğu katliamlara susmayanlar elbette sadece halklar değildir. Dünyadan birkaç örnek vermek gerekirse, Güney Afrika’nın yapmış olduğu açıklamalardan biliyorsunuz, İsrail’le diplomatik ilişkileri tamamen sonlandırdı ve temsilcilerini geri çekti. Güney Afrika Parlamentosu İsrail Elçiliğini daimî olarak kapatma kararı aldı. Güney Afrika gibi geçmişinde aynen İsrail’in Filistin’e yaptığı Apartheid uygulamalarına benzer bir uygulamaya maruz kalmış bir ülkenin atmış olduğu bu adım çok kıymetlidir. İrlanda, Brezilya gibi bazı ülkeler de bu adımlara devam ediyorlar ve o ülkeler de yaptırımlara katılmaya başladılar. Yapılan yardım ve boykot kampanyalarıyla desteğini her alanda insanlar göstermeye çalışıyor. Bu arada, biliyorsunuz, Türkiye’de insanlar ellerinde alışveriş listeleriyle İsrail ürünlerini boykot etmeye ve bu konuda kendi ellerinden geleni yapmaya çalışmaktadırlar.

Sayın Cumhurbaşkanının Hamas’ın terör örgütü olmadığı konusunda yapmış olduğu açıklamalar ve geçtiğimiz günlerde Almanya ziyaretinde kullandığı ifadeler kıymetlidir; kendisini bu hususta tebrik ediyor ve destekliyoruz fakat İsrail’le olan ticari ilişkilerimiz başta olmak üzere, yaptırım olarak niteleyebileceğimiz adımların henüz atılmamış olması üzüntü vericidir. İktidar grubundan ve Hükümetten Sayın Cumhurbaşkanının açıklamalarını icraata dönüştürme konusunda çalışmalar yapmasını bekliyoruz.

Değerli arkadaşlar, Filistin hassasiyeti sadece retorik olarak konuşmakla, protesto etmekle gösterilmez, eylemle de gösterilir. Bu konuda Hükümetten bir adım atmasını bekliyoruz.

Grup olarak, İsrail’in yapmış olduğu soykırım ve savaş suçlarına karşı atılacak önemli bir somut adımın da Uluslararası Ceza Mahkemesi tarafından Netanyahu başta olmak üzere hükümet ve ordu yetkililerinin yargılanması için çaba göstermek olacağını düşünüyoruz.

Uluslararası Ceza Mahkemesi daha önce Bosna Hersek’te yapılan katliamın faillerini yargılamış ve burada da yaşananların soykırım olduğunu karara bağlamıştır. Bildiğiniz gibi bunun sonucunda

Miloseviç yargılandı ve hayatına kaldığı hücrede son verdi. Son Ukrayna savaşında yine Uluslararası Ceza Mahkemesi Putin'i savaş suçlusunu olarak ilan etti biliyorsunuz.

Türkiye, Uluslararası Ceza Mahkemesinin yargı yetkisini tanıyan Roma Statüsü'ne taraf değildir ancak bu mahkemede yapılacak bir yargılama için çalışmalar yapılabilir çünkü biliyorsunuz Filistin taraf. Bilinmesi gerekir ki İsrail'in yapmış olduğu insanlık dışı saldırıların yalnızca biri bile bu yargılama için yeterlidir.

Değerli arkadaşlar, İsrail'in yaptığı ve savaş suçu olarak kaydedilen olayları birer birer zikredeceğim: Filistin halkının zorla topraklarından sürgün edilmesi; Gazze'nin resmî açıklamalarla abluka altına alınarak buraya elektrik, su, gıda ve sağlık malzemelerinin girmesine izin verilmeyeceğinin deklare edilmesi; camilerin, kiliselerin, hastanelerin acımasızca bombalanması; orada olduğu bilinen barış gücü personelinin kasten öldürülmesi; uluslararası anlaşmalarla yasaklanan beyaz fosfor bombası gibi silahların kullanılması gibi hususların hepsi ayrı ayrı hem soykırım hem insanlığa karşı suç ihtiva etmektedir.

Güney Afrika, Bolivya, Bangladeş, Komorlar ve Cibuti'nin başvuruları mahkemeye ulaşmıştır. Ayrıca Filistin'in taraf olduğu 2015 yılından beri başlayan bir soruşturma da hâlihazırda devam etmektedir. Bu noktada, İstanbul 2 No.lu Baroya bağlı hukukçuların şahsi gayretleriyle başlatmış olduğu girişimi de destekliyoruz.

Ülkemiz başta olmak üzere dünya genelindeki hukukçulardan toplanan imzalar ve Anadolu Ajansı gibi diğer basın organlarının arşivlerinden elde edilen delillerle oluşturdukları klasörleri teslim etmek için Lahey'e doğru yola çıkmışlardır.

Gazze'de geçici ateşkesin sağlanması şüphesiz önemli bir adımdır arkadaşlar, inşallah yarın sabah yediden itibaren başlıyor. Ancak İsrail'in katliamlarının durması, kalıcı ateşkes ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları çerçevesinde iki devletli bir çözümün ve bağımsız Filistin devletinin ortaya çıkabilmesi için Türkiye'nin etkin bir rol oynaması gerekmektedir. Bu konuda da iktidardan bir adım bekliyoruz.

Bu duyularla Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler. İYİ Parti Grubu adına ilk söz Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na ait.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Muhterem Başkanım, kıymetli milletvekilleri; yarın Öğretmenler Günü, 22 yaşında şehit düşen Aybüke Öğretmeni, 23 yaşında şehit düşen Necmettin Hocayı, 21 yaşında babası Hasan amcayla katledilen, şehit edilen Neşe Alten Öğretmeni, 22 yaşında şehit edilen öğretmen adayı Dursun Önkuzu'yu ve yine 38 yaşında Ankara'nın göbeğinde şehit edilen Sinan Ateş'i, Millî Eğitim Bakanlığı kayıtlarına göre toplam 394 şehit öğretmenimizi rahmetle, minnetle, şükranla anarak konuşmama başlamak istiyorum; ruhları şad, mekânları cennet olsun.

Bugün Millî Eğitim Bakanlığında 1 milyon 200 bin öğretmen ve en az 950 bin atama bekleyen öğretmenle 2 milyon 100 bin öğretmenimizin yaşlı da olsa günlerini tebrik ediyorum.

Ben bir sınıf öğretmeniyim ve kıymetli meslektaşlarım, emin olun, öğretmen yalvarmaz, öğretmen boyun eğmez, öğretmen avuç açmaz; öğretmen ders verir. Fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür bütün meslektaşlarımın günü kutlu olsun. Başöğretmenimiz, değişmeyecek olan Öğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ruhu şad, mekânı cennet olsun.

AK PARTİ iktidarının eğitim politikası, öğretmene bakış açısı nedir, hemen iki örnekle toparlayalım. Öncelikle, AK PARTİ iktidarının millî eğitim politikası öğrenci yetiştirmek üzerine değil, seçmen yetiştirmek üzerine kurgulanmış bir politikadır. Öğretmene bakış açısı da şudur... AK PARTİ iktidarında “kamu çalışanı” demek “köle” demektir, kamu hayatı “en çok müdahale edilecek alan” demektir; en çok kamu çalışanı öğretmenlerdir kamu hayatımızda, AK PARTİ iktidarının da onlara bakış açısı “maraba”dır. Kendilerini rızık verici gibi gören AK PARTİ iktidarı!

Bakınız, şurada bir örnek var; Kütahya Şaphane ilçesine bir İlçe Millî Eğitim Müdürü atanıyor. İlçe Millî Eğitim Müdürü Halil Aktay’ın paylaşımını okuyorum: “Şaphane İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne bugün itibarıyla başladık. Bizi buraya görevlendiren başta AK PARTİ Kütahya Milletvekillerimiz -isimler, ardından- AK PARTİ İl Başkanımız, İl Millî Eğitim Müdürümüz, MEMUR-SEN Başkanımız, Simav AK PARTİ İlçe Başkanı...” devam ediyor ve hepsine teşekkür ediyor. İşte, kamuyu getirdiğiniz durumun özeti bu. Tabii, aslında burada Millî Eğitim Müdürü Şaphane Millî Eğitim Müdürü koltuğuna oturmamış, Türk millî eğitimi topyekun şapa oturmuş. Bu da bunun belgesi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Efendim, tablo bu.

Peki, lafla peynir gemisi yürümüyor, öğretmenlerin hâli nedir? Şimdi, güzel sözcükleri, 24 Kasım’la alakalı sözcükleri bir tarafa bırakalım, rakamlar ne diyor? Beğenmediğiniz eski Türkiye’de, 2002 yılında ortalama bir öğretmen maaşı ek dersleri de dâhil edilerek hesaplandığında 23 çeyrek altın ediyordu, şimdi ek dersleri de hesaplayarak 9’un 1’inde ortalama öğretmen maaşı 9 çeyrek altına düştü; öğretmenin 14 çeyrek altınını çaldınız. Ya ücretli öğretmen... Ücretli öğretmene Allah yardım etsin, ücretli öğretmenin adı Türkiye’de Köle Isaura’dır. Bir öğretmen, ücretli öğretmen olarak hayatı boyu çalışsa ödenen malum yarım veya yarımından az sigortalardan dolayı 90 yaşında ancak emekli olabilir. Özel okullardaki öğretmenler ise, zaten onların durumu bitmiş.

Son cümle: Boş lafa hiç gerek yok, dört şeyi istiyoruz samimiyseniz; bir, öğretmene bir maaş ikramiye; iki, kariyer basamaklarında beş yıla uzmanlık, on beş yıla başöğretmenlik istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Otuz saniye alsam...

BAŞKAN – Veremiyoruz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Peki, kayıtlara girmesi için, lütfen...

Mülakatı kaldırın ve bu vergi dilimlerini Allah aşkına düzeltin. Yoksa bu hâliyle üç ve altı aydan sonra öğretmene verilen zamlar tekrar ellerinden alınıyor.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına ikinci söz Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu’na ait.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına 54 sıra sayılı Teklif üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çocuk Hakları Günü dolayısıyla geçtiğimiz iki gün boyunca iktidar temsilcileri çok duygusal konuşmalar yaptılar burada. Dünyanın farklı yerlerinde zulüm gören çocukların, bizim de vicdanımızı yaralayan dramlarını anlattılar. Ben size dün hitap edebilseydim burnumuzun dibini, kendi sokaklarımızı işaret edip “Peki, bu çocukların hakkı?” diyecek ve okula aç giden, yatağa aç giren, annelerinin daha altı aylıkken sanki bir işgal ülkesindeymişiz, sanki savaş hâli varmış, sanki ambargo altındaymışız gibi ancak ekmeği ıslatarak doyurabildiği, besleyemediği; çalıştırılma yaşları 5’e kadar düşmüş çocuklardan

örnekler verecektim. Ama bugün tam da Mecliste Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesini görüşmeye başladığımız saatlerde benim de seçim bölgem olan Tekirdağ'da, başından sonuna hepimizin çok utanmamızı gerektiren bir davanın, 7'si çocuk 25 vatandaşımızın can verdiği Çorlu tren kazası davasının duruşması vardı. Sanıklardan 3'ünün bilinçli taksirle ölüme ve yaralanmaya neden olma suçundan cezalandırılmaları ve tutuklanmaları talebi reddedildi ve dava bir kere daha ertelendi.

Dolayısıyla, ben bugün bu çocukların, 10 aylık Beren'in, 7 yaşındaki Mavinur'un, 13 yaşındaki Gülce'nin, 14'ündeki Bihter'in, 5 yaşındaki Ömer Alperen'in, 16 yaşındaki Sena'nın, 9 yaşındaki Oğuz Arda'nın haklarını sormak istiyorum. Yaşamak bu çocukların da hakkı değil miydi ve onların bu en temel hakkını kim ne uğruna gasbetti? Ben hâlâ bu çocukların fotoğraflarına bakamıyorum, hiçbirinin fotoğrafına bakamıyorum ve bir anne olarak, bu çocuklara annelerinin bir daha hiçbir zaman sarılamayacağı gerçeğiyle yüzleşmeyi kaldıramıyorum, aklımlı yitirecek gibi oluyorum; bütün samimiyetle söylüyorum.

Bugün mahkemede Mahkeme Başkanı, evladına bir daha asla sarılamayacak o annelerden birine “Şunu tutuklayın.” dedi, böyle hitap etti ve böyle işaret etti o anneyi; daha önce de hakaretten cezalandırılmıştı. Bu insanların mahkemeye hakaret gibi bir derdinin olmadığına anlaşılmaması için ne gerekiyor, gerçekten bilemiyorum. Bu insanların derdi, mahkemeye hakaret etmek değil, hakkın, hukukun, adaletin güçlüye göre tanzim edildiği bu düzen. Hakaret değil, feryat aslında ağızlarından çıkan; “Biri de bizi duyar.” ümidiyle her duruşmada feryat ediyorlar.

Bin dokuz yüz altmış dört gün geçti ve bugün hâlâ o anne diyor ki: “Ben her gece evladımın o camdan fırlarken, parçalanırken ne hissettiğini, acı çekip çekmediğini düşünmekten uyuyamıyorum.” Bir annenin, bu durumdaki bir annenin öfkelenme hakkı yok mudur; acı çekme hakkı yok mudur? Her türlü felaketi fitratla normalleştirenler neden bu yürek yangınına bir türlü anneliğin fitratından, insanlığın fitratından göremiyorlar? Çocukların yokluklarına alışmamakla mı suçlayacağız şimdi biz bu aileleri?

Bakın, bu dava olaydan tam üç yüz altmış gün yani bir yıl sonra ancak başlayabildi. İlk duruşmada mahkeme heyeti çekildi, üç yıl boyunca bir iddianamesi bile yoktu bu davanın. Üç yılın sonunda faillerin tespiti için yürütülen soruşturmanın neticesinin beklenmesine karar verildi. Tren var, iç ve dış görüntü kaydı var, tanık var, oluş şekli var; fail yok. O rayı oradan kim geçirdi, zemin etüdünü kim yaptırdı, menfezi kim, ihaleyi kim, denetimi kim? Bunların hiçbirisi belli değil mi? Kim bu zincirin en tepesindeki belli değil mi? Nerede aranıyor da bulanamıyordu acaba bu işin failleri? Bu dava nasıl sonlanır bilemem ama çok iyi bildiğim bir şey var: Bu suçu örtebilirsiniz, suçluları adaletten kaçırabilirsiniz, bunu ifşa eden gazetecileri susturmayı deneyebilirsiniz ama anneliği hizaya getiremezsiniz. O annelerin ahı iki cihanda bırakmaz her kimse bu faciyanın sorumlularının yakasını.

Ayrıca 23 Kasım 1970'te öğrencisi olduğu Ankara Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda üç gün boyunca işkence gören, bütün uzuvları kanıtılan, ciğerlerine pompayla hava basılan ve pencereden aşağı atılan, dirisi gibi ölüsü de işkenceye uğrayan, cenazesi babasından kaçırılan, cenazeye katılmak isteyen ülküdaşlarına kelepçe vurulan Ertuğrul Dursun Önkuzu'yu şehadetinin 53'üncü yılında rahmetle anıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Dursun yaşasaydı öğretmen olacaktı. Onun gibi henüz 22 yaşındayken “Bayrağımın dalgalandığı her yere giderim.” diyerek gittiği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – ...Diyarbakır Bismil'de, Çavuşlu köyünde babasıyla birlikte PKK'lı teröristlerce katledilen Tekirdağlı, Şarköylü hemşehrim Neşe Alten başta olmak üzere -Aybüke, Necmettin, Sinan, Fırat, Ayşegül- bütün şehit öğretmenlerimizi saygıyla anıyor, Gazi Meclisimizi kutsal görevlerini insan onuruna yakışır şekilde yapabilecekleri düzenlemelerde anlaşılmaya davet ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) – Değerli milletvekilleri, konuşmama geçmeden önce saat 17.46 sularında Malatya’da meydana gelen depremden dolayı tüm Malatya yurttaşlarına geçmiş olsun diyor, can kaybı ve yaralanmanın yaşanmamış olmasını diliyorum. Ayrıca, dün gece saatlerinde vekili olduğum Siirt’in Şirvan ilçesindeki bakır madeninde yaşanan faciada yaşamını yitiren 3 maden emekçisine Allah’tan rahmet, ailelerine başsağlığı, yaralı madencilere de acil şifalar diliyorum. Birkaç gün önce yaşanan sel felaketiyle Batman ve Diyarbakır’da yaşamını yitiren yurttaşlarımıza rahmet diliyorum, etkilenen halkımıza geçmiş olsun diyorum.

Sevgili milletvekilleri, bu yıl da 25 Kasım’a giderken savaş, şiddet, yoksulluk ve emek sömürüsü kadınların en önemli gündemleri olarak önümüzde duruyor ne yazık ki. Ancak bizler bu gündemleri ortadan kaldırmak için mücadele etmeye devam ediyoruz. Mücadelemizle şiddetin yerine direnişi, yoksulluğun yerine emeği, sömürünün yerine dayanışmayı koyacağız. HEDEP’li kadınlar olarak elbette bu konuda mevcut iktidara bir çift sözümüz olacak: Bu ülkede nerede yoksulluk ve yoksunluk varsa orada muhakkak kadınların olduğunu gördük. Kadınlara her koşulda yoksulluk ve emek sömürüsü dayatılmaktadır. Mevcut iktidarın kadınların derinleşen yoksulluğu karşısında çözüm üretmek gibi bir derdinin olmadığını yıllardır yaşayarak tecrübe ettik, ediyoruz. Bu durum sadece bizlerin yorumu değildir; tekstilde, tarlada, sokakta, iş yerlerinde yıllardır bire bir ulaştığımız bütün kadınların ortak düşüncesidir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği kadına yönelik her türlü şiddeti, katliamı, ayrımcılığı, eşitsizliği ve cinsiyetçi iş bölümünü de beraberinde getirmektedir. Bu ayrımcılığın en yoğun şekilde hissedildiği ülkelerden biri de maalesef Türkiye’dir. İktidar savaş ve şiddet politikalarıyla ülkeyi derin bir ekonomik krize sürüklerken bu krizin kadınlara daha fazla yoksulluk ve daha fazla erkek şiddeti olarak döndüğünü ne yazık ki yine görüyoruz. Kadınlar hayatlarının ve iş yaşamlarının tüm alanlarında şiddetle ve yoksullukla yüz yüze kalıyor ne yazık ki. Bu ülkede üniversite bitiren genç kadınlar, ataması yapılmayan genç kadınlar tarlada çalışmak zorunda kalıyor. Bu iktidarın mevsimlik tarım işçisi kadınların yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve emeklerinin sömürülmemesi için bir politikası, bir ajandası yok yine. Bu konudaki en önemli nokta da ne biliyor musunuz sevgili arkadaşlar? Kadınlar yoksulluktan dolayı mevsimlik işçi olarak göç yollarına düştüğünde hiçbirinin yine can güvenliği yok maalesef. Mevsimlik tarım işçisi kadınların yaşadığı yoksulluk ve emek sömürüsü iktidarın kadınlara dayattığı hayatın en net fotoğrafıdır. Mevsimlik tarım işçisi kadınların uğradığı şiddet sadece yoksullukla sınırlı değil elbette; özellikle Kürt kadınların mevsimlik işçi olarak gittikleri yerlerde defalarca ırkçı saldırılara maruz kaldıklarına şahitlik ettik. Yine, Agrobay Seracılıktaki işten çıkarmalar en güncel örneklerden biri olarak karşımızda duruyor; 39 işçinin 31’i kod 46 maddesiyle tazminatsız bir şekilde işten çıkarıldı.

Şiddetin, emek sömürüsünün ve mobbingin en yoğun olduğu iş alanlarından biri de tekstil atölyeleri. Özel sektörün her iş kolunda olduğu gibi tekstil atölyelerinde de kadınlar ucuz iş gücü olarak görülüyor, patronlar tarafından her türlü mobbing ve emek sömürüsüne maruz kalıyor.

Hayatın her alanından bahsederken doğal afetlerden sonra yaşananlara da değinmek istiyorum. Bu ülkedeki her depremden, her sel felaketinden sonra hayatı yine kadınlar inşa ediyor. Hâl böyleyken bu Mecliste görüşülen doğal afetlerle ilgili bütçelerde bile yine kadının adı yok. İşte, biz tam da bu nedenle toplumsal cinsiyete duyarlı bir bütçede ısrar ediyoruz. Hazırlanan erkek bütçesi savaşa, rantta, sermayedara hizmet ediyor. Bu bütçe halkın, kadınların, gençlerin, çocukların, emekçilerin değil, iktidarın ve yandaşlarının bütçesi oluyor ne yazık ki. O yüzden, biz kadınlar bu bütçeye “hayır” diyoruz. Kadın yoksulluğu derinleşirken bu yoksulluğun önüne geçmek için tek bir girişimde dahi bulunmayan

bu iktidarın hazırladığı bütçeyi kabul etmeyeceğiz. Elbette iddialıyız, kadınların ucuz iş gücü olarak görülmediği, ayrımcılığa maruz kalmadığı, kimliksizleştirilmediği, emeğinin sömürülmediği bir bütçeyi yine biz kadınlar yapacağız. Bu yüzden “Kadın bakanlığı” diyoruz işte. Kadın bakanlığının kurulup temel derdi sıraladığımız sorunlar olan bütçenin yapılması gerektiğine inanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, yerel seçimlerin yaklaştığı bir sürece giriyoruz artık. Bu vesileyle, halkın iradesini gasbeden kayyumların kadın düşmanı politikalarına da değinmek istiyorum. Halklarımızın emeği ve alın teriyle kazandığı belediyelerimizde kadına dönük birçok alan açılıp çeşitli çalışmalar hayat geçirildi. Kayyumlar atanır atanmaz ilk icraatları hiç şüphesiz bu alanlar ve kadın çalışanların işten çıkarılması oldu. Bu süreçte, kayyumların kadın çalışma alanlarını yok etme politikalarına sadece şu önemli örneği vermek istiyorum: Diyarbakır, Van ve Mardin Büyükşehir Belediyelerine bağlı kadın politikaları daire başkanları görevinden alınmış, bu birimin tüm çalışmaları durdurulmuştur. Kadın dairesi başkan yardımcısı yerine genel sekreter yardımcısı erkek görevliler atanmıştır.

Kadının ev içinde ve dışında maruz kaldığı ekonomik şiddete ve kadın emeğinin erkek egemen sistem tarafından sömürüsüne karşı mücadele kapsamında kadın emeğini görünür kılmaya ve kadınları üretim süreçlerine dâhil etmeye yönelik politikalar erkek sistem ve onun temsil ettiği ideoloji tarafından risk teşkil edecek politikalar olarak görüldü maalesef. Atanan kayyumların kadın üretim süreçlerine müdahalesine bakıldığında, bu anlayışın gerçekliğini görürsünüz. Bu vesileyle, dışarıda da olsalar içeride de olsalar erkek şiddetine, yoksulluğa, sömürüye ve emek hırsızlığına karşı direnen sevgili Gültan Kışanak’a, Figen Yüksekdağ’a, Sebahat Tuncel’e, Ayla Akat Ata’ya ve onların şahsında, tutsak edilmiş bütün yoldaşlarımıza selamlarımızı yolluyorum buradan. Onların emeği bizlerin emanetidir. İktidarın kadınlara dayattığı yoksulluk karşısında tek çözüm biz kadınların ortak mücadelesi olacaktır. Kadınların taleplerinin de bizlerin sunduğu önerilerin de hayata geçmesinin en önemli yolu güçlerimizi birleştirmek, mücadelemizi yürütmek ve kadın ittifakımızı kurarak yeni yaşamı kadınlar öncülüğünde inşa etmek olacaktır.

Kadınlara yönelik şiddete karşı bugüne kadar olduğu gibi bugünden sonra da mücadelemizden geri adım atmayacağız. 25 Kasım bizlere Mücadele Günü olarak miras bırakan Mirabal Kardeşler şahsında buradan bir kez daha erkek ve devlet şiddetiyle hayattan koparılan bütün kadınları saygıyla anıyoruz, bu 25 Kasım da onlar için sokaklarda, meydanlarda olacağız, şiddete, savaşa, yoksulluğa ve sömürüye “Hayır!” demek için.

Bizlere biat kültürünü, yoksulluğu ve sömürüyü reva gören hiçbir anlayışa boyun eğmeyeceğiz. İstanbul Sözleşmesi’nden vazgeçmeyeceğiz. “Kadına yönelik şiddete hayır!” demekten vazgeçmeyeceğiz. “...” (*) felsefesiyle kadın özgürlükçü, ekolojik yaşamı kadınlar öncülüğünde inşa edeceğiz. “...” (*)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar’a aittir.

Buyurun Sayın Yontar. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Tekirdağ’ın Çorlu ilçemizde Çorlu tren kazasının 17’nci duruşması oldu, beş buçuk yıl geçti fakat maalesef yine bir sonuç olmadı, suçlu bulunamadan 24 Ocak 2024 tarihine ertelendi. Hukuk

(*) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

rayların altında kaldı, adalet bugün sadece isim olarak var; yargı siyasallaştı, hukuk araç hâline geldi. İktidar sıralarında mevcut 3 Tekirdağ Milletvekili var ama onlar için herhâlde bu tren kazası çok önemli değil; vefat eden, ölen kardeşlerimiz onlar için önemli değil çünkü onlar herhâlde başka bir şehirden oy aldılar.

Yarın 24 Kasım Öğretmenler günü. Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk “Dünyanın her tarafında öğretmenler insan topluluğunun en özverili ve saygıdeğer unsurlarıdır.” diyerek öğretmenlik mesleğinin önemine dikkat çekmiştir. Ülkemizin kalkınması ancak öğretmenlerimizin yetiştirdiği fikri hür, vicdanı hür nesiller sayesinde olacaktır. İktidardan atanamayan tüm öğretmenlerimizin liyakatli atamalarının yapılmasını, ekonomik koşullara uygun maaş ayarlamalarının yapılmasını, kaybedilen itibarlarının geri verilmesini ve bu 24 Kasımdan itibaren de her yıl birer maaş ikramiyenin güne özel olarak verilmesini talep ediyoruz. Bu vesileyle tüm öğretmenlerimizin de Öğretmenler Günü’nü kutluyorum.

Dün görüşülen ve kanunlaşan teklifin içinde olmasa da kamuoyunda yer alan bilgilere göre gençlerimize iki yıl ödemesiz, dört yıl geri ödeme şartıyla evleneceklerle 150 bin liralık bağış, devlet kredisi verildi. Maalesef ki buna sadece deprem bölgelerinde başlandı ve yaş sınırı getirildi. Ashında iktidar her şeyin farkında; gençlerimiz yoksulluktan evlenemiyor, ekonomik zorluklardan evlenemiyor. Eskiden iki gönül bir olunca samanlık seyran olurdu ama maalesef ki artık öyle bir samanlık yok. Evlilik maliyeti 400 bin liralara geçiyor, ev almak gençler için artık bir hayal; kiralayacak ev bile yok çünkü kiralara 20 bin liradan başlıyor. Bugün 150 bin lira olarak bahsettiğiniz rakamın alım gücü yarın bir farklı alım gücüne isabet edecek.

Evet, çocuklar okuyor, liseyi bitiriyor, üniversiteye yerleşiyor ama yurt bulmakta zorlanıyor; gireceği yurtta da asansörde ölme riski, yemekten zehirlenme risklerinden kurtulup sağ kalırsa iş umudu doğuyor gencimize. İş umudunda da karşısında bir mülakat, o da iktidara yakın olursa o mülakatı geçmiş oluyor; puanın çok da önemi yok. Gençlerin bu ülkede yaşamaları zor çünkü ekonomik koşullar onları da yeterince aileleriyle beraber vurmuş oluyor. Geçim sıkıntısı ve kaygısı gençlerimizi intihara sürüklüyor ama maalesef ki bu da araştırılmıyor.

Ciddi bir gıda krizi var önümüzde. Gıda fiyatlarının hızla arttığı 8’inci ülkeyiz. Asgari ücret açlık sınırının altında, en düşük emekli maaşı 7.500 lira. 5 bin liralık ikramiyeyi bile çalışan, çalışmayan, “ÇKS’ye kaydı var.” diyerek, insanları 3’e, 4’e bölerek verdiniz. Vatandaşlarımız hayat pahalılığıyla mücadele ederken zam ve vergilerle ekonomik krizin faturasını halka kesen saray kendi harcamalarını da tam gaz artırmaktadır. Saraydan ve oturduğunuz iktidar vekil sıralarından tüm bu olumsuzlukları görmesiniz de bunlar halkımızın gerçeğidir; bunu da bilin istiyorum. Bugün bile öğretmenlerin sorunları araştırılsın, kadına yönelik şiddet araştırılsın, Tahir Elçi cinayeti araştırılsın diyoruz ama maalesef ki iktidar vekil sıralarından “hayır” diye bir cevap geliyor. Evet, çok üzgünüm ama tüm bunları hepinizin duyması, bilmesi gerekiyor. Ekonomik güçlük çeken, zorluk yaşayan tüm ailelerimizin, tüm vatandaşlarımızın, tüm gençlerimizin, tüm kadınlarımızın her zaman yanındayız, her zaman mücadele etmeye hazırız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz Burdur Milletvekili İzzet Akbulut’a ait.

Buyurun Sayın Akbulut. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İZZET AKBULUT (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Merkez Bankası politika faiz oranını yüzde 40 olarak belirledi ama çok iyi hatırlıyoruz ki mayıs ayında yüzde 8,5 idi. Artıra artıra ekim ayında yüzde 35'e kadar getirdiler, bugün itibarıyla da yüzde 40'a çıktı ama şunu çok iyi hatırlatmak gerekiyor ki Mart 2021'i iyi hatırlamamız gerekiyor. O gün için politika faizi yüzde 19 idi, enflasyon yüzde 16, mazot 6,5 lira, dolar kuru 8,30 idi. "Faiz sebep, enflasyon sonuç." diye hiçbir ekonomi kitabında yer almayan bir tez ortaya atıldı ve o günden itibaren dolar kuru sürekli yükselmeye, enflasyon sürekli artmaya devam etti, artık insanlar inin inin inliyordu; emeklilerimiz, asgari ücretlilerimiz, memurlarımız dahi perişandı. İşte yarın 24 Kasım Öğretmenler Günü. Bu Mart 2021'den önce bir evde eşiyle beraber, karı-koca öğretmen gayet de normal bir şekilde yaşayabiliyordu ama yarın EĞİTİM-İŞ sendikasına bağlı öğretmenlerimiz meydanlarda grev yapacaklar "Barınamıyoruz." diyecekler, "Geçiremiyoruz." diyecekler. İşte, bu "Faiz sebep, enflasyon sonuç."un getirmiş olduğu nokta. Keza aynı şekilde, insanların elektrik faturaları, pazar harçları, doğal gaz faturaları da aynı tezin yanlışlığından kaynaklı çok afaki durumlara geldi.

Tabii, bugün politika faizini enflasyonun üstüne çıkarmak durumundalar ki kurda bir azalma olsun, o da çok mümkün değil çünkü enflasyon yüzde 60'larda, 70'erde. Ama asıl yapılması gerekenler sadece faizi yükseltmek değil, üretim şaflanması yapılması gerekiyor, planlı bir üretime geçilmesi gerekiyor. Örneğin, seçim bölgem Burdur'da tarım ve hayvancılıkla alakalı bir sektör gelişmişliği vardır ama Türkiye'de sadece tarım ve hayvancılık değil, hangi konuda üretim varsa orada muhakkak destekleme yapılması gerekmektedir. Bir üretim maliyet tablosu çıkarılmalıdır üreticiye, üretime başlamadan önce girdi maliyetleri iyi hesaplanmalıdır ve olası artışlar muhakkak ki destekleme olarak üreticiye "destekleme" adı altında geri verilmelidir. Sadece üretimi arttırmak yetecek mi? Tabii ki de hayır; bugün adaleti, hukuk sistemi güçlü, kuvvetli bir ülke olmak durumundayız. İşte, 2018 yılında yaşanan seçimden sonra bir Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildi ve o günden bugüne bütün rakamlara baktığımızda Türkiye'nin ne kadar geriye gittiğini, insanların ne kadar yoksullaştığını hep birlikte izlemiş oluyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Ülkenin demokrasisine, hukukuna güven olmazsa yabancı sermayeyi de ülkemize getirmek çok zor oluyor. Seçilmiş bir milletvekilini... Hatta milletvekili adayı yapıyorsun, bütün belgelerini teslim alıyorsun, milletvekili adayı olduktan sonra seçim oluyor, kazanıyor, mazbatasını veriyorsun ve daha hâlâ hapiste tutuyorsun. Bu ülkeye nasıl güven olacak, bu ülkeye nasıl sıcak para gelecek? (CHP sıralarından alkışlar) Yine, aynı şekilde, son günlerde yaşanan... İşte, tam da bu kürsüde 600 milletvekili olarak hep birlikte yemin ettik, 1'i hariç. 599'umuz burada "Anayasa'ya sadakatten ayrılmayacağıma namusum ve şerefim üstüne söz veriyorum." dedi ama bugün Anayasa Mahkemesinin kararı ne yazık ki yok sayılıyor ve buna sadece Cumhuriyet Halk Partisi ve muhalefet grubu itiraz ediyor, buna 599'umuzun da itiraz etmesi lazım. (CHP sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, beni sabırla dinlediğiniz için hepinize çok teşekkür ediyorum. AK PARTİ milletvekillerinin de bizleri dinlemesini, muhalefet görevini bizlere vermesini, muhalefetten gelen her türlü öneriyi reddetmemelerini kendilerinden talep ediyorum.

Saygılar sunuyorum; sağ olun, var olun. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde şahsı adına İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Sayın milletvekilleri, değerli halklarımız; öyle bir ülkede, öyle bir zamandayız ki sadece yaşamak, nefes alabilmek için bile ciddi bir çaba içinde olmamız gerekiyor. Aslında biz eşit, adil, barış içinde yaşamak için mücadele ediyoruz ancak öyle bir noktaya geldik ki önce nefes alabilmek için mücadele etmemiz gerekiyor. Bu talan ve soygun düzeninde işçiler, emekçiler, kadınlar, çocuklar, gençler cinayetlerle katlediliyor. İSİG Meclisinin son raporuna göre ekim ayında 150, yılın ilk on ayında en az 1.634 işçi hayatını iş cinayetlerinde kaybetti. İşçiler ve emekçiler,

sermaye yanlısı, kamu kontrolünü tamamen ortadan kaldırmayı ve emeğin ucuzlatılmasını hedefleyen neoliberal politikalar yüzünden örgütsüz ve savunmasız bırakıldı. İş gücü maliyetini düşüren bu politikaların bedelini işçiler, sadece yoksullaşarak değil aynı zamanda canlarıyla ödüyorlar.

Bakın, geçtiğimiz gece Siirt Şirvan'da Cengiz Holdinge ait maden ocağında göçük meydana geldi ve 3 işçi hayatını kaybetti. Siirt Valisi yaptığı açıklamada “Şu anda arkadaşlarımızın bize vermiş olduğu bilgiye göre maden sahasında gerekli diğer tedbirler alınmış, herhangi bir tehlike arz eden durum söz konusu değildir.” demiştir. Kimdir bu arkadaşlar? Bu arkadaşlar Cengiz Holdinge ait şirketten mi? 3 işçi öldükten sonra alınan tedbirler nelerdir? Daha önce tedbir alınmış mı? Vali, şirketten arkadaşlarına “Herhangi bir soruşturma başlatıldı mı?” diye sordu mu?

Biz kadınlar da çok ciddi bir şekilde yaşam mücadelesi veriyoruz. 2023 yılının ilk on bir ayında 368 kadın, erkek şiddetiyle öldürüldü. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne yaklaşmışken yaşam hakkımızı daha çok dillendireceğiz, daha çok meydanlarda olacağız. Bu 25 Kasım'da sokaklarda, meydanlarda olacağız ama başımıza ne geleceğini bilmiyoruz. Örneğin, geçen sene İstanbul'da 25 Kasım için meydanlara çıkmıştık -ki ben o zaman vekil değildim- sokaklarda, meydanlardaydık ve polis şiddetine maruz kaldık. Sadece şiddete maruz kalmadık, karanlık kuytu köşelerde polisler saatlerce işkence yaparak bizleri gözaltına aldılar. Bizlere işkence yapan polisleri ifşa ettiğimizde ise dava açıldı. Bir arkadaşımıza bu davadan dolayı iki yıl bir ay ceza verildi ancak şiddet uygulayan polisler hakkında hiçbir soruşturma dahi açılmadı; işte, iktidarın gerçek yüzü budur.

Yaşam hakkı mücadelesinin önemli bir kesimi de gençlerdir. Gençler geleceksizlik girdabında ne yapacağını bilemiyor, fırsatını bulan kendisini yurt dışına atıyor ancak burada kalmak zorunda kalanlar yine bir yaşam mücadelesi içinde. Bu yaşam mücadelesiyle başa çıkamayanlar maalesef intihar ediyorlar. Yoksul mahallelerde geleceksizlik girdabında çetelere maruz kalıyorlar, çetelerin kontrolüne maruz kalıyorlar. Gün geçmiyor ki bir gencin ölüm haberini almayalım. Cezaevindeki mafya çete liderlerini ortalığa salanlar, yaşam hakkımızı savunmak için mücadele eden bizler için çok daha fazla sorun teşkil ediyor.

Çok kısıtlı bir süre içinde Çorlu tren katliamından da bahsetmek isterim. 2018'de 25 kişinin öldüğü, 318 kişinin yaralandığı Çorlu tren katliamının 17'nci duruşması bugün yapıldı ancak sadece 3 sanığın bilinçli taksirle, 10 sanığın ise basit taksirle cezalandırılması istendi, 1 kişi bile tutuklanmadı. Bu davada mağdur avukatlarından Can Atalay şimdi bu Mecliste olmalıydı, onun vekillik hakkını alenen gasbedenler bu katliamlardan da sorumludur.

Yaşam hakkı mücadelemizi her alanda yükseltmeliyiz. Madımak'ta yakanlardan, Hrant'ın katilinden, kadın katillerinden, iş cinayetlerinden sorumlu olanlardan, mafya, çete liderlerini ortalığa salanlardan bir beklentimiz yok; emekçiler, ezilen halklar, kadınlar, gençler olarak her alanda bir araya gelerek, örgütlenerek geleceğimizi ve yaşamımızı savunacağız. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yarın, benim de on bir yıl süreyle içinde bulunmakla şeref duyduğum dünyanın en saygın mesleğini icra eden öğretmenlerimizin günü. Bütün öğretmenlerimizin bu güzel gününü bugünden

kutluyor, esenlikler diliyorum. Ebedî Başöğretmenimiz Aziz Atatürk, bir söyleminde şöyle bir ifade kullanıyor: “Öğretmenler, yeni nesil sizin eseriniz olacaktır. Cumhuriyet, sizden fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister; onları yetiştirecek olanlar da sizlersiniz.” Bu nedenle, bugün bu kutsal mesleği her türlü sıkıntılara rağmen fedakârca icra eden, çocuklarımızı eğiterek vatan, millet, bayrak sevdasını aşıl原因, millî ve manevi değerlerimizle bütünleştiren tüm öğretmenlerimize selam olsun.

Devlet olarak da öğretmenlerimizin kıymetini bilmeli, özlük hakları noktasında gerekli iyileştirmeleri yapmalı, onları geçinebilmek için ek işler yapmak mecburiyetinde bırakmamalıyız. Ayrıca, binbir zorlukla eğitimini tamamlayan genç öğretmenlerimizin atamaları ayrımsız bir şekilde bir an evvel yapılmalı, mağduriyetleri devletimize yakışır bir vakarla giderilmeli ve eğitime kazandırılmalıdır.

Unutmayalım ki gelecek gençlerin, gençler ise öğretmenlerin eseridir. Bu vesileyle, tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü’nü kutluyor; ebediyete intikal eden başta Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm öğretmenlerimizi rahmetle, minnetle anıyor; sağ olanlara huzur ve mutluluklar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime, çoluk çocuk demeden masum Filistin halkını acımasız bir şekilde katleden katil Netanyahu ve İsrail’i lanetle ve şiddetle kınayarak başlamak istiyorum. Masum Filistin halkına da başsağlığı diliyorum.

Bizim dış politikalarımız başlangıçta Büyük Atatürk’ün “Yurtta sulh, cihanda sulh.” düsturunun temelleri üzerine kurulmuştur. Türkiye’nin tarihinden gelen kazanımları vardır; coğrafyamızın zenginlikleri, stratejik ve jeopolitik konumu çok önemlidir. Bizim, bütün dünyayla iyi ilişkiler içerisinde olma mecburiyetimiz vardır. Türkiye’nin egemenlik hakları ve çok boyutlu menfaatleri her daim korunmalı, dış politikada kutuplaştırıcı sözlerden vazgeçilmeli ve millî bir dış politika uygulanmalıdır. Türkiye, izlenen yanlış politikalar yüzünden bugün dış politikada yalnızlaştırılmıştır. Türkiye, bir an evvel dış politikada yaşadığı bu yalnızlıktan kurtulmak mecburiyetindedir. Türkiye, maalesef bugün kuruluşundan bu yana izlediği dış politikayı terk etmiş, âdeta yüzünü Orta Doğu’ya, sırtını da Batı’ya dönmüştür. Ayrıca, son dönemde izlenen dış politikalar iç politikaya alet edilmeye de başlanmıştır. Bu tutuma bir an evvel son verilmelidir. “Ey Amerika!” “Ey Avrupa!” “Ey Hollanda!” “Ey Belçika!” “Ey Almanya!” “Ey Mısır!” “Ey Suriye!” “Ey İsveç!” dediniz de ne oldu? Türkiye, dış politikada sık sık yaptığı U dönüşleriyle güvenini kaybetmiştir. Mısır Cumhurbaşkanı Sisi için demediğini bırakmadınız, Beşar Esad için söylemediğiniz söz kalmadı, Suudi Arabistan’la bir daha ilişki kurmayacakmış gibi davranış sergilediniz. Şimdi, Mısır Cumhurbaşkanı Sisi’yle el sıkıştınız; Suudi Arabistan’la ilişkileri düzeltmek için neler yapmadınız; Suriye konusunda izlenen politika baştan beri yanlıştı, şimdi Esad’la görüşebilmek için aynı yolları deniyorsunuz. Dış politikada ardını düşünmeden önünüze gelene aklınıza geleni söylüyorsunuz, sonra da hiçbir şey olmamış gibi davranıyorsunuz. Bu istikrarsız davranışlar Türkiye’yi tüm dünyada güvensiz bir ülke hâline getiriyor. Türkiye, Suriye konusunda bugüne kadar tamamen yanlış bir politika izlemiştir ancak daha fazla beklemeden Suriye’yle ülkemizdeki sığınmacıların durumu mutlaka görülmeli ve acilen bir çözüm bulunmalıdır. Ülkemize doldurduğunuz sığınmacılar artık beka sorununa dönüşmüştür. Avrupa Birliğiyle ilgili müzakere dönemlerinde bazı demokratik adımlar atılsa da o Türkiye’den artık eser kalmamıştır. Geline nokta ne yazık ki akademisyenlerimiz vize alamadıkları için yurt dışındaki uluslararası toplantılara katılamıyor, sanatçılarımız da sığınmacı muamelesi görüyor ve vize alamıyor, yurt dışı konserlerini de iptal ediyorlar. Gençlerimiz artık Türkiye’de yaşamak istemiyor, yurt dışında çalışabilmek için âdeta kuyruğa girmiş durumdalar. Doktorlarımız, hemşirelerimiz, akademisyenlerimiz ve mühendislerimiz artık ikbillerini dışarıda arıyor. Gençleri getirdiğiniz bu durumla övünebilirsiniz, bu durum sizin eseriniz. Ülkemizdeki yetişmiş, önemli meslek grupları yurt dışına gitmek zorunda kalırken bize yalnızca, vasıfsız, ne idiği belirsiz Afrikalılar,

Afganlar ve Suriyeliler gelmekte; yirmi bir yılda Türkiye’yi getirdiğiniz nokta işte tam da bu. BOP Eş Başkanlığı ve “one minute” çıkışlarıyla Arap dünyasından geçici bir ilgi görmüş olsanız da Arap Birliği, bu istikrarsız tutum nedeniyle Türkiye’yi artık yanında görmek istemiyor. Türkiye, taraf olduğumuz ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşmalara dayalı olarak yönünü yeniden Batı’ya dönmek zorundadır. Avrupa Birliğiyle ilişkilerde tarafların karşılıklı çıkarlarını göz önüne alarak doğru ilişki zeminleri oluşturmali, tam üyelik süreci de bu kapsamda yeniden başlatılmalıdır.

Türkiye’nin dış politikasının odak noktasını kendi millî çıkar ve ulusal güvenliği teşkil etmektedir. Çevre komşularımızla, bölge ülkeleriyle dostluk, iyi komşuluk ve iş birliği ilişkileri geliştirilmeli ve dünya barışına katkı sağlanmalıdır. “Komşularla sıfır sorun” diyerek çıktığınız bu yolda maalesef sorunsuz bir komşu bırakmadınız. Türk Cumhuriyetleri başta olmak üzere Türk dünyasıyla siyasal, ekonomik, kültürel, çok boyutlu ilişkiler geliştirilmeli, söylenen sözler lafta kalmamalıdır. Türk dünyası ve akraba topluluklarımızın yanı sıra, ortak inanç ve kültürü paylaştığımız topraklarda yaşayan milyonlarca insan bir kardeş gibi kucaklanmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yapılan bu kadar yanlış işler arasında doğru işler de olmadı mı? Elbette olmuştur. Bu doğru işlerden biri de kuruluşundan sonra “Türk Devletleri Teşkilatı” ismini alan Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin kurulması olmuştur. Türk Devletleri Teşkilatının önemi ve görevi çok ulvi ve çok büyüktür ancak Türk dünyasının umudu konumundaki Türk Devletleri Teşkilatının Çin’de zulüm altında yaşayan Doğu Türkistan’daki Uygur Türkleri konusunda kış uykusuna yatmasını büyük bir talihsizlik olarak görüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dış politikada yapılan yanlışların faturası maalesef ihracatçıya, sanayiciye, tarımla uğraşan üreticiye ve dolayısıyla milletimize kesiliyor. Dış pazarlar teker teker Türkiye’deki üreticilerin yüzüne kapanıyor. Bir dönem limon ihracatını yasakladılar, dış pazarları kaybettirdiler. Her ağızlarını açtıklarında söz dinleyen değil sözü dinlenen dış politika izlediklerini söylüyorlar. Hadi buyurun, limon ve tarım ürünlerimize dış pazar bulun da üreticiyi rahatlatın. Bugün üreticiler perişan; muz, kayısı, mısır, buğday, narenciye üreticileri kan ağlıyor. Yirmi bir yıldır izlediğiniz yanlış politikalar nedeniyle çiftçiyi, hayvancıyı yok ettiniz. Sıkıştığınız anda yurt dışından ithalat kapısını açarak çiftçiyi de hayvancıyı da yek ekmeye muhtaç, açlığa da mahkûm ettiniz.

Uyguladığınız bu yanlış politikalardan en kısa sürede vazgeçmenizi bekliyor, yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ataerkil kapitalist toplumlarda ücretli ücretsiz her türlü bakım yükümlülüğü, kadınların doğal görevi hatta kadınlara yakışan işler, hizmetler olarak görülüyor; kadınların hane içerisinde verdikleri bakım emeği karşılıksız bırakılıp değersizleştiriliyor. Bunun yanında, hane dışında ücretli bakım işleri hizmetleri de yine düşük ücretli ve güvencesiz işler olarak kadınların karşısına çıkıyor. Dolayısıyla bakım emeği, tüm yönleriyle toplumsal cinsiyet rollerini ve eşitsizlikleri en keskin biçimde yansıtan ve yeniden üreten bir alan olarak önümüzde durmakta. Kentleşme, kadınların eğitime ve istihdama katılımının artması, artık çekirdek ailelerde çocuk, yaşlı ve hasta bakımı yükünü üstlenecek güç bırakmadı. Buna karşın kamu hizmetleri yetersiz kalmakta. Kadınlar dışarıda ücretli bir işte çalışsa dahi ev içi bakım ve yeniden üretim faaliyetleri kadın ve erkek arasında eşit bölüşülüyor. Bu sebeple, görünmeyen kadın emeğini görünür kılmak ve sorunu tüm boyutlarıyla tartışmak hepimizin görevi çünkü son dönemlerde art arda yaşadığımız pandemi, deprem, sel gibi doğal afetler sonrasında kadınların bakım ve ev içi

emeğiyle ilgili yükümlülükleri hiç olmadığı kadar artmış durumda. Depremın ardından aylar geçmesine rağmen hâlâ konteyner kentlerde yaşayan insanlar, aileler var ve bu durum kadınlar açısından oldukça zor çünkü bunların suya, temiz suya, gıdaya ve barınmaya, barınma konusundaki ihtiyaçlara hâlâ erişimi çok güç ve kısıtlı. Dolayısıyla kadınlar temiz suya erişmek için bidonlarla su taşımak zorunda kalıyorlar, çocuklarını yıkamak için, bitlenmemeleri için suyu ateş yakarak ısıtmak zorunda kalıyorlar. Bütün bunların hepsi gerçekten çok yıkıcı bir şekilde kadınların üzerinde duruyor.

Malatya’da tekstil işçisi depremzede bir kadın Evrensel gazetesine verdiği röportajda şöyle diyor: “Bütün bunları yaparken bir de erkeklerin şiddetine maruz kalıyoruz.” Su almadın, ekmek getirmedin, yemek yapmadın gibi bahanelerle kadınları dövüyorlar ve gerçekten yaşamları çok zor bir durumda. Şiddet faili erkeklerin bu cüreti kadın düşmanı politikalarından aldığını zaten biliyoruz ve bu politikaları da ne yazık ki yönetim olarak her gün söylemlerle ve birtakım uygulamalarla yeniden üretiyorsunuz.

Geçtiğimiz günlerde sel felaketi yaşadık. Batman, Zonguldak ve Diyarbakır’da ne yazık ki eksik bırakılan altyapı hizmetlerinden kaynaklı olarak 9 yurttaşımız yaşamını kaybetti. Ben, hepsine Allah’tan rahmet diliyorum ve ailelerine başsağlığı dilemek istiyorum. Ve diliyorum ki bir daha böyle doğal afetler nedeniyle tek bir vatandaşımızın, tek bir yurttaşımızın zarar görmeyeceği güvenli, sağlıklı yaşam alanları yaratabilelim.

Sel sonrası evlerde oluşan hasar ve kirliliğin temizlenmesi, yine kadınların boynuna kaldı. Bugün Jin News’te Medine Mamedoğlu’nun yaptığı bir röportaj var, görüntüleri görmeyi isterdim. Kadınlar tam bir çamur deryasının içerisinde temizlik yapmaya uğraşıyorlar ve şunu söylediler: Kayyum işgali altındaki belediyeden tek bir destek almadıklarını, cenazelerini bile kendilerinin çıkardıklarını ifade ettiler ve o çamur deryasını temizlemeye çalışırken bir yandan da selde ıslanan eşyalarını güneşe çıkarıp kurutmaya çalıştılar.

Hem çalışma koşulları hem de bakım yükü en ağır olan yine başka bir kadın grubu da tarım işçisi kadınlar. Hem kendi topraklarında değil, başka topraklarda, başka memleketlerde çalışmak zorunda kalıyorlar hem de sabah beşte uyanıp gece on bire kadar devasa işler yaparak ağır bir yükü taşıyorlar ve buna rağmen asla paraları olmuyor, asla para kazanamıyorlar ve o parayı harcayamıyorlar. Bütün bunların hepsi ataerkilli şiddetin toplumdaki yansımaları.

Bilindiği gibi, ülke nüfusunun en önemli meselelerinden biri de yaşlanma eğiliminde olan bir nüfusa sahip olmamız ve yaşlı bakımı da bugün ne yazık ki kamusal bir hizmet olarak yeteri kadar görülmediği için kadınların bir yükü olarak, yine devasa bir iş olarak ortada duruyor. Göçmen kadınlar bu kategorinin en zorluk yaşayanları çünkü bütün bu bakım emeği, çalışan kadınlar açısından da ucuz bir emek olarak göçmen kadınlara devrediliyor, ne yazık ki böyle bir sistem örülmüş durumda. Kadınlar, asırlardır bakım emeğine, kendilerine yüklenen bakım yüküne artık itiraz ediyorlar ve istemiyorlar. Yemek, çamaşır, temizlik, bunun yanında hasta, çocuk çocuk bakımı ve yaşlı bakımı kadınların omzunda ve bu, kamusal olarak devletin yerine getirmesi gereken bir hizmet. Konforu bozulan erkekler de asla bakım yükünü paylaşmıyorlar ve kadınların bu konudaki talepleri nedeniyle de kadınları daha çok şiddete maruz bırakıyorlar. Erkekler, kadınlarla eşit bir yaşam sürmeye ayak direttiği için kadına yönelik şiddet, boşanmalar artıyor ve kadın cinayetleri artıyor.

Biz kadınlar yaşamlarımızdan, haklarımızdan, özgürlüğümüzden vazgeçmeyeceğiz. Kadına yönelik şiddete karşı 25 Kasım’da bir kez daha sokaklarda, meydanlarda, alanlarda “...”(*) sloganımızı haykıracağız. Ben, buradan hukuksuzca cezaevinde tutulan siyasetçi kadınlara ve TJA aktivistlerin hepsine saygı ve selamlarımı gönderiyorum.

Çok teşekkürler. (HEDEP sıralarından alkışlar)

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz Ankara Milletvekili Okan Konuralp’e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce Cumhuriyet Halk Partisinin Tahir Elçi cinayetinin her yönüyle araştırılmasına ilişkin grup önerisini konuştuk ve grup önerimiz malumunuz üzerine kabul edilmedi. Grup önerimizin reddine ilişkin ortaya konan tüm savların, yasaların, kanunların, İç Tüzük’ün, içtihatların, yönetmeliklerin ve benzer metinlerin arkasına sığdırılan tüm gerekçeleri reddediyorum. Kabul edilmeyen grup önerimizin ahlaki ve vicdani içeriğine ilişkin görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, az önce kabul edilmeyen grup önerimiz adına söz alan kişi Sayın Türkan Elçi’dir. Fark ettiyseniz son derece içten, zaman zaman edebî ama bütünüyle hukuki konuşmasında kendisini hiç öne çıkarmadı. Önümüze büyük acısını, geçmek bilmeyen ağrısını, ağır mı ağır hüznünü koymadı. Kendi acısı, ağrısı, hüznü yerine sadece ve sadece gerçeği aradığını vurguladı, anımsattı. Kendi içi huzurundan daha çok toplumun huzurunu, kardeşliğini, barışını düşünen bir dil, bir üslupla vicdanlara seslendi. Bu hâliyle Sayın Türkan Elçi’nin konuşması, kendi acısına bakmak yerine sevgili eşi Tahir Elçi’nin şahsında başkalarının acılarına kulak veren, başkalarının acılarıyla hemhal olan bir nezaketi içermektedir ancak bizim Sayın Elçi’nin bu nezaketinin arkasına sığınacak hakkımızın olmadığını da düşünüyorum. Onun ahlaki ve vicdani gerekçelerle söylemediğini bizim söylememiz gerektiğine inanıyorum. Şöyle ki: 28’inci Dönemin mensubu bir milletvekilimiz, bizden, eşi de olan bir insan hakları savunucusunun öldürülmesine ilişkin tüm detayların aydınlatılmasını istedi, katline yönelik tüm sorularının yanıtlanmasını istedi. Üstelik az önce de vurguladığım üzere, Sayın Tahir Elçi’nin kendisinin sevgili eşi olduğu gerçeğini önümüze koymaktan imtina ederek yaptı bunu. Oysa kendisinin imtina ettiğini kendisine rağmen tamamlamak gibi vicdani ve ahlaki bir zorunluluğumuz olduğunu kabul etmemiz gerekiyor. Tamamlayacağımız ise şudur: Bir milletvekili arkadaşımız canı, cananıyla ilgili bir talepte bulunuyor. Bu talep yerine getirilmeliydi arkadaşlar. Sayın Türkan Elçi’nin dizelerinden esinlenerek söylüyorum: Dışlarımızı onun yerine biz sıkmalıydık, Dört Ayaklı Minare’nin ayaklarına dolanan yalanı hep birlikte söküp atmalıydık, aynı dönemde görev yapıyor olduğumuz arkadaşımızın dile getirdiği talebe kör, sağır olmamalıydık. Konuşmanın başında da söylediğim üzere, yasaların, kanunların, İç Tüzük’ün, içtihatların, yönetmeliklerin ve benzer metinlerin arkasına sığınmadan; ortaya çıkabilecek her bir gerçeğin mensubu olduğumuz partinin veya partilerin canını acıtabileceğinden de korkmadan, dönem arkadaşımızın talebini vicdanlarımızın süzgeçlerinden geçirerek kabul etmeliydik; olmadı, üzgünüm.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde bugün alınan kararla, Sayın Tahir Elçi’nin davasıyla ilgili cezasızlık gerçeğini pekiştirmiş olduk. Biliyorsunuz, çok genel tanımıyla cezasızlık, bir hak ihlalinin faillerinin, sorumlularının var olan veya olması gereken yargı süreçlerine tabi tutulmaması veya uygun şekilde cezalandırılmaması ve mağdur edilenlerin onarım hakkına erişememesi demektir. Bu nedenle cezasızlığın varlığı, devletin yükümlülüklerini yerine getirmediği anlamına da gelir. Bu genel tanımlar özelinde, Tahir Elçi’nin davasına baktığımızda gördüğümüz, cezasızlık sürecinin kamu otoritesinin ve yargının da eliyle ve kararlilikla sürdürüldüğüdür. Örneğin, Tahir Elçi cinayetinin failleri, yargılama süreçlerinden bile isteye uzak tutulmaya çalışılmaktadır. Faillerin cezalandırılması yerine bundan sonraki benzer dosyalarda da olduğu gibi dosyayı sürüncemede bırakıp cezasızlıkla sonlandırma çabasının saklanması gerek bile duyulmamaktadır.

Bir kez daha vurgulamak gerekirse Sayın Türkan Elçi, insan hakları savunucusu, hukukçu, Baro Başkanı Tahir Elçi’nin katillerinin cezalandırılmasını, gerçeklerin ortaya çıkarılmasını istiyor. Bu hâliyle herkesin hakkını savunuyor; her kim hangi gerekçeyle, hangi konuda ve hangi alanda mağdur edilmişse mağdur olanların yanında mağdur edenlere karşı dikiliyor. Gerçek bu kadar açıkken sizler

hakikati Türkiye Büyük Millet Meclisinden kaçırmayı tercih ettiniz; etmemeliydiniz. Cezasızlığı bu topraklardan söküp atacak önemli bir adımı, dönem arkadaşımızın talebi doğrultusunda, Tahir Elçi cinayeti bağlamında atmalıydık.

Önerimize karşı oy kullananlara hitaben bir çağrıda bulunmak istiyorum: Gelin, Tahir Elçi cinayetinin her yönüyle araştırılmasına ilişkin talebimizi yeniden ele alalım; Türkiye’de cezasızlık kültürüne son vermek için, adaletin tesis edilmesi için ortak bir adım atalım.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz Kars Milletvekili İnan Akgün Alp’e ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz önce, Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi’nin katledilmesine ilişkin grup önerimizi AK PARTİ milletvekilleri oylarıyla reddetti.

Siz bu öneriyi niye reddettiniz? Çünkü sizin, 2015 yılının kaotik ortamında siyasal bir sorumluluğunuz var. Hani, siz diyordunuz ya 2015 yılında “Doğuda vurdukça batıda kazanıyoruz.” diye, diyordunuz ya “400’ü ver, bu iş bitsin.” diye, meydan meydan geziyordunuz ya “Kazanıyoruz, çok şükür.” diye, 2015 yılı Haziranından Kasım’a kadar Türkiye’nin her tarafında geziyordunuz ya...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Konuya dair konuşma dinleyebilir miyiz? Konuya dair konuşma...

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – İşte sizin bu yüzden bu cinayetin işlendiği....

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne alakası var?

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – ...siyasal ortamın oluşmasında politik katkınız var. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Onu oyladık ve bitti.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Bak, bunu anlamazsın az önce oylarınla reddettiğin için. Şimdi anlatacağım.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Çukurları biz kazmadık.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Niye o politik katkıyı verdiğinizi anlatıyorum: Türkiye’de... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET BAYKAN (Konya) – Seviyeli konuş!

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Dur, dur! Şimdi öğreneceksin, 2 tane örnek vereceğim, sen de kabul edeceksin.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Seviyeli konuş!

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Türkiye’de 2 politik cinayeti...

Gitmeyin, gitmeyin, durun; hiçbiriniz gitmeyin bak.

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edin Sayın Milletvekili.

Buyurun.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Türkiye’de 2 tane politik cinayetin anatomisini çözmeden siz Türkiye’nin son on beş yılının siyasal ortamını algılayamazsınız. (CHP sıralarından alkışlar)

İster git, ister kulistikileri çağır.

Hangi cinayetler, biliyor musun o?

Kaçma, kaçma! Bak 50 kişininiz, kaçıyorsunuz. Gel, bak...

2 tane politik cinayet var sorumluluğunuzda; biri Hrant Dink cinayeti, gel anlatayım. Gel, savcının bir hafta önce Hrant Dink cinayetinin nasıl FETÖ eliyle işlendiğini ve sizin nasıl on beş yıl boyunca buna sessiz kaldığınızı anlatacağım benim sözlerimle de değil, savcının sözleriyle. (CHP sıralarından alkışlar) Sonra da Tahir Elçi cinayetindeki katkınızı anlatacağım.

50 milletvekili birden kaçılıyorsunuz ya! Bu kürsüye Cumhuriyet Halk Partisi çıktı mı 50 vekil kaçılıyorsunuz ya! Gel buraya otur! (CHP sıralarından alkışlar) Gel, sözün varsa sözünü söyle! Bak sen tek başınasın, değil mi? Sana anlatıyorum şimdi, bak...

MEHMET FARUK PINARBAŞI (Şanlıurfa) – Sen konuş, dinliyoruz.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Başsavcının iddianamesini anlatıyorum, ne diyor biliyor musun Hrant Dink cinayeti hakkında? Ya niye kaçılıyorsunuz, gel. Hrant Dink cinayeti hakkında ne diyor biliyor musun? “Dink cinayetiyle örgüt, İstanbul’un istihbarat şubesini ele geçirdi, İstanbul İstihbarat Şubesini ele geçirdikten sonra darbenin tüm unsurlarıyla gerçekleşecek yolunu açtı.” Nereye kaçılıyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – İktidarı da böyle bırakıp kaçacaklar, o gün gelecek merak etme.

LATİF SELVİ (Konya) – Burada akşama kadar herkes dinliyor.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Ben senin gibi öyle beleş milletvekili değilim, ben öyle beleş milletvekili değilim; ben dişimle, turnağımla sökerek geldim, senin altındaki koltuğu da alarak geldim, adamı böyle salondan çıkarırlar işte! (CHP sıralarından alkışlar)

Tahir Elçi cinayeti vicdan meselesidir kardeşim. Tahir Elçi cinayeti, bu devlet için ya adil bir devlet ya da zorba bir devlet olmanın tercihidir. Tahir Elçi’yi öldürenler, Hrant Dink’i öldürenler... Bunları araştırmaktan kaçınacak hiçbir şey yok.

Bak, Hrant Dink cinayetinin üzerinden on altı yıl geçti, İstanbul savcılığı davanın zaman aşımına uğramasını bekledi. Ne için biliyor musun? İşte, senin iktidarda olduğun on beş yıl boyunca sürdürdüğün cezasızlık politikası nedeniyle. Burada sana savcı aslında ne diyor biliyor musun? “Ben farkındayım.” diyor, “Ben bu cinayetin neden işlendiğini, kimler tarafından işlendiğini bütün ilişkileriyle çözdüm.” diyor, “Ama bunun davasını açmak için on beş yıl bekledim.” diyor. Niye? Senin cezasızlık politikanın yüzünden. Tahir Bey’in davasını araştırmıyorsun, niye? Aynı cezasızlık politikasını devam ettirdiğin için.

Buradan Tahir Elçi’nin önümüzdeki hafta duruşmasını görecektir Diyarbakır Mahkemesine de sesleniyorum: Artık sahte deliller aramaktan, itiraflar aramaktan, delilleri karartmaktan vazgeç ve vicdanı, adaleti tesis edecek adil bir karar ver.

Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin 2’nci maddesi üzerinde şahsı adına ilk söz Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun’a aittir.

Buyurun Sayın Özbudun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de ölümünün yıl dönümünü nedeniyle Sayın Tahir Elçi’nin hunharca katledilmiş olmasından dolayı bir konuşma yapacağım.

Tahir Elçi 28 Kasım 2015’te yani sekiz yıl önce, pek çok kişinin gözleri önünde ve birçok farklı açıdan çekim yapan kamera çalışırken katledildi ama geçen sekiz yıla rağmen hâlâ faileri bulunamadı. Tahir Elçi bütün hayatını insan haklarının, hukukun üstünlüğünün, demokrasi değerlerinin korunmasına vakfetmiş çok değerli bir meslektaşımızdır. Tahir Elçi bütün hayatını bu değerlerin korunmasına harcadı ama biz onun hayatını koruyamadık, onun hayatını koruyamadığımız gibi onun hayatına kastedenleri de bulup cezalandıramadık.

Ben bu vesileyle Değerli Milletvekili arkadaşımız Sayın Türkan Elçi'ye ve bu güzel ailenin çocukları Nazenin ve Arin Elçi'ye bir kez daha sabırlar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, ahlakın temel kurallarından biri şudur: Eğer toplumun fertlerinden birine karşı haksız, hukuksuz bir fiil icra edilmişse topluluğun tümü o haksız ve hukuksuz fiilin peşine düşer ve o fiilin faillerini en etkin bir biçimde yaptırıma bağlar. Aslında hukukun temel işlevi de budur, neden? Çünkü toplumun fertlerinden birine karşı yöneltilen bu tür fiiller aslında toplumun tamamının huzur, barış ve güven içinde yaşamasını ortadan kaldırır. Maalesef, biz Türkiye olarak aramızdan hunharca katledilerek alınan bu değerli şahısların katillerinin peşine düşemiyoruz, failleri bulamıyoruz. Bakın, 1940'lardan beri Sabahattin Ali, Turan Emeksiz, Doğan Öz, Gün Sazak, Hamit Fendoğlu, Çetin Emeç, Muammer Aksoy, Uğur Mumcu, Necip Hablemitoğlu gibi pek çok kişi aramızdan hunharca katledilerek alındı ve bizler, hâlâ, bu failleri bulamıyoruz veya bulmuyoruz. Oysa devlet olmanın temel fonksiyonu nedir, devlet olmaya yüklenen temel fonksiyon nedir? Vatandaşların başta hayat hakları olmak üzere, bütün anayasal haklarını korumak ve güvence altına almak.

Değerli milletvekilleri, bizler, bu toplumun çok değişik kesimlerinin oylarını alarak bu Meclise geldik ve bizim ilk görevimiz, aslında, yurttaşlarımızın huzur, barış ve güven içinde yaşayabilmeleri için gerekli gayreti sarf etmek. Biz, bu cinayetlere gözlerimizi kapayamayız, Sayın Tahir Elçi'nin cinayetini işleyenlerin kimler olduğunu bulmak için verilen araştırma önermelerini reddedemeyiz; bu devlet bize bunun için maaş vermiyor, bu millet bize bunun için vekâlet vermedi. Eğer, bugün bu olaya karşı gözlerimizi kaparsak hiç şüpheniz olmasın, yarın sizlerin veya çok yakınlarınızın hayatları da benzer bir şekilde katledilebilir. Egoist olmayalım, duyarlı olalım.

Ben, bu vesileyle, bir süreden beri devletin içine yerleşmiş olan çetelerle mücadele veren Sayın İçişleri Bakanımıza ve Adalet Bakanımıza seslenmek istiyorum: Lütfen, bütün bu cinayetlerin peşine düşelim, bu cinayetlerin peşine düşmedikçe bunlar çoğalacak. Biz bir yandan bu cinayetlerin faillerini bulmamak gibi bir sorumsuzluk sergiliyoruz, bir yandan da faillerini bulabildiğimiz cinayetlere gene duyarsız kalıyoruz. Sözü Ogün Samast'a getireceğim. Ogün Samast'ı bulduk ama kendisini salıverdik. Böylece, Sayın Rakes Dink on altı yıl sonra bir kez daha yüreğinde eşinin o büyük acısını aynı alevle hissetti.

Değerli milletvekilleri, Hükümet üyelerimize sesleniyorum: Eğer Hükümetimiz insan haklarının, demokrasi değerlerinin, hukukun üstünlüğünün korunmasında samimi bir gayret gösterirse bizler milletvekilleri olarak en içten desteği vereceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde şahsı adına son söz Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'ya ait.

Buyurun.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; şahsım ve DEVA Partisi adına Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, başta Tahir Elçi olmak üzere, bütün faili meçhul cinayetlerin aydınlatılmaması olayını da partim adına kınıyorum.

Bugün, yine, Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Özhasseki şehrimizde, Kahramanmaraş'ta. Sorumlu muhalefet adına, iki gündür Özel Kaleminden Bakanın programını öğrenmek istedim. Maalesef, iki gündür Özel Kalem, bir türlü programı bana ulaştıramadı.

Düşünün ki Kahramanmaraş'ta yaşıyorsunuz ve deprem bölgesindeyiz. Bu bölgede beş yüz yılda bir yıkıcı büyük deprem olduğu tarihsel süreçte biliniyor. En son depremin üzerinden yaklaşık beş

yüz yirmi yıl geçmiş. Bölgede yaşayan halk tedbir alması için hükümete güvenir, belediyeye güvenir. Belediye başkanında, yetki de ondadır, sorumluluk da ondadır. Bilir ki imkânlarıyla belediye, zemin etütünü yapar, kat sayısını ona göre ayarlar, beton kalitesini ölçer, ona göre ruhsat verir. Tüm bunlar Kahramanmaraş ve diğer deprem bölgelerinde bilinmesine rağmen, son elli yıldır şehri yöneten belediye başkanları imar rantının cazibesine kapılarak görevlerini ihmal ettiler. Fay hattı geçen, sıvılaşmış, uygunsuz alanları imara açtılar. Bölgede en fazla 3-5 kat sayısını önce 8'e, sonra 10'a, 12'ye çıkardılar. Son beş yıldır tüm uzmanların uyarısına rağmen durmadılar, kat sayısını 16'ya, 17'ye kadar izin verdiler. Bölgede eskien, yıpranan binalar için kentsel dönüşüm adına kılımı dahi kıpırdatmadılar.

Yetkilileri kimler uyarmadı ki? Jeoloji mühendisleri, inşaat mühendisleri, Mimarlar Odası, üniversiteler başta olmak üzere aklı yeten herkes uyardı. Hatta 13 Temmuz 2021 yılında Sayın Genel Başkanımız Ali Babacan Kahramanmaraş İl Kongresine geldiğinde, Maraş'ın en önemli sorununun deprem olduğunu belirtmem üzerine bugün yerle bir olan otelde yine yetkilileri uyarmıştı.

En son da devletin kendi kurumu AFAD 2020 yılındaki raporunda kurumları ve belediyeyi uyarmıştı, tam da bu raporda yaşadığımız depremi anlatmıştı; ne çare ki dinleyen olmadı.

Bakın, size bölgede yaşanan deprem sonrasında örnek vermek istiyorum, bugün terk edilmiş bir kent görünümündeki Kahramanmaraş Doğukent bölgesinden bahsetmek istiyorum; nüfusu yaklaşık 50 bindi bu bölgenin. İlk kurulan kooperatif Doğukent Kooperatifiydi; bugün o kooperatifin kontrolünde yapılan 3.200 daire ağır hasarlı ve yıkılacak; burada oturan vatandaşlar genelde dar gelirliydiler. İlk kurulduğundan beri bu kooperatifin yönetiminde bulunanların ve dolaylı olarak kooperatifle iş yapanların arasında iktidar partisinin 1 büyükşehir belediye başkanı, 3 il başkanı ve 1 milletvekili vardı; bunlar benim tespit ettiklerim. Vatandaş mağdur, ne kooperatif ne de bölgeye ruhsat veren belediye hiç sorumlulukları yokmuş gibi davranıyor. “Ben bilirim” havasındaki siyasilerin ve yetkililerin umursamazlığıyla, Kahramanmaraş'taki en büyük şehir hastanesi, 2 özel hastane, beş yıl önce yapılan Türkoğlu Devlet Hastanesi fay hattına yapıldıkları için bugün devre dışı kaldılar.

Bugün Kahramanmaraş'ta sağlık hizmetleri ülke ortalamasının çok çok gerisinde devam ediyor; bu durum Sağlık Bakanlığının umurunda bile değil. Kahramanmaraş için önerdikleri yeni hastane yerleri de... Zemini sağlam yerler varken yine birinci sınıf tarım arazisi üzerine hastane yapmaya çalışıyorlar. Ayrıca, fay hattına yapılan AFAD'ın yeni binası da depremde devre dışı kaldı.

Tüm bu umursamaz yetkililer şu anda Çevre, Şehircilik Bakanlığının arkasına saklanarak depremden bir ay önce oturma ruhsatı verdikleri binaları “uygun olmayan alan” diye diye yıkmaya çalışıyorlar. Bu zamana kadar uygun alandı da bir gecede mi bu alanlar uygunsuz oldu? Bu alandaki 7,8; 7,6 şiddetindeki depreme dayanan, hasarsız binaları dahi yıkmaya çalışıyorlar. Yetkililer, uzmanların “Güçlendirmeyle ayağa kalkacak.” dedikleri orta hasarlı binaları da yıkmaya peşindeler. Vatandaşa üç beş yıl sonrasına, şehre 20 kilometre ötede, vatandaşın 150, 200 metrekaare evleri yerine 60, 70 metrekaare ev teklif ederek işleri içinden çıkılmaz hâle getiriyorlar. Bu depremde bütün bu binaların ruhsatlarına imza atan belediye yetkilileri için herhangi bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süre vermiyoruz.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Ayyüce Türkes Taş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKİŞ TAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü’nü kutluyor, başta Mustafa Kemal Atatürk ve şehit öğretmenlerimiz olmak üzere ebediyete intikal etmiş tüm öğretmenlerimize de rahmet diliyorum. Ayrıca şehadetinin 53’üncü yılını idrak ettiğimiz Dursun Önkuzu’yu da saygı ve rahmetle anıyorum.

İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü’nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesi gereği söz almış bulunmaktayım. Öncelikle bu tüzükle bu merkezin Azerbaycan’da faaliyet göstereceği söylenmektedir. Bunu, Azerbaycan’ın uluslararası bağlantılarını güçlendireceğini düşündüğümüzden dolayı önemli buluyoruz. Kurulma amacı ve görevi, tanımı gereği Filistin meselesiyle yakından ilgili olan İslam İşbirliği Teşkilatı, Gazze’de yaşanan son olaylarda ateşkesi sağlamada etkili olamamıştır. Hatırlanacağı üzere, 11 Kasım’da İslam İşbirliği Teşkilatı ve Arap Birliğinin olağanüstü ortak zirvesinden çıkan kınama kararının etkisizliğini aynı gün Gazze’de gerçekleşen katliam açıkça ortaya sermektedir. Maalesef bu Teşkilatın ve Arap Birliğinin itibarlı üyeleri kısa vadeli, birincil çıkarlarını öncelemeleri sebebiyle İsrail’i destekleyen ABD başta olmak üzere, Batı dünyasıyla ilişkilerini savaş hukukuna uyulması ve barışın sağlanması doğrultusunda kullanamamıştır. Dolayısıyla İslam İşbirliği Teşkilatının ve Arap Birliğinin itibarı da ağır bir hasara uğramıştır.

Ayrıca, İslam İşbirliği Teşkilatı ve Arap Birliğinin 11 Kasım’daki olağanüstü zirvesinde, 2002’de açıklanan Arap Birliği planının 24’üncü maddesi teyit edilmiştir ki bu madde İbrahim Anlaşmaları’yla ters düşmektedir. Hatırlanacağı üzere, Arap Baharı önce Filistin barışı, ardından Arap-İsrail barışı derken İbrahim Anlaşmaları İsrail’in tanınması için Filistin’de barış şart saymamaktadır. Bu da akıllara “Acaba İbrahim Anlaşması askıya mı alınıyor?” sorusunu getirmektedir.

Benzer biçimde Suriye’deki çatışmanın sonlandırılması konusunda da etkin rol oynayamayan bu örgüt, Doğu Türkistan’daki mezalime karşı da yeteri kadar dik duramamıştır. İslam İşbirliği Teşkilatı, varoluş sebebi konusunda en büyük sınavlardan biriyle yüz yüzedir. Bunlara ek olarak bu örgüt Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ni dünyaya tanıtırma konusunda da Türkiye’ye daha çok destek vermelidir. Başarısızlığı devam ederse inandırıcılığını daha çok yitirir ve devlet adamlarının zaman zaman bir araya gelerek resim çektirdikleri bir forum dışında başka bir hâl almaz.

Sözlerime son vermeden önce, yüz altı yıl önce 25 Kasım’da Lefkoşa’da dünyaya gelen babam Başbuğ Alparslan Türkeş’i de anmak istiyorum. Hem babam hem hocam hem de liderim olan Başbuğ Alparslan Türkeş, Türk siyasi hayatının hikâyesi en zor anlatılabilecek liderlerindendir. Onu anlatmanın zorluğu, çok yönlülüğü ve özgünlüğündendir. O; askerdir, ihtilalcidir, demokrattır, mahkûmdur, teorisyendir, devlet adamıdır, genel başkandır, bilgedir, dava adamıdır, liderdir, ülkücüdür ve nihayet Başbuğ’dur. Hakkında olumlu ya da olumsuz söylenmedik söz, belirtilmeyen kanaat de neredeyse kalmamıştır. Türk siyasi tarihinde onun kadar ön yargılarla sorgulanmış, suçlanmış, itham edilmiş, iftiraya uğramış, haksızlık yapılmış insan da çok azdır. Soğuk savaş döneminin ideolojik kalıplarıyla teçhiz edilmiş gruplar tarafından Alparslan Türkeş algılanmaya, anlaşılmaya değil, yargılanmaya tabi tutulmuştur. Diğer yandan, Türk siyasi tarihinde Alparslan Türkeş kadar takip edilmiş, örnek alınmış, alkışlanmış, sevilmiş, takdir edilmiş, yüceltilmiş, kurtarıcı olarak görülmüş ve güvenilmiş insan da çok azdır. Yaşadığı süre içerisinde millet hayatını etkileyen her kritik olayın önemli aktörü olarak temayüz etmiştir. Hayatında boşluk olmayan nadir insanlardandır. Her idealist için örnek teşkil edecek kadar iddialı bir hayat yaşamıştır. O, ihtilalden demokrasiye, “tabutluk” adı verilen hücrelerden Başbakan Yardımcılığına ulaşmış, bir elin parmakları kadar az sayıdaki insandan fikirlerini milyonlarca insanın paylaştığı kitleleri ortaya çıkarmıştır. Türk milleti için ortaya koyduğu görüşleri, düşünceleri ve söylemleri yalnız bugünün nesillerini değil, yarınki nesillerini de etkileyecek türdendir. Alparslan

Türkeş'in sosyal ve düşünsel biyografisi özel hayatını aşmış insanlardandır. Takvim kişiliğinden ziyade, tarihi bir şahsiyettir. Hayatını ideallerine adanmış, ideallerini de hayatına geçirebilmiş bir kişiliktir. Doğum günün kutlu olsun Başbuğ'um. (İYİ Parti ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz Mersin Milletvekili Talat Dinçer'e aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TALAT DİNÇER (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yarın Öğretmenler Günü, ben de başta Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyorum. Dilerim, cumhuriyetimizin 100'üncü yılında tüm öğretmenlerimize bir maaş ikramiye verilir ve bir nebze de olsa öğretmenlerimizin yüzleri güldürülür “Hakkını ödeyemeyiz.” dediğimiz öğretmenlerimizin hak ettikleri haklarını veririz.

Sayın milletvekilleri, bugün Merkez Bankası Para Politikası Kurulu politika faizini 500 baz puan artırarak yüzde 40'a yükseltti. Seçimden önce Sayın Cumhurbaşkanının “Ben ekonomistim. Faiz sebep, enflasyon sonuç.” diyerek faizi sürekli aşağı çekmesinin sonucu ortadadır. Gelineen noktada bırakın enflasyonu düşürmeyi, sürekli artışına bir türlü engel olunamıyor. Faizlerin yükselmesi hayat pahalılığının sürekli olarak artması anlamına gelmektedir. Artan faiz maliyetleri dolaylı olarak halkımıza yansımaktadır. Hayat pahalılığı günden güne arttığı gibi, üretici ürettiğinin bedelini alamamakta, tüketicilerimiz ise ellerindeki imkânlarla zorunlu ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanmaktadır. Halkımızın büyük bir bölümü yoksulluk içinde çırpınıyor; insanlarımız çaresiz, yarınlardan umutsuz, gelecek kaygısı içindeler.

Ülkemizdeki işletmelerin yüzde 99'u küçük ve orta ölçekli işletmeler, sayıları yaklaşık 3,5 milyon. Bu iş yerlerimiz bu faiz yükünü kaldırmakta zorlanıyorlar. Esnaf borç yükü altında, borcu borçla kapatıyor; birçoğu krediye ulaşamadığı gibi, krediye ulaşanlar da yüksek faiz nedeniyle ödeme güçlüğü içinde olup krediyi krediyle kapatmaktadır. Ülkemizdeki işletmelerimizin büyük bir bölümü krediye ulaşamamaktadır; ulaşamamalarının en büyük sebeplerinden biri sicil sorunudur. Sizlerin de bildiği gibi, ülkemizde geçmiş dönemlerde sayısız ekonomik kriz yaşandı; bunlardan bazıları 1994, 2000-2001, 2008-2012 ve 2018-2023 yılları arasında yaşanan krizlerdir. Bu krizleri işletmeler çıkarmadı ancak krizlerin faturalarını hep küçük ve orta ölçekli işletmeler ödedi. Bu kriz dönemlerinde binlerce işletme sahibi iş yerlerini kapattığı gibi, binlerce işletme sahibinin de senetleri protesto oldu, çekleri geç ödendi. Bu olumsuz sonuçlar işletme sahiplerinin sicillerine işlendi. Bankalar işletme sahiplerine kredi verirken kriz dönemlerindeki bu olumsuzlukları dikkate alarak kredilere onay vermedi, hatta birçok defa Türkiye Büyük Millet Meclisinde sicil affı kanunu çıkarılmasına rağmen bankalar bunu görmezden geldi, esnafı mağdur etti. Esnaf ve sanatkârlarımız Halk Bankası aracılığıyla kullandıkları yüzde 50 hazine destekli kredileri 2021 yılında yıllık yüzde 4 faizle kullanırken bugün bu faiz oranı yüzde 22,5; temerrüt faizi de bugün yüzde 33,5 olarak uygulanmaktadır. Ticari kredilerin ise yanına yaklaşılmıyor. Bugün itibarıyla ticari kredilerin faiz oranı yüzde 51-55 oranında, yarından itibaren bu oran yüzde 60'lara dayanır. Sizlere sormak isterim: İşletmeler bu faiz yüküyle nasıl üretim yapacaklar, kullandıkları kredileri geriye nasıl ödeyecekler? Ödemekte zorlanan işletme sahipleri hemen takibe atılıyor ve kredi miktarını ödemeyen esnafa ilaveten bir de temerrüt faizi ilave ediliyor. Kısacası, kredisini ödeyemeyen esnafın teminat gösterdiği gayrimenkulü de elinden alıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 yılı Ocak-Ekim aylarında protesto edilen senet sayısı 181.336 adet, toplam tutarı ise 13,7 milyar liradır. 2023 yılı Ocak-Ekim döneminde bankalara ibraz anında karşılıksız çıkan, 13,8 bin keşideciye ait 122 bin adet çekin toplam tutarı 44 milyar liradır. Verilen rakamlardan anlaşılacağı üzere, işletmelerimiz oldukça zorlu günler geçirmektedir. Bu ağır şartlar altında bırakın işletmelerini büyütmeyi, ellerindeki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TALAT DİNÇER (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Süre bitti, vermiyoruz; Grup Başkan Vekilleriyle paylaştım.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz Adıyaman Milletvekili Sayın Abdurrahman Tutdere'ye ait.

Mahir Bey, yok mu?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yok.

BAŞKAN - Teklifin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına ilk söz Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Bugün, gündemde olan uluslararası sözleşmelerle ilgili konuşuyoruz. Benim Başkanımızdan öncelikle bir istirhamım var. Başkanım, dokuzda Meclis TV kapalı, milletimiz bizi dinleyemiyor, milletvekillerinin çoğunluğu da burada olmadığı için sözlerimiz boşa gidiyor; lütfederseniz bu Meclis yayını hususunda himmetinizi istirham ediyorum.

BAŞKAN - Ben açık olmasından yanayım.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamlı) – Başkanım, evet, çünkü bu konuda yetersiz kalıyor sesimiz, o açıdan...

Evet, tabii, burada uluslararası sözleşmelerden bahsederken şunu belirtmemiz gerekir ki maalesef burada bir rutini tamamlıyoruz. Ne sözleşmelerin içeriği ne kapalı kapılar ardında görüşülen hususlar; bunlarla ilgili yeterli bilgi sahibi değiliz, hatta bizlere dağıtılan metinlerde de şöyle bir ifade var: “Falanca hükümetle iş birliği anlaşmasının notalarla birlikte onaylanması...” Tabii, burada şu ortaya çıkıyor ki yani birileri kendi kendine çalıp kendi kendine oynuyor. Tabii, burası noter olarak kullanılacak yer değil, burası milletin makamı, milletin temsil edildiği mekân. Bu açıdan da burada gayret ederken Meclise hesap verilmesi gerektiği, halkın temsilcilerinin olduğu da düşünülmesi gerekir.

Gazze konusunu gündeme getirmek istemiyorum çünkü biliyorum hepimiz üzülmüyoruz, hepiniz üzülmüyorsunuz ama birilerinin elinde bir şey yapma imkânı varken başka biri de yapamıyor olunca sıkıntı doğuyor. Elbette gerginlik gerektiren bir ortamda değiliz ama bilelim ki Gazze’de savaş devam ediyor, Gazze’ye her türlü destek verilmeden İsrail’e her türlü destek veriliyor; bunu bir kez daha, bir kez daha tekrarlamak istiyorum.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Allah, Allah!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamlı) – Evet, biliyorum Değerli Vekilim, hepiniz, sizler de üzülmüyorsunuz ama elimizden hiçbirimizin bir şey gelmiyor. (AK PARTİ sıralarından “Nasıl gelmiyor?” sesi) Siz bize göre bir tık daha iyi durumdasınız, bir tavır, biraz daha tavır koyabilirsiniz yani burada tepki göstermek yeterli değil, tepkiyi herkes gösterdi. Dünyanın bütün noktalarında tepkiler var ama burada iktidar gücünü elinde bulunduran sizlerin biraz daha fazla belki icraat imkânı olabilirdi. Burada sadece rol kapıldığı ortada. Bakın, kırk beş gündür savaş devam ediyor, ilişkimizi askıya almadık, her türlü desteğimiz devam etti. Son olarak esir takası hususunda da âdeta rol kaparcasına, hani ihalelerden pay almaya alışılmış, esir takasından da pay alma rolü sanki ortada. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Sayın Vekilim, bizden istiyorlar, onu bizden istiyorlar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Gece gece rica ediyorum ya... Sayın Başkan, hakikaten yani... Bu da sabır artık yani!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamlı) – Burada evet burada, maalesef, keşke...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bu arkadaşın gerçekten bir muhakeme sorunu var galiba.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Gönül isterdi ki Türkiye aktif olarak masada rol alsın. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, Mısır Hükûmeti, Katar Hükûmeti... Devrede yokuz. Az önce gelirken haberlerde dinledim, 3 hasta gelmiş, 3 hastayı havaalanında karşılamak Filistinli esirlere, Filistinli mazlum halka yardım değildir arkadaşlar, burada yardım savaşı durdurma, burada yardım İsrail’le ilişkileri askıya almaktır, burada yardım gemileri durdurma. (CHP sıralarından alkışlar) Biz burada siyasi şov olsun diye söylemiyoruz, sizin de çok üzüldüğünüzü biliyorum ama bu sözümüzün eyleme geçmesi gerekiyor. Bu, korkarım ki “Çok daha fazla yara getiriyor.” dersanız, bir süre sonra Gazze’nin tahliyesine aracılık etmiş olacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar) Onun için de burada bizim Filistin topraklarına sahip çıkmamız gerekir çünkü biliyoruz ki Filistin’den sonra hedef Türkiye, hedef Hatay, Gaziantep, Kilis, Kahramanmaraş, Adıyaman, Diyarbakır. Onun için de vatan savunması Gazze’den başlar, vatan savunması Filistin’den başlar. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar) Filistin bizim tarihî, kültürel bağımız olan bir yerdir. Filistin miting malzemesi, protesto eylemi malzemesi olmamalıdır, istismar konusu asla olmamalıdır. Ben diğer konuları ortamı germeyeyim diye... Bu gece mübarek cuma gecesi, mübarek cuma gecesini... (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Necmettin Bey, dikkat edersen, Hamas’a terörist diyenler seni alkışlıyor, bak, dikkat et. Hamas’a terörist diyenler alkışlıyor. Tamam mı? Hamas’a terörist diyenler alkışlıyor. Bravo(!) Bu ayıp sana yeter.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bunlar alkışlıyor da sen niye alkışlamıyorsun? Alkışlamayanlara bakın. Keşke siz de alkışlasanız, keşke siz de alkışlasanız.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Hamas’a terörist diyenler alkışlıyor. Hamas’a terörist diyenler seni alkışlıyor. Bu vebal sana yeter.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ne var alkışlayamaz mı? Yani anlamıyorum.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde şahsı adına son söz Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen’e ait.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Necmettin Bey, buraya gelin.

BAŞKAN – Mahir Bey, buyurun...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım’ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Necmettin Bey... Necmettin Bey...

BAŞKAN – Sayın Milletvekili...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Necmettin Bey, gel.

BAŞKAN – Bülent Bey... Sayın Kaya...

MEHMET BAYKAN (Konya) – Alsınlar kardeşim, adam kaldı burada.

BAŞKAN – Mahir Bey, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Başkanım, eğer oturursa...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Başkanım, İdare Amirlerini göreve çağırın.

BAŞKAN – Sayın Çalışkan... Sayın Çalışkan...

Mahir Bey, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, şimdi, grubumuzdaki arkadaşlar Sayın Necmettin Çalışkan'ın...

MEHMET BAYKAN (Konya) – Yahu alsınlar, başımıza kaldı burada.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Hayırdır ya! Hayırdır! Hayırdır! Konuşuyor onlarla işte, konuşuyor.

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Başarır.

Bir Grup Başkan Vekili konuşuyor, dinleyemiyoruz arkadaşlar.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, grubumuzdaki arkadaşlar konuşmacının, hatibin konuşmasının içeriğini alkışladı ama AKP Grubundan bazı arkadaşlar diyor ki: “Bakın, sizi kimler alkışlıyor.” Şimdi, biz niye alkışlıyoruz: Filistin halkının haklarını savunduğu için, İsrail’e karşı uyardığı için. (CHP sıralarından alkışlar) Ama belki elli yıldır beraber yol yürüdükleri dava arkadaşlarına verdikleri tepkiyi İsrail’e verseler bence çok daha iyi bir iş yapmış olurlar.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Başkanım, ayakta alkışlıyorum ya!

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Cevap ver, cevap; Hamas’a “terörist” diyordun!

(Gürültüler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bana bağırma, İsrail’e bağır.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekiliniz konuşacak.

45.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; yani gecenin saatleri ilerledikçe tehlike arz etmeye başlıyoruz.

Bu arada Hatay Milletvekilimiz gelip bize selam verdi, hemşehri olduğumuzu, Niksarlı olduğunu söyledi yani aynı yerdenmişiz. Konuşmamızın özünde bu vardı, onu belirtiyim bir defa. Fakat ben de kendisine dedim ki: “Ey hemşerim, bu nasıl bir konuşma?” Bu nasıl bir konuşma? Şimdi, burada bazı kodlamalar var, o kodlamalardan kendisi arkadaşımın attığı laftan neyi kastettiğimizi gayet iyi anlıyor. Bunun sizinle bir ilgisi yok Mahir Bey, sizinle hiçbir alakası yok. Burada geriye dönük, kendi hikâyemizle ilgili bir hatırlatma yapıyoruz.

HASAN BİTMEZ (Kocaeli) – Gemiler İsrail’e gidiyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir kodlamadır, anlayan anlamıştır, anlamayana da... Vatandaşlarımız zaten neyi kastettiğimizi gayet iyi anlıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN BİTMEZ (Kocaeli) – Gemiler İsrail’e gidiyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ha, diyorsunuz ki: “Efendim, İsrail’e laf söyleyin.”

HASAN BİTMEZ (Kocaeli) – Gemiler İsrail’e gidiyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, el insaf! İsrail’e Cumhurbaşkanımızdan daha fazla ve ağır söz söyleyen mi var ya! Var mı? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü şuradan söylüyorsunuz... Her yerde neredeyse tek başına -bugün de değil yani “one minute” hadisesi olalı on seneyi geçti- yıllardır her platformda, BM’de, bütün toplantılarda... Rica ediyorum yani... Burada biz bunu söylemeye devam edeceğiz, sizinle bir alakası yok. Arkadaşlar kürsüden böyle konuşmaya devam ederlerse daha fazlasını da söyleyeceğiz, böyle üslup olmaz. Yani bu konuda sadece ve sadece kendileri de bizi tahrik ederek... Bakın, gerekirse böyle konuşmalar karşısında, biz bunları hiç duymamaya da çalışabiliriz ama bu yapılan hiçbir şekilde uymuyor yani ne kendi hikâyelerine ne bizim siyasi geçmişimize. O yüzden biraz insafla, hukuka, insanlık hukukuna riayet ederek bir konuşma yapmak lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Başkanım, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, çok kısa...

BAŞKAN – Sayın Kaya söz istemişti.

Buyurun Sayın Kaya.

46.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın, İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım’ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, Valdo’nun arkadaşı bir haksızlığa karşı çıkar ve hapisaneye atılır. Valdo kendisini ziyarete gider “Niye buradasın?” diye, o da der ki: “Ey Valdo, sen niye burada değilsin?”

Şimdi, ben de AK PARTİ sıralarına dönüyorum: Hükûmeti icraata davet eden birini alkışlıyorsa siz niye alkışlamıyorsunuz? (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yakında hepiniz burada olacaksınız, merak etmeyin; yakında hepiniz burada olacaksınız.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Biz alkışlayanlara değil, alkışlamayanlara bakıyoruz, alkışlamayanlara. “Sizin vicdanınız sızlamıyor mu?” diyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yakında hepiniz burada olacaksınız, buraya yazıyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir diğer husus...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bak, buraya yazıyorum, yakında hepiniz burada olacaksınız.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir sabredin, dinleyin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yakında hepiniz burada olacaksınız.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Özlem Hanım, biz sizi sabırla dinledik, söz alırsınız; burada fikirlerimizi söylüyoruz, kimseye hakaret etmiyoruz.

Burada biz AK PARTİ...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bize ediyorlar, niçin hakaret ediyor hatibiniz?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Dinleyecek misiniz Özlem Hanım?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hatibiniz niye bize hakaret ediyor?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Dinleyecek misiniz? Hakaret etmiyor, gerçekleri ortaya koyuyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Gecenin bu saatinde hatibiniz niye bize hakaret ediyor?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Dinleyecek misiniz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Var mı bizim arkadaşlarımızdan size hakaret eden, ne münasabet! Her kürsüye çıktığınızda bağırıyorsunuz ya!

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Oradan bağırmanız sözümü kesme manasına gelmez, sabrederim; susunca tekrar devam edeceğim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – İstedığınızı yapabilirsiniz, ben de söylemeye devam edeceğim.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, biz buradan AK PARTİ Meclis Grubuna hitap etmiyoruz çünkü Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – O sebeple buraya geldiniz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir müsaade edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi olmasa zaten buraya gelme şansınız yok.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Onu siz kendi bekanız için getirdiniz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Aynen öyle, aynen öyle(!)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Ama ayağınıza dolandı, ona da ayrıca geliriz.

BAŞKAN – Sayın Kaya, gruba hitap edin.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, haklısınız.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde yasama ayrı, yürütme ayrı. Dikkat ederseniz yürütmenin burada temsilcisi yok ama elbette Sayın Cumhurbaşkanı aynı zamanda Adalet ve Kalkınma Partisinin yüzde 35 oyuyla da seçilmiş bir kişi olması hasebiyle AK PARTİ’li...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hangi yüzde 35 oy, hangi yüzde 35 oy?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir sabredin.

RESUL KURT (Adıyaman) – Yüzde 1 oy değil, binde 1; utan, utan...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Resul Bey, bir sabret ya!

RESUL KURT (Adıyaman) – Binde 1 oyun var, utan!

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Kürsüye çıkıp konuş.

RESUL KURT (Adıyaman) – Utan, utan, utan! Koltuk değnekleriyle geliyorsunuz, orada oturup konuşuyorsunuz; ayıp, ayıp!

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Resul Bey...

RESUL KURT (Adıyaman) – Binde 1 oy alıyorsunuz, binde 1!

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bakın, Cumhurbaşkanı...

RESUL KURT (Adıyaman) – Binde 1 oyla konuşuyorsun, ayıp!

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, esas ayıp nedir biliyor musunuz? Burada fikirlerini savunan birine provokatörlük yapıp “ayıp” demek esas ayıp.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – CHP’lilerden aldınız milletvekillerini, bakın onlar sizin yüzünüzden vekilsiz kaldı, yazık değil mi CHP’lilere?

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin.

Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Fikrine güvenen kürsüye çıkar, fikrine güvenmeyen oradan laf atar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Vallahi bizim için daha iyi, kürsüye de çıkarız laf da atarız, hepsini yaparız ama eğer...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Onun için, ben sözlerimi devam ettiriyorum ama fikrine güvenmeyip laf atanlar olursa sabırla bekleyip onların sözleri bitince ben sözlerime devam edeceğim.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Dolayısıyla, biz Adalet ve Kalkınma Grubuna seslenmiyoruz, Sayın Cumhurbaşkanı yüzde 52 oyla seçilmiş de olsa...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – O zaman bize bakmadan konuşsunlar, karşıya konuşsunlar Sayın Başkan.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir sabredin, sabredin.

Sayın Cumhurbaşkanı yüzde 52 oyla seçilmiş de olsa 85 milyonun Cumhurbaşkanıdır.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bunu anlamanız iyi olmuş, gerçeği anlamanız iyi olmuş.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Yazık, gittiniz 0,1 oyla CHP’nin vekillerini aldınız, bakın adamlar ne hâle geldi sizin yüzünüzden!

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Dolayısıyla, biz bugün... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Siz hitap edin ya, devam edin.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, biz bugün Fransa adım atmadığı zaman Fransa devletini suçluyoruz, İngiltere adım atmadığı zaman İngiltere’yi suçluyoruz, oradaki iktidar partilerini suçlamıyoruz. Burada da muhalefet partisi olarak bizlerin yürütme organından talepleri var. Kendileri niçin Hükûmetten talepte bulunmuyorlar? Varsa bir iftiramız, varsa onların attığı bir adım elbette gelip burada söyleyebilirler ama biz Sayın Cumhurbaşkanı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, anlattınız hepsini.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Son bir dakika Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, son bir dakika veriyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Biz, Sayın Cumhurbaşkanımıza “İsrail’le ilgili niçin laf söylemiyorsun?” demiyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Öyle söyledi hatibiniz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – “Niçin İsrail’le ilgili icraat yapmıyorsunuz?” diyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hatibiniz de öyle söyledi.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – İcraat başka şey, laf başka bir şey. Bilmediğimiz bir icraat varsa kürsü burada, çıkar derler ki: “Sayın muhalefet, Sayın Cumhurbaşkanımız lafların dışında ayrıca şu şu adımları attı.” Hava sahasını kapattı mı? Ticari anlaşmaları sona erdirdi mi? Askerî anlaşmaları sona erdirdi mi?

Diplomatik ilişkileri kesti mi? Bunu soruyoruz, başka bir şey sormuyoruz ki. Çıkıp sorularımıza cevap versinler, kimseye hakaret niyetimiz yok ama sonuna kadar da sorgularız.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, çok kısa...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, bir söz talebim var.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çok kısa...

BAŞKAN – Ali Mahir Bey, söz istemişti.

ERHAN USTA (Samsun) – Ben de istemiştim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

47.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İnanın bir tartışma yaratmak için söz almadım.

BAŞKAN – Evet.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama görüyorum ki AKP Grubunun maalesef ki eleştiriye tahammülü yok.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) – AK PARTİ! AK PARTİ!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, yapma Allah rızası için ya, lütfen ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Burada arkadaşlarımız geliyor, konuşuyor. Onların duymak istediği şeyleri söylemek zorunda değil kimse efendim.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) – Gerçekleri söyle, gerçekleri, gerçekleri...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben niye söz aldım? Oradan 2 arkadaş çıktı, Cumhuriyet Halk Partisi sizi alkışlıyor, utanmıyor musunuz? Alkışlar kardeşim doğruyu söylüyorsa, alkışlar.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim, sağ olasin.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) – Gerçekleri konuşun.

RESUL KURT (Adıyaman) – Hep alkışlıyorsunuz adamı ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Seni mi alkışlayacağım!

(Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ben şimdi bir şey söyleyeyim, söz atan milletvekillerine söz vereceğim buradan.

Sabırlı olun, söz atmak ayıp bir şey ya, atmayın birbirinize söz. Yani söz atmakla neyi hallediyorsunuz ya, herkese söylüyorum bunu.

Buyurun Sayın Usta.

48.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, aslında, benim bugünkü konuşmamın içeriğinde bu vardı fakat yani Hükümeti bu konularda çok fazla sıkıştırmayalım anlamında biz bu konulara girmedik ama AK PARTİ Grubunu görüyorum ki yani hakikaten böyle yavuz hırsız ev sahibini bastırır misali tavırlarını anlamak mümkün değil. Evet,

laf konusunda Sayın Erdoğan hakikaten İsrail'e en ağır sözleri söylüyor. Ben bu işler başladığında şu soruyu sordum: Yirmi bir yıllık AK PARTİ hükümetleri döneminde İsrail'in hangi çıkarı zedelenmiştir bizim tarafımızdan? Ya, 1 tane örnek gösterin bana. 2009 yılında "one minute" olayı yaşandı, değil mi?

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Sen yapabilir misin öyle bir şey, siz yapabilir misiniz öyle bir şey?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – SİHA'lara ne oldu?

ERHAN USTA (Samsun) – 2010 yılında İsrail'in OECD üyeliği bizim onayımızla oldu. Biz itiraz etseydik İsrail OECD üyesi olamıyordu. NATO'da oda verilme meselesi, yer verilme meselesi biz itiraz etsek olmuyordu. 1,4 milyar dolardan aldığınız ticaret hacmini bu dönem 9 milyar dolara... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

Yalnız Sayın Usta, bu konu her birimiz beş saat konuşsak bile yeterli olmayacak -zamanla ilgili- bir değerlendirme.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Aynen öyle Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Dolayısıyla, toparlayalım.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam.

Çok kısa bir şey ama bunu söylemek gerekiyor Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Anladım, anladım da...

ERHAN USTA (Samsun) – Yani 1,4 milyar dolardan 9 milyar dolara ticaret hacmini çıkardınız. Ya, İsrail, Gazzeli çocuklara o silah sıkın çeliklerinin yüzde 65'ini Türkiye'den alıyor değerli arkadaşlar.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Ya, bırak Allah aşkına!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yalan! Kesinlikle doğru değil, böyle bir şey yok!

ERHAN USTA (Samsun) – Yani bunlara hiçbir şey söylemiyorsunuz. Seaviolet gemisi 1 milyon tonun üzerinde akaryakıt taşıyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Doğru bir şey değil!

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Yanlış laf bunlar, yapmayın ya! Yanlış konuşuyor ya!

ERHAN USTA (Samsun) – İsrail Gazze'de çocukların elektriğini kesiyor, hastanede çocuklar ölüyor. İsrail'in elektriğinin enerjisi Türkiye'den gidiyor; niye bunlara bir şey söylemiyorsunuz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bu doğru değil!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Senin Genel Başkanın "terörist" diyor Hamas'a; neyi konuşuyorsun?

ERHAN USTA (Samsun) – Bunlarla ilgili hiçbir şey yapmadan burada bize karşı bağırmanın hiçbir anlamı yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekillerimiz, bana göre, bu İsrail'le ilgili Sayın Usta'nın anlattığı, diğer arkadaşlarımızın anlattığı konuları bugün bütün gün dinledik.

Şimdi, Sayın Zengin söz istedi...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, pek kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Tanal, bir Mahir Bey’le görüş Allah’ını seversen ya! Bir dakika...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Değerli Başkanım, efendim, 60’a göre pek kısa bir sözüm var.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

49.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ile Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu konuyu çok daha uzun konuşabiliriz ama buradan yola çıkarak daha evvel yaptığım konuşmalara bir atıf yapacağım. Hangimiz daha fazla Filistin’den yanayız kavgası yapacak noktada değiliz. Şu Mecliste hatta dünyanın başka bir yerinde herhangi bir mecliste Filistin’den yana olmayan, vicdanı, kalbi sızlamaayan insan var mıdır; ben merak ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O sebeple, rica ediyorum yani gecenin bu saatinde...

Sayın Cumhurbaşkanımız sadece söz söylemek değil, eylem de yaptı, bütün dünyayı dolaşarak anlattı, Filistin’in korunmasıyla alakalı, savaşın durmasıyla alakalı en büyük mücadeleyi veren liderdir ve devamında da daha evvel yapılan...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Başkanım, Mavi Marmara davasını kim düşürdü; AK PARTİ düşürmedi mi? Kanunu burada geçirdiniz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, hiç alakası yok!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Nasıl alakası yok?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiç alakası yok.

BAŞKAN – Özlem Hanım, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bu konuyu bence daha fazla konuşacağız. Sayın Başkanım, lütfen tamamlayalım artık.

BAŞKAN – Evet, ben sizin dediğinize katılıyorum. Burada herkes Gazze’deki zulme karşıdır, İsrail’in cinayetlerine karşıdır.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – İstisnasız, istisnasız Başkanım!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Evet, beraber imza atmadık mı?

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü’nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 54) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Emin Ekmen Bey...

Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli Kurul üyeleri; doğrusu bu bapta söz almayı ilk planladığımızda Batman’da yaşanan sel felaketi nedeniyle konuşmayı planlamıştım. Ancak önce sevgili Tahir Elçi’nin vefatı nedeniyle yapılan anmalar, sonra da İsrail tartışmasına değinmeden o kısma girmek sanırım zor olacak.

Doğrusu ben, iyi bir devletin farklı kurumları içerisindeki zenginleştirici tartışmaları uluslararası arenada kendi lehine kullanabileceğini düşünüyorum. Dolayısıyla, burada tabii ki işnelemeler var, ironiler var, laf dokundurmalar var. Ama sonuçta, uluslararası hukuk sisteminin çöktüğü bir dönemde,

modern devletler adına, uluslararası hukuk adına kurulmuş ve yazılmış bütün metinlerin çöpe atıldığı bir dönemde eğer bir milletvekili arkadaşımız, Türkiye'nin başka bir devletin ve başka bir organizasyonun desteğine ihtiyacı olmadan tek başına yapabileceği ve yapmadığı şeyleri sorguluyorsa arkadaşlarımızın bu beyanatlarının uluslararası zeminde "Türkiye'nin kamuoyu vicdanı budur." diye kullanılmasını bekliyoruz. Yoksa ben burada bu tartışmanın Filistinlileri de inciteceğini düşünüyorum. Yani Türkiye Cumhuriyeti, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütün milletvekillerinin oylarıyla Filistin'e destek açıklamaları yapmışken bir kısmının Filistin'den daha fazla yana, öbürünün daha az yana olduğu şeklinde bir tartışmada kimsenin maksadı olduğunu düşünmüyorum ama birkaç konuyu ben izninizle hatırlatmak istiyorum.

Mesela, Türk Ceza Kanunu'nda insanlığa karşı işlenmiş suçlarda Türk savcılarının soruşturma yetkisi var. Bu konuda Ankara 2 No.lu Barosunun ve başka sivil toplum örgütlerinin suç duyuruları var. Sayın Adalet Bakanı bu suç duyurularının soruşturulması için niçin izin vermiyor?

Yine, ben yakın zamanda başta Mersin olmak üzere birçok limandan bilgi topladım. Bu savaş oluncaya kadar bir haftada 2 ya da 3 gemi İsrail limanlarına doğru hareket hâlindeyken bugün Türkiye'den haftada 9-10 ve daha fazla sayıda gemi hareket hâlinde. Bunun içinde gıda varsa, bunun içinde su varsa, bunun içinde ilaç varsa kimse itiraz etmiyor ama sevgili arkadaşlar, bunun içinde yakıt varsa, kimyasal varsa, çelik varsa, doğrudan bu kirli savaşın ve soykırımın parçası olacak unsurlar varsa bizim bunu durdurmak için BM'nin 5 üyesinin onayına ihtiyacımız yok ki; bizim bunu durdurmak için Avrupa Birliği'nin bu olayda çürüten vicdanına ihtiyacımız yok ki; biz bunu Türkiye olarak yapabiliriz. Bunu burada söylediğimizde emin olun -ben zannetmiyorum ki siyaseten iktidarı sıkıştırmak değil- buradan bu tartışmalarla bir çıkış yolu açılmaya çalışılıyor. Ben bu bağlamda değinmek istedim.

Tahir Elçi'nin vefatından sonra bir yazı yazmıştım ve yazının başlığı "Barış ve Hukuk Elçisi Katledildi" şeklindeydi. Ömür boyunca hukukun peşinde dolaştı, ömür boyunca barışı diledi ve ölmeden önce son sözleri "Bu bölgede birçok medeniyete ev sahipliği yapmış insanlığın bu ortak noktasında -Suriçi'ni kastediyor- Anadolu Selçuklu'nun, Büyük Selçuklu'nun, Osmanlı'nın eserleri olan Suriçi'nde silah ve çatışma istemiyoruz. Silahlar, çatışmalar, operasyonlar bu noktadan uzak dursun istiyoruz." oldu. O gün Tahir Elçi bir iş birliğiyle katledildi, Tahir Elçi'nin o gün orada o açıklamayı yapacağını bilen ama orayı çatışma alanından ayırmayan işgalciler de hendekçiler de bu ölümün bir parçasıdır. Tahir Elçi'nin açıklama yapacağını bildiği hâlde sadece 2 polis gönderip, herhangi bir basın açıklamasına 10 Cemse gönderip buraya Tahir Elçi'nin korunması için yeterli tedbiri almayan dönemin Emniyeti de bu cinayetin bir parçasıdır arkadaşlar ve en acısı bu cinayet aydınlatılamamıştır.

Son bir dakikam var, bilmiyorum, Sayın Başkan, bu tartışmalar nedeniyle bana bir dakika daha lütfeder misiniz ama Batman'da bu hafta bir sel felaketi yaşadık. Bu sel felaketi, 2016 sel felaketinden sonra bizim yaşadığımız en önemli felaketti. 2006 yılındaki felakette 11 vatandaşımız hayatını kaybetmişti, yaklaşık 9 mahalleyi etkileyen bu sel felaketinde 1.202 ev yıkılmıştı. Bu son felakette 4 vatandaşımız hayatını kaybetti ve 20 ev yıkılma yönünde rapora bağlandı ama il valisinin verdiği bilgiye göre 800 ev çamur girdiği için kullanılamaz ya da çok zor şartlarda kullanılabilir durumda. Hemen 2006 yılında AFAD'ın DSİ'nin ve TMMOB'nin yayınlamış olduğu raporlarda özellikle vurgulanan Gire Savaro deresinin ıslahının bu sürede gerçekleşmemiş olmasının bu faciada bir payı var ve dönelim, bakalım, biz DSİ Genel Müdürümüzden, ilgili Bakanımızdan istirham ediyoruz, 2006'dan bu yana on beş yıl geçmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Gayet güzel anlattınız yani kısa, öz. Emin olun, bak, samimi söylüyorum. (Gülüşmeler)

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) – Bir dakika daha Sayın Başkan.

Ama bu tartışmanın üzerine benim zaten 2 dakikamı İsrail'den...

BAŞKAN – Meramınızı anlattınız, emin olun yani.

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası “Başkanın gerekli görmesi halinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir.” hükmünü havidir. Bu hüküm uyarınca teklifin açık oylamasını oturumun sonuna bırakıyorum.

2'nci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/80) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 44) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 44 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE CEZAYİR DEMOKRATİK HALK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TÜRKİYE VE CEZAYİR'DE KÜLTÜR
MERKEZLERİ AÇILMASINA VE FAALİYETİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 16 Mayıs 2022 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bu kültür merkezlerini Avrupa'da niye açmıyoruz da böyle Cezayir'i düşünüyoruz Başkanım? Anlamadım.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(*) 44 S. Sayılı Basmayazı tutanağına eklidir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yani Avrupa’da niye açmıyoruz da Cezayir’de, Afrika’da vesairede açıyoruz?

BAŞKAN – Sayın Tanal, sen dinlenip gelmişsin, öyle görünüyor. Gidip dolaşıp dolaşıp gelip buralarda laf atma. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2’nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Söz vereceğim Sayın Tanal, dur.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Ama sataşmadan söz istiyorum. (Gülüşmeler)

BAŞKAN – Vereceğim söz, tamam.

Ben mi sataştım sana?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Evet. Sayın Başkanım, ben 5 dönemdir milletvekiliyim, enerjimi hiçbir zaman kaybetmedim.

BAŞKAN – Sayın Tanal, bir şey söyleyeceğim: En çok çalışan milletvekili sensin, nokta; cevabım. (Gülüşmeler, alkışlar)

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler. Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

3’üncü sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınırışan Organize Suçlarla Mücadele Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/69) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınırışan Organize Suçlarla Mücadele Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/69) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 49) (*)*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 49 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

(*) 49 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE CEZAYİR DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SINIRAŞAN ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE ALANINDA İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 16 Mayıs 2022 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınıraşan Organize Suçlarla Mücadele Alanında İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın ve bugün yapılacak diğer açık oylamaların elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum. Bu açıklama bugün yapılacak diğer açık oylamalar için de geçerli olacaktır.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, çok teknik bir hata var. Sayın Başkanım, konu şu: Bu oylamalar, bu sözleşmelerin, görüşmelerin müttemmim bir cüzüdüdür yani parçasıdır, onu ayırık düşüneyiz. Ayırık düşüneyeceğimize göre Komisyon yerine oturmadan bunları da yapamazsınız. Yani Komisyon yerine otursun, ondan sonra oylama olsun; böyle bir şey olabilir mi?

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Komisyon yerinde, bak.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Komisyon yerine yeni oturdu.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Derya Hanım yerinde, görmüyor musun?

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Açık oylama sonucu gelmiştir, okutuyorum:

49 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 273

Kabul : 259

Ret : 4

Çekimser : 10 (*)

Kâtip Üye

Rümeysa Kadak

İstanbul

Kâtip Üye

Sibel Suiçmez

Trabzon”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi, İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bıraktığımız açık oylamaları yapacağız.

54 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 54) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için üç dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama sonucu gelmiştir, okutuyorum:

54 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 282

Kabul : 267

Ret : 2

Çekimser : 13 (*)

Kâtip Üye

Rümeysa Kadak

İstanbul

Kâtip Üye

Sibel Suiçmez

Trabzon”

Teklif kabul edilmiş, kanunlaşmıştır.

44 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamalarına başlıyoruz.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/80) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 44) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için üç dakika süre vereceğim.

Değerli milletvekilleri, 2 sözleşmeyi daha oylayacağız, arkadaşlar hazırlık yapıyor, milletvekillerimiz ayrılmasınlar.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Açık oylama sonucu gelmiştir, okutuyorum:

44 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 298

Kabul : 283

Ret : 3

Çekimser : 12 (*)

Kâtip Üye
Rümeysa Kadak
İstanbul

Kâtip Üye
Sibel Suiçmez
Trabzon”

Evet, teklif kabul edilmiş, kanunlaşmıştır.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.37

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 22.48****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Sibel SUIÇMEZ (Trabzon)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

4’üncü sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/38) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 22) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 22 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE MALDİVLER CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA HİZMETLERİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 2 Eylül 2021 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(*) 22 S. Sayılı Basmayazı tutanağına eklidir.

22 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama sonucu gelmiştir, okutuyorum:

22 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 282

Kabul : 281

Ret : 1 (*)

Kâtip Üye

Rümeysa Kadak

İstanbul

Kâtip Üye

Sibel Suiçmez

Trabzon”

Teklif kabul edilmiş, kanunlaşmıştır.

5'inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/39) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 23) (**)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 23 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE PARAGUAY CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI İLE ANLAŞMADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 31 Ocak 2017 tarihinde Asunsion'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması” ile Anlaşmada değişiklik yapılmasına dair “Notalar”ın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(**) 23 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama sonucu gelmiştir, okutuyorum:

23 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 273

Kabul : 270

Ret : 3 (*)

Kâtip Üye
Rümeysa Kadak
İstanbul

Kâtip Üye
Sibel Suiçmez
Trabzon”

Teklif kabul edilmiş, kanunlaşmıştır.

6’ncı sırada yer alan, 24 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlayacağız.

6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/40) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 24)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

7’nci sırada yer alan, 25 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlayacağız.

7.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/42) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 25)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 28 Kasım 2023 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.57

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

VIII.- OYLAMALAR

- 1.- (S.Sayısı: 49) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınırşan Organize Suçlarla Mücadele Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması
- 2.- (S.Sayısı: 54) İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması
- 3.- (S.Sayısı: 44) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması
- 4.- (S.Sayısı: 22) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması
- 5.- (S.Sayısı: 23) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

Sıra Sayısı : 49	Sıra Sayısı : 54	Sıra Sayısı : 44	Sıra Sayısı : 22	Sıra Sayısı : 23
Oylama Saati : 22:25	Oylama Saati : 22:30	Oylama Saati : 22:34	Oylama Saati : 22:50	Oylama Saati : 22:54
Üye Sayısı : 600	Üye Sayısı : 600	Üye Sayısı : 600	Üye Sayısı : 600	Üye Sayısı : 600
Kabul Edenler : 270	Kabul Edenler : 263	Kabul Edenler : 271	Kabul Edenler : 279	Kabul Edenler : 275
Reddedenler : 4	Reddedenler : 2	Reddedenler : 3	Reddedenler : 1	Reddedenler : 3
Çekimsizler : 11	Çekimsizler : 13	Çekimsizler : 12	Çekimsizler : 0	Çekimsizler : 0
Geçersiz Oylar : 0	Geçersiz Oylar : 0	Geçersiz Oylar : 0	Geçersiz Oylar : 0	Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 1	Mükerrer Oylar : 4	Mükerrer Oylar : 12	Mükerrer Oylar : 2	Mükerrer Oylar : 2
Toplam : 286	Toplam : 282	Toplam : 298	Toplam : 282	Toplam : 280
Açık Üyelikler : 0	Açık Üyelikler : 0	Açık Üyelikler : 0	Açık Üyelikler : 0	Açık Üyelikler : 0
Kanunlaşmıştır	Kanunlaşmıştır	Kanunlaşmıştır	Kanunlaşmıştır	Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Adana	Aytek	Fanık	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bilici	Bilal	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Essoy	Ayşe Sibel	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Hatunoğulları Onuç	Tulay	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Karamık	Sunay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Kısacık	Sadullah	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Adana	Süner	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Türkş Taş	Ayyüce	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Varlı	Muhammed	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul 2 (Mük. 1)	Kabul	Kabul
Adana	Zenbilen	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Alkayış	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Kurt	Resul	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Özhan	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Şim	İshak	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Tüldere	Abdurrahman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Arslan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Olgun	Hakan Şeref	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Bordag	Heval	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Demir	Nejla	HEDEP	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz	Kabul	Kabul
Ağrı	Kilerci	Ruken	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Sakık	Sim	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Karagöz	Reşat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Ankara	Akdoğan	Unut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Arslan	Yüksel	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Aydenir	Zehranur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Aydin	Konay	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Baykoç	Ahmet Fethan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Beker	Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Çelebi	Kurtcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Denir	Deniz	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Dinçer	Senra	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Doğan	Mesut	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Durmaz	Sadık	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Enir	Murat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ergin	Sadullah	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Fakıbaba	Ahmet Eşref	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gökçek	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	İleri	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Konuralp	Okan	CHP	Ret	Ret	Ret	Kabul	Katılmadı
Ankara	Okay	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Sarıoğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	İdris	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Taşçer	Ganize	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Tinisi Ersever	Aliye	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Türkçü	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yaralı	Mustafa Nedim	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yaran	Aylin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Zorlu	Kürşad	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyia	An	Cavut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyia	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul
Anıyia	Coşar	Aliye	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyia	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyia	Çelikk	Kemal	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyia	Çorabatur	Sunuri	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyia	Durgun	Hilmi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyia	Erdem	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyia	Kaya	Aykut	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyia	Kılıç	Şerafettin	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyia	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyia	Oluç	Hakkı Saruhan	HEDEP	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz	Kabul	Kabul
Anıyia	Poyraz	Uğur	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyia	Taş	İbrahim Ethem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyia	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyia	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyia	Yazıcı Öbudun	Serap	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Çelikk	Fanuk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Bilbul	Süleyman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Karakas	Ömer	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Karakoz	Evrim	CHP	Kabul	Kabul	Çekimsiz	Kabul	Kabul
Aydın	Öznen	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Sarbaş	Seda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Tezean	Bilent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Ayrekli	Ensar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Çömez	Turban	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Balkesir	Dalgın	Burak	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balkesir	Ök	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balkesir	Ökaylan	Ali Taylan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balkesir	Sarı	Serkar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balkesir	Yüksel	Ekrem Gökay	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Hütlüklü	Ömer Fanik	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Korkutata	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bitlis	Bedirhanoglu	Turan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bitlis	Çağlar Gökulp	Senna	HEDEP	Ret	Çekimsiz	Çekimsiz	Kabul	Kabul
Bitlis	Olan	Hüseyin	HEDEP	Çekimsiz	Çekimsiz	Katılmadı	Kabul	Kabul
Bolu	Akgül	İsmail	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Ateş	Türker	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Akbulut	İzzet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Korkmaz	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Oğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Erfan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altıncı Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altıncı	Mehmet	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Mürüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Büyüktatman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Gözükara Dürmaz	Emel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Kılıç	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Öztürk	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Pala	Kayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Saltın	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Bursa	Toktaş	Hasan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Türkdoğan	Yüksel Selçuk	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Varank	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Yavuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
Bursa	Yavuz Özgeç	Enine	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Zahiloğlu	Fevzi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Güneşhan	İsmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Uz	Redvan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Yılık	Pelin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Ahlatcı	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kayracı	Vahit	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul
Çorum	Tahırsız	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Arpacı	Şeref	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Bıçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Silkin Ün	Sema	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Akça Cüpolo	Ceylan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Çandar	Osman Cengiz	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Çelenk Özen	Sevilay	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eren	Serhat	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Kanaç	Mehmet	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Kaya	Adalet	HEDEP	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Kepoğlu Ataman	Suna	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Öztürk	Berdan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Diyarbakır	Tanrıkulu	Mustafa Sezin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Türkoglu	Halide	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Yaz	Mehmet Süit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Edirne	Akalin	Mehmet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Edirne	Ün	Ediz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Yazgan	Ahmet Baran	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Erol	Günel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	İşıkçı	Senih	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul
Elazığ	Keleş	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Nazarlı	Mahmut Radvan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Karanan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzincan	Sangül	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Daş Beştaş	Meral	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Fırat	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Öncü	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Öz	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Arslan	İbrahim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakıröz	Ulku	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Dönmez	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Gürcan	Aysen	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Hatipoğlu	İdris Nebi	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Şillü	Jale Nur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Altay	Semret	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Bakkak	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bozathı	Mesut	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Bozgeyik	Binyamin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Çelikkaslan	İrfan	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul 2 (Mük.1)	Katılmadı
Gaziantep	Denir	Şahzade	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdullahmit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Gaziantep	Gürban	Mehmet Mustafa	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Karaca Demir	Sevda	EMEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kaya	Ertuğrul	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Meriç	Melih	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Özkeçeci	Mehmet Eyup	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Öztürkmen	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Ehras	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	İşık Gezmiş	Elvan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Konal	Ertuğrul Cazi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Temir	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gündüshane	Köse	Celalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gündüshane	Küçük	Musa	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Bartın	Özür	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Düşünmez	Önur	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Parlak	Yezir Coşkun	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Atalay	Serafettin Can	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Çalışkan	Necmettin	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Güzelhanşur	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Karahıran	Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Kaşıkçı	Lütfi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Mullaçoğlu	Servet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yıldırım Kara	Nermin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İsparta	Gökçöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İsparta	Hacı	Hikmet Yalım	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İsparta	Sönmez	Hasan Basri	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İsparta	Zabun	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Başarı	Ali Mahir	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Bozan	Ali	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Mersin	Çakar	Hasan Ufuk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Dinç	Faruk	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Dinçer	Talat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Erenen	Mehmet Emin	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kınalı	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kuş	Gülcan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Koca Doğan	Perihan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kocamaz	Burhanettin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul 2 (Mük.1)	Katılmadı	Kabul	Kabul
Mersin	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Söylemez	Havva Sibel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Üysal	Levent	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul
İstanbul	Açıklı	Fethi	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akburak	Burak	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Ganze	CHP	Kabul	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul
İstanbul	Aksakal	Mehmet Önder	DSP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Fırlık	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Alan	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aydın	Nilhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ayaydın	Derya	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Biröl	SAADİET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Beyhan	İskender	EMEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekin	Doğan	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ersin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Cevizoglu	Mustafa Hülki	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çelik	Yahya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çiçek	Cengiz	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demir	Doğan	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Eker	Behiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Elçi	Türkan	CHP	Kabul	Kabul	Ret	Kabul	Ret
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ensarioğlu	Mehmet Selim	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erbakan	Muhammed Ali Fatih	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Esen	Elif	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Firat	Celal	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Gökçek	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Gören Bölük	Seda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Günaydın	Gökhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Hacıoğulları	Yücel Arzen	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Işık Ercan	Tuğba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	İlhan	Rabia	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	İziz	Seyithan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kadırlı Sütü	Saliha Sera	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kanal	Hakan	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Karlı	Songül	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kavuncu	Mehmet Saruk Buğra	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Bülent	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Mustafa	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
İstanbul	Kılıçgün Uçar	Çiğdem	DBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Yüksel Mansur	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Konal Süslü	Yıldız	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Konukcu Kok	Kezban	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kurum	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ölül	Çiçek	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Önder	Sırrı Süreyya	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özçağdaş	Suat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Nimet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özer	Turan Taşkın	CHP	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
İstanbul	Öztürk	Ümrüğülen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Paçacı	Mustafa Çihan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Paker	Büşra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Pamukçu	Suat	YENİDEN RE	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Rzvanoglu	Evrin	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Saki	Özgül	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sırkaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sıvacıoğlu	Sevan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İsa Mesih	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şenocak	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tan	Narık	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Temurci	Selim	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Toprak	Erdogan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Üçüncü	Oğuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yanıkömeroğlu	Ayşe Sibel	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yapıcıoğlu	Zekeriya	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yerebakan	Halit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yıldırım	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yılmaz	Mecidi	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yücel	Ahmet Erşagun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yüksel	Cüneyt	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Zeybek	Gökhan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Akın	İbrahim	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Altıntaş	Haydar	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Bilici	Mustafa	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bölümmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Bursalı	Şebnem	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul 2 (Mülk 1)	Kabul	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Çubuk	Burcuğül	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Derişoğlu	Dursun Mutsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Gökçen	Gökçe	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	İnan	Eyyüp Kadir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kasapoğlu	Mehmet Muharrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kalya Ösen	Seda	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Hüsmen	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Nalbantoğlu	Rifat Turuntay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Osmanoglu	Tamer	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Özale	Ünür	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Taşkın	Yüksel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Türeli	Rahmi Aşkın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Uzun	Mehmet Salih	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yücel	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Alp	İnan Akgün	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Çalkan	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Kılıç Koyuğit	Gülstan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Ekmekci	Fatma Serap	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Uluy	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Akar	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Ankan	Mahmut	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Böhürler	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Cingi	Murat Cahid	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Çopuroğlu	Şaban	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul	Kabul	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul
Kayseri	Genç	Aşkın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Özsoy	Sayın Bayar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırklareli	Özkan	Fahri	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Sarıcam	Ahmet Gökhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kuşehir	Erkan	Necmetin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kuşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Aşla	Mehmet	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Bıtmaz	Hasan	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Çakar	Sani	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Çiler	Nail	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Gergenlioğlu	Ömer Faruk	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Hülagü	Sadettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Kanko	Mithip	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Tipioğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yanan	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yıldız	Hanun Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Altunyalız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Baykan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Bektaş	Bursi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Bkici	Hasan	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Gök	Meryem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Karaman	Ünal	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Koçak	Konur Alp	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Özboyacı	Selma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Özer	Mustafa Hakan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Selvi	Latif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Yüksel	Ali	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Bayındı	İsmail Çağlar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Bıçer	Adil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Denir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Erbuş	Ahmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Kasap	Ali Fazl	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Ağaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Babacan	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Ölmeztoprak	İnanç Sıraç Kara	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Tufenkeci	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Manisa	Alçay	Erkan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Arıncı	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Bakırloğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Başevrinen	Bekir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Kavaf	Selma Aliye	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Yenişehirlioğlu	Bahadır Nahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Debgici	Öner Onuç Bilal	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Karakoç Dora	Zuhul	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Karatutlu	İrfan	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kırşıcı	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Köksal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kurt	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Özünç	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Şahin	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Adak	Muhammed	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Aslan	George	HEDEP	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz	Kabul	Kabul
Mardin	Aydeniz	Salih	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Güneş Alın	Beritan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Kılıç	Fanik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Tanhan	Kamuran	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mugla	Ergun	Mein	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mugla	Mete	Kadem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mugla	Ögöz	Yakup	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mugla	Öneş Dericci	Şireyya	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mugla	Özcan	Cizem	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mugla	Özdağ	Seçuk	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mugla	Uzun	Cumhur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Boz	Şimşek	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Muş	Temelli	Sezai	HEDEP	Ret	Çekirser	Çekirser	Kabul	Ret
Neveşehir	Çalışkan	Emre	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Neveşehir	Kılıç	Filiz	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Neveşehir	Özgin	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Çekirser	Çekirser	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	İnce	Cumali	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Uzkurt	Cevahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Hamanat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Kaynak	İbrahim Ufuk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Özer	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Şanlıtürk	Naci	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Tonun	Seyit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Mertoğlu	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Ocaklı	Tahsin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Bayraktar	Lütfi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Bilbul	Muhammed Levent	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Erdogan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	İnci	Ali	AK PARTİ	Kabul 2 (Mülk 1)	Kabul 2 (Mülk 1)	Kabul 2 (Mülk 1)	Kabul 2 (Mülk 1)	Kabul 2 (Mülk 1)
Sakarya	Kaya	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Kocacık	Ergürol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Taşkent	Ayça	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Aksu	Ersan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Çan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Karaman	Mehmet	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Topsakal	İlyas	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Yılmaz	Yusu'Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Siirt	Bakıran	Tuncer	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Erdogan Santaş	Sabahat	HEDEP	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Kabul	Kabul
Siirt	Gül	Mervan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sinop	Karadeniz	Bariş	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Aksu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul
Sivas	Toy	Rukiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Avşar	Cem	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Diktaş	Gökhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Hamışoğlu	Selcan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Koncağıl	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Özcan	Mestan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yontar	Nurten	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Aldemir	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Aydın	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Büyükeşim	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Karaismaioğlu	Acil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Koç	Vehbi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Süçmez	Sibel	CHP	Ret	Ret	Ret	Ret	Ret
Trabzon	Şen	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Kordul	Ayten	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Başak	Hikmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Şanlıurfa	Dısaç	Abdulrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Eyyipoğlu	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Kunt Ayan	Dilan	HEDEP	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Öcalan	Öner	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Enin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Pınarbaşı	Mehmet Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Şanlıurfa	Sancar	Mihribat	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Şenyaşar	Ferit	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Tanal	Mahmut	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Yazıracı	Cevahir Asuman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Kanaoba	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Uşak	Tuğrul	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Baldan	Pervin	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Çiftçiyörek	Sinan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Dındar	Mahmut	HEDEP	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Kabul	Kabul
Van	Kaçmaz Sayıgıt	Gülcan	HEDEP	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Kabul	Kabul
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Uşar	Zülküf	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Varlı	Gülveren	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Kayalar	Lütfülâh	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ehem	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Şahan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Avcı	Muammer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Bozkurt	Saffet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Ertugrul	Eylem Ertug	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Altıncı	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Aksaray	Kaşı	Ramazan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Yaldir	Turan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Bayburt	Ateş	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Sağlam	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Kaplan	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Katılmadı
Bartın	Bayındır	Keskin	DBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Nasiroğlu	Ferhat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Oduncu	Zeynep	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Ramanlı	Serkan	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Tiryaki	Mehmet Rüştü	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Doğan Dağlı	Aysegül	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	İmrez	Mehmet Zeki	HEDEP	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Kabul	Kabul
Şırnak	Tatar	Anslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şırnak	Uysal Aslan	Nevroz	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Aldatmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Binkoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	İncesu	Özgür Erdem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Koç	Kaan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Alagöz	Cantürk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Iğdır	Hun	Yılmaz	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Akyol	Melih	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Becan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Büyükgünüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Akay	Cevdet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Keskinkeleş	Durmuş Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karabük	Şahin	Cem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Demir	Mustafa	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 49	S.S. 54	S.S. 44	S.S. 22	S.S. 23
Osmaniye	Gülsoy	Seydi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Kaya	Asu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Yanık	Derya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Özcan	Talib	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Öztürk	Ercan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

